

การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF VOCATIONAL AND UPPER SECONDARY
CURRICULUM (DUAL EDUCATION) IN THE EASTERN SPECIAL DEVELOPMENT ZONE

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF VOCATIONAL AND UPPER SECONDARY
CURRICULUM (DUAL EDUCATION) IN THE EASTERN SPECIAL DEVELOPMENT ZONE

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF EDUCATION
(Educational Administration)

Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ของ

ธิดิมาดี สกุลศิลป์ศิริ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมบุญ บุญศิริรักษ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชราภรณ์)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล) (อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศร ภูติอริยวัฒน์)

ชื่อเรื่อง	การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ผู้วิจัย	ธิดิมาดี สกุลศิลป์ศิริ
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. มารุต พัฒนาผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 2) สร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 3) ประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะตามลำดับดังนี้ 1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ได้มาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 70 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินความต้องการจำเป็น 2) แบบสอบถามความคิดเห็นสภาพปัจจุบันและปัญหา และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ ทุกฉบับมีค่าความเที่ยงตรง = 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น = .867, .901, .887 ตามลำดับ และ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโครงการและแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งทั้งสองฉบับมีค่าความเที่ยงตรง = 0.80-1.00 ผลการวิจัยพบว่า มีความต้องการจำเป็นทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพปัจจุบันการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2. การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ใช้วิธีการจัดอภิปรายกลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 2) เอกสารประกอบการจัดอภิปรายกลุ่ม และแบบบันทึกการอภิปรายกลุ่ม นำผลไปใช้ในการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่เนื่อหายึดตามกรอบวิธีระบบ (ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ) และครอบคลุมการบริหาร 5 ด้าน พบว่าแนวทางการบริหารฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3. การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการประเมิน 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.85, 4.71, 4.55 และ 4.91 ตามลำดับ)

คำสำคัญ : การบริหารจัดการในโรงเรียน, การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Title	THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF VOCATIONAL AND UPPER SECONDARY CURRICULUM (DUAL EDUCATION) IN THE EASTERN SPECIAL DEVELOPMENT ZONE
Author	DHITIMAWADEE SAKULSILSIRI
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Dr. Somboon Burasirirak
Co Advisor	Marut Patphol

The objectives of this thesis were as follows: (1) to study the current conditions and problems with educational administration in the vocational and upper secondary curriculum (dual education) in the Eastern Special Development Zone; (2) to create guidelines for educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education) in the Eastern Special Development Zone; (3) to assess the guidelines for educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education) in the Eastern Special Development Zone. The steps were as follows: (1) to study the current conditions and problems with educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education). The subject group was obtained by purposive sampling and consisted of 70 people: (1) in schools, including administrators, teachers, personnel, students and parents; and (2) in colleges, including administrators, teachers and personnel. The tools used were five issues: (1) a needs assessment form; (2) opinion questionnaires on current conditions and problems, a satisfaction assessment form, with an IOC = 0.80-1.00 and reliability = .867, .901 and .887, respectively, and an interview form with an IOC = 0.80 - 1.00. The results revealed the following: (1) there were needs in all five areas at a medium level; (2) there were current conditions in educational administration at a medium level; (3) there were problems at a medium level; and (4) the stakeholders were satisfied at a medium level; (2) the creation of a guidelines for the educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education). The tools used were: (1) draft guidelines for the educational administration; (2) documents for organizing group discussions; and (3) group discussion record forms. The results showed that the guidelines for the creation of an educational administration document with content based on the system approach framework. It covered all five aspects of administration area, namely: (1) administration; (2) academic administration; (3) personnel administration; (4) budget administration; and (5) media, innovation and technology administration, which was appropriate at the highest level. (average = 4.60, 4.72, 4.80, 4.74 and 4.87, respectively); (3) to assess the guidelines for educational administration in the vocational and upper secondary curriculum (dual education). The tools included: (1) a document on guidelines for educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education); and (2) an assessment form. The results showed that the guidelines for the educational administration in vocational and upper secondary curriculum (dual education) in the Eastern Special Development Zone by assessing four aspects: accuracy, suitability, feasibility and usefulness and all aspects were at the highest level. (average = 4.85, 4.71, 4.55 and 4.91, respectively).

Keyword : School Educational Administration, Dual education, Eastern Special Development Zone

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. มารุต พัฒนาผล ท่านทั้งสองได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา เอาใจใส่ ติดตามการดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอน ทั้งยังให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องด้วยความเมตตา จนกระทั่งปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วง นำมาซึ่งความสำเร็จอันภาคภูมิใจยิ่ง จึงขอขอบคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ประธานคณะกรรมการสอบ คำโครง ปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นคณะกรรมการสอบคำโครงปริญญาานิพนธ์ ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้เกียรติเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม และร่วมการสัมมนาถึงผู้เชี่ยวชาญ จนได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทำให้การวิจัยสำเร็จได้โดยสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่าน ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารในส่วนภูมิภาค ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิทยาลัยศึกษาชลบุรี ระยอง และในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนุญาตให้ใช้สถานที่ และอนุญาตให้ครู นักเรียน เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

ขอโน้มรำลึกในพระคุณของคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทการศึกษาอันทรงคุณค่าด้วยความกรุณาต่อศิษย์เสมอมา

ขอบคุณแรงสนับสนุนจากครอบครัว คุณแม่ละเอียด นาคคำ บุพการี ดร.มนพมนตรี สกุลศิลป์ศิริ สามี นางสาวณณณามาวดี ธนิตประเสริฐกุล บุตรี ที่คอยส่งเสริมและเป็นกำลังใจอันทรงค่าด้วยรักมาโดยตลอด อีกความระลึกถึงอย่างสุดซึ้งถึงผู้ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ นายณณฐวีร์ ธนิตประเสริฐกุล บุตรชายผู้ล่วงลับ และคุณพ่อณินท นาคคำ บุพการีผู้ล่วงลับ ศิษย์เก่าแห่งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ดำเนินรอยตาม ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และบริสุทธิ์ใจ จนสำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแห่งนี้ อย่างภาคภูมิใจ

ธิดิมาวดี สกุลศิลป์ศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	8
ความมุ่งหมายของการวิจัย	9
ความสำคัญของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
กรอบแนวคิดในการวิจัย	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
1. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	19
1.1 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ.....	22
1.2 การพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก.....	28
2. การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ	30
2.1 การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ	31

2.2 การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)	39
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างองค์การ	43
3. การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน	46
3.1 การบริหารจัดการในโรงเรียน	46
3.2 แนวทางการบริหารจัดการด้วยวิธีระบบ	55
4. แนวคิดและทฤษฎีการประเมิน	60
4.1 ทฤษฎีการประเมิน	60
4.2 การประเมินความต้องการจำเป็น	68
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ: การประยุกต์ใช้	75
5.1 ความหมายของรูปแบบ	75
5.2 ประเภทของรูปแบบ	77
5.3 ลักษณะของรูปแบบที่ดี	79
5.4 การพัฒนารูปแบบ	80
5.5 การทดสอบรูปแบบ	82
6. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)	88
6.1 การบริหารจัดการศึกษา	88
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	92
7.1 งานวิจัยในประเทศ	92
7.2 งานวิจัยต่างประเทศ	107
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	116

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก	117
การวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	122
การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	125
บทที่ 4 ผลการศึกษา	131
ผลการศึกษา	131
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	176
ความมุ่งหมายของการวิจัย	176
วิธีดำเนินการวิจัย	176
สรุปผลการวิจัย	178
อภิปรายผล	182
ข้อเสนอแนะ	186
บรรณานุกรม	189
ภาคผนวก	198
ประวัติผู้เขียน	283

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา.....	132
ตาราง 2 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการ	134
ตาราง 3 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารวิชาการ	136
ตาราง 4 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารบุคคล	137
ตาราง 5 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารงบประมาณ.....	137
ตาราง 6 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	138
ตาราง 7 แสดงประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ	139
ตาราง 8 แสดงประเด็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	142
ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารจัดการ	145
ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารวิชาการ	146
ตาราง 11 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารบุคคล	147
ตาราง 12 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารงบประมาณ.....	147
ตาราง 13 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	148
ตาราง 14 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารจัดการ.....	149
ตาราง 15 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารวิชาการ	150
ตาราง 16 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารบุคคล.....	151
ตาราง 17 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ	151
ตาราง 18 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	152
ตาราง 19 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารจัดการ.....	153
ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารวิชาการ	154
ตาราง 21 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารบุคคล	155

ตาราง 22 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารงบประมาณ.....	155
ตาราง 23 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	156
ตาราง 24 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	160
ตาราง 25 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารจัดการ	162
ตาราง 26 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารวิชาการ	162
ตาราง 27 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารบุคคล	163
ตาราง 28 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารงบประมาณ	164
ตาราง 29 แสดงผลการประเมินด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	164
ตาราง 30 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารจัดการ	167
ตาราง 31 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารวิชาการ	168
ตาราง 32 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารบุคคล	169
ตาราง 33 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ ..	170
ตาราง 34 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี.....	172
ตาราง 35 แสดงผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน.....	172

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	17
ภาพประกอบ 2 แสดงความต้องการแรงงานในเขต EEC ปี 2562-2566	29
ภาพประกอบ 3 แสดงองค์ประกอบของวิธีระบบ ปรับปรุงมาจาก Gupta (2013, p. p. 53)	55
ภาพประกอบ 4 แสดง IPO model (Walley, 2017, p. p. 8).....	56
ภาพประกอบ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ความมุ่งหวัง และผลการดำเนินงาน...	58
ภาพประกอบ 6 แสดงกรอบสำคัญของการประเมิน	61
ภาพประกอบ 7 แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ	79
ภาพประกอบ 8 แสดงขั้นตอนการวิจัย	116
ภาพประกอบ 9 แสดงผังมโนทัศน์ของการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	157
ภาพประกอบ 10 แสดงตัวอย่างกิจกรรมการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	158
ภาพประกอบ 11 แสดงผังมโนทัศน์ของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่เหมาะสม	174

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุดหน้าและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงของโลกาภิวัตน์เป็นความต้องการจำเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้สังคมอยู่รอดอย่างยั่งยืนจึงต้องแก้ปัญหาและพัฒนาในทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน โดยมีเครื่องมือสำคัญคือการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติไว้ในมาตรา 258 ว่า รัฐบาลต้องกำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาควบคู่กับเศรษฐกิจให้เกิดผล คือ ด้านการศึกษาต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยสอดคล้องกันทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, pp. น. 79-80) ให้สอดคล้องและรองรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564 น.1) ในหลักการสำคัญคือยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย มุ่งพัฒนาให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และมีจริยธรรม

ปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะทำให้ติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) และต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว สอดคล้องกับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, p. น. 3) ที่เสนอไว้ว่า ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาประเทศต้องพึ่งพาแรงงานชั้นฝีมือที่ได้มาตรฐาน มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง แต่ประเทศไทยยังขาดแคลนแรงงาน และต้องเร่งการผลิตโดยเร่งด่วน โดยอนาคตมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะวิชาชีพสูง ที่สามารถสนองความต้องการขององค์กร ทั้งในภาครัฐและเอกชน ที่ยังขาดการส่งเสริมและพัฒนาทักษะวิชาชีพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอ เพื่อต่อยอดในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ปัจจุบันยังพบว่าคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษามีระดับต่ำกว่าที่ตลาดแรงงานต้องการ ค่านิยมของบิดามารดาและผู้ปกครองไม่ที่นิยมส่งเสริมด้านวิชาชีพ แต่กลับนิยมให้เรียนสายสามัญซึ่งไม่สนองความต้องการของประเทศในอนาคต จึงต้องอาศัยยุทธศาสตร์ประเทศ 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2559 p. น. ก) กำหนดเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ 3 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งผลิตงานวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการ

พัฒนาประเทศ มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยให้มือเครื่องความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง และในยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 p. น. 60) ดังนั้นการผลิตและพัฒนากำลังคนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ว่าสิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ 1) สร้างระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน ทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และภาคธุรกิจด้านการบริการในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) พยายามให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายประเทศไทย 4.0 2) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์การที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานและคุณวุฒิวิชาชีพ ให้สามารถเทียบโอนคุณวุฒิการศึกษาจากประสบการณ์กับการทำงานจริง 3) สร้างความพร้อมของกลุ่มเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่ ไปสู่ทิศทางการทำงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ 4) วิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่จำเป็นต่อการกำหนดนโยบายพัฒนากำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 5) สนับสนุนสถาบันอาชีวศึกษาจ้างผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์จากสถานประกอบการมาร่วมเป็นผู้สอนในสถานศึกษาให้มากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 p. น. 61) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐในการกำกับ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานสากล โดยมีเป้าหมายสำคัญคือผู้จบการศึกษาเป็นผู้มีคุณภาพและสามารถประกอบอาชีพได้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40: 14) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำเพราะการสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำเป็นความปรารถนาสูงสุดของผู้เรียนทุกคน ซึ่งควรมีทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี และจบสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

แหล่งงานสำคัญที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล คือ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกซึ่งเป็นแหล่งงานที่จะรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ ทั้ง 5 อุตสาหกรรมเดิม และ 5 อุตสาหกรรมใหม่ โดยกำหนดให้มีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกขึ้น เพื่อส่งเสริมการมีงานทำและพัฒนาประเทศ ริเริ่มมาจาก “โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” (Eastern Economic Corridor: EEC) อันเป็นยุทธศาสตร์ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อต่อยอดจากความสำเร็จของแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern

Seaboard) ซึ่งดำเนินการมาแล้วกว่า 30 ปีแล้ว กำหนดเป้าหมายเพื่อเติมเต็มภาพรวมการส่งเสริมการลงทุนและยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อันจะทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว ในระยะแรกเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ รองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ภายใต้การบริหารจัดการและการกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ออนไลน์ <https://www.eeco.or.th>: 1) ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักและนำสู่การปฏิบัติต่อไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135. 2561: 1) ให้เป็นแหล่งงานของอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ ดังนั้น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจึงนับเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, p. น. 9) ได้ให้รายละเอียดในสถิติการศึกษาของประเทศไทยไว้โดยระบุว่าปัญหาสำคัญคือยังมีหลายสาขาอาชีพที่ประสบกับภาวะขาดแคลนกำลังคนที่จะบ่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่นักเรียนผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นิยมเรียนต่อในสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ รวมทั้งผู้ปกครองก็ไม่นิยมส่งเสริมลูกหลานให้เรียนสายอาชีพจึงทำให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ข, p. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ก, p. น. ข) ระบุว่าร้อยละสี่ส่วนของระหว่างผู้เรียนสายสามัญกับสายวิชาชีพมีจำนวนผู้เรียนสายสามัญไม่ลดลง ในขณะที่ผู้เรียนสายอาชีพก็ไม่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้เกิดสภาพขาดแคลนแรงงานอย่างต่อเนื่อง ไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่ต้องการแรงงานสายอาชีพเป็นจำนวนมาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดเป้าหมายไว้ว่าในปี พ.ศ. 2562 ควรจะมีสัดส่วน 55:45 ภายในปี พ.ศ. 2579 ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีสัดส่วนที่ควรจะเป็นคือ 50:50 (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, 2561, 8 ตุลาคม)

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้มีโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ. 2559 ซึ่งมุ่งพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีความรู้พื้นฐานทางด้านสามัญและอาชีพ สามารถได้รับวุฒิ ปวช. และสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที จึงนับเป็นอีกเส้นทางหนึ่งที่จะเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถจะผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, p. น. 1) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559, p. น. 1) ที่ระบุไว้ว่า ผลผลิตการอาชีวศึกษายังไม่ตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการจึง

จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยเป็นการร่วมมือกันของทั้งสองสถานศึกษาสองสังกัด เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, p. น. 2) รวมทั้งจะสามารถเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายวิชาชีพให้สูงขึ้นได้ การจัดการศึกษาระบบทวิศึกษานั้น เป็นการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2558 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, p. น. 51) เป็นความร่วมมือกันโดยมีจุดประสงค์ร่วมกันเพื่อมุ่งพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการให้นักเรียนชั้นทะเบียนเป็นนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปกติ และเรียนเน้นวิชาชีพ ปวช. ในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม โดยการนำรายวิชาในหลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 รวม 9 ประเภทวิชา ได้แก่ 1) อุตสาหกรรม 2) พาณิชยกรรม 3) ศิลปกรรม 4) คหกรรม 5) เกษตรกรรม 6) ประมง 7) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 8) อุตสาหกรรมสิ่งทอ 9) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เกิดเป็นหลักสูตรเรียนร่วม เมื่อเรียนจบจะได้วุฒิ ม.6 จากนั้นนักเรียนชั้นทะเบียนเป็นผู้เรียนของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำผลการเรียนขอเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าเรียนหลักสูตร ปวช. ให้เรียนในรายวิชาตามหลักสูตร ปวช. อีกอย่างน้อย 1 ภาคเรียน จึงจะได้วุฒิ ปวช. (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, p. น. 9) จะส่งผลให้การบรรลุนโยบายการเพิ่มสัดส่วนของผู้เรียนสายวิชาชีพให้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับสายสามัญ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อีกด้วย

จากรายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ค, p. น. 29) พบว่าการตราพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ทำให้เกิดการส่งเสริมให้การจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถใช้ในการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะทางวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีทักษะการทำงานต่างๆ จะสามารถเตรียมกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมประเทศ และตอบสนองความต้องการ

ของตลาดแรงงานในภาคการผลิตและบริการ ตามนโยบายประเทศไทย 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ค, p. น. 200) และยังสนองพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน ความว่า การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ โดย (1) ต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงานสุ้งงาน ทำผลงานสำเร็จ (2) เน้นการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด (3) ต้องสนับสนุนให้ผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว 4) เป็นพลเมืองดี จึงสมควรน้อมนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ค, pp. น. 6-7)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ก, pp. น. 1-2) รายงานการวิจัย เรื่อง การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ที่ดำเนินการในระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559 สรุปสาระสำคัญไว้ว่า มีสถานศึกษาทั้งสองสังกัดเข้าร่วมโครงการ โดยครอบคลุมสถานศึกษาทั้งในเมืองและนอกเมืองในทุกภูมิภาค รวมทั้งโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วย ซึ่งพบว่า มีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 148 แห่ง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 153 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา 141 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 322 คน ครู/อาจารย์ 962 คน นักเรียน/นักศึกษา 879 คน และผู้ปกครอง 876 คน ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, pp. น. 204-205) พบว่ามีการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นไปโดยสอดคล้องนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการนี้ โดยมีนักเรียนลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 จำนวน 32,686 คน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24,129 คน โดยลงทะเบียนเรียนในประเภทวิชาอุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาคือพาณิชยกรรม และเกษตรกรรมตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่าด้านปัจจัย ประกอบด้วย ด้านความพร้อมของสถานศึกษา พบว่าด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ด้านงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ยังไม่เพียงพอ ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงานตามโครงการและการติดตามการจัดการศึกษาทวิศึกษา พบว่าการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า มีรายละเอียดของปัญหาความไม่พร้อมด้านงบประมาณ ส่วนการคัดเลือกนักเรียนที่มีพื้นฐานและมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเรียนสองหลักสูตรที่แตกต่างกัน มีความไม่ชัดเจนในการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา และการติดตามแก้ไขปัญหาร่วมกันของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่าผลการประเมินความพึงพอใจ

ต่อการดำเนินโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป มีความคาดหวังให้มันโยบายสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป นักเรียนมีความประสงค์จะศึกษาหลักสูตรทวิศึกษาในปีการศึกษาต่อไปจนจบหลักสูตร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ค, pp. น. 207-208)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ค, p. น. 210) ได้สรุปว่า แม้ว่ามีสภาพการดำเนินงานและการปฏิบัติอยู่ในระดับมากขึ้นก็ตาม แต่ข้อมูลเชิงคุณภาพบ่งชี้ว่ายังมีปัญหา ทั้งในด้านบริบท ปัจจัย และกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เพราะนักเรียนต้องเรียนโดยใช้เวลาถึง 3 ปีต่อเนื่อง เป็นการเรียนสองหลักสูตรไปพร้อมกันและวิธีการเทียบโอนรายวิชาสองหลักสูตรนั้นนักเรียนต้องการเวลาเรียนที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนเพียงหลักสูตรเดียว ต้องมีพื้นฐานและพฤติกรรมการเรียนที่ดี รวมทั้งยังต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในโครงการที่จะสามารถช่วยส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านงบประมาณขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ และยังพบอีกว่ามีปัญหาด้านกระบวนการคือขาดระบบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนที่มีพื้นฐานที่เหมาะสม ขาดการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยดูแลนักเรียนในการเรียนรู้ ขาดระบบการติดตามให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นการเฉพาะ ส่วนด้านผลผลิตคือผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อนโยบายในการดำเนินงานโครงการทวิศึกษาที่ให้โอกาสแก่นักเรียนสายสามัญได้เรียนในสายอาชีพพร้อมกัน แต่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาว่าจะมีความรู้และมีสมรรถนะทัดเทียมกับผู้เรียนที่เรียนเพียงหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง โดยเฉพาะในเรื่องของทักษะอาชีพตามวุฒิ ปวช.

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ค, pp. น. 226-230) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการดำเนินงานตามโครงการทวิศึกษา สรุปว่า ผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นคุณค่าและประโยชน์โครงการจึงควรให้โครงการนี้คงมีอยู่ต่อไป เพราะโครงการนี้จะมีความยั่งยืนและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ควรมีเครื่องมือและกลไกสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ มีกลไกการส่งต่อนโยบายไปสู่สถานศึกษาที่ชัดเจน ที่ควรนำแนวความคิดเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ โดยมีความเชื่อว่าการบริหารจัดการที่ดีควรมีลักษณะต่อเนื่องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ความสำเร็จในการจัดการโครงการทวิศึกษา ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงควรให้ความสำคัญเพราะผลลัพธ์ไม่ใช่ผลลัพธ์ของแต่ละสถานศึกษา แต่คือคุณภาพและการมีงานทำของนักเรียน ผู้การมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ

ของประเทศโดยรวม ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมทวิศึกษาเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคม สมควรดำเนินการต่อไป

ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (2562, pp. น. 177-178) ให้รายละเอียดไว้ว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และยกระดับรายได้ของประชากรในประเทศ โดยการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อให้เศรษฐกิจและการค้าในพื้นที่มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในแผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวางจุดยืนของประเทศไทยสำหรับการพัฒนาระยะยาว เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายภายในประเทศและระดับโลก โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ที่จะช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด การปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและกระจายความเจริญออกสู่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูงเป็นฐานการสะสมเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกย่องอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงและมีศักยภาพในการแข่งขันสูง ให้สอดคล้องกับบริบทโลกบนฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทยในฐานะประตูของภูมิภาคเอเชีย ดังนั้นการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษารองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่กำหนดไว้ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีความพิเศษและแตกต่างจากเขตพัฒนาพิเศษอื่น ๆ จะสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม การติดต่อสื่อสารและคมนาคมขนส่งที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้นทำให้ประเทศไทยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนและต้องมีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และปรับเปลี่ยนจากการให้บริการพื้นฐานเป็นบริการที่ต้องใช้ทักษะและเทคโนโลยีขั้นสูงพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าจากเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเป็นผู้นำของอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การ

ประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580), 2562, pp. น. 77-78) ดังนั้น การจัดการอาชีวศึกษาและจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, pp. น. 40-41) ตระหนักในการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เน้นนำรายวิชาชีพในหลักสูตร ปวช. มาเพิ่มเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตร ม.ปลาย จึงนับเป็นความร่วมมือที่ดี แต่ยังคงขาดความเป็นระบบที่ชัดเจน ต่อเนื่อง และยั่งยืน

หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) นำรายวิชาตามหลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 มาใช้ร่วมกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 แต่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่เน้นความทันสมัยและเน้นการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง จึงจำเป็นต้องผลิตนักเรียนที่มีความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ข) พบว่าการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีปัญหาสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการบริหารวิชาการ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านงบประมาณ และ 5) ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยทั่วไปแล้วการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่าต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการด้วยวิธีระบบ (System Approach) เพื่อให้การบริหารจัดการบรรลุจุดมุ่งหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่ง ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 132) เสนอว่า การบริหารจัดการต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ปัจจัย (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output) 4) ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งหมายรวมถึงผลกระทบ (Impacts) ผลลัพธ์ (Outcomes) และ ความพึงพอใจ (Satisfaction) ของผู้เกี่ยวข้องด้วย

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสามารถสนองความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ จึงควรทำการศึกษาวิจัยว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาเป็นอย่างไร และแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัย

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับหน่วยงานระดับนโยบาย ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. ให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย

1.1 ประชากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และ ผู้ปกครอง ที่จัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) และตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและได้ทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ประชากรในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากร และตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และทำข้อตกลงร่วมกัน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร และบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน วิทยาลัย และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งได้มาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

2.1 ชั้นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวม 70 คน ได้แก่

2.1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน ครู 12 คน บุคลากร 1 คน นักเรียนระดับ ม.ปลาย 40 คน และผู้ปกครอง 10 คน รวม 65 คน

2.1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครู อาจารย์ 3 คน และบุคลากร 1 คน รวม 5 คน

2.2 ชั้นการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 10 คน ได้แก่

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 6 คน

2.2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย 3 คน

2.2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 1 คน

2.3 ชั้นการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 9 คน ได้แก่

2.3.1 ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน 2) ผู้อำนวยการวิทยาลัย 1 คน 3) ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2 คน 4) ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี 1 คน 5) ผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน 1 คน และ 6) ผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2 คน

2.3.2 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ใช้วิธีการจัดประชุมอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยประยุกต์มาจากการประเมินคุณภาพของรูปแบบ 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

3. เนื้อหา

เนื้อหาคือสาระสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ขอบข่ายเนื้อหาของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือครอบคลุมการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการบริหารวิชาการ 3) ด้านการบริหารบุคคล 4) ด้านการบริหารงบประมาณ และ 5) ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ร่วมกันจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ร่วมกันจัดการศึกษาเรียนร่วม

3.2 การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 ด้าน อย่างมีระบบ โดยยึดตามกรอบวิธีระบบ (System Approach) ประกอบด้วย 1) ปัจจัย (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Outputs) และ 4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedbacks) กระบวนการการบริหารจัดการ ยึดหลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) ซึ่งได้แก่การปฏิบัติตามขั้นตอน PDCA: Plan Do Check Act และข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ผลกระทบ (Impact) ผลลัพธ์ (Outcome) และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Satisfaction)

3.3 การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการจัดอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD)

3.4 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้การประเมินคุณภาพโดยการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประยุกต์ใช้มาจากหลักการประเมินคุณภาพรูปแบบ (Model Quality Assessment) ซึ่งประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

4. พื้นที่

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการในพื้นที่ดังนี้

4.1 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 โรงเรียน

4.2 วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 แห่ง

4.3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้ในการวิจัยทั้งระยะที่ 2 - 3

4.3.1 ขั้นการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และจัดการอภิปรายกลุ่ม (FGD)

4.3.2 ขั้นการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยคณะผู้เชี่ยวชาญและการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

เนื่องจากปัญหาการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงอนุญาตให้ดำเนินการทางออนไลน์ ผ่าน Zoom Application ได้ ทั้งในการอภิปรายกลุ่มและการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)** หมายถึง การจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน โดยใช้หลักสูตรร่วมกัน คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ควบคู่กันไป โดยมีจุดประสงค์มุ่งพัฒนาด้านทักษะวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับทั้งวุฒิ ม.6 และวุฒิ ปวช. สามารถเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษาได้

2. **ขอบข่ายการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)** หมายถึง การบริหารจัดการที่ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการบริหารวิชาการ 3) ด้านการบริหารบุคคล 4) ด้านการบริหารงบประมาณ และ 5) ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

3. **แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ (Administration Process) ตามวิถีระบบ (System Approach) ได้แก่ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และ ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กำหนดขั้นตอนย่อยในการปฏิบัติที่ชัดเจน ได้แก่ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติ (Do) 3) การประเมิน (Check) 4) การรายงาน/ปรับปรุง (Act)

4. **การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** หมายถึง กระบวนการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ครอบคลุม 5 ด้าน คือด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยวิธีการสอบถามและการสัมภาษณ์

5. การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หมายถึง กระบวนการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เป็นระบบ โดยใช้วิธีการประเมินคุณภาพเบื้องต้นโดยอาจารย์ที่ปรึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และโดยการจัดอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีคุณภาพ ครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ

6. การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสมกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยประเมินคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีความถูกต้อง 2) มีความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ 4) มีประโยชน์

7. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หมายถึง พื้นที่เฉพาะที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นเขตพิเศษเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเน้นอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา

8. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ร่วมกับวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

9. วิทยาลัย หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีการทำข้อตกลงร่วมมือกับโรงเรียนในความร่วมมือกันจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) และตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

10. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการของความร่วมมืออย่างเป็นระบบระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย ในการร่วมกันจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและเพื่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาลที่กำหนดเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาคือเพื่อการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้เมื่อประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตส่งผลในทางบวกต่อการดำรงชีวิต เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สอนองเจตนารมณ์ของกฎหมายและนโยบายสำคัญของประเทศ แต่ปัจจุบันพบว่านักเรียนและผู้ปกครองมีค่านิยมเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดความขาดแคลนกำลังคนสายอาชีพในตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มกำลังคนสายอาชีพให้มากขึ้น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560 ; (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) ; (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558); (คณะกรรมการการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอาชีวศึกษา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2559)

2. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นแหล่งงานที่สำคัญของประเทศที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่รัฐบาลส่งเสริม ได้แก่ 5 อุตสาหกรรมเดิม และ 5 อุตสาหกรรมใหม่ ที่เน้นเทคโนโลยีและทันสมัย อันจะเป็นตลาดงานที่มีความต้องการแรงงานฝีมือจำนวนมากตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง ในปัจจุบันพบว่าในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังขาดแคลนแรงงานจำนวนมาก ประเด็นปัญหาคือรัฐบาลจะผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้เพียงพอต่อความต้องการได้อย่างไร (พ.ร.บ.เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. 2561; ออนไลน์ www.eeco.or.th 2561; (ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580), p. 2561)

3. การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นโครงการของกระทรวงศึกษาธิการที่สนองนโยบายประเทศไทย 4.0 โดยเน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ศึกษาสองหลักสูตรไปพร้อม ๆ กัน ทั้งหลักสูตรอาชีวศึกษา (ปวช.) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6) โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำบันทึกข้อตกลงไว้ร่วมกัน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีความรู้และทักษะด้านอาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษต่อและการประกอบอาชีพ จึงเป็น

เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) โดยประยุกต์ตามวิธีการพัฒนารูปแบบ (Model Developing) ดังนี้ (Brown & Moberg, 1980; Bardo and Hardman. 1982; Keeves. 1988; ทิศนา แชมณี, 2551; พูลสุข หิงคานนท์. 2540; วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2553)

6.1 การประมวลและสรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

6.2 การเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการจำเป็น และการกำหนดกรอบโครงสร้างของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

6.3 การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

6.4 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพตามหลักวิชา (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550; Nadler. 1980; Keeves. 1988; Bardo and Hardman. 1982; Mescon H.M., ; Walley. 2017; (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2553) คุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาจากตัวชี้วัดสำคัญ ดังนี้ 1) มีความถูกต้อง 2) มีความเหมาะสม 3) มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 4) เป็นประโยชน์ สามารถจะสนองความต้องการจำเป็น ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์ใช้การพัฒนารูปแบบในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โดยสรุป คือ 1) ความต้องการจำเป็นของประเทศได้แก่จัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ 2) ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนสายอาชีพ 3) เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ต้องการแรงงานคุณภาพที่รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษได้ 4) การเพิ่มกำลังคนสายอาชีพโดยการจัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตรปกติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงกำหนดให้มีการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เพื่อเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษา 5) การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย โดยใช้หลักสูตรเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) 6) การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของโรงเรียนครอบคลุมการบริหารที่สำคัญ 5 ด้าน 7) โดยอาศัยแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบวิธีระบบที่มีองค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัย

(Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และ 8) การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสม

จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
 - 1.1 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ
 - 1.2 การพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. การจัดการศึกษาเพื่อกรมีงานทำ
 - 2.1 การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ
 - 2.2 การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างองค์กร
3. การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน
 - 3.1 การบริหารจัดการในโรงเรียน
 - 3.2 แนวทางการบริหารจัดการด้วยวิธีระบบ
4. แนวคิดและทฤษฎีการประเมิน
 - 4.1 ทฤษฎีการประเมิน
 - 4.2 การประเมินความต้องการจำเป็น
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ: การประยุกต์ใช้
6. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีที่มาและความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเนื้อหาจากการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเกิดขึ้นเนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ซึ่งกำหนดให้มี “เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศ โดยริเริ่มให้มีโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นยุทธศาสตร์ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ เป็นการต่อยอดความสำเร็จของแผนพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วกว่า 30 ปี มีสำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (สกรศ) เป็นผู้รับผิดชอบ กำหนดเป้าหมายไว้เพื่อการเติมเต็มภาพรวมการส่งเสริมการลงทุน ยกกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว ในระยะแรกยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด คือชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่รองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพบริหารจัดการ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2560) ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้ตราพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 เป็นกฎหมายหลักและนำสู่การปฏิบัติต่อไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135. 2561, น. 1)

รัฐบาลกำหนดให้มีเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC: Eastern Economic Corridor) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาและออกจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง มุ่งสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วและมีรายได้สูง ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 เห็นชอบยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2560-2564) ให้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนบูรณาการการพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตของประเทศในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน ให้ครอบคลุมการศึกษาทั้งระบบ ให้เห็นความเชื่อมโยงของแผนงานและโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนกับเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาของแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจฯ (พ.ศ. 2560-2564) และยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) รวมทั้งให้ส่งยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาค

ตะวันออก (พ.ศ.2560-2564) ให้แก่คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมการยุทธศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ.2560 -2564) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล รองรับการพัฒนาของเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะนิสัยอุตสาหกรรม มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมร่วมมือกับสถานประกอบการ และประชาสังคมในรูปแบบประชารัฐ เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติ ให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการใน EEC เพิ่มขีดความสามารถของคณาจารย์ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ครูฝึกในสถานประกอบการ และเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการตามนโยบายประเทศไทย 4.0 อันประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษาการวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสอน การแนะนำ ทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนธุรกิจเศรษฐกิจ ประเทศ ด้วยงานวิจัยทุกระดับ เพื่อปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (2562, p. น. 216) ได้กำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเกี่ยวข้องโดยตรงกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกไว้ว่า นโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวางจุดยืนของประเทศไทยสำหรับการพัฒนาระยะยาว ตอบสนองต่อความท้าทายภายในประเทศ และระดับโลก การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นต้นแบบการ

พัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณแบบ ช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด ปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศ กระจายความเจริญออกสู่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูงเป็นฐานการสะสมเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกกระดับอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง และมีศักยภาพในการแข่งขันสูงให้สอดคล้องกับบริบทโลกบนฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอัจฉริยะ น่าอยู่ และมีความทันสมัยระดับนานาชาติและสามารถประกอบกิจการอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นและยกระดับการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทยในฐานะประตูของภูมิภาคเอเชีย โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคที่สำคัญเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุกระบบให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อรองรับความต้องการลงทุน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาสนามบินอู่ตะเภาเป็นสนามบินหลักของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับสินค้า และประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด และท่าเรือสัตหีบ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย

3. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รวมทั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ให้สามารถสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง เกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยีในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและในประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

4. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ทั้งเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เชิงนิเวศและอนุรักษ์เชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเส้นทางกิจกรรมท่องเที่ยว จัดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ จัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้งสามจังหวัดของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม สำหรับการทำวิจัยต่อยอดเพื่อขยายผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนและฝึกอบรม ต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นแหล่ง

สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบของภูมิภาคอาเซียน

6. พัฒนาเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนและเศรษฐกิจสอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณและแผนการลงทุนตามยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชั้นนำของอาเซียน และส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต ดำเนินการในจังหวัดชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา แผนงานพัฒนาประกอบด้วย 1) แผนงานพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ 2) แผนงานพัฒนาคมนาคมและโลจิสติกส์ 3) แผนงานพัฒนาเมืองระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมเมืองท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ รวม 173 โครงการ ในกรอบวงเงินลงทุนรวม 712,645 ล้านบาท ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการวางแผนพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ EEC เน้นการเพิ่มขีดความสามารถคน บุคลากรทางการศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง Super Cluster/ Cluster New Engine of Growth เน้นหลักสูตรเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้เพิ่มหลักสูตรทักษะเฉพาะทาง ต่อยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม 4.0 ซึ่งผู้ประกอบการต้องการบุคลากรด้านอาชีวศึกษาสูงมากในอนาคต

นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกระดับภาค 1 ศูนย์ และระดับจังหวัด 3 ศูนย์ เพื่อให้เป็นศูนย์อำนวยความสะดวกด้านกำลังคน เพื่อรองรับปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ การสร้างเครือข่ายด้านการอาชีวศึกษา และพัฒนาทักษะฝีมือในภูมิภาคอาเซียนตามมาตรฐานสากล เพื่อรองรับ EEC

1.1 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ

อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่มีศักยภาพเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New-Growth Engine) ของประเทศเพื่อสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (2560)

1.1.1 อุตสาหกรรมเดิม

อุตสาหกรรมเดิม (First S-Curve) ที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้กับเศรษฐกิจในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรม (คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2560) ดังนี้

1) อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคตอุตสาหกรรมยานยนต์

เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันมีมูลค่าถึงร้อยละ 5.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และยังเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้นเพื่อสนับสนุนการเติบโตในอนาคตอย่างต่อเนื่อง จึงมุ่งเน้นพัฒนาเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เริ่มจากการประคองร่วมกับผู้ผลิต (OEM) เพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมแบตเตอรี่และระบบขับเคลื่อนรถไฟฟ้า การขยายธุรกิจในช่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยเฉพาะด้านการออกแบบและจัดทำต้นแบบ (Surface Integration Design & Prototyping) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูง (Catalytic Manufacturing) และพัฒนาธุรกิจอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนรถยนต์ที่ก้าวทันมาตรฐานโลก เช่น ชิ้นส่วนระบบความปลอดภัย ชิ้นส่วนระบบกำลังส่ง (Transmission System Parts) และผลิตจักรยานยนต์ (ขนาดมากกว่า 248 cc) โดยการขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องยนต์ เป็นต้น

2) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ถือเป็นเสาหลักสำคัญในภาคการส่งออกของประเทศ ปัจจุบันมีมูลค่าถึงร้อยละ 24 ของรายได้การส่งออกของประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นผู้ผลิตสำคัญระดับโลกในอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์และวงจรรวม (Integrated Circuits) อีกด้วย ซึ่งการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีเครื่องรับรู้ (Sensors) และวงจรรวม (Integrated Circuits) ที่มีขนาดเล็ก และมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมย่อยที่ผลิตอุปกรณ์ซึ่งใช้เทคโนโลยีระดับสูงมากขึ้น ได้แก่การยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตวงจรรวมที่มีความซับซ้อนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในยานยนต์ และอุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น อุปกรณ์โทรคมนาคม การออกแบบและผลิตระบบที่อยู่อาศัยอัจฉริยะและเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Appliances) เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ (Internet of Things) การออกแบบผลิตอุปกรณ์ระบบอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสวมใส่ เช่น Fit Bits ออกแบบอิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบวงจร

อิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก (Microelectronics) การออกแบบระบบฝังตัว (Embedded Systems) รวมถึงการผลิตสารหรือแผ่นไมโครอิเล็กทรอนิกส์

3) อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

ภาคการเกษตรเป็นสาขาอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดในประเทศมีมูลค่าถึงร้อยละ 8.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) นอกจากนี้ ยังมีสัดส่วนแรงงานสูงถึงร้อยละ 40 ส่งผลให้การเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย ปัจจุบันภาคเกษตรกรรมในไทยยังมีผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จึงมีการมุ่งเน้นส่งเสริมศักยภาพและยกระดับการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรใหม่ ๆ มาใช้เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมย่อยที่เป็นเป้าหมาย ได้แก่ ธุรกิจเทคโนโลยีการเกษตรขั้นสูง การใช้ระบบเครื่องรับรู้ (Sensors) การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสูง (Advance Data analytic) และ ระบบอัตโนมัติการลงทุนและการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) เช่น การปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ อุตสาหกรรมการคัดคุณภาพ บรรจุ เก็บรักษา ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การใช้ระบบเซ็นเซอร์ตรวจสอบเนื้อในผลไม้ และกิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ

4) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างสูง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้จำนวนแรงงานมาก มีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุด และมีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาต่าง ๆ ของภาคอุตสาหกรรมผลิต โดยในปัจจุบันมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในตลาดอาหารทั่วโลก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ได้แก่ ความต้องการมาตรฐานความปลอดภัยและความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับที่สูงขึ้นจากผู้บริโภค การเพิ่มขึ้นของความต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและผลิตภัณฑ์อาหารเสริม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแหล่งโปรตีน ซึ่งสามารถใช้ในการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นโอกาสในการยกระดับอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป โดยส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนโยบายที่เน้นเรื่องการเพิ่มคุณภาพของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและนโยบายไทยเที่ยวไทย อย่างไรก็ตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกส่งผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต ดังนี้

(1) การยกระดับประสบการณ์/คุณค่าการท่องเที่ยว (Value Proposition) เพื่อดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ปานกลางถึงสูงจากประเทศแถบเอเชียแปซิฟิก

(2) การจัดระเบียบและส่งเสริมกิจกรรมที่หลากหลาย ตามสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มคุณค่าและประสบการณ์ เช่น กีฬาทางน้ำ (Water Sports)

(3) การสนับสนุนธุรกิจทางการแพทย์และศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพ (Wellness and Rehabilitation) โดยต่อยอดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่เข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของการแสดงสินค้า นิทรรศการระดับนานาชาติ (MICE)

1.1.2 อุตสาหกรรมใหม่

การสร้าง 5 อุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve) เป็นไปเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนใหม่ให้กับเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรม (คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2560)

1) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์

ปัจจุบันประเทศไทยมีอุตสาหกรรมที่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ที่มีแนวโน้มว่าจะมีการใช้วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในสายการผลิตมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อันจะช่วยเพิ่มศักยภาพของประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมเหล่านี้นอกจากจะเพิ่มความต้องการระบบหุ่นยนต์ในประเทศแล้ว ยังมีวิทยาการองค์ความรู้ และบุคลากรที่สามารถได้รับการส่งเสริมได้อีกด้วย ประเทศไทยจึงมีการวางแผนสร้างฐานการผลิตหุ่นยนต์ เพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศและภูมิภาคอาเซียนโดยตรง ได้แก่ หุ่นยนต์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ โดยเฉพาะหุ่นยนต์ที่ใช้ในการเชื่อมโลหะ ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้ามาในภูมิภาคอาเซียน หรือนับเป็นร้อยละ 38 ของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้าทั้งหมด โดยหุ่นยนต์เหล่านี้มักจะมาในรูปแบบแขนหุ่นยนต์ที่มีแกนเคลื่อนที่แบบหมุน (Articulated Robot) รองลงมาคือหุ่นยนต์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตอัดฉีดพลาสติกที่นำเข้ามาเป็นอันดับสองในภูมิภาค หรือร้อยละ 19 ของจำนวนหุ่นยนต์ที่นำเข้าทั้งหมด โดยหุ่นยนต์เหล่านี้เป็นแขนหุ่นยนต์ที่มีทั้งรูปแบบแกนเคลื่อนที่แบบหมุน และรูปแบบแกนเคลื่อนที่แบบเชิงเส้น (Linear Gantry Robot) และหุ่นยนต์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น หุ่นยนต์ดำน้ำ และหุ่นยนต์ที่ใช้ในปฏิบัติการทางการแพทย์ โดยมุ่งเน้นรูปแบบที่ผลิตมาเพื่อสรีระของผู้ป่วยชาวเอเชีย ซึ่งการผลิตหุ่นยนต์ประเภทนี้จะเป็นการพัฒนาหลังจากที่ประเทศไทยมีประสบการณ์จากการผลิตหุ่นยนต์แบบแขนกลมาแล้ว

2) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์

อุตสาหกรรมการขนส่งโลจิสติกส์ เป็นอีกอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ เป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่สนับสนุนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ส่วนอุตสาหกรรมการบินเป็นอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะโตเร็วที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ โดยด้านการผลิตและซ่อมบำรุงคาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.4 ขณะที่ด้านการขนส่งทางอากาศคาดว่าจะเติบโตร้อยละ 2.8 ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยยังไม่มี ดังนั้นจึงต้องพัฒนาอุตสาหกรรมการขนส่งและการบินแบบครบวงจรโดยครอบคลุม 5 ชนิดธุรกิจ ดังนี้

(1) กิจการสาธารณูปโภคและบริการเพื่อการขนส่ง เช่น Inland Container Depot (ICD) กิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือบรรทุกสินค้า กิจการขนส่งทางราง สนามบินพาณิชย์

(2) ศูนย์รวมกิจการโลจิสติกส์ทันสมัย เช่น ขนส่งทางอากาศ (Air Cargo) ศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย (International Distribution Center: IDC) การขนส่งแบบ Cold Chain และการขนส่งที่ใช้ Big Data and Analytics

(3) การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO) มุ่งเน้นการซ่อมบำรุงโครงสร้างเครื่องบินลำตัวแคบ (Narrow-body Airframe Maintenance) ซึ่งจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในภาคพื้นเอเชีย

(4) การพัฒนาพื้นที่รอบท่าอากาศยานให้เป็นเขตอุตสาหกรรมสำหรับธุรกิจที่มีมูลค่าสูง (High-value Manufacturing) เช่น ธุรกิจที่ต้องการความเร็วจากการขนส่งทางอากาศ (Time-sensitive Products)

(5) การให้บริการฝึกอบรมนักบินและลูกเรือ (Pilot and Cabin Crew) และบุคลากร ด้านเทคนิค (Technician) รวมถึงด้านซ่อมบำรุงและพนักงานภาคพื้น (Ground Staff) ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาต่อยอดศักยภาพให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

3) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร เป็นการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ต่อยอดจากธุรกิจการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่ง โดยเพิ่มธุรกิจด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์จากพื้นฐานด้านอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์จากพื้นฐานด้านการเกษตรและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบ

วงจรถูกจัดเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3.2 จัดเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตค่อนข้างเร็วในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งนี้การแพทย์ครบวงจรของไทยประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

(1) การให้บริการสมัยใหม่ คือ การให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟน (eHealth and mHealth) โดยการใช้เทคโนโลยีการเชื่อมต่อและระบบเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Medical Records: EMRs) เพื่อให้คำปรึกษาทางการแพทย์และให้บริการรักษาทางไกลกับผู้ป่วยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นทางเลือกแทนการเสียค่ารักษา หรือเพื่อให้บริการผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกล

(2) การวิจัยและผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อการวินิจฉัยและติดตามผลระยะไกล (Remote Health Monitoring Devices) ซึ่งมีรากฐานมาจากการพัฒนาของเครื่องรับรู้ (Sensors) และอุปกรณ์การวัดสมัยใหม่โดยอุปกรณ์วินิจฉัยและติดตามผลระยะไกลสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่ต้องการวินิจฉัยโรคด้วยตนเอง

(3) การวิจัยยาและผลิตเวชภัณฑ์ การวิจัยยาและการผลิตยาที่ทันสมัยขึ้น เพื่อลดกระบวนการและลดระยะเวลาการทดลองยาสมัยใหม่ โดยมุ่งเน้นที่การผลิตยาชีววัตถุคล้ายคลึง (Bio-similar) ซึ่งคือยาสามัญของยาชีววัตถุต้นแบบ (Biologic) ที่มีการวิจัยและจดสิทธิบัตรแต่สิทธิบัตรหมดอายุลงแล้ว ปัจจุบันยาชีววัตถุมีการเติบโตอย่างรวดเร็วจนมีขนาดใหญ่กว่ายาสามัญทั่วไป

(4) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ นับเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่จะเติบโตเร็วในอนาคต และเป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูง เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น การที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกมันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดของโลก และมีอุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงเอทานอลที่พัฒนาแล้ว การสร้างอุตสาหกรรมเคมีชีวภาพครบวงจร โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมกลางน้ำ การผลิตกรดแลคติกและกรดซัคซินิกจากเอทานอล เป็นสะพานเชื่อมระหว่างอุตสาหกรรมต้นน้ำ (ผลิตเอทานอล) และปลายน้ำ (อุตสาหกรรมเคมี) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีอยู่ไปสู่การผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพรุ่นที่สอง (เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากวัตถุดิบที่ไม่เป็นอาหาร เช่น ชังข้าวโพดและชานอ้อย) เพิ่มการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพรุ่นที่สาม (เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากสาหร่ายที่สามารถเพาะเลี้ยงได้)

(5) อุตสาหกรรมดิจิทัล

การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมดิจิทัล จะก่อให้เกิดธุรกิจพัฒนาและให้บริการซอฟต์แวร์ ทั้ง Embedded Software, Enterprise Software และ Digital Content และสามารถพัฒนาเป็นพื้นที่นิคม Software Park เพื่อรองรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ (Domestic and International E-commerce Player) รวมถึงการยกระดับภาคการค้าปลีกของไทยสู่การใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และจะเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเริ่มต้นธุรกิจ (Start Up) สำหรับผู้ประกอบการ E-commerce ต่างชาติเข้ามาลงทุน ขณะเดียวกัน ยังมีแผนที่จะจัดตั้งศูนย์รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริโภค (Analytics and Data Center) ให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลเจาะลึกตลาด (Consumer Insights) แก่ธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ สามารถพัฒนาเป็นพื้นที่นิคม Data Center ให้บริการเกี่ยวกับหน่วยจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลออนไลน์ (Cloud Computing) และป้องกันอันตรายในโลกออนไลน์ (Cyber Security) เพื่อให้ธุรกิจมีความคล่องตัวและเติบโตได้ด้วยการใช้ระบบดิจิทัล

นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ใช้เทคโนโลยีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของอุปกรณ์ต่างๆ (Internet of Things - Enabled Smart City) ซึ่งจะเป็นการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งมีแผนตั้งศูนย์นวัตกรรม วิจัยและออกแบบ สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคต โดยพัฒนาศักยภาพเพื่อโอกาสในการจำหน่ายนวัตกรรมสู่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ในภูมิภาคใกล้เคียง เช่นเดียวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมสื่อสร้างสรรค์และแอนิเมชัน (Creative Media and Animation) ต่อยอดจากศักยภาพด้านการออกแบบ เพื่อยกระดับเป็นเจ้าของเนื้อหา ร่วมลงทุนกับบริษัทสตูดิโอแอนิเมชันระดับโลกด้วย

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่รัฐบาลให้การส่งเสริมและสนับสนุน ประกอบด้วย 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก

1.2 การพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้รับการพัฒนาให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเพื่ออนาคต เป็นพื้นที่รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ การพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาจึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งการพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ถูกกล่าวถึงไว้ดังนี้

1.2.1 การพัฒนาทุนมนุษย์เป็นความท้าทายที่สำคัญ ดังองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือ OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) ระบุว่าประเทศไทยกำลังดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 ผ่านการพัฒนาจังหวัดในภาคตะวันออกของประเทศภายใต้ชื่อ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) จึงมีสิ่งที่เป็นความท้าทายว่าด้วยการพัฒนาทุนมนุษย์ซึ่งถือเป็นความสำคัญสูงสุด ดังนั้นเพื่อแน่ใจว่าประเทศจะมีแรงงานทักษะสูงที่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม จึงถือเป็นความท้าทายที่มากกว่าความกังวลที่ว่าชุมชนท้องถิ่นอาจได้รับผลกระทบจากโครงการและสามารถเผชิญการแข่งขันกับธุรกิจจากต่างประเทศ (ข่าวกรุงเทพธุรกิจ, 2562, 7 มิถุนายน)

1.2.2 การขาดแคลนแรงงานจำนวนมากเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังที่กรุงเทพธุรกิจ (ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2562 ว่า EEC ขาดแรงงานสูงถึง 4.7 แสนคน จึงมีความต้องการแรงงานในปี พ.ศ.2562-2566 สูงมาก ดังภาพประกอบ 2 (ข่าวกรุงเทพธุรกิจ, 2562)

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) ได้ระบุถึงแผนการสร้างบุคลากรรองรับการเติบโตของ EEC ไว้ว่า จากการประเมินความต้องการบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานว่าภายใน 5 ปี (2562-2566) ในพื้นที่ที่มีความต้องการแรงงานประมาณ 475,667 คน ทั้งนี้ได้มีการตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านการพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC-HDC) ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษา โดยต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญและสถาบันที่มีประสบการณ์จากทั้งใน และต่างประเทศเพื่อสร้างบุคลากรตรงความต้องการของ EEC

ภาพประกอบ 2 แสดงความต้องการแรงงานในเขต EEC ปี 2562-2566

สำหรับแรงงานที่ขาดแคลน ได้แก่ ระดับอาชีวศึกษา 253,114 คน ระดับปริญญาตรี 213,941 คน และระดับปริญญาโท-เอก 8,612 คน ซึ่งในจำนวนนี้อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมดิจิทัลเป็นกลุ่มที่ต้องการแรงงานด่วนที่สุด นอกจากนี้รัฐบาลยังมีแผนจะนำผลสำเร็จจาก EEC เป็นตัวอย่างในการพัฒนาบุคลากรทั้งประเทศต่อไปในอนาคต

1.2.3 การศึกษาของไทยที่ผ่านมาไม่สนองอุตสาหกรรมอนาคต ซึ่งแผนปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยีรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระบุถึงความต้องการแรงงานของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ส่วนใหญ่จะอยู่ในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเดิม 9,544 คน หรือคิดเป็น 78.15% ของความต้องการทั้งหมด โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ต้องการสูงสุด จำนวน 4,612 คน รองลงไปอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ 3,043 คน การแปรรูปอาหาร 1,218 คน เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ 406 คน และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี 265 คน ส่วน 5 อุตสาหกรรมอนาคตต้องการ 2,669 คน หรือคิดเป็น 21.85% ของความต้องการทั้งหมด แบ่งเป็นอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 1,479 คน อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ 677 คน ดิจิทัล 381 คน แพทย์ครบวงจร 132 คน ความต้องการข้างต้น ไม่สอดคล้องกับข้อมูลของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เปิดเผยค่าสถิติผลการทดสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557-2560 พบปัญหาสำคัญคือเด็กไทยยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ (ข่าวกรุงเทพธุรกิจ 2562, 8 กุมภาพันธ์)

โดยสรุป เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นเขตอุตสาหกรรมเพื่ออนาคต และเป็นพื้นที่รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษซึ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย จึงเป็นแหล่งงานที่รองรับแรงงานได้จำนวนมาก หากผู้จบการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะหรือสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานนี้ ก็จะมีศักยภาพเพียงพอจะเข้าทำงานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ จะมีทั้งความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพด้วย

2. การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และมีสมรรถนะที่เพียงพอในการประกอบอาชีพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาที่ต้องการคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพ และมีศักยภาพสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้

2.1 การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ถือเป็นหน้าที่สำคัญของภาครัฐที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อสนองเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ สามารถรองรับแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ที่ผ่านมามาประเทศไทยยังคงขาดความชัดเจน ในการกำหนดเป้าประสงค์หลักของการศึกษา (Objective Function) เปรียบเสมือนเป็นผลสุทธิของระบบหรือปลายทางที่การศึกษาต้องพัฒนาและเสริมสร้างให้พลเมืองและสังคมสามารถอยู่ได้อย่างภาคภูมิใจ แต่การตั้งเป้าประสงค์หลักของการศึกษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถพัฒนามนุษย์และสังคมได้ จำเป็นต้องมีกลไกการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ปฏิบัติได้จริง โดยต้องเข้าใจถึงทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานปรัชญาการศึกษาไทย การมีส่วนร่วมและความเข้าใจของภาคส่วนจึงเป็นอีกปัจจัยในการเปลี่ยนรูปในครั้งนี้ และ การปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศไทยจึงไม่อาจพิจารณาแบบแยกส่วนได้ หากแต่ต้องอาศัยการทำความเข้าใจภาพรวมของระบบอย่างถ่องแท้ เพื่อสามารถกำหนดทิศทางและกระบวนการผลักดันให้ทุกองค์ประกอบของระบบ สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นรูปธรรม หรือโดยสรุปคือ “ประเทศไทยต้องมีการกำหนดเป้าประสงค์หลัก (Objective Function) ระบุเป้าหมายการศึกษาอย่างชัดเจนว่าจะทำไปเพื่ออะไร และ เป็นความเข้าใจร่วมของทุกภาคส่วนของการศึกษา ยกให้การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) จัดทำแนวปฏิบัติการทางการศึกษา (Action Agenda) ที่ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ (Strategies) สามารถแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติ (Implementation) ได้อย่างเป็นขั้นตอนและพร้อมใช้งานได้ทันที” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, p. น. ๑)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำหนดภาพรวมเป้าประสงค์หลักของการจัดการศึกษาของสังคมไทยไว้ 4 ด้าน คือ สังคมแห่งโอกาส (Opportunity Society) สังคมที่สามารถ (Productive Society) สังคมที่เป็นธรรม (Just Society) และ สังคมคุณธรรม (Moral Society) โดยการกำหนดภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์นี้ สะท้อนให้เห็นภาพที่พึงประสงค์ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอยู่ดีมีสุข (Well-being Nation) ทั้งระดับบุคคล สังคม และระดับประเทศ ในระดับบุคคลประชาชนมีสุขภาวะที่ดีทั้งมิติทางกาย จิตใจ สังคม ปัญญา มีศีลธรรมดีงาม ในระดับสังคมมีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ชุมชนพึ่งตนเองได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมั่นคง ในระดับประเทศ เราจะก้าวไปสู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่งที่เศรษฐกิจมีคุณภาพ มีเสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ ทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล และสามารถอยู่

ร่วมกับนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ นอกจากนี้ การจัดการศึกษาจะต้องยึดปรัชญาการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, p. น. 75)

1. ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ (Identity) คนไทย จากเดิมแต่ละคนมีสถานะเป็นแค่เพียงพลเมืองไทย (Thai-Thai) สู่วุฒิกายคนไทยที่เป็นส่วนหนึ่งของพลเมืองโลก (Global-Thai)
2. ปรับเปลี่ยนจุดเน้น (Reorientation) จากการเน้นการสร้างคนเพื่อป้อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (People for Growth) ไปสู่การเน้นการสร้างการเติบโตเพื่อรองรับศักยภาพผู้คนในสังคม (Growth for People) เพื่อตอบโจทย์สังคมองค์ความรู้
3. ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) เปลี่ยนจากความพยายามที่จะเอาชนะธรรมชาติ (Controlling Nature) มาเป็นการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ (Living with Nature)
4. ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม (Transformation of Culture) จากสังคมที่คนมุ่งแข่งขันแข่งขันต้องเอาชนะผู้อื่น (Competition-Driven) สู่วัฒนธรรมเกื้อกูลแบ่งปัน (Collaborative-Culture)
5. ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่โลกที่หนึ่ง (First World Nation) นอกจากการมุ่งไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว (Developed Country) คำนี้ถึงประเด็นด้านสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะการสร้างเกียรติภูมิในความเป็นชาติ (Dignity of Nation)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของไทย เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ทั้งการ “ซ่อม” และการ “สร้าง” ควบคู่กันไปเพื่อเป็นการปรับแต่งซ่อมแซมกลไกการศึกษาเดิมให้ดียิ่งขึ้น สร้างเสริมกลไกใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น เพื่อการตอบสนองพลวัตการเปลี่ยนแปลงแห่งศตวรรษที่ 21 การสร้างพลังของการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย เพื่อการก้าวสู่การสร้างสังคมแห่งปัญญาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ช่วยขับเคลื่อนให้เกิดผลในการพัฒนาการศึกษาเรียนรู้ของไทยในทางปฏิบัติอย่างยั่งยืน สมดุล เป็นรากฐานการพัฒนาประเทศ

โดยสรุป การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เป็นโจทย์สำคัญที่จะต้องดำเนินการและจะสำเร็จได้ก็ต้องผ่านกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ มีความพร้อมที่จะสามารถรับมือกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งทักษะสำคัญสำหรับคนยุคศตวรรษที่ 21 และ เป็นไทยแลนด์ 4.0 ต้องอาศัยการบริหารจัดการ (Management) การมีทุนมนุษย์ (Human Capital) ที่มีประสิทธิภาพที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาต่อไป รวมทั้งการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ เป็นสำคัญ

ส่วน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, p. น. 12) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนการสอนในระบบ Education 4.0 ซึ่งเป็นโมเดลประเทศที่จะต้องมีการนวัตกรรมเป็นของตนเอง ดังนั้นมัธยมศึกษาไทย 4.0 จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จซึ่งต้องอาศัยทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนตามแนวการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ ใช้พื้นที่เป็นฐานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นที่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง สร้างชิ้นงานเป็นของตนเองได้จริง (Active Learning) มีการประเมินผลที่สมดุลเชิงคุณภาพสามารถประเมินบุคลิกภาพด้านอาชีพสู่ฐานสมรรถนะด้านการเรียนรู้ ให้ได้ตามศักยภาพและความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3 ฐานราก ตามรูปแบบการจัดการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้วางเส้นทางการพัฒนารูปแบบโดยเติมเต็มด้วยวิทยาการความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น “5 กลุ่มเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป้าหมาย” ได้แก่ 1) กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio - Tech) 2) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และ เทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio - Med) 3) กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) 4) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IoT, Artificial Intelligence & Embedded Technology) 5) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและบริการ ที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) ซึ่งทั้ง 5 กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งจะเป็นแหล่งการสร้างงานในลักษณะ “New Start ups” อีกมากมาย อุตสาหกรรมเหล่านี้ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลให้เพิ่มขึ้นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีพื้นฐานอาชีพและเพื่อการมีงานทำในอนาคต โดยสามารถจัดในหลายลักษณะ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, p. น. 13)

1. ระบบการศึกษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี มีหลักการจัดการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบ

ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง อันจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือศึกษาต่อ สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีหลักการจัดการศึกษามุ่งเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ ที่ส่งเสริมนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในท้องถิ่นและประเทศชาติ

สิ่งที่ขาดหายไปคือฐานรากในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ใช้จัดวางแผนการเรียนและรายวิชาเพิ่มเติมรองรับผู้เรียนเป็นกลุ่มความสามารถ ความถนัด และความสนใจ รวมทั้งกระบวนการและเครื่องมือคัดกรองผู้เรียนที่ได้รับการออกแบบไว้อย่างไม่ชัดเจนที่จะสามารถรองรับการวางแผนทางการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ให้ผู้เรียนต่อยอดความถนัดเป็นการเฉพาะด้าน เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หรือ วางเส้นทางการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นสู่การประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข ตรงความต้องการท้องถิ่นในระดับจังหวัด การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มและสอดคล้องกับแผนความต้องการกำลังแรงงาน จำแนกเป็น 3 ฐานราก ดังนี้

ฐานรากที่ 1 มัธยมศึกษาสายปฏิบัติการ เน้นทักษะและสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ ที่สามารถนำหลักความรู้มาใช้อธิบายกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี วางเส้นทางการศึกษาต่อ สายประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ ปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือ สายปฏิบัติการและระดับสูงต่อไป

ฐานรากที่ 2 มัธยมศึกษาสายวิชาการ เน้นทักษะและสมรรถนะทางสาขาวิชาการ ไปใช้แก้ปัญหาและอธิบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตในท้องถิ่นและประเทศชาติ ให้มีทักษะพื้นฐานในการดำเนินวิถีชีวิตได้ดี วางเส้นทางการศึกษาต่อประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายเฉพาะทางเพื่อรองรับการศึกษาต่อกลุ่มความถนัดทางสาขาวิชาและอาชีพในระดับมหาวิทยาลัย

ฐานรากที่ 3 มัธยมศึกษาสายความเป็นเลิศเฉพาะทาง เน้นทักษะ/สมรรถนะฐานวิจัย ใช้พัฒนานวัตกรรมแก้ปัญหาสนองความต้องการของชุมชน และ ท้องถิ่น วางเส้นทางการศึกษาต่อประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายเฉพาะทางความเป็นเลิศ รองรับการศึกษาต่อความเป็นเลิศเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยฐานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มุ่งพัฒนานวัตกรรมประเทศสู่การแข่งขันภาคเศรษฐกิจและการค้า

กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้จะสำเร็จได้ ต้องอาศัยพื้นฐานสำคัญคือการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ซึ่งควรมีระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Support Systems) เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีปัจจัยที่สำคัญประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, pp. น. 19-20)

1. มาตรฐานในศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards) จุดเน้นคือ

1.1 เน้นทักษะ ความรู้และความเชี่ยวชาญที่เกิดกับผู้เรียน

1.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนในเชิงสหวิทยาการ ระหว่างวิชาหลัก

ที่เป็นจุดเน้น

1.3 มุ่งเน้นการสร้างความรู้ เข้าใจในเชิงลึก มากกว่าสร้างความรู้แบบผิวเผิน

1.4 ยกกระดับความสามารถผู้เรียน ด้วยการให้ข้อมูลที่เป็นจริง การใช้สื่อหรือเครื่องมือที่มีคุณภาพ จากการเรียนรู้ในสถานศึกษา การทำงาน และในการดำรงชีวิตประจำวันและ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมายและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

1.5 ใช้หลักการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง

2. การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 มีจุดเน้นคือ

2.1 สร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานสำหรับการทดสอบย่อยและการทดสอบรวมสำหรับการประเมินผลในชั้นเรียน

2.2 เน้นการนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียน นำมาปรับปรุงแก้ไขงาน

2.3 ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4 สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพ

3. หลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum & Instruction) มีจุดเน้นคือ

3.1 การสอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นในเชิงของสหวิทยาการของวิชาแกนหลัก

3.2 สร้างโอกาสประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการข้ามสาระเนื้อหา และ การสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน (Competency - based)

3.3 สร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุนการเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - based) เพื่อการสร้างทักษะขั้นสูงทางการคิด

3.4 บูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) ชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียน ซึ่งระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Support Systems) เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการศึกษาที่เกิดขึ้น ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้สำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ เป็นการเรียนการสอนในระบบ Education 4.0 แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบการบริหารจัดการศึกษาใน 7 มิติ โดยมีมิติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ และเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้ 1) รูปแบบสมรรถนะอาชีพระยะสั้น 2) รูปแบบทวิศึกษา 3) รูปแบบเตรียมความถนัดเฉพาะทางกลุ่มสาขาวิชาชีพอุดมศึกษา 4) รูปแบบการเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจพอเพียง ในที่นี้จะนำเสนอโมเดลของ “รูปแบบทวิศึกษา” ว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีทักษะและความถนัด ในประเภทและสาขาอาชีพ เช่น ประเภทวิชาชีพอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม การโรงแรมและการท่องเที่ยว ศิลปกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ ประมง อุตสาหกรรมสิ่งทอ นักเรียนต้องการมุ่งไปสู่สายอาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ แต่อาจอยู่ไกลไม่สะดวกในการเดินทางไปเรียนในสถาบันอาชีวศึกษา จึงใช้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันจัดโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี ได้วุฒิการศึกษา 2 วุฒิ คือ ปวช. และ ม.6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, p. น. 25)

โดยสรุป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.1 - ม. 6) ได้กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้พื้นฐานด้านอาชีพ โดยให้โรงเรียนเลือกตามความเหมาะสม ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มุ่งเน้นการศึกษาเรียนรู้ความถนัดและความสนใจด้านอาชีพในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เป็นพื้นฐานการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น มุ่งให้ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาพื้นฐานอาชีพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ “รูปแบบทวิศึกษา” อีกด้วย

การจัดการศึกษาดังกล่าว จึงนับเป็นความพยายามอย่างมาก เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมและรองรับอนาคตและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนมีความพร้อมด้านวิชาอาชีพ สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ในอนาคต ซึ่งสนองนโยบายและเจตนารมณ์ของประเทศ คือ “การศึกษาเพื่อการมีงานทำและการพัฒนาประเทศ” อันจะส่งผลให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป

กระทรวงศึกษาธิการเมื่อปี 2558 ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 “ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ” กำหนดเป้าประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่ 1) กำลังคนมีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ 2) ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษา มีสมรรถนะตรงความต้องการตลาดแรงงานตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 3) การจัดการอาชีวศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานสากล 4) ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ โดยกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการ ได้แก่ 1) รองรับตลาดแรงงานภายในประเทศ 2) รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล 3) มีกำลังคนเพียงพอ มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 4) มีขีดความสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และ 5) มีรายได้สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ เสนอวิธีการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, p. น. 5) คือ

1. จัดทำฐานข้อมูลการผลิตและพัฒนาสถานศึกษา เชื่อมโยงกับความต้องการจำเป็น และทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. จัดทำฐานข้อมูลความต้องการแรงงาน ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน
3. ผลิตและพัฒนาศักยภาพกำลังคน ให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยจัดลำดับความเร่งด่วนตามงบประมาณและทรัพยากร
4. ผลิตนักศึกษาตามความถนัดและความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษา
5. กำหนดบทบาทของสถานศึกษาในการผลิตนักศึกษาให้ชัดเจน
6. ส่งเสริมอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะด้าน และมุ่งสู่มาตรฐานสากล
7. สร้างค่านิยมอาชีวศึกษา
8. ให้สังคมเข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษา จัดการเรียนการสอนทวิภาคีและการบูรณาการเรียนรู้คู่กับการทำงาน (WIL) ร่วมกับสถานประกอบการ

9. สร้างความเข้าใจ และ แสวงหาความร่วมมือระหว่างภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องใน การจัดการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

10. พัฒนาความรู้ด้านอาชีพให้กำลังคนวัยแรงงานอย่างต่อเนื่อง

11. ฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการมีงานทำ

12. พัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการค้าและการพัฒนา

13. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ ให้เป็นผู้มีความสามารถพิเศษทุกด้าน ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เติบโตตามศักยภาพ

14. ประเมินและรับรองมาตรฐานฝีมือตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อใช้ในการ ประกอบการพิจารณาค่าตอบแทนที่เหมาะสมและสร้างแรงจูงใจ

15. ส่งเสริมทักษะอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงาน รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจใน พื้นที่ชายแดนและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดจุดเน้นไว้ด้วย ได้แก่ 1) หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) การผลิตและพัฒนาครู 3) การทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ พัฒนามาตรฐาน การศึกษา 4) ผลิต พัฒนากำลังคน และงานวิจัย ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนา ประเทศ 5) ICT เพื่อการศึกษา และ 6) การบริหารจัดการ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อการ มีงานทำ

ที่ผ่านมา รัฐบาลตระหนักและให้ความสำคัญกับ“การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศและการศึกษาเพื่อการมีงานทำ” มาโดยลำดับ โดยการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้ง กับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จึงนำมาซึ่งโครงการสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ โครงการมัธยมศึกษาปฏิบัติการ โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษากับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โครงการ "ห้องเรียนอาชีพ" เพื่อการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา ตามความถนัดและความสนใจให้แก่เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย จัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา เป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ในการเข้าสู่การศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรสายอาชีพ (ข่าวทำเนียบรัฐบาล 2559)

โดยสรุป กระทรวงศึกษาธิการมีความพยายามอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งเสริมนักเรียนใน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีโอกาสพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ การจัดการศึกษาทวิศึกษาจึงเป็น อีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ จะส่งผลโดยตรงต่อการมีงานทำและการพัฒนาประเทศด้วย ซึ่งจะ

สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมทั้งจะสามารถเพิ่มสัดส่วนของผู้เรียนสายอาชีพให้สูงขึ้น เมื่อเทียบสัดส่วนการเรียนในสายสามัญได้อีกด้วย

2.2 การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งสนองนโยบายสำคัญคือการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในตลาดแรงงาน เปิดโอกาสให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนร่วมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2556 เมื่อจบการศึกษา 3 ปี จบแล้วได้รับวุฒิมัธยมศึกษาทั้งมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความเป็นมา

กำหนดนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อรองรับการจ้างงานทั้งในภาคธุรกิจบริการ อุตสาหกรรม การเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวในทุกภาคส่วนกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคนจึงจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียนทางด้านอาชีพ เนื่องจากสภาพปัจจุบันค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนมุ่งจะเรียนประเภทสามัญศึกษาเพื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้ผลผลิตทางการศึกษาไม่ตอบสนองความต้องการกำลังคนในระดับฝีมือของสถานประกอบการ รัฐบาลจึงกำหนดให้มีนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐานการศึกษาวชิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559, p. น. 2)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, p. น. 8) ให้รายละเอียดว่าการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความถนัด ความสนใจ โดยขยายวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน

ทั่วถึงและ รวดเร็วยิ่งขึ้น สำหรับเป็นทางเลือกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไป ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะได้รับวุฒิ การศึกษาทั้งใบประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความถนัดและความสนใจ
2. เพื่อเพิ่มและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา ที่สนองความต้องการ ตลาดแรงงานขอบเขตการจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา)

แนวดำเนินการ

1. สถานศึกษาทั้งสองแห่งต้องวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกันอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดเวลาเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน และการเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2. ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ควบคู่กันทุกภาคเรียน
3. ผู้เรียน จะสำเร็จการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์สำเร็จการศึกษาทั้งระดับ ม.ปลาย และ ปวช.

การสมัครเข้าเรียน

ผู้เรียนต้องเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีคุณสมบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 กำหนด ดังนี้

1. มีความประพฤติเรียบร้อย
2. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
3. มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง โดยมีทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านหรือมีหลักฐานของทางราชการในลักษณะเดียวกันมาแสดง
4. มีความเคารพ เลื่อมใส ศรัทธาต่อสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6. เป็นนักเรียนในสังกัดสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. ต้องมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบวิธีการเรียน และยอมรับการจัดการ

อาชีวศึกษาตามแบบทวิศึกษาเป็นอย่างดี

ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยผู้สมัครเข้าเรียนต้องแจ้งความประสงค์ในการสมัครเรียนที่ชัดเจนด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประเทศชาติได้กำลังคนระดับฝีมือ ที่มีทักษะด้านวิชาชีพ ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาควบคู่กันไป เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งระดับเป็น 2 ประเภท คือ 1) ประเภทสามัญศึกษา และ 2) ประเภทอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดรูปแบบการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 ให้ผู้เข้าศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นนักเรียนทั้งสองสถานศึกษาโดยต้องระบุชื่อสถานศึกษาที่ร่วมจัดการศึกษาอย่างชัดเจน จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ปลาย) ควบคู่กันทั้งสองหลักสูตร เมื่อจบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

แนวทางที่ 2 ให้ผู้เข้าศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของโรงเรียนตามปกติจัดการเรียนการสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้เรียนรายวิชาสี่ตามหลักสูตร ปวช. จบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จากนั้นให้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนระดับปวช.) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้นำผลการเรียนรายวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายมาขอเทียบโอนผลการเรียนสู่รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างน้อย 1 ภาคเรียน จึงจะได้วุฒิ ปวช.

ขั้นตอนของการจัดการศึกษา

1. การจัดทำความร่วมมือกัน ระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำ

ข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา และ สาขางานของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความจำเป็นความต้องการของ ชุมชน จังหวัด และภูมิภาค เพื่อกำหนดประเภทวิชา สาขาวิชา และ สาขางาน ให้เหมาะสมกับ ความต้องการของท้องถิ่น สัมพันธ์และสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร

การวิเคราะห์ประเภทวิชา โดยเลือกสาขาวิชาและสาขางานได้เหมาะสมแล้วให้ คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) เป็นบุคคลากรทั้งสองสถานศึกษา โดยนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ นำมา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมรรถนะหลักตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2556 ร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้ ร่วมกันนำหลักสูตรไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่อไป

3. การจัดการศึกษาเรียนร่วม ตามหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอน ปลาย (ทวิศึกษา)

การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรการอาชีวศึกษา กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพไว้ชัดเจน อย่าง น้อยให้ครอบคลุมใน 4 ประเด็น คือ

1. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ดำเนินการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ตาม ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางาน

2. การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารจัดการเรียนการสอนของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานที่เปิดสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี

3. ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาจัดเตรียมทรัพยากร สนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ความพร้อมด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ และ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย งบประมาณ อาคารสถานที่ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดของ สาขาวิชา และสาขางาน

4. ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ให้สถานศึกษาที่ร่วมกันจัด การศึกษาดำเนินการสำรวจความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน สำรวจความพึงพอใจของ

ตลาดแรงงานสังคมและชุมชนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและมาตรฐานอาชีพ

ดังนั้น การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จึงเป็นโครงการที่มีประโยชน์ เพราะเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาเน้นการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ทำให้มีความรู้และทักษะด้านวิชาอาชีพและจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป รวมทั้งจะเอื้อประโยชน์ต่อประเทศในเรื่องของการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โดยสรุป เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นแหล่งงานสำคัญ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม ทั้งอุตสาหกรรมเดิมและอุตสาหกรรมใหม่ที่ทันสมัย นับเป็นแหล่งงานที่มีขนาดใหญ่ และ ต้องการแรงงานคุณภาพจำนวนมาก อีกทั้งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ประสงค์ให้เป็นพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ จะส่งผลให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีรายได้สูง ก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง มุ่งสู่ประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป ดังนั้น การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จึงเป็นทางออกสำคัญที่จะสามารถรองรับการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแน่นอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของชาติคือให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยมีความคาดหวังที่สำคัญคือโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) คือสามารถผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกซึ่งแตกต่างจากพื้นที่อื่น รวมทั้งเมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถทำงานได้ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ในที่สุด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างองค์การ

การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นความร่วมมือกันจัดการศึกษาระหว่างสององค์การ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการทำงานร่วมกันที่ควรมีประสิทธิภาพจึงจะประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

ความหมายของความร่วมมือ

ครอว์เทอร์ (Crowther (1996, p. p. 273) กล่าวว่า ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นคุณลักษณะสำคัญ ที่ทำให้การทำงานร่วมกันหรือการทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ จึงเป็นคุณลักษณะที่กลุ่มทีมหรือองค์การพึงปรารถนา ซึ่งหมายถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น การร่วมมือ การร่วมรู้ ร่วมคิด การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างบางอย่างร่วมกัน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ความร่วมมือเป็นพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของบุคคล กลุ่มบุคคล และอาจมีความหมายครอบคลุมไปถึงความร่วมมือขององค์การ ประกอบด้วยการออกแบบและการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายเพื่อนำมาทำแผนปฏิบัติการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประเมินศักยภาพผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงงาน สมาชิกทุกคนต้องมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบที่จะแสวงหาวิธีการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน และแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ในการทำงานของตน

ลูคัส (Lucas (1998, p. p. 19) ให้ความหมายไว้ว่า ความร่วมมือในการทำงานขององค์การว่าเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น เนื่องจากความต้องการของบุคคล หรือ ความต้องการขององค์การที่ร่วมกันรับผิดชอบงาน มีการร่วมมือกันของบุคคล มีการสร้างเครือข่ายการทำงาน มีกลุ่มร่วมมือ สมาชิกมีการวิเคราะห์วิจารณ์ตนเอง และรู้สึกว่าตนได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น

รอบบิน (Robbins (1998, p. p. 27) ให้ความหมายของความร่วมมือในการทำงาน โดยเน้นความสำคัญว่าทุกฝ่ายจะให้การช่วยเหลือกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกัน และสามารถทำให้ทีมคงอยู่ได้ เพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน

มาร์ติน (Martin (1999, p. p. 94) เสนอไว้ว่า ความร่วมมือในการทำงานไม่ใช่กระบวนการทำงาน แต่เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคล (Human relationship) ในการทำงานร่วมกัน

โดยสรุป ความร่วมมือในการทำงาน หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มาปฏิบัติการทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน อาจร่วมมือกันอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ การทำงานร่วมกัน ประกอบด้วย 1) การวางแผนกำหนดเป้าหมาย 2) จัดทำแผนปฏิบัติการ 3) ร่วมกันดำเนินการหรือปฏิบัติตามที่กำหนด โดยสมาชิกทุกคนต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ 4) การประเมินร่วมกัน เพื่อแสวงหาวิธีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งการร่วมกันสร้างพลังและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ

มีนักการศึกษา ได้ให้แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ของความร่วมมือไว้หลายทัศนะ ดังนี้

เกรแฮม (Graham (1999, pp. p. 37-41) ได้ศึกษาความหมายของความร่วมมือจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยศึกษาว่าจะนำความร่วมมือสู่การปฏิบัติ ได้อย่างไรรวมทั้งนำผลการสัมภาษณ์มาใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ สร้างแบบวัดความร่วมมือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือหมายถึง “การทำงานร่วมกันและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผน แบ่งปันและการบรรลุเป้าหมายของกิจกรรม ส่วนตัวบ่งชี้ของความร่วมมือประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การแบ่งปัน (Sharing) 3) การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Goal achieving activities)

เวลช์ (Weltch (2000, pp. p. 366-376) ได้วิจัยและสรุปว่า ความร่วมมือมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การประนีประนอม เพื่อให้เกิดการเคารพความคิดใหม่และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 2) การสื่อสาร ประกอบด้วยการฟังและการเสนอความคิด ความรู้สึก 3) การแก้ปัญหาที่มีการระบุความต้องการความจำเป็น การระดมสมอง การปรับสิ่งที่ได้เพื่อใช้ในการสร้างแผนปฏิบัติการ และการประเมิน และ 4) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและประเมินการปฏิบัติการ

โรงเรียนชุมชนเมซซา (Mesa Public School (2003, p. p. 10) เสนอว่า ตัวบ่งชี้ของความร่วมมือประกอบด้วย 1) การค้นคว้าและรวบรวมสารสนเทศ 2) การตรงต่อเวลา 3) การปฏิบัติตามหน้าที่ 4) การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่ม และ 5) การร่วมมือกับทีม

มหาวิทยาลัยแห่งรัฐพลีเมอท์ (Plymouth State University (2003, pp. p. 2-4) กล่าวไว้ว่า ความร่วมมือเป็นความสามารถในการสนับสนุนเพื่อนร่วมงานและทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกันและ ตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) ความมุ่งมั่นพยายามที่จะร่วมมือ 2) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและการสื่อสารที่แสดงการเคารพผู้อื่น 3) การแสวงหาและสนับสนุนความเห็นร่วมกันของกลุ่ม การตระหนักและรับรู้งานของผู้อื่น 4) การตั้งเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญร่วมกับผู้อื่น 5) การทำตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น

วิทยาลัยการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยซานดิเอโก (San Diego State University's College of Education. 2003 อ้างถึงใน Mesa Public School, 2003) ได้เสนอว่า องค์ประกอบของความร่วมมือ มีดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมช่วยเหลือแบ่งปัน (Contribution) 2) การ

รับผิดชอบ (Taking responsibility) 3) มองเห็นคุณค่าความเห็นผู้อื่น (Valuing other's viewpoint) โดยการช่วยเหลือแบ่งปัน การค้นหา และรวบรวมสารสนเทศ การแบ่งปันข้อมูล ข่าวสาร การตรงต่อเวลา มีส่วนการรับผิดชอบ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในการประชุม มีส่วนในการมองเห็นคุณค่าความเห็นผู้อื่นเป็นการรับฟังความเห็นของสมาชิกคนอื่น ร่วมมือกับสมาชิกในทีมและการตัดสินใจด้วยความยุติธรรม

โดยสรุป องค์ประกอบของความร่วมมือ ได้แก่ 1) การช่วยเหลือแบ่งปัน 2) ความรับผิดชอบร่วมกัน 3) การสื่อสารและการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 4) การระดมสมองเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ระบุความต้องการ และการวางแผน 5) การปฏิบัติงาน และ 6) การประเมินผลส่วน ตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ ได้แก่ 1) ความตระหนักในเป้าหมายเดียวกัน 2) ความมุ่งมั่นในการร่วมทีม 3) การสื่อสารที่ดี 4) การมีข้อตกลงหรือพันธสัญญาร่วมกัน 5) การมีส่วนร่วม การสร้างความร่วมมือ จะเห็นว่าความร่วมมือมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการและพัฒนาองค์การสู่ความสำเร็จ

ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะประสบความสำเร็จ ต้องมีความร่วมมือระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีระบบ มีขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ 1) การร่วมคิดร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมประเมิน และ 4) การร่วมมือกันพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) สืบไป

3. การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

3.1 การบริหารจัดการในโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน เป็นกระบวนการของผู้บริหาร คณะครู และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด การบริหารจัดการครอบคลุมงานต่าง ๆ ตามภารกิจหลักของโรงเรียน ควรสอดคล้องกับกฎกระทรวงกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 วันที่ 16 พฤษภาคม 2550) รวมทั้งตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับกฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้น ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่อง

การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550 กำหนดหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ดังต่อไปนี้

3.1.1 การบริหารด้านวิชาการ

เป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ รวม 17 หน้าที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, pp. น. 2-3)

- 1) การพัฒนาหรือดำเนินการให้ความเห็นการพัฒนาสาระท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับด้านวิชาการของโรงเรียน
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในโรงเรียน
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ความเกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนกับการจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) จะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการคือหัวใจสำคัญที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องสำคัญ ได้แก่ 1) หลักสูตรเรียนรวม “ทวิศึกษา” (ปวช. + การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ ม.4-6) 2) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร 3) แหล่งเรียนรู้ 4) สื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ สื่อ/เทคโนโลยี 5) การวัดประเมินผลการเรียนการสอน 6) การนิเทศ การแนะแนว 7) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 8) การสร้างเสริมความร่วมมือด้านวิชาการ 9) อื่น ๆ

ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ด้านวิชาการ ระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งและควรเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพด้วย จึงจะส่งผลให้สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้ตามที่หลักสูตรกำหนดได้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, p. น. 28) กล่าวว่า ขอบข่ายงานด้านวิชาการครอบคลุมงานเชิงระบบ ได้แก่ การวางแผน ดำเนินการ ประเมิน รายงาน และปรับปรุง/พัฒนาดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2. การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร และ แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด ทั้งการจัดตารางเรียน กำหนดรายวิชา กำหนดเวลา กำหนดผู้สอน สถานที่ การจัดชั้นเรียน รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาครู ผู้สอนให้ก้าวทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอนและสิ่งเอื้อต่อการเรียนของนักเรียน โดยเน้นเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดห้องสมุดที่ดีเป็นแหล่งวิทยาการ การนิเทศ และการแนะแนว

4. การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการ เพื่อเป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

นอกจากนี้ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, p. น. 32) ได้ให้หลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นักเรียนสำเร็จการศึกษาตามกำหนด ไม่ลาออกกลางคัน ไม่เรียนเกินเวลา/ซ้ำ

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิตตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้คือนักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

โดยสรุป การบริหารจัดการด้านวิชาการนับเป็นหัวใจของการจัดการศึกษานอกจากการบริหารหลักสูตรที่ดีและมีประสิทธิภาพแล้ว ต้องแสวงหาหลักสูตรที่ดี เหมาะสมกับคนแต่ละกลุ่มด้วย การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นภารกิจที่สำคัญ การพัฒนาหลักสูตรหลากหลายแนวคิด (สินลาร์ตัน, 2554, p. น. 16) และการพัฒนาหลักสูตรเป็นการพัฒนาการเรียนรู้อุ หรือเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจเลือก หาทางเลือกทางการเรียนการสอน เป็นการเตรียมคนให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของโลกด้วย ดังนั้นคุณภาพหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

3.1.2 การบริหารด้านงบประมาณ

งานบริหารงบประมาณ มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่การบริหารงานงบประมาณ 22 หน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, p. น. 3)

- 1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) การปฏิบัติงานอื่นใดเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การวางแผนพัสดุ
- 12) การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำจัดหาพัสดุ
- 14) การจัดหาพัสดุ
- 15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
- 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 17) การเบิกเงินจากคลัง
- 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 19) การนำเงินส่งคลัง
- 20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากร จึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา 59 ให้โรงเรียนของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน เพื่อนำมาจัดการศึกษาได้ มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาโดยจัดสรรเงินเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, น.17-18) ดังนี้

1. จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป
2. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปกองทุนกู้ยืม
3. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษ ให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่ม
4. จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุน
5. จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป
6. จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้โรงเรียนเอกชนเพื่อให้พึ่งตนเองได้
7. จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรนั้น รุ่ง แก้วแดง (2546, pp. น. 114-115) กล่าวว่าโรงเรียนควรจัดระบบการบริหารทรัพยากรให้ชัดเจน ดังนี้

1. เชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณกับการบริหารและการจัดการศึกษาโดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และการประเมินผลของโรงเรียน

2. กำหนดความจำเป็นของหมวดรายจ่าย หรือ “การเลือกลงทุน” มีความสำคัญที่ต้องเลือกว่าจะลงทุนอย่างไรจึงจะได้ผลลัพธ์สูงสุด จัดลำดับความสำคัญของสัดส่วนของงบประมาณระหว่างหมวด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ระบบบัญชีโรงเรียนโรงเรียนต้องเลือกระบบบัญชีที่ดี สำหรับการแสดงเงินงบประมาณที่ได้มา โดยสามารถสะท้อนถึงต้นทุนของการจัดการศึกษาและสะดวกต่อการใช้สอย

4. การเงินและการพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง จำเป็นต้องทำอย่างเป็นระบบ และมีหลักฐานชัดเจน ถูกต้องและเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกำหนด

โดยสรุป การบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการ และจะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาโดยรวมด้วย การบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาและการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา สามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การบริหารปัจจัยการบริหาร ทั้งคน เงิน วัสดุ และ การบริหารจัดการล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ดังนั้น การบริหารจัดการด้านงบประมาณโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ต้องบริหารจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และ แบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด

3.1.3 การบริหารจัดการด้านบุคคล

งานบริหารด้านบุคคลเป็นภารกิจสำคัญของทุกโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่การบริหารบุคคลไว้ รวม 20 หน้าที่ ดังนี้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, pp. น. 3-4)

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง
- 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
- 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน
- 6) การลาทุกประเภท
- 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 12) การออกจากราชการ
 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากร
- 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากร
- 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อำนาจ ศรีแสง (2552, pp. น. 31-44) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเป็นภารกิจสำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียนให้เกิดความคล่องตัวอย่างอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และ ยึดตามหลักธรรมาภิบาล โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งการบริหารงานบุคคลมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานการบริหารงานบุคคลถูกต้อง ตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกการปฏิบัติภารกิจที่มีความรับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบ วินัย และจรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้น การบริหารด้านบุคคลในโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) จำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นระบบ และควรมีการดำเนินการในทุกหน้าที่และหลากหลายกิจกรรม

ทั้งนี้เพื่อให้ครูและบุคลากรมีศักยภาพสูง เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดีต่อโรงเรียน นักเรียน และสังคมโดยรวม

3.1.4 การบริหารทั่วไป

งานบริหารจัดการด้านการบริหารทั่วไปเป็นภารกิจสำคัญ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ด้านการบริหารทั่วไปไว้ 22 หน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, pp. น. 7-8)

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8) การดำเนินงานธุรการ
- 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 10) การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 11) การรับนักเรียน
- 12) การความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกโรงเรียน
- 13) ประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
- 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 15) การทัศนศึกษา
- 16) งานกิจการนักเรียน
- 17) งานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

22) แนวทางจัดกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

โดยสรุป การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ต้องอาศัยการบริหารทั่วไปที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการประสานงานและประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้การร่วมจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) บรรลุเป้าหมายและบังเกิดความสำเร็จร่วมกันได้ นอกจากนี้ การบริหารทั่วไปยังรวมถึงการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำคัญในการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

ซึ่ง ประเวศ วะสี (2543, pp. น. 9-10) กล่าวถึงความจำเป็นที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาว่า การศึกษาเป็นความหวังของสังคมและเป็นต้นทางแห่งสภาพจิตใจครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เป็นกระบวนการทางการศึกษาจึงมีความเคลื่อนไหวตลอดทุกเวลา เป็นกระบวนการที่เป็นกลางทุกคนจึงสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ การประสานงานก็มีความสำคัญ เพราะการทำงานร่วมกับบุคคลและหน่วยงานอื่น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันควรมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่อง สอดคล้องกันไปเพื่อให้งานสำเร็จมีประสิทธิภาพ

สมิต สัชฌุกร (2546, pp. น. 1-4) กล่าวว่า การประสานงานเกิดจากความต้องการที่จะให้งานหรือกิจกรรมเกิดผลสำเร็จได้ผลงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ประหยัดเวลา และทรัพยากร ซึ่งการประสานงานมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อแจ้งให้ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ 2) เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี 3) เพื่อขอคำยินยอมหรือความเห็นชอบ 4) เพื่อขอความช่วยเหลือและ 5) เพื่อขจัดข้อขัดแย้งที่อาจมีขึ้น

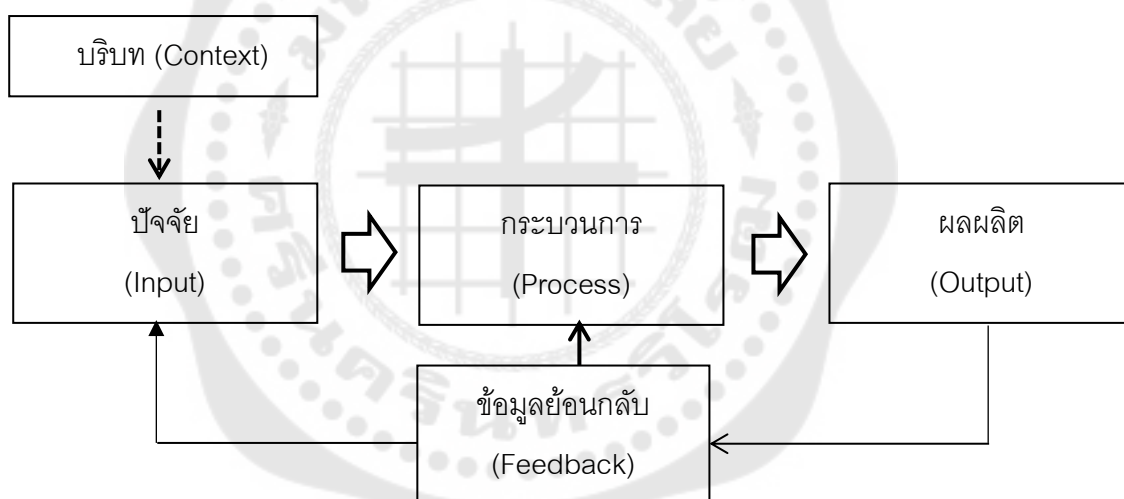
เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2547, p. น. 52) กล่าวถึงปัจจัยที่จะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดี ได้แก่ 1) มีระบบการสื่อสารที่ดี เช่น พบปะพูดคุย ปรีกษาหารือ การสื่อสารแบบสองทางจะทำให้เกิดการประสานงานที่ดี 2) การอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายอย่างเต็มใจ 3) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ 4) การควบคุมสั่งการที่ชัดเจน และ 5) การวางแผนการทำงานล่วงหน้า ทำให้รับทราบหน้าที่ สะดวกง่ายขึ้น

การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือ ทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนคือการร่วมมือกันทำงานกับผู้บริหาร ครู บุคลากร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วย รวมทั้งการประสานผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมอีกด้วย จึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ

ครบถ้วนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บังเกิดผลดี และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการแก้ไขปัญหา โดยครอบคลุมการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้วย ทั้งนี้เพื่อการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

3.2 แนวทางการบริหารจัดการด้วยวิธีระบบ

การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นกระบวนการหลักที่สำคัญ ต้องเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามที่ต้องการ โดยทั่วไปแล้วการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการด้วย“วิธีระบบ” ดังภาพประกอบ 3

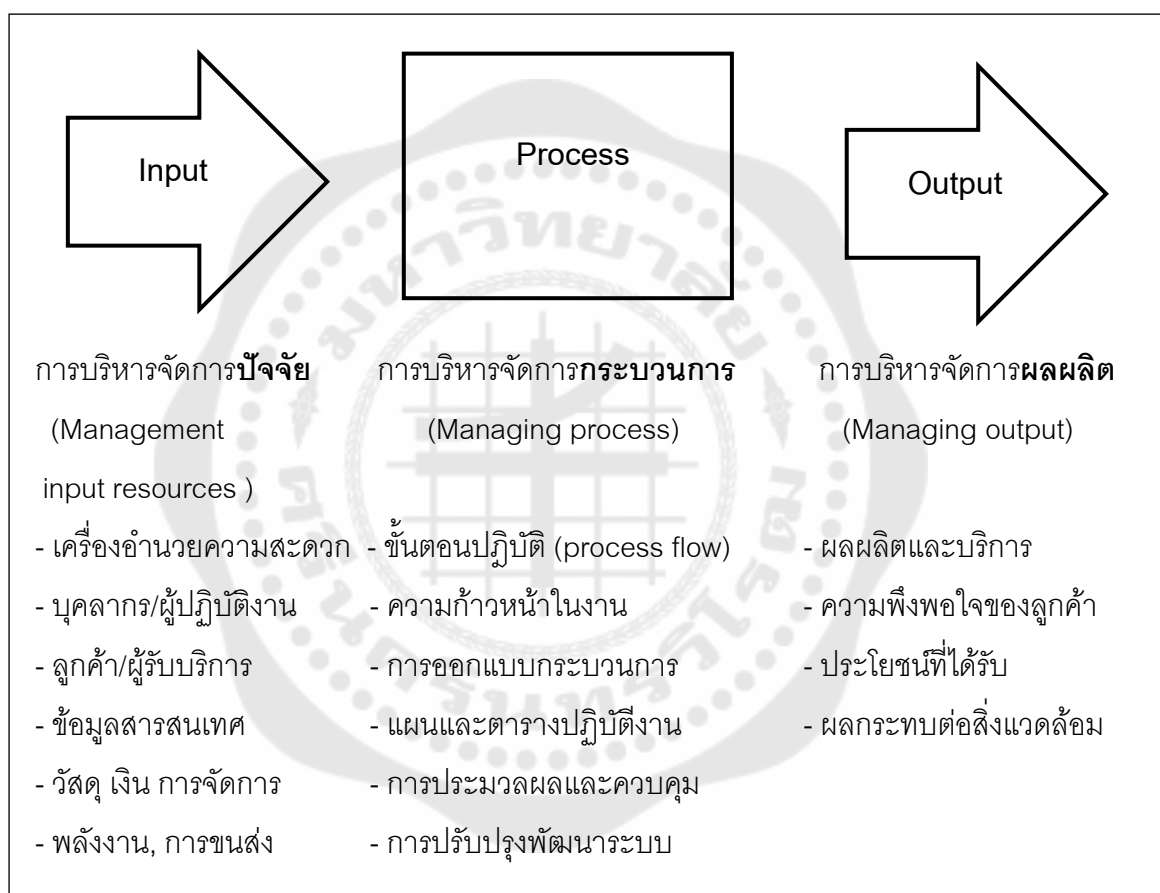
ภาพประกอบ 3 แสดงองค์ประกอบของวิธีระบบ ปรับปรุงมาจาก Gupta (2013, p. p. 53)

อย่างไรก็ตาม ได้มีการนำวิธีระบบไปประยุกต์ใช้อย่างหลากหลาย บางครั้งจึงนิยมเรียกว่า IPO model ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วิกิพีเดีย (Wikipedia. (2019) ให้นิยามความหมายของ input – process – output (IPO model) ไว้ว่า “เป็นแนวทาง (Pattern) กว้าง ๆ ของการใช้การวิเคราะห์ระบบ (Systems analysis) สำหรับการอธิบายโครงสร้างของข้อมูลสารสนเทศและการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศในโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือกระบวนการอื่น ๆ

ส่วน องค์การของนิวซีแลนด์ (NZDL organization (2019) ได้กล่าวไว้ว่า IPO model หมายถึง การพิจารณาองค์ประกอบของกระบวนการใดๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และ ผลผลิต (Output) โดยกระบวนการจะเปลี่ยน (Transformation) ปัจจัยตัวป้อน ไปเป็นผลผลิต

วัลเลย์ (Walley (2017) ได้อธิบาย IPO model ไว้ว่า เป็นภาพเพื่อการบริหารจัดการ (Operation Managements) ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดง IPO model (Walley, 2017, p. p. 8)

จะเห็นได้ว่า จุดเน้นสำคัญของรูปแบบนี้ คือ “เปลี่ยนปัจจัยให้เป็นผลผลิต” และ จะเปลี่ยนด้วยกระบวนการอย่างไร (How to) จึงจะได้ผลผลิตตามที่ต้องการ กระบวนการมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และ มีประสิทธิผล (Effectiveness) IPO model มีพื้นฐานมาจากการบริหารจัดการด้วยวิธีระบบที่มีองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และ ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ ผลกระทบ (Impact) ผลลัพธ์ (Outcome)

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ จึงนิยมใช้ IPO model เป็นกรอบในการบริหารจัดการระบบการบริหารจัดการศึกษาตามกรอบ IPO model มีองค์ประกอบดังนี้

1. ปัจจัย/ทรัพยากร (Input) ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหาร 4 Ms (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) ได้แก่ หลักสูตร ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ งบประมาณ
2. กระบวนการ (Process) หมายถึงกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ที่มุ่งเปลี่ยนแปลง (Transformation) ด้วยการใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ
3. ผลผลิต (Output) หมายถึง คุณภาพของผู้เรียน/ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ความรู้ ทักษะ(สมรรถนะ) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ผลกระทบ ผลลัพธ์ ความพึงพอใจจากการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ส่วน ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, p. น. 131) กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบ และตามกรอบ IPO Model ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการประเมินไว้ ดังนี้

การบริหารงานในองค์การ ล้วนมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่ต้องการ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานความสำเร็จที่ชัดเจน 2) การวางแผน 3) การลงมือปฏิบัติ 4) การกำกับติดตามและประเมินผล

โดยทั่วไป ทุกองค์การนิยามวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ซึ่งมีการวิเคราะห์องค์การแล้ว ได้แก่การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) จุดมุ่งหมาย (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) เป้าหมาย (targets) เป็นรูปธรรมของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผลสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานประกอบด้วย “ผล” ที่เรียงลำดับจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, p. น. 132)

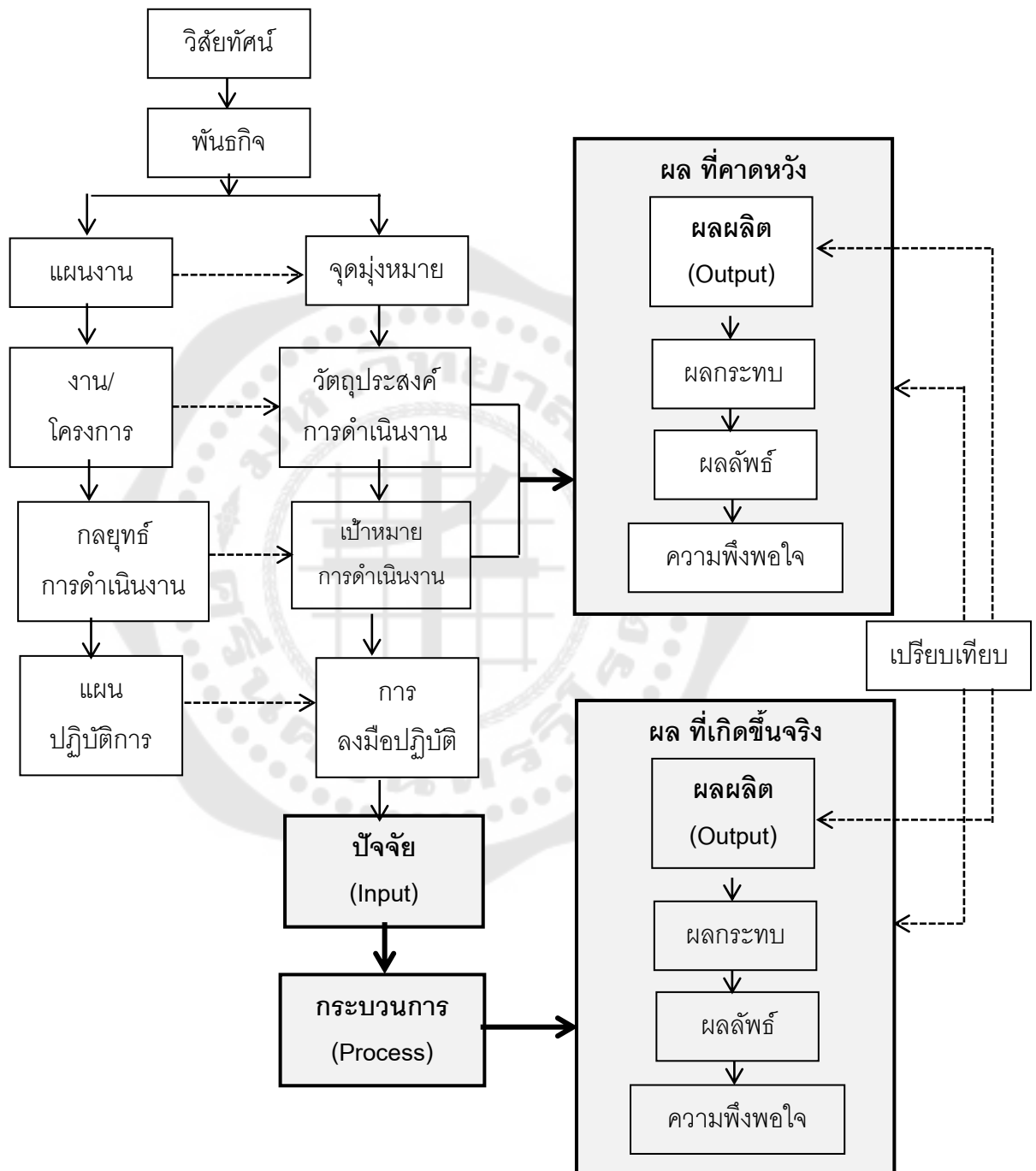
1. ผลผลิต (Outputs) เป็นผล ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการดำเนินงาน/กิจกรรม

2. ผลกระทบ (Impacts) เป็นผล ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิต

3. ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นผลปลายทาง ที่เกิดเนื่องมาจากผลกระทบ

การประเมินผลการดำเนินงานจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานซึ่งจะสะท้อนคุณค่าของภาพหรือความสำเร็จของงานที่ครอบคลุมทั้งด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) ความพึงพอใจ (Satisfaction) ของผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลที่คาดหวังกำหนดจากวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย จึง

เปรียบเทียบระหว่างผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง ดังภาพประกอบ 5 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, p. น. 133)

ภาพประกอบ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ความมุ่งหวัง และผลการดำเนินงาน

จากภาพประกอบ 5 จะเห็นว่า การดำเนินงาน (Process) ซึ่งระบบขององค์การ มีการบริหารปัจจัย (Input) แล้วเกิดผลการดำเนินงาน และ เกิดภาพความสำเร็จสุดท้ายคือการ บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนคือ สามารถจะบอกได้ว่าการดำเนินงานอย่างไร ใช้กิจกรรมอะไรบ้าง แล้วเกิดผล (ผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ ความพึงพอใจ) อะไรบ้าง อย่างไร สามารถนำผลที่คาดหวังเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งสามารถ นำสารสนเทศที่ได้รับจากการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน แล้วนำมาใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานให้ดีกว่าเดิมได้

นอกจากนี้ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, pp. น. 138-139) ยังกล่าวอีกว่าตัวชี้วัด ของความสำเร็จในการดำเนินงาน ควรประกอบด้วยทั้งตัวชี้วัดกระบวนการดำเนินงาน (Process Indicators) และ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Products Indicators) ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ ตัวชี้วัดกระบวนการดำเนินงานที่สะท้อนถึง คุณภาพของกระบวนการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรเพื่อสร้างผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1.1 ประสิทธิภาพในการประหยัดคือการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าและก่อให้เกิดผลสูงสุด

1.2 ประสิทธิภาพการผลิตคือลดค่าใช้จ่ายต่อการสร้างผลผลิตหนึ่งหน่วย

2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สะท้อนถึง คุณภาพของการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายได้ผลที่เกิดขึ้นจริงตรงกับผลที่คาดหวัง ทั้งผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ และความพึงพอใจ

ดังนั้นการบริหารจัดการควรยึดหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Oriented Management) คือการบริหารที่มุ่งให้เกิดผลงานอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายและเน้น การมีส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, pp. น. 139-140)

1. การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการดำเนินงาน โดย

1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติการ

1.2 ระบุผลการดำเนินงานที่พึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับพันธกิจ และ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบหรือวัดประเมินได้

1.3 กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานและมาตรฐานของผลงาน

2. การติดตาม กำกับผลการดำเนินงาน โดย

2.1 กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ทั้งปัจจัย กระบวนการ และผลงาน

2.2 จัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในระยะต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ โดยใช้เครื่องมือที่เชื่อถือได้

2.3 เปรียบเทียบลักษณะการดำเนินงานกับมาตรฐานการดำเนินงาน

3. การประเมินผลการดำเนินงาน ประเมินผลสัมฤทธิ์กระบวนการและผลงาน โดยสรุป การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยการบริหารในแต่ละด้านอย่างเป็นระบบ ตามวิธีระบบ มีองค์ประกอบครบทั้งด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านข้อมูลย้อนกลับ

4. แนวคิดและทฤษฎีการประเมิน

4.1 ทฤษฎีการประเมิน

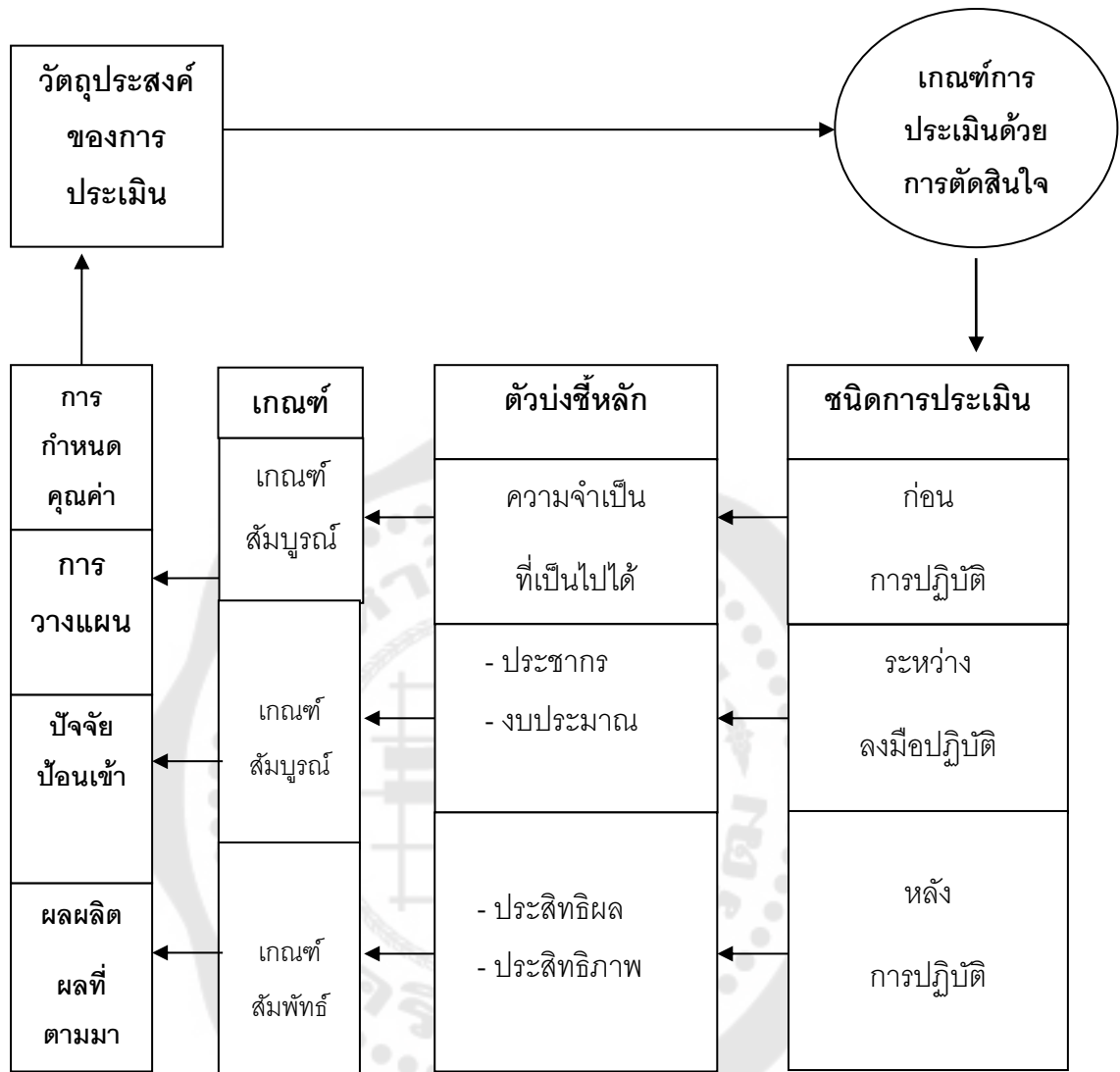
ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญที่เป็นพื้นฐานและเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานความรู้ที่สำคัญ อีกทั้งใช้ในเป็นหลักในการประเมินต่างๆ ในงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545, pp. น. 33-35)

4.1.1 ทฤษฎีการกำหนดคุณค่า (A Theory of Valuation)

ในการกำหนดคุณค่าสิ่งใด จะต้องทำการสรุปอ้างอิง (inference) จากสิ่งที่สังเกตได้โดยตรงที่เป็นตัวแทนของคุณค่านั้น เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้วิธีการเชิงธรรมชาติหรือวิธีเชิงระบบ ส่วนจะเลือกใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับปรัชญาการวัดคุณค่าว่าเป็นแบบอัตนัยนิยมหรือปรนัยนิยม โดยวิธีการเชิงธรรมชาติอาศัยหลักการตัดสินคุณค่าด้วยเหตุผลและประสบการณ์ส่วนตัว ส่วนวิธีการเชิงระบบอาศัยหลักการมาตรฐานด้วยความดีความจากการทดสอบสมมุติฐานบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏ (empirical data) เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณค่า (indicators) สิ่งนั้นโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (criteria) หรือมาตรฐาน (standards)

4.1.2 ทฤษฎีเกณฑ์การประเมิน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, p. น. 36) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงกรอบสำคัญของการประเมิน

1. การประเมินระยะก่อนเริ่มปฏิบัติงาน (Pre-Implementation) เป็นช่วงการพัฒนาโครงการเพื่อประโยชน์สำหรับการวางแผนโครงการ (Planning) ควรเริ่มต้นด้วยการประเมินบริบท (Context evaluation) เพื่อเตรียมโครงการ เตรียมเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ตัวบ่งชี้ที่สำคัญได้แก่ การประเมินปัญหาความต้องการที่ต้องการแก้ไข (Needs Assessment) และความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility) การเตรียมโครงการที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายและบริบททางสังคม จึงควรใช้

เกณฑ์สัมบูรณ์ตามความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ความเป็นไปได้ของโครงการในบริษัท
สังคม

2. การประเมินระยะระหว่างการปฏิบัติงาน (Implementation) เป็นการนำ
โครงการไปปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สำหรับการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน (Monitoring) ซึ่ง
โดยทั่วไปจะคำนึงถึงปัจจัย (input) กระบวนการ (process) ผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ตัวบ่งชี้ถึง
ความเหมาะสมของการปฏิบัติงานพิจารณาได้จากความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติงานกับ
แผนการปฏิบัติ ประสิทธิภาพของการบริหารบุคคลและงบประมาณ จึงควรใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ตัดสิน
คุณค่าของการปฏิบัติงานที่เป็นเกณฑ์ตามแผน

3. การประเมินระยะหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน (Post-Implement) เป็นช่วง
เสร็จสิ้นโครงการแล้ว เพื่อสรุปผลของโครงการ (Summating) ซึ่งควรคำนึงถึงผลผลิต (Output) อัน
เป็นผลโดยตรงจากโครงการและผลลัพธ์ (Outcome) อาจเป็นผลพลอยได้/ผลกระทบบระยะยาว ตัว
บ่งชี้ผลสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ เพื่อการสรุปของโครงการ จึงควรใช้
เกณฑ์สัมพัทธ์เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานของโครงการเดิม

4.1.3 ทฤษฎีรูปแบบการประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, pp. น. 41-42) เสนอว่า การประเมินมีรูปแบบที่
แตกต่างกันและมีพื้นฐานความแตกต่าง สิ่งสำคัญคือข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินกับ
มาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ส่งผลให้มีการสร้างโมเดลหรือรูปแบบของการประเมินหรือ
แนวทางการประเมินในลักษณะที่แตกต่างกันไป

ข้อตกลงเบื้องต้นการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ ข้อตกลงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ
การประเมินหรือประเมินทำไม จัดเป็นแนวคิดที่สำคัญ 2 ข้อ คือ 1) การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ
2) การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า ซึ่งแตกต่างกันด้านนิยามของการประเมิน บทบาทของนัก
ประเมิน และผู้รับผิดชอบในการตัดสินคุณค่า มาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินที่สำคัญ
ได้แก่ วิธีการประเมินหรือประเมินอย่างไร จัดเป็นแนวคิดที่สำคัญ 2 ข้อคือ 1) วิธีเชิงระบบ กับ
2) วิธีเชิงธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างกันทั้งด้านที่มาของวิธีการ การมองคุณค่า เครื่องมือการเก็บรวบรวม
ข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

หากต้องการเลือกรูปแบบประเมินไปใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดต้องไม่ยึดติดกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยต้องมีความสามารถในการพัฒนาเกณฑ์การ
ตัดสินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการประเมินกับปรัชญาหรือ

แนวคิดทางการประเมินของนักทฤษฎีการประเมินที่ใช้ในการสร้างโมเดลหรือรูปแบบของการประเมินหรือแนวทางการประเมินนั้นมีมิติของรูปแบบการประเมิน มี 2 มิติ คือ

1. มิติวัตถุประสงค์ (Decision – oriented V.S. Value oriented Evaluation) บนพื้นฐานของปรัชญาประชาธิปไตยเสรี นักทฤษฎีประเมินต่างมีแนวความเชื่อว่าวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์ พร้อมกับพยายามเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร นักทฤษฎีการประเมินยังมีความเชื่อในรายละเอียดของจุดหมายของการประเมินที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับความหมายการประเมิน บทบาทผู้ประเมินและผู้รับผิดชอบในการตัดสินคุณค่า จำแนกแนวคิดสำคัญตัวแปรต่อเนื่องของวัตถุประสงค์การประเมินออกเป็นสองขั้ว คือ การประเมินเน้นการตัดสินใจและการประเมินเน้นการตัดสินคุณค่า

1.1 การประเมินเน้นการตัดสินใจ (Decision – oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการบริหาร บทบาทสำคัญของผู้ประเมิน คือ การตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร โดยผู้บริหารในการกำหนดบริบทของการตัดสินใจ และเกณฑ์การตัดสินความสำเร็จของโครงการ ผู้ประเมินไม่ควรเข้าไปมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจทางการบริหาร เพราะจะทำให้เสียความเป็นกลางในการประเมิน ฉะนั้นผู้ประเมินจึงควรมีบทบาทเพียงเสนอสารสนเทศรอบด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ส่วนผู้บริหารควรเป็นผู้ตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินโดยอาศัยสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน เพราะผู้บริหารต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ควรตัดสินคุณค่าของสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง

1.2 การประเมินเน้นการตัดสินคุณค่า (Value – oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน โดยบทบาทของผู้ประเมินคือการตัดสินคุณค่า ถ้านักประเมินไม่ได้มีส่วนในกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ถือว่ายังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ผู้ประเมินจึงต้องตัดสินคุณค่าที่แท้จริง ไม่เพียงแต่คุณค่าของผลที่คาดหวังไว้เท่านั้นแต่จะต้องครอบคลุมถึงคุณค่าผลที่มีได้คาดหวังด้วย

2. มิติวิธีการ (Systematic V.S. Naturalistic Approaches)

ถึงแม้ว่านักทฤษฎีการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการประเมินควรเป็นผลที่ได้จากการใช้วิธีการที่น่าเชื่อถือและมีหลักฐานอ้างอิงได้ แต่รายละเอียดของวิธีการเข้าถึงคุณค่ายังมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปรัชญาความเชื่อเกี่ยวกับมาตรการเข้าถึง

คุณค่าและเกณฑ์การตัดสินคุณค่าอย่างไร จำแนกบนตัวแปรต่อเนื่องของวิธีการประเมินออกเป็น 2 ขั้ว คือ Systematic และ Naturalistic Approach (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, p. น. 40)

2.1 วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรฐานการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาปรนัยนิยม (objectivism) มีความเชื่อว่าวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีประเมินกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบการประเมินที่แสดงถึงการวางแผนและวิธีดำเนินงานชัดเจน และเป็นระบบ สนับสนุนการใช้เครื่องมือที่มาตรฐานเก็บรวบรวมข้อมูล พยายามควบคุมสถานการณ์และตัวแปรแทรกซ้อน ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลตามแผนการที่กำหนดและสรุปผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานที่ประกาศไว้

2.2 วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรฐานการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาอัตนัยนิยม (subjectivism) มีความเชื่อว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบ การประเมินที่มีลักษณะการดำเนินงานที่สนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติ โดยเน้น การสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างพยายามวิเคราะห์เบื้องต้นจะนำไปสู่การสังเกตและวิเคราะห์ขั้นลึก จนได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน โดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ เป็นเกณฑ์สำคัญในการสรุปความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการประเมินด้วยวิธีเชิงระบบและวิธีเชิงธรรมชาติ

ประเภทของการประเมิน

การประเมินมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ ซึ่งถ้าพิจารณาจัดประเภทของการประเมินแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ประเมินระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดหรือบรรลุเป้าหมายที่ควรจะเป็นเพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) การประเมินความต้องการจำเป็นของโครงการในเบื้องต้น ก่อนจัดทำโครงการใดที่มีประโยชน์ต่อกรวางนโยบายและการวางแผน ให้ได้แนวคิดการจัดโครงการสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่จะดำเนินการ ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัย/เงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสำเร็จของโครงการ มักจะประเมินในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหาร

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่ป้อนเข้าสู่โครงการว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ก่อนที่จะเริ่มโครงการ สิ่งที่ป้อนเข้า เช่น คน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นประเมินกระบวนการดำเนินการตามที่กำหนด ทำการประเมินในขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ เพื่อใช้ผลการปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ครอบคลุมการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิต (Output/ Product Evaluation) การประเมินผลที่ได้จากโครงการโดยตรงและผลที่คาดหวังจากโครงการว่า ผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการมากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลกระทบ (Outcome/ Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากผลของโครงการ ทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผลทางบวกและทางลบ เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

2.7 การประเมินงานประเมิน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อศึกษาความถูกต้อง ความเหมาะสมของการประเมินและผลการประเมิน วิธีการนี้ยังไม่แพร่หลายมากนัก

3. ขั้นตอนการประเมิน

ในการประเมินแต่ละครั้ง ผู้ประเมินต้องดำเนินตามขั้นตอนของการประเมินดังนี้

1) การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน 2) การศึกษารูปแบบการประเมิน 3) การกำหนดประเด็นของการประเมิน 4) การพัฒนาตัวชี้วัดและกำหนดเกณฑ์ 5) การออกแบบการประเมิน 6) การเก็บรวบรวมข้อมูล 7) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 8) การ

วิเคราะห์ข้อมูล 9) การตัดสินใจผล สรุปผล และอภิปรายผลการประเมิน 10) การเขียนรายงานการประเมิน

3.1 การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน

การศึกษารายละเอียดของโครงการและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบของโครงการที่จะประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินเกิดความรู้ความเข้าใจโครงการอย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่หลักการและเหตุผลของโครงการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล จนถึงผลของโครงการ การวิเคราะห์โครงการอย่างละเอียดรอบคอบ จะทำให้เกิดแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดประเด็นการประเมินได้ ดังนั้น การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินจึงเป็นขั้นตอนการประเมินที่สำคัญอย่างยิ่งขั้นตอนแรกของการประเมิน

3.2 การศึกษารูปแบบการประเมิน

ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รูปแบบของการประเมินแต่ละแบบ ได้มาจากแนวความคิดที่แตกต่างกันไปของเจ้าของรูปแบบ การศึกษารูปแบบของการประเมินหลาย ๆ แบบ จะทำให้ผู้ประเมินได้เห็นทางเลือกที่หลากหลายที่จะนำไปสู่การเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับโครงการส่วนใหญ่ โครงการแต่ละโครงการไม่สามารถประเมินโดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอย่างเดียว ผู้ประเมินจึงใช้การผสมผสานหลาย ๆ รูปแบบการประเมินเพื่อให้ผลการประเมินสมบูรณ์ที่สุด

3.3 การกำหนดประเด็นของการประเมิน

ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดประเด็นการประเมินอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดในขั้นตอนต่อไปอย่างสมบูรณ์ตามประเด็นที่กำหนด ได้มาจากการวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินกับการศึกษารูปแบบของการประเมิน จึงต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน ซึ่งอาจจะเป็นผู้ให้ทุน ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ เพื่อให้ผลการประเมินเป็นประโยชน์ต่อบุคคลต่าง ๆ อย่างแท้จริง

3.4 การพัฒนาตัวชี้วัดและกำหนดเกณฑ์

การประเมินใด ๆ สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือผลการประเมินได้ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของตัวชี้วัด (Indicator) และเกณฑ์ (Criteria) ดังนั้น ขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งคือการพัฒนาตัวชี้วัดและการกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งตัวชี้วัดแต่ละตัวจะได้มาจากประเด็นของการประเมินที่ผู้ประเมินได้กำหนดไว้ ผู้ประเมินต้องพยายามค้นหาตัวชี้วัดที่สามารถแสดงประสิทธิภาพของแต่ละประเด็นได้ชัดเจนที่สุด สามารถสังเกตหรือวัดได้และเมื่อได้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมแล้ว ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมให้กับตัวชี้วัดแต่ละตัวดังกล่าว เพื่อ

เป็นเกณฑ์ตัดสินว่าผลการดำเนินงานของโครงการที่พิจารณาจากตัวชี้วัดแต่ละตัวนั้น ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด

3.5 การออกแบบการประเมิน

หลังจากที่ผู้ประเมินกำหนดประเด็นของการประเมิน พัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่เหมาะสมได้แล้ว ผู้ประเมินออกแบบการประเมิน ผสมผสานเป็นรูปแบบการประเมินที่เลือกใช้ให้เหมาะสมกับโครงการที่จะประเมิน การกำหนดวิธีการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง ตัวชี้วัด และเกณฑ์ที่จะใช้ แหล่งข้อมูลที่ต้องการ เครื่องมือที่ใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นการออกแบบการประเมินจึงเป็นแนวทางการประเมินที่ออกแบบไว้แต่ละโครงการ

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากออกแบบการประเมินแล้ว ผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ต้องการ อาจใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ซึ่งการเลือกใช้วิธีการโดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การประเมินและลักษณะข้อมูลที่ต้องการเป็นสำคัญ

3.7 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สอดคล้องกับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ถ้าผู้ประเมินเลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีใด เครื่องมือที่ใช้ก็ต้องสอดคล้องกับวิธีการนั้น เช่น ถ้าใช้วิธีการสอบ เครื่องมือที่ใช้ก็คือแบบทดสอบ ถ้าใช้การสอบถาม เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผู้ประเมินจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการสร้างเครื่องมือแต่ละชนิดให้มีคุณภาพ เพราะผลการประเมินจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้แล้ว ผู้ประเมินต้องวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลออกมาตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

3.9 การตัดสินผล สรุปผล และอภิปรายผลการประเมิน

เมื่อผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ ผู้ประเมินต้องตัดสินผลการประเมินว่าโครงการนั้น ๆ ดำเนินการอย่างมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาทั้ง ผลผลิต (Output/Product) และ ผลลัพธ์ (Outcome /Impact) จากนั้นผู้ประเมินต้องสรุปผลการประเมินให้เห็นภาพรวมทั้งหมด และเพื่อให้เกิดแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ ผู้ประเมินจำเป็นต้องอภิปรายผลการประเมินด้วย เพื่อให้ทราบถึงเหตุผลต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลการประเมินดังเช่นที่ปรากฏ

3.10 การเขียนรายงานการประเมิน

เมื่อการประเมินโครงการได้เสร็จสิ้น ผู้ประเมินต้องเขียนรายงานการประเมิน โดยการนำเสนอผลการดำเนินการประเมินโครงการทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ และเข้าใจผลของการประเมินในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ดังนั้น เทคนิคการเขียนรายงานการประเมินจึงมีความสำคัญ

โดยสรุป ขั้นตอนการประเมิน 10 ขั้นตอน จะทำให้ผู้ประเมินเริ่มเห็นแนวทางการทำงานในการประเมินอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

4.2 การประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่ใช้ในการศึกษาความต้องการจำเป็น ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริง (Outcome gaps) นำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญ เพื่อการปรับปรุงหรือแก้ไข (สุวิมล ว่องวานิช, 2551, pp. น. 7-8) ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง หรือที่ควรจะได้ หรือที่ควรจะมี หรือควรจะเป็น
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลสิ่งที่มุ่งหวัง เปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพจริง แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น
4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ
5. การกำหนดแนวทาง เพื่อการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสนองความต้องการจำเป็นนั้นๆ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558: 17)

แมคคิลลิป (Mckillip (1987, p. p. 28) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นหมายถึงการตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เกี่ยวกับปัญหาที่พบ และการพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา ความหมายเกี่ยวข้องกับ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่า
2. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ

4. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

วิสกิน (Witkin (1995, p. p. 4) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นคือความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่พึงปรารถนาเพื่อเกิดประโยชน์ต่อบุคคลหน่วยงาน วัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอย่างอยู่จริง

โดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) คือ กระบวนการรวบรวมสารสนเทศ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความสามารถที่คาดหวังและความสามารถที่เกิดขึ้นจริง จากนั้นนำมาจัดลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น ๆ (International Mine Action Standards (IMAS), 2005; R. Kaufman, Rojas, A.M., & Mayer, H. , 1993; สุวิมล ว่องวานิช, 2551)

คำถามหลักคือ ปัจจุบันเราเป็นอย่างไร สิ่งที่เราต้องการเป็นอย่างไร และเราจะทำให้ถึงสิ่งที่ต้องการอย่างไร (Erdogen, 2010) วัตถุประสงค์หลักของแนวคิดนี้ เพื่อทำให้เราทราบว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร จะแก้ไขปัญหายังไง และจะเตรียมการวางแผนสำหรับโปรแกรมหรือโครงการใหม่อย่างไร (International Mine Action Standards (IMAS), 2005) มีความแตกต่างจากการประเมินเพราะการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นต้องทำการวิเคราะห์สารสนเทศและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การระบุช่องว่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ จึงทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความแตกต่างจากการประเมินทั่วไป (Hauer, 2011) ทั้งนี้การดำเนินงานขั้นแรกที่สำคัญ คือ การวางแผนและการระบุประเด็นต่าง ๆ (International Mine Action Standards (IMAS), 2005); R. Kaufman, & English, F.W. , (1981) ให้ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการที่เป็นทางการ ซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบัน และผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการ และ จัดวางช่องว่างเหล่านั้นตามลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

ส่วน สุวิมล ว่องวานิช (2551, p. น. 17) สรุปไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่เป็นระบบ เพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยการระบุความต้องการจำเป็น พิจารณาตัดสินใจความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติ หาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูล

ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการหาความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพเป็นอยู่จริงที่สังเกตได้กับสภาพที่คาดหวังที่ควรจะเป็น แล้วนำผลของความแตกต่างนั้นมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธี แก้ไขปัญหาได้ตรงสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง เนื่องจากการประเมินความต้องการจำเป็นคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็น การเปลี่ยนแปลงทางบวก

สุวิมล ว่องวาณิช (2544, p. น. 12) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการประเมินความต้องการจำเป็นคือความพยายามให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงานให้การพัฒนา กิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวาณิช (2548, p. น. 23) ยังได้สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จากนักวิชาการ ด้านการประเมินไว้

โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะแรก ก่อนการประเมิน ประกอบด้วย ขั้นตอนการเตรียมการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิดการกำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และขั้นการออกแบบการประเมินเกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยาม ประเภท ขอบข่ายการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผนงานด้านทรัพยากร ค่าใช้จ่าย และระยะเวลาดำเนินงาน

2. ระยะที่สอง ระหว่างการประเมิน ประกอบด้วย การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. ระยะที่สาม หลังการประเมิน ประกอบด้วย การนำผลไปใช้ประโยชน์ การนำเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางการแก้ไขจัดปัญหาที่เกิดจากความ ต้องการจำเป็นในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้

โดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น มีจุดมุ่งหมายให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการ ดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2551, p. น. 30) กล่าวว่า กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น

แบ่งออก เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นทั้งหมดที่เกิดขึ้นในองค์กร เป็นการระบุปัญหาที่พบว่าจะประเมินเรื่องใด วัตถุประสงค์ใด กลุ่มใดบ้างที่มีความเสี่ยง ปัจจัยช่วยเหลือมีอะไรบ้าง ตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นอย่างไร แหล่งทรัพยากรและศักยภาพของปัจจัยช่วยเหลือเป็นอย่างไรบ้าง โดยการออกแบบเก็บข้อมูลจะใช้วิธีใด ใช้กลยุทธ์ใด ควรมีการสำรวจงบประมาณ เวลา ตรวจสอบหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่ ทบทวนสารสนเทศที่มี และสร้างคำถาม การประเมินพิจารณาตัวแปรที่อาจมีผลกระทบต่อคำตอบ และพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลได้ดีที่สุด เทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นมีหลากหลาย โดยใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ ดังนี้ (Hauer.J and Quill, 2011) ดังนี้

1.1 การประเมินตนเอง เป็นการสะท้อนตนเองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ที่ต้องการ อาจใช้วิธีการอัดวีดีโอหรือแฟ้มสะสมผลงาน

1.2 การสัมภาษณ์ เหมาะกับข้อมูลเชิงลึก แต่ต้องใช้เวลามาก อาจใช้การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าหรือทางโทรศัพท์

1.3 การสำรวจ เหมาะสมกับข้อมูลเชิงปริมาณที่ค่อนข้างมาก

1.4 การสนทนากลุ่มเหมาะกับข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้บุคคลผู้ที่มีส่วนร่วม 8-10 คน มาประชุมอภิปรายกัน ประโยชน์ของการสนทนากลุ่มคือการสร้างความคิดใหม่

1.5 การใช้บุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในองค์กร อาจใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์

1.6 การระดมสมองในการร่วมระบุปัญหาและแก้ไขปัญหานั้นหากจะประเมินความต้องการจำเป็นของบุคคลอาจใช้เทคนิคการประเมินตนเองได้เพื่อการสะท้อนตนเอง

1.7 การใช้แบบสอบถาม สามารถทำได้ทั้งทางไปรษณีย์และทางโทรศัพท์ ลักษณะข้อมูลที่ได้เป็นการแสดงตามการรับรู้หรือความรู้สึก

1.8 การสังเกต จะมีการใช้น้อยกว่าการสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม เพราะต้องใช้เวลามาก มีความซับซ้อนในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากบทความของ International Mine Action Standards (IMAS) (2005) กล่าวว่าไว้ว่าระยะเวลาในการดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นควรนานเท่าใด คำตอบคือ

ขึ้นกับการเก็บข้อมูลว่าเพียงพอแล้วหรือยัง ซึ่งอาจมีปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ซึ่งปัจจัยภายใน ได้แก่ เวลา แหล่งทุน บุคลากร ทักษะของบุคลากร ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ ขนาดของประเทศ ความหลากหลายของพื้นที่และนโยบายภายนอก

2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อการวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้น ๆ เทคนิคการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ PNI modified ในวงการการศึกษา มีงานวิจัยจำนวนมากใช้เทคนิคนี้ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (ปรัชญวรรณ วนานันท์, 2554; พิมพิลักษณ์ เฮงสมบุรณ์, 2551; ภูมิภาคิณศม์ อิศระระยางกุล, 2554; สติรดา ทาซูลี, 2554) โดยวิธี PNI modified เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI โดยสูตร PNI เดิม คือ $(I-D) \times I$ กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง คูณด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง แต่สูตร (PNI) แบบปรับปรุง หรือ PNI modified เป็นสูตรที่ปรับปรุงโดย นางลักษณะ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยช่วงที่ไม่กว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, p. น. 27) สูตร PNI modified = $(I-D)/D$

3. การกำหนดแนวทางการแก้ไข (Needs Solution) การกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ความต้องการจำเป็นนั้นหมดไป สามารถใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มหรือการระดมสมองและการสัมภาษณ์มาประยุกต์ใช้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, p. น. 30) ประโยชน์ของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ การประเมินความต้องการจำเป็นคือเครื่องมือในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปกำหนดแผนงานที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานและมีความชัดเจนในการดำเนินงาน สามารถจะให้คำตอบแก่บุคคลทั่วไปเกี่ยวกับการนำทรัพยากรไปใช้ในการพัฒนางานและสร้างความมั่นใจได้ว่าการปฏิบัติสนองความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง (สุวิมล ว่องวานิช, 2551, p. น. 33) ดังนั้น แนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการวิจัย การวัดและประเมินผล และการบริหารทางการศึกษาเพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้เทคนิค PNI modified มาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546, pp. น. 18-21)

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

- 1.1 วางแผนการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.2 นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์การประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.3 กำหนดขอบเขตการประเมินความต้องการจำเป็น หลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.4 กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน
- 1.5 ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้คือแผนเบื้องต้นสำหรับประเมินความต้องการจำเป็นและการนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

ขั้นที่ 2 ขั้นการประเมิน (Assessment) หลังสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้วขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) ประกอบด้วย

- 2.1 สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขตและสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ จะทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย
- 2.3 นำข้อมูลที่ได้รับ จัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น
- 2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการหรือประเด็นปัญหา
- 2.5 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จะได้ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในลำดับต้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) เป็นการนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- 3.1 จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญความต้องการจำเป็น เทคนิคที่ใช้ในการจัดเรียงลำดับ เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหลายมิติ (Multi Component Data Analysis) กำหนดดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีการถ่วงน้ำหนัก (Eight Needs Index)

3.2 พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา จัดเรียงลำดับทำให้ทราบปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหาก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้น จึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา

3.3 วางแผน จัดทำ และพัฒนา แผนการปฏิบัติ จะดำเนินการต่อไป

3.4 ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

3.5 รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

การจัดลำดับความสำคัญการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2551, p. น. 35) นำเสนอเทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สำหรับรูปแบบการตอบ เป็นการตอบสนองเดี่ยวและรูปแบบการตอบสนองคู่ โดยมีวิธีการแนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิควิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการสำคัญคือการให้คะแนนความสำคัญ ตามวิธีการที่กำหนดการเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่มีปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยระบุข้อมูลทั้งสองชุดคือระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สามารถทำได้หลายวิธี

สำหรับการใช้วิธี Modified Priority Needs Index ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง

โดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น คือ เครื่องมือและกระบวนการที่นิยมใช้ในการศึกษาความต้องการจำเป็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหา หรือพัฒนาต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะใช้กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการศึกษาบริบทของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดำเนินการร่วมกับวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการประยุกต์ใช้หลักการสร้างและพัฒนาแบบ

เพื่อการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เหมาะสมต่อไป

5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ: การประยุกต์ใช้

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) จึงขอเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

5.1 ความหมายของรูปแบบ

มีผู้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบไว้ดังนี้

แนตเลอร์ (Nadler D. A. (1980, pp. p 72-79) ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่าเป็นการนำทฤษฎี แนวทาง กรอบแนวคิดมาพัฒนาเพื่อให้สามารถแปลความหมายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ศึกษาได้

บาร์โด (Bardo (1982, p. p. 70) กล่าวว่า รูปแบบทางสังคมศาสตร์หมายถึงชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจ เพื่อใช้ในการนิยามหรือบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยให้ง่ายต่อความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ละเอียดทุกแง่มุม ที่จะทำให้อธิบายมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไป ส่วนจะระบุรูปแบบหนึ่ง ๆ ต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจะเหมาะสมและ รูปแบบนั้น ๆ ควรมียอดประกอบอะไรบ้างนั้นก็ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

ทาคาโอะ มียากาวะ (1986, p. น. 12) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบ คือ การแสดงภาพความเป็นจริงที่กำลังศึกษาค้นคว้าในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เป็นการอธิบายหรือการพยากรณ์หรือการควบคุมเกี่ยวกับโครงสร้างและการเคลื่อนไหวของสภาพความเป็นจริงที่กำลังศึกษา

คีเวส (Keeves (1988, p. p. 59) ให้ความหมายว่า รูปแบบหมายถึงการแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

ดราฟท์ (Daft R. L. (1992, p. p. 20) ให้ความหมายว่า รูปแบบหมายถึงตัวแทนอย่างง่าย ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมืออธิบายมิติหรือปรากฏการณ์ที่สำคัญ ๆ ขององค์กร

พูลสุข หิงคานนท์ (2540, p. น. 50) ให้ความหมายรูปแบบว่า หมายถึงสิ่งที่แสดงโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสำคัญขององค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษา

ศักดา สถาพรวงษา (2549, p. น. 14) สรุปความหมายของรูปแบบไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้าง และความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาให้เข้าใจง่ายอย่างเป็นรูปธรรมและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

อุทัย บุญประเสริฐ (2546, p. น. 31) ให้ความหมายรูปแบบว่าหมายถึงสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือ องค์ประกอบสำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

ทศนา เขมมณี (2551, p. น. 11) ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบหมายถึงตัวแทนหรือแบบหรือสิ่งจำลองที่สร้างขึ้น เพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการของสิ่งที่ เป็นจริงหรือ เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์

วาโร เฟิงส์วส์ดี (2553, p. น. 14) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึงกรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบ ที่สามารถถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ส่วนกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ สรุปเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ คำว่า “รูปแบบ” หรือ Model คำที่ใช้ในการสื่อความหมายได้หลากหลายโดยทั่วไปรูปแบบหมายถึงสิ่งหรือวิธีการดำเนินงาน เป็นแบบอย่างหรือต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นตัวแทนโครงสร้างทางความคิด หรือองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษาเพื่ออธิบายพฤติกรรมและลักษณะบางประการของสิ่งที่ เป็นจริง

โดยสรุป ความหมายของรูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้มีลักษณะของชุดความสัมพันธ์ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในครั้งนี้ จะสร้างและพัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้หลักการของการสร้างและพัฒนารูปแบบ

5.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภท มีนักวิชาการหลายท่านได้จัดแบ่งประเภทแตกต่างกันเมื่อกล่าวถึงรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์นั้นแบ่งออกเป็น 4 ประเภท (Keeves, 1988, pp. p. 561-565) ดังนี้

5.2.1 Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้อุปมาอุปมัย เทียบเคียงปรากฏการณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน นักเรียนที่คงอยู่ในระบบเปรียบเหมือนนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลดด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

5.2.2 Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบ และ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบการสอนของ (Joyce, 1985, p. p 41) เป็นต้น

5.2.3 Mathematical Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์ เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งได้รับความนิยมนำไปใช้ทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย

5.2.4 Causal Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิค Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้านและระดับสติปัญญาผู้เรียน เป็นต้น

บราวน์ (Brown (1980) p. 16-17 ได้วิเคราะห์รูปแบบแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ตามหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) ได้องค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อม (Environment)
2. เทคโนโลยี (Technology)
3. โครงสร้าง (Structure)
4. กระบวนการจัดการ (Management Process)
5. กระบวนการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

คีเวส (Keeves (1988, pp. p. 386-387) กล่าวว่ารูปแบบโดยทั่วไปควรมีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. รูปแบบ จะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือสามารถนำไปใช้สร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

2. โครงสร้างรูปแบบ ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้น ๆ ได้

3. รูปแบบ จะต้องช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตการสืบเสาะความรู้ได้

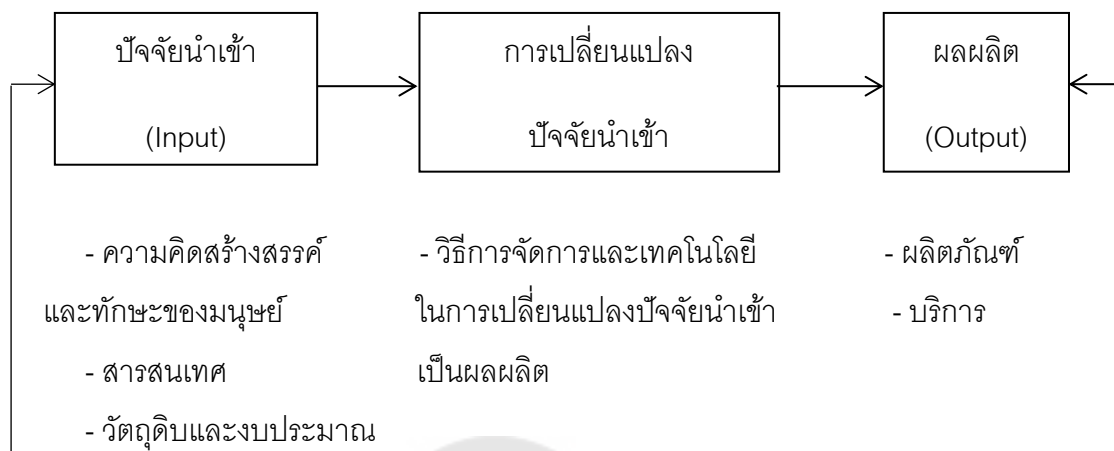
4. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

อุทัย บุญประเสริฐ (2546, p. น. 32) กล่าวว่ารูปแบบเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกมาก แต่ต้องทำให้ถูกกับงานในแต่ละลักษณะ ไม่อาจกำหนดเป็นหลักเกณฑ์แน่นอนตายตัวได้

บาร์โด (Bardo (1982, pp. p. 70-71) และทาคาโอะ มียากาวะ (1986, p. น. 15) มีแนวคิดที่คล้ายคลึงกันว่าการแบ่งประเภทรูปแบบนั้น ไม่มีเกณฑ์ตายตัวว่าควรมีรายละเอียดขององค์ประกอบอย่างไร รูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะปรากฏการณ์ที่ศึกษาและวัตถุประสงค์ในการสร้างรูปแบบนั้น

อีวานเซวิช (John M. Ivancevich (2003, p. p. 143) กล่าวว่ารูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งการพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดผลผลิตขึ้นมาจากกระบวนการ และให้ความสนใจกับข้อมูลย้อนกลับ อันแสดงถึงวิธีเชิงระบบ (System Approach) ของรูปแบบที่ดี

บาร์โด (Bardo (1982, p. p. 72) ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่าการจะระบุว่ารูปแบบจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ซึ่งไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น เช่น รูปแบบมีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบแสดงถึงองค์ประกอบของระบบประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม การพิจารณารูปแบบลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำส่งเข้าไปผ่านกระบวนการ จะทำให้เกิดผลผลิตขึ้น และให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีลักษณะของความเป็นระบบเปิด ดังภาพประกอบ 7

ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

ภาพประกอบ 7 แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ

โดยสรุป การกำหนดองค์ประกอบรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ศึกษาหรือการออกแบบแนวคิด ทฤษฎีและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบแต่ละรูปแบบนั้น ๆ เป็นสำคัญ

5.3 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

คีเวส (Keeves (1988, p. p. 560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต เป็นการทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์
3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษานอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้วควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และ สร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายเรื่องที่กำลังศึกษา ดังนั้นลักษณะของรูปแบบจึงเป็นการสร้างมโนทัศน์ใหม่ เพื่อนำไปใช้กับภารกิจการบริหารสถานศึกษา

พลุสุข หิงคานนท์ (2540, p. น. 53) สรุปว่ารูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ คือ

1. ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ระหว่างตัวแปรมากกว่าการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรวม ๆ

2. ควรนำไปสู่การทำนายผลที่จะตามมา โดยสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ควรอธิบายถึงโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ได้ศึกษาได้ชัดเจน

4. ควรนำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ได้

5. ควรจะสอดคล้องกับกรอบทฤษฎีของสิ่งที่จะใช้รูปแบบนั้นมาอธิบาย โดยสรุป ลักษณะของรูปแบบที่ดีต้องประกอบด้วย

1. การแสดงถึงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปร

2. นำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

3. อธิบายโครงสร้างหรือกลไกความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเรื่องที่ได้ศึกษาได้ชัดเจน

4. นำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่ หรือความสัมพันธ์ใหม่ หรือขยายองค์ความรู้ที่ได้ให้กว้างขวางออกไป

5. สอดคล้องกับทฤษฎีของเรื่องที่จะใช้รูปแบบ

5.4 การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบ เป็นกระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่ดีองค์ประกอบครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชา และใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะไว้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, p. น. 72) กล่าวถึง กระบวนการวิจัยการพัฒนารูปแบบโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ 2) การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

เมสัน (Mescon (1988, p. p. 28) กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ มีดังนี้

1. ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) ให้รู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง
2. ขั้นตอนพัฒนารูปแบบ (Model Construction) หลังรวบรวมปัญหา

โดยสรุป การสร้างรูปแบบต้องพิจารณาวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้าง และรู้ถึงลักษณะเฉพาะที่ต้องการของผลผลิต ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการสร้าง และความสนใจของผู้ใช้ด้วย เพราะหากรูปแบบมีค่าใช้จ่ายสูงและไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้จะทำให้ข้อมูลที่รวบรวมมาอาจมีข้อบกพร่องได้ ควรมีการให้คำจำกัดความสภาพการณ์ การสุ่มตัวอย่าง และทำตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด ควรนำตัวแปรใดบ้างมาไว้ในรูปแบบที่จะสร้างและ เมื่อสร้างเสร็จแล้วต้องพิจารณาว่าครอบคลุมตัวแปรหรือไม่มีความบกพร่องใดในตัวแปรบ้าง

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบโดยทั่วไป การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ 2) การตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงของรูปแบบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2553, pp. น. 9-10)

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ

การสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) ด้วยการศึกษานวนคิด ทฤษฎี และ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การพัฒนารูปแบบต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นฐานสำคัญ โดยมีขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริง อาจดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

1.2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการปัจจุบัน โดยการ ศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม และการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นต้น

1.2.2 การศึกษารายกรณี หรือ การศึกษาพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศสำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิอาจใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

1.3 การจัดทำรูปแบบ โดยใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบ แล้วนำมากำหนดและจัดทำรูปแบบ นอกจากนี้จะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว อาจศึกษาเพิ่มเติมได้โดยการใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือสนทนากลุ่มเพื่อพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

หลังการพัฒนารูปแบบในขั้นตอนที่ 1 แล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี และแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะได้รูปแบบตามสมมติฐานหรือรูปแบบเบื้องต้นเท่านั้นจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ซึ่งอาจปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัด

องค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออก จะได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

5.5 การทดสอบรูปแบบ

กระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

5.5.1 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นการประเมินที่พัฒนาขึ้น โดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ได้แก่ มาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวาณิช, 2549, pp. น. 54-56)

- 1) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง
- 2) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ
- 3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา
- 4) มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

5.5.2 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีงานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วจึงสรุป ซึ่ง Eisner (1976, pp. p. 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีแนวคิดดังนี้

- 1) การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณาและไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป อาจผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ที่หลากหลาย ในการพิจารณาตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน
- 2) รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องจะประเมิน โดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) มีความละเอียด

ลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากการวัดคุณค่าบางอย่างอาจไม่สามารถประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นอย่างจริงจัง จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้งดังนั้นในวงการศึกษาคงนิยมใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

3) รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคลคือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐาน เกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ จะเกิดจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ

4) รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอรรถยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับการกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเสนอ

5.5.3 การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

5.5.4 การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบนี้ โดยผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน แล้วนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบต่อไป

ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

สุวิมล โพรธิกลิ่น (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบรูปแบบเครือข่าย 2) การสร้างรูปแบบเครือข่าย 3) ทดลองใช้รูปแบบเครือข่าย และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่าย

ศักดา สถาพรวงษา (2549) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา 2) การพัฒนารูปแบบ 3) การตรวจสอบรูปแบบ 4) ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบฉบับสมบูรณ์

อุดม ชูสิทธิ์วรรณ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหาร คุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษา เอกสาร วิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล 2) การศึกษาภาคสนามจากโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน 3) ออกแบบระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล 4) การ ตรวจสอบระบบการบริหาร คุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และ 5) การ ประเมินระบบ

ณรงค์ อภัยใจ (2560) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม อาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ โดยการวิจัยและพัฒนา (R&D) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การศึกษาสภาพและ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี 3) การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษา 4) การร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนใน โครงการตามพระราชดำริ 5) ตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้คุณวุฒิจำนวน 9 คน 6) การประเมิน ความเป็นไปได้

คีเวส (Keeves (1988) ได้กล่าวถึงหลักการเพื่อการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ มีความเชื่อมโยงเชิงเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกตและการหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบ ควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้ว ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2544, p. 7) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ หรือการพัฒนาระบบ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบ (System analysis) เป็นวิธีการระบุถึงองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในกับ

องค์ประกอบภายนอก การจัดเรียงองค์ประกอบ ทรัพยากรที่ต้องใช้ กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ระบบ ภารกิจที่จะต้องดำเนินการ และผลผลิตหรือบริการที่จะเสนอแก่กลุ่มเป้าหมาย ควรวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์ปณิธาน
- 1.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์
- 1.3 วิเคราะห์หน้าที่
- 1.4 วิเคราะห์ภารกิจ
- 1.5 วิเคราะห์เครื่องมือ สื่อ หรือช่องทาง
- 1.6 วิเคราะห์วิธีการ
- 1.7 วิเคราะห์การตรวจสอบ ควบคุม และการประเมิน

2. การสังเคราะห์ระบบ (System synthesis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาไปใช้ในการสร้างระบบใหม่ โดยการนำองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ ทิศทาง ลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

3. การสร้างแบบจำลอง (System modeling) เป็นขั้นตอนการสื่อสารระบบที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้โดยการเขียนแบบจำลองแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

3.1 แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง เช่น ภาพวาด หุ่นจำลอง

3.2 แบบจำลองเปรียบเทียบ เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลา หรือ สีแดง ขาว น้ำเงิน ของธงชาติไทย เป็นแบบจำลองที่อุปมาอุปมัยของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3.3 แบบจำลองสัญลักษณ์ เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

3.4 แบบจำลองแนวคิด เช่น แบบจำลองที่แทนด้วยภาพ แผนภูมิ หรือ แผนภาพแบบต่าง ๆ แบบจำลองที่ช่วยอธิบายขั้นตอนของระบบ และช่วยในการสื่อสารให้ทราบขั้นตอนและการควบคุม ซึ่งจะสามารถทำนายได้ว่าเมื่อดำเนินการแล้วจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

4. การทดสอบระบบ (System testing) เมื่อพัฒนาระบบ กำหนดขั้นตอน และเป็นแบบของแบบจำลองแล้ว ได้ระบบใหม่ซึ่งเป็นต้นแบบเรียกว่า “ต้นแบบระบบ” (System prototype) แต่ก็ยังไม่แน่นอนว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมาจะ สามารถทำงานได้และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องต้นแบบระบบนี้ไปทดสอบระบบในสถานการณ์จำลอง (Systems Simulation) กล่าวคือนำระบบไปใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วน บุญชม ศรีสะอาด (2553, pp. น. 104-106) กล่าวถึง การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนั้น อาจทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อน ซึ่งมักเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง รูปแบบต่างๆ ที่มีผู้พัฒนาขึ้นมาแล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ แล้วนำผลการศึกษาหรือผลกา รวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นมาวิเคราะห์สภาพการณ์ต่าง ๆ จะช่วยให้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะของรูปแบบ และ ในการพัฒนารูปแบบนี้จำเป็นต้องใช้หลักเหตุผลเป็น รากฐานสำคัญ โดยการศึกษาค้นคว้าที่รอบด้านและครอบคลุม จึงจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา ตั้แบบระบบ

หลักการสร้างรูปแบบแล้วต้องมีการพิจารณาและปรับปรุงรูปแบบ อาจทำ โครงสร้างขึ้นมา ก่อน แล้วดำเนินการปรับปรุงรูปแบบ โดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่ได้จาก การศึกษาค้นคว้าแนวคิด หลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่ โครงสร้าง องค์ประกอบ ตัวแปร และกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบที่ชัดเจนและเหมาะสม ผู้วิจัยสามารถ อาศัยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมได้

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เมื่อพัฒนาได้รูปแบบต้นแบบแล้ว จำเป็นต้องมีการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เหตุผลสำคัญคือ “รูปแบบนั้น พัฒนาขึ้นมาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยของคนอื่น” หรือได้ผ่านการพิจารณา โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานเท่านั้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการ เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จำลองหรือในสถานการณ์จริง เพื่อทดลองว่ารูปแบบนั้นมีความ เหมาะสมหรือไม่ มีความ ถูกต้อง และมีความสมบูรณ์หรือไม่เพียงใด

เกี่ยวกับการนำรูปแบบไปทดลองใช้นี้ Eisner (1976, pp. p. 192-193) ได้เสนอ แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. การประเมินแบบอิงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (Goal –based model) เพื่อการตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ตามรูปแบบของการประเมินแบบ สดงตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) อย่างใด อย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่ นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เสมอไป อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณ์ญาณของ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสม

2. การประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) เรื่องที่จะ ประเมินโดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อน

ลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงเป็นผู้วินิจฉัย เป็นการวัดคุณค่าของรูปแบบ จึงอาจไม่ต้องใช้เครื่องมือใด ๆ แต่ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

3. การประเมินโดยใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมิน คือ การให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒินั้นเป็นผู้มีความเที่ยงธรรม และมีดุลยพินิจที่ดีทั้งด้านมาตรฐานและเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นมาจากประสบการณ์ และความชำนาญ

4. รูปแบบที่ยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอรรถศาสตร์และความถนัดแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณาบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน (2541, p. น. 23) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการสร้างรูปแบบคือ เพื่อตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบนั้นมีหลายวิธี โดยอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ(Quantitative) การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบไม่เดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ การตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ

1. การตรวจสอบความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องและเหตุผลระหว่างตัวแปร
2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านั้นสามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่างหรือสถานที่ได้ (Across Time, Sample, Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปยังประชากรได้โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ข้อ คือการสร้างรูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุง หรือ พัฒนารูปแบบเดิม

โดยสรุป การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการสร้างและพัฒนาารูปแบบ ซึ่งเป็นหลักวิชาการที่ได้รับการยอมรับ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) 2) การสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม(ทวิศึกษา) และ 3) การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เพื่อให้

มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือมีองค์ประกอบครบถ้วนที่มีความถูกต้อง มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีประโยชน์

6. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นกระบวนการของความร่วมมือระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาระดับ ปวช. จึงต้องมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีความถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ กระบวนการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) โดยเป็นไปตามหลักวิชาการและมีสาระสำคัญ ดังนี้

6.1 การบริหารจัดการศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาเป็นกระบวนการร่วมกันจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมมีลักษณะของการบูรณาการและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยร่วมกันทั้งในด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้าน บุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังนั้นผู้รับประโยชน์โดยตรงคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การบริหารจึงควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทั้งมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ดังนี้

6.1.1 การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ตั้งอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ ภารกิจหลักสำคัญ 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มุ่งบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งให้บรรลุเป้าประสงค์ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ได้มาตรฐาน และ มาตรฐานที่ 3) อาศัยการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และได้มาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561 ข, p. น. 1)

6.1.2 การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค, วิทยาลัยการอาชีพ, วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ภารกิจหลักสำคัญคือบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 มุ่งให้บรรลุเป้าประสงค์การสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะความชำนาญด้านวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาด้าน 1) หลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้งใน 1) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 2) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561 ก, pp. น. 1-2) ดังนั้น สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดมรรคผลและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

กระบวนการบริหารจัดการศึกษา ทั้งในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นิยมใช้การบริหารจัดการตามหลักการบริหารที่หลากหลายอย่างบูรณาการ ได้แก่ การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) เน้นการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change management) การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School Based management) โดยมีเป้าประสงค์เดียวกันคือเกิดคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบและเป็นสาเหตุของการขาดแคลนแรงงานคือสัดส่วนการเรียนต่อระหว่างสายสามัญศึกษากับสายอาชีพที่ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้เรียนมีค่านิยมเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพส่งผลให้ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานสูง โดยเฉพาะแรงงานฝีมือด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้มีนโยบาย“โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย” ขึ้นมา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐานได้ศึกษาเรียนรู้ด้านวิชาชีพเพื่อ

เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในสายวิชาชีพ และสามารถเป็นแรงงานที่มีคุณภาพในตลาดแรงงานต่อไป

การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) นับจากปีการศึกษา 2558 จวบจนถึงปัจจุบันพบว่า มีแนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, p. น. 9) ได้เสนอไว้ในเอกสารประกอบการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ว่าควรจัดเป็น 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 ให้นักเรียนลงทะเบียนเรียนเป็นผู้เรียนทั้งสองสถานศึกษา โดยมีการระบุชื่อสถานศึกษาที่ร่วมจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ให้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กันทั้งสองหลักสูตร จบแล้วได้วุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

แนวทางที่ 2 ให้ผู้เรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐานตามปกติ แล้วให้เรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นวิชาชีพ คือในกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้เรียนรายวิชาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย และให้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยให้นำผลการเรียนรายวิชาในหลักสูตร ม.ปลายมาขอเทียบโอนผลการเรียนสู่รายวิชาในหลักสูตร ปวช. และ ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามหลักสูตร ปวช. อย่างน้อย 1 ภาคเรียน จึงจะได้วุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, pp. น. 3-4) เสนอไว้ว่าควรจัดการศึกษาเรียนร่วมใน 3 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 วิธีการ คือ ลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จบการศึกษาแล้วได้รับวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ ดังนี้

แนวทางที่ 1 บุคลากรสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสอนที่โรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางที่ 2 โรงเรียน ส่งนักเรียนไปเรียนที่สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลักษณะที่ 2 วิธีการ คือ ลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นวิชาชีพ นักเรียนจบการศึกษาแล้ว ได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วให้เรียนต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการได้ 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 นักเรียนได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นวิชาชีพ และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเรียนต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอีก 1 ภาคเรียน จึงได้รับวุฒิปวช.

แนวทางที่ 2 นักเรียนได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นวิชาชีพ สามารถเรียนต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้ โดยไม่ต้องเรียนปรับพื้นฐานวิชาชีพ ใช้เวลาเรียนหลักสูตร ปวส. ไม่น้อยกว่า 2 ปี จึงได้รับวุฒิปวส.

ลักษณะที่ 3 วิธีการ คือ ให้นักเรียนลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมีสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้วย

ปัจจุบัน มีการขยายโครงการที่ให้โอกาสแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสำนักงานการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) อีกด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ข) ได้นำเสนอผลการวิจัยการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ของกระทรวงศึกษาธิการในระหว่างปีการศึกษา 2558 - 2559 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่บริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมได้ผลค่อนข้างดี แต่ก็พบปัญหาสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านงบประมาณ และ 5) ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยมีปัญหาอยู่ในระดับมาก จึงนับเป็นปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) นอกจากนี้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจัดเป็นเขตอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่เน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561) รายงานประจำปีว่าแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ยังมีปัญหาทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การบริหารจัดการ งบประมาณ และบุคลากร รวมทั้งความไม่ต่อเนื่องของนโยบายอีกด้วย

โดยสรุป การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการเพิ่มกำลังคนสายวิชาชีพ และการจัดการศึกษาเพื่อการทำงาน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ ซึ่งมีการจัดการศึกษาที่หลากหลายแนวทาง ยังขาดความชัดเจน ยังไม่มีสารสนเทศในปัจจุบันที่ระบุได้ว่า “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) แบบใดที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล” โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ต้องการแรงงานจำนวนมากเพื่อรองรับอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายพิเศษให้ได้ในอนาคต ควรมีแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) อย่างไรจึงจะเหมาะสม

ดังนั้น หากมีแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีคุณภาพและเหมาะสมแล้ว จะสามารถสนองนโยบายสำคัญของประเทศได้ โดยผู้จบการศึกษามีงานทำ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติสืบไป ผู้วิจัยจึงประสงค์จะสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสมกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ: ประยุกต์ใช้เพื่อการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) การประเมินความต้องการจำเป็น และ ความร่วมมือระหว่างองค์การ จึงนำเสนอดังต่อไปนี้

7.1 งานวิจัยในประเทศ

สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และ คนอื่น ๆ (ม.ป.ป., pp. น. ก-ค) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีเป้าหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษและการจัดการศึกษาบูรณาการในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาสำรวจต้นทุนด้านชาติพันธุ์ ภาษา และวัฒนธรรมของเยาวชน และประชากรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3) เพื่อวิเคราะห์ผลจากการออกแบบการจัดการศึกษาบูรณาการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามบริบทต้นทุนและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของแต่ละพื้นที่ และ 4) เพื่อนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษของแต่ละจังหวัดที่สอดคล้องกัน โดยแบ่งเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ข้อมูลด้านการจัดการศึกษาทั่วไปในแต่ละจังหวัด กระบวนการจัดทำแผนการศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษแต่

ละจังหวัด รูปแบบการจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละระดับชั้นในแต่ละจังหวัด ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละจังหวัด ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษาจากผู้ประกอบการในแต่ละจังหวัด หากพิจารณาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนในประเทศไทยทั้ง 10 แห่งแล้ว พบว่ามีการตั้งเป้าหมายเศรษฐกิจด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาจากต้นทุนเชิงพื้นที่ หากมีการพิจารณาต้นทุนที่มองไม่เห็น เช่น “ต้นทุนด้านภาษา วัฒนธรรม สายสัมพันธ์ และประวัติศาสตร์” ซึ่งแฝงอยู่ในพื้นที่ยอมทำให้เห็นถึง “ศักยภาพที่สูงขึ้น” ของประชากรในเขตเหล่านี้ ซึ่งเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทาง ทำให้เป้าหมายของเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มพลังให้กับอีก 2 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้แก่ เสาหลักด้านการเมืองความมั่นคง (APSC) และ เสาหลักด้านสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) นอกเหนือจากเสาหลักด้านเศรษฐกิจ (AEC) อีกด้วย

ธานินทร์ ศรีชมภู (2557) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิต และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารงานระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ คณะกรรมการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7 หน้าที่ ขอบข่ายงานการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 8 ภารกิจ กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำหรือการสั่งการ การลงมือปฏิบัติการควบคุมตรวจสอบและประเมิน และการปรับปรุงและพัฒนา สมรรถนะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3 สมรรถนะ และปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การประเมินรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้การนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

วุฒิชัย รัตนวารีพันธ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียนมีองค์ประกอบย่อยคือการวางแผน การทำความเข้าใจ การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนาการ การประเมิน ปรับปรุง 2) การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม มีองค์ประกอบย่อยคือการวางแผน การมีห้องจัดกิจกรรม มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ครูมีความรู้เข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วมการประเมินปรับปรุง 3) การบริหารจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญคือ การวางแผน แผน IEP/IIP การใช้สื่อสอนเสริม การมีรางวัลเสริมแรง การสร้างเครือข่าย การประเมิน ปรับปรุง 4) การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ การวางแผน ระบบคัดแยกส่งต่อภาวะดาวน์ซินโดรม การประเมินปรับปรุงผลการประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อัญชลา เกลี้ยงแก้ว (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งในประเด็นย่อยและภาพรวมของด้าน ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านทั้งประเด็นย่อยและภาพรวมด้านเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน รูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการจัดการความพร้อมของนักเรียนและบุคลากร 2) ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 4) ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน ส่วนการพิจารณา ค่าดัชนีความต้องการ (PNI) 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน พบว่า การจัดการความพร้อมของ

นักเรียนและบุคลากร ได้แก่ โรงเรียนมุ่งมั่นเป็นผู้นำด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน บทบาทของบุคลากร และรูปแบบการจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ด้านบริหารการจัดการสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนเอื้ออำนวยต่อบุคลากร ผู้ที่เกี่ยวข้องข้องในการปฏิบัติงานโรงเรียนดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและโรงเรียนมีการประสาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในการจัดการเรียนร่วม ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดกระบวนการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนเรียนร่วมได้เรียนรู้และมีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนปกติ โรงเรียนจัดระบบการรับสมัครการจัดเข้าชั้นเรียนของนักเรียนเรียนร่วมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โรงเรียนมีการใช้สื่อเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมที่เป็นรูปแบบเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเน้นคุณภาพการทำงาน และ โรงเรียนใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเด็กเรียนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตรการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดประเมินผลทางการศึกษา รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยปัจจัยการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมได้ร้อยละ 82.90 โดยปัจจัยที่มีผลสูงสุดได้แก่ การจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การจัดทำหลักสูตรของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างดังแสดงด้วยค่าสถิติประจำรูปแบบ คือ ค่า

ไคสแควร์ = 637.351 มีค่าองศาความเป็นอิสระ = 378 ค่าความน่าจะเป็น = 0.058 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้อง GFI = .960 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน = 0.923 มีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ = 0.982 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ = 0.038 มีค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า = 0.042

ณรงค์ อภัยใจ (2560) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพเด็กด้อยโอกาส 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพเด็กด้อยโอกาส 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพเด็กด้อยโอกาส ผลการศึกษาพบว่าสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุง และการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และพบว่าผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สมศรี เณรจาทิ (2560) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีจำนวน 5 องค์ประกอบ และตัวแปรในทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนัก อยู่ระหว่าง 0.668 - 0.952 ตามลำดับ น้ำหนักองค์ประกอบรวมคือการวางระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จำนวน 59 ตัวแปร การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้โดยมีวิจัยเป็นฐาน จำนวน 6 ตัวแปร การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพจำนวน 5 ตัว

แปร การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร 5 ตัวแปร และการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ จำนวน 5 ตัวแปร รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรูปแบบที่มีความเหมาะสม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ การวางระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้โดยมีวิจัยเป็นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากร/งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีและการสื่อสารและการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ชนิดาภา โสหา (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาแบบ เรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผลการศึกษาปรากฏว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ส่วนปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 รวม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์รูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ระบบกลไกของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินรูปแบบ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความ

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น มีดังนี้

สุบิน ยุระรัช (2554) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและอธิบายขั้นตอนการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น โดยการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการวิจัย

รูปแบบหนึ่งที่อยู่บนฐานการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็นในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ทำในหัวข้อเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาข้อสรุปหรือข้อค้นพบใหม่แต่ไม่ได้มุ่งตัดสินคุณค่าของงานประเมิน สำหรับวิธีการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็นอยู่บนรากฐานของการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์อภิमानและสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการอภิमानเชิงชาติพันธุ์วรรณาและการออกแบบการวิจัยแบบผสม เปรียบเทียบและแปลความหมายของข้อมูล จุดเด่นของการสังเคราะห์คือมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นในระดับองค์กร ที่เกิดจากการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็นในระดับหน่วยงานย่อยแล้วได้ข้อสรุปหรือข้อค้นพบใหม่ที่ชัดเจน นอกจากนี้ การสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ สำหรับกระบวนการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การระบุปัญหาและประเภทของเอกสาร 2) การรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) การประเมินข้อมูลและสารสนเทศ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) การเขียนรายงาน

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2557) ได้ทำการศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์วิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินระดับและความต้องการจำเป็นของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์วิจัยของนิสิตบัณฑิตศึกษาทางการศึกษา ซึ่งพบว่านิสิตบัณฑิตศึกษาทางการศึกษามีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเจตคติ ความเชื่อต่องานวิจัยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ด้านความเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมกิจกรรมวิจัยระดับปานกลาง ด้านการค้นหาสารสนเทศระดับปานกลาง ยกเว้นความสามารถใช้อินเทอร์เน็ตสืบค้นข้อมูลและจำนวนวิทยานิพนธ์ของสถาบันที่ศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับค่อนข้างสูง มีปัจจัยบริบทแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเน้นใช้ประโยชน์วิจัยและด้านการปรึกษาวิทยานิพนธ์ ระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูง ด้านทรัพยากรวิจัยระดับปานกลาง ยกเว้นทุนอุดหนุนการตีพิมพ์ที่มีระดับค่อนข้างต่ำ และมีปัจจัยด้านงาน วิจัยที่ใช้ประโยชน์ระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง งานวิจัยเชิงคุณภาพมีระดับปัจจัยน้อยที่สุดในกลุ่ม เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกกลุ่มปัจจัยพบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในกลุ่มทุนวิจัย คือ ทุนอุดหนุนการตีพิมพ์ ทุนสนับสนุนการทำวิจัย ทุนสนับสนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ตามด้วยความเร็วการนำวิทยานิพนธ์สู่ระบบ และการอ่านวารสารวิจัยต่างประเทศ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกปัจจัยรายด้านมีความต้องการจำเป็นในกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการค้นหาสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ การอ่านวารสารวิจัยต่างประเทศ การประชุมวิชาการ จำนวนวิทยานิพนธ์ต่าง

สถาบัน และการค้นคว้างานวิจัยต่างประเทศจากอินเทอร์เน็ตด้านความร่วมมือกิจกรรมวิจัย ได้แก่ การอบรมความรู้วิจัยการทำกิจกรรมวิจัยเกี่ยวกับปริญญาโทในกลุ่มปัจจัยบริบทแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรวิจัยมากที่สุด คือ ทุนอุดหนุนการตีพิมพ์ ทุนสนับสนุนการทำวิจัย ทุนสนับสนุนการนำเสนอผลงานวิจัย ความเร็วการนำวิทยานิพนธ์เข้าสู่ระบบความทั่วถึง WIRELESS LAN และ จำนวนคอมพิวเตอร์สืบค้นงานวิจัย จำนวนวารสารวิจัยต่างประเทศและต้องการวารสารที่ทันสมัย ปัจจัยด้านประเภทงานวิจัยที่ใช้มีความต้องการจำเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคืองานวิจัยด้วยทีมงานวิจัยบูรณาการศาสตร์งานวิจัยที่ใช้กระบวนการซับซ้อนที่ใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง และงานวิจัยบริสุทธิ์สร้างองค์ความรู้ ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย กระบวนการสร้างเครือข่าย 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) ขั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ขั้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) ขั้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 4) ขั้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ 6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowerment) เครือข่าย 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล ผลการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า กลุ่มบุคคล หน่วยงาน/องค์กร ที่สมัครใจรวมกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มผู้นำชุมชน สถาบันทางศาสนาสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มศิษย์เก่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงพยาบาลชุมชน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้ดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่ายตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทเพื่อทราบจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แล้วสรุปรวมจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานแต่ละด้าน เพื่อกำหนดเป้าหมายในการทำงาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ และจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน มีโครงการ

เกิดขึ้นหลายโครงการในโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง การดำเนินงานตามโครงการเสร็จสิ้นในหนึ่งปี การศึกษา ผลการประเมินโครงการพบว่าส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป ส่งผลกระทบนักเรียนตามข้อบ่งชี้ที่คาดหวังสูงกว่าปีที่ผ่านมา

ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย (2555) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาของความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรม 2) พัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และ 3) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรมพบว่าการดำเนินงานความร่วมมือโดยแบ่งตามลักษณะการดำเนินงาน 4 ด้านประกอบด้วยด้านหลักการความร่วมมือด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ และด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ ส่วนปัญหาที่สำคัญของการดำเนินงานความร่วมมือพบว่าทั้งมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมบางส่วน ยังไม่เห็นความสำคัญและขาดแรงจูงใจในการดำเนินงานความร่วมมือด้านการวิจัย ทั้งยังขาดระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน รูปแบบการดำเนินงานมีองค์ประกอบ ด้านหลักการความร่วมมือ 15 ข้อ ด้านโครงสร้างและกลไกความร่วมมือ 12 ข้อ ด้านทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนความร่วมมือ 12 ข้อ และด้านกระบวนการดำเนินการความร่วมมือ 15 ข้อ จากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของร่างรูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรมโดยรวมในแต่ละด้านและแต่ละข้อพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณดี นาคสุขปาน (2557) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) พัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนพบว่า 1) ด้าน

นโยบาย โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะ กรรมการสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย 2) ด้านหลักสูตรกำหนดค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียน 3) ด้านครูผู้สอน พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา จัดหาสื่อและพัฒนาสื่อเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 5) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีกิจกรรมเสริมความรู้ 6) ด้านผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 7) ด้านงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน 8) ด้านบรรยากาศของสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา 9) ด้านผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียน ในส่วนปัญหาพบว่าการประสานงานด้านนโยบายยังมีน้อย หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไม่กระจายตัว ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและขาดทักษะการใช้สื่อเพื่อการศึกษาไร้พรมแดน นอกจากนี้ยังพบว่า การร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียนยังมีน้อย งบประมาณไม่เพียงพอ และยังขาดการกำหนดเป้าหมายแลกเปลี่ยนนักเรียนกับโรงเรียนกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่วนการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่ามี 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบความสัมพันธ์แบบทางการ 2) รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ 3) รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ 4) รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ 5) รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ และรูปแบบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษามี 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ ประกอบด้วยองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้าน คือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่ออุปกรณ์การเรียน 5) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ผู้เรียน ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรค ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยเงื่อนไข ประเมินผล และการแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือโดยที่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังพบว่ารูปแบบที่ประสบความสำเร็จชัดเจนคือรูปแบบสัมพันธ์แบบทางการและรูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ

ทัศนีย์ บุญมาภิ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เขตภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเขตภาคเหนือตอนบน และพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการศึกษาพบว่าสภาพความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านร่วมคิดด้านร่วมวางแผน ด้านร่วมดำเนินการ และด้านติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

สำหรับความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกิดจากคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนลักษณะสำคัญของชุมชน รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีองค์ประกอบต่าง ๆ 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน หลักความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน หลักการพึ่งตนเองของโรงเรียน และหลักการพัฒนาตนเองของโรงเรียน ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการให้ชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเพื่อนำเสนอแนวทางในการนำรูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไปใช้ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของรูปแบบประกอบด้วย มิติด้านหน้าที่ทางการบริหาร ได้แก่ การวางแผนการจ้ดองค์การ การนำ และการควบคุม กำกับ ติดตาม ในมิติด้านภารกิจการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากรและการบริหารงานทั่วไปและในมิติคุณลักษณะของผู้บริหารครู บุคลากรทางการศึกษา และ ชุมชน ที่มีอิทธิพลต่อความร่วมมือ ส่วนที่ 4 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่วนชุมชน ขึ้นอยู่กับความตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากการให้ความร่วมมือในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 ข) ได้ทำการศึกษาและรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) 3) เพื่อศึกษาและถอดบทเรียนการจัดการศึกษาในลักษณะใกล้เคียงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข 4) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จากการประเมินความพึงพอใจผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก มีความคาดหวังที่อยากให้มีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง และพบว่าจะยังเรียนในหลักสูตรตามโครงการทวิศึกษาในฉบับทั้ง 2 หลักสูตร ร้อยละ 87.38

เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างบริบท ปัจจัยในการดำเนินงาน ความพร้อมด้านบุคลากรงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์อาคารสถานที่ และความชัดเจนในการจัดทำบันทึกข้อตกลงกระบวนการในการดำเนินงานและผลลัพธ์ในการดำเนินงานโครงการทวิศึกษา คำตอบที่สอดคล้องกับผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงประสิทธิผลของการบริหารจัดการโครงการว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการนำสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการทวิศึกษา ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโครงการทวิศึกษาในระยะต่อไปพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการทวิศึกษาที่มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจต่อโครงการสูง จะส่งผลให้มีความคาดหวังต่อโครงการ นอกจากนี้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ ความพร้อมในการจัดการศึกษาตามโครงการทวิศึกษา ความชัดเจนการทำ MOU ระหว่างสถานศึกษาคู่สัญญา และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ผู้สอนในโครงการยังมีอิทธิพลทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ต่อความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโครงการทวิศึกษาระยะต่อไปด้วย เมื่อพิจารณาตัวแปร ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโครงการทวิศึกษา พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการทวิศึกษาที่มีการบริหารจัดการโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ดี จะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโครงการนี้มีสภาพปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ด้านกระบวนการขาดระบบที่ชัดเจน การขาดระบบการนิเทศติดตาม ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ชัดเจนกับผู้ปกครอง ในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การดำเนินการให้มีเครื่องมือและกลไกสนับสนุนจากภาครัฐและภาคส่วนต่างๆ ควรมีความชัดเจนในการดำเนินงาน มีการกำหนดแผนงานและตัวชี้วัดการดำเนินงานให้ชัดเจน ควรมีคณะกรรมการเฉพาะในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและการมีงานทำ โดยให้ชัดเจนทั้งในระดับกระทรวง และสถานศึกษา/ชุมชน เพื่อการประสานและติดตามการดำเนินงาน

โดยสรุป งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาและกระบวนการความร่วมมือ มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จึงเป็นกรอบในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรทวิศึกษาโดยตรง ดังนี้

รัตนา จันทรธรรม (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ 2) ศึกษาการบริหารโรงเรียนที่ใช้หลักสูตร การศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ และ 3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตร การศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของโรงเรียนระบบทวิศึกษามีการบริหารตามแนวคิดหลักสูตร การศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และมีระดับ ปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการประเมินผล และในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารโรงเรียนตาม แนวคิดหลักสูตร การศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีวิชาสามัญ วิชาหลัก ด้านอาชีพ และการฝึกงานวิชาเลือกด้านอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นด้านวิชาการ แต่ผู้เรียนจะต้อง เลือกเรียนวิชาปฏิบัติด้วย และด้านการประเมินผล แบ่งความรับผิดชอบเป็นสองส่วนจากองค์กรไอบีและหน่วยงาน ต้นสังกัดของวิชาอาชีพ นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่ อาชีพ คือ นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน เชื่อมทิศอาชีพ 3 C ประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ (1) การจัดหลักสูตรอาชีพ โดยเกิดจากความร่วมมือของโรงเรียนกับสถานประกอบการและหรือองค์กร สถาบันต่างๆ ประกอบด้วยวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ (2) การจัดการเรียนการสอนอาชีพแบบร่วมมือ เป็นการปฏิบัติกรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับ สถานประกอบการหน่วยงานและ/หรือสถาบันโดยจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ มีการกำหนดเวลา ภาระการสอนของ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน และ (3) การประเมินผลอาชีพแบบมีทิศทาง เป็นการประเมินทั้ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลลัพธ์ทางการเรียนรู้

คำภาสน์ บุญเต็ม (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 40 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 40 และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะ การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 40 ผล การศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียน

มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผนการบริหาร หลักสูตร และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผนการบริหารหลักสูตร ข้อเสนอแนะต่อการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 ที่สำคัญมีดังนี้ควรมีวางแผนการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ร่วมกับผู้บริหารและผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถและลักษณะงานและเชิญผู้มีความรู้เชี่ยวชาญให้ความรู้แก่ครูมีการสำรวจแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมกับผู้เรียนและหลักสูตร ควรมีการประชุม ชี้แจง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง องค์ประกอบของหลักสูตรและ การวัดประเมินผลของหลักสูตรให้กับครูมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม กระบวนการใช้หลักสูตรที่สอดคล้องกับ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ควรสนับสนุนทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรอย่างเพียงพอและเหมาะสมและ ส่งเสริมครูให้มีโอกาสเข้าอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ควรมีที่ปรึกษาจากสถาบันอาชีวศึกษา มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลให้เป็นระบบและชัดเจน ครูผู้สอนควรกำกับติดตามนักเรียน อย่างต่อเนื่อง ควรสอบถามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ในการจัดการศึกษา ควรนำปัญหาและ ข้อเสนอแนะนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อปรับปรุงพัฒนาในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพในปีต่อไป

เชี่ยวชาญ ดวงใจดี (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบองค์ประกอบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ยืนยันองค์ประกอบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรทวิศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายมี 7 องค์ประกอบคือ 1) การบริหารจัดการหลักสูตร มี 4 องค์ประกอบย่อย (1) ระบบการจัดการหลักสูตร (2) ระบบการวัดและประเมินผล (3) ระบบการวางแผนหลักสูตร (4) ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร 2) การดำเนินการหลักสูตร 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดการความร่วมมือ 5) การจัดทำหลักสูตรทวิศึกษา 6) การพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา 7) การบริหารทรัพยากรและงบประมาณ ผลการยืนยันองค์ประกอบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการ

หลักสูตรทวิศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 7 องค์ประกอบ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

สุมาลัย บุญรักษา (2562) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการทวิศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนคร ใน 3 ด้าน ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า ผลจากการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนร่วมโครงการทวิศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) จากการสังเกตและสัมภาษณ์ได้ผลการศึกษาที่สอดคล้องและตรงกับแบบสอบถาม โดยพบว่าครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการทวิศึกษามีศักยภาพในการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้และสถานศึกษามีนโยบายอย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการทวิศึกษามากที่สุด แต่ยังขาดความพร้อมด้านงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการ รวมถึงสาขาที่เปิดทำการสอนยังมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนน้อยและสถานที่เรียนที่ใช้ในหลักสูตรทวิศึกษายังไม่เพียงพอและเหมาะสมเท่าที่ควร ด้านกระบวนการ ผลจากการประเมินด้านกระบวนการจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนร่วมโครงการทวิศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.26$) จากการสังเกตและสัมภาษณ์ได้ผลการศึกษาที่สอดคล้องและตรงกับแบบสอบถาม โดยพบว่าสถานศึกษาในโครงการได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ กำกับดูแล และประสานงานโดยเฉพาะ มีการกำหนดนโยบาย รูปแบบกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน โดยได้ดำเนินงานตามแผนหรือนโยบายที่ตั้งไว้ตามขั้นตอน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นพัฒนาสมรรถนะสำคัญทางด้านอาชีพส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะทางด้านอาชีพที่ดีขึ้น ผู้เรียนได้มีการฝึกทักษะอาชีพจากการปฏิบัติจริง มีการสำรวจความพึงพอใจและนำผลสรุปไปปรับใช้ในการดำเนินโครงการ แต่ยังมี การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบน้อย ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาด้านปัญหา จากการสังเกตและสัมภาษณ์ พบว่ามีปัญหาคือการขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการ ขาดแคลนบุคลากร ขาดแคลนสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องเรียน การเดินทางไปเรียน การประสานงาน การจัดระบบดูแลนักเรียน การจัดกิจกรรม การปรับตัวของผู้เรียน ภาระงาน การมอบหมายงาน การแบ่งเวลาและความรับผิดชอบของผู้เรียน ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมโครงการ พบว่า ผู้มีส่วนร่วมโครงการได้ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมมองที่เกี่ยวข้องตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การดำเนินงานโครงการ

ทวิศึกษาควรได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเพิ่มเติม โดยพิจารณาตามความพร้อมและความเหมาะสมแต่ละสถานศึกษา สถานประกอบการและความต้องการใช้ผู้เรียน ควรมีการจัดระบบดูแลนักเรียนที่อยู่ในโครงการทวิศึกษาในเรื่องของการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมโดยผ่านการพิจารณาร่วมกันของโรงเรียนคู่ร่วมโครงการ ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและจัดเตรียมความพร้อมในทุกด้านก่อนเปิดรับนักเรียน รวมถึงการรับนักเรียนนักศึกษาควรรับตามความต้องการของผู้เรียน และควรมีการช่วยเหลือนักเรียนในด้านทุนการศึกษา โควตาในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยสรุปมีผลการประเมินทั้งด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการอยู่ในระดับดีมาก จึงควรดำเนินการต่อไป ในส่วนของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ควรนำไปพิจารณาทบทวนโครงการเพื่อพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในรูปแบบของทวิศึกษา (โรงเรียนกับหน่วยงานอื่นหรือเอกชน) และจัดการศึกษาในรูปแบบทวิภาคี (โรงเรียนกับภาคเอกชนหรือสถานประกอบการ) ดังนี้

รัฐบาลประเทศเซอร์เบีย (ออนไลน์: 2019) ได้เผยแพร่การศึกษาแบบทวิศึกษา ความรู้ใหม่สำหรับยุคใหม่ว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาของประเทศเซอร์เบีย การศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคนนั้นเป็นเป้าหมายของรัฐบาลเซอร์เบีย และต้องการเผชิญกับความท้าทายเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนสำหรับอาชีพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คนหนุ่มสาวได้รับการสนับสนุนให้คิดวิเคราะห์และวิเคราะห์กระบวนการศึกษาที่มีความทันสมัย และ เซอร์เบียสร้างสังคมบนพื้นฐานของความรู้ที่ผู้คน ความคิด และนวัตกรรมของเขาเป็นตัวขับเคลื่อนความก้าวหน้าการศึกษาแบบทวิศึกษาเป็นรูปแบบของการดำเนินการสอนในระดับอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยผ่านการสอนเชิงทฤษฎีและแบบฝึกหัดในโรงเรียน และผ่านการเรียนรู้ผ่านการทำงานกับนายจ้างที่เหมาะสม ได้รับและสร้างทักษะความรู้ ความสามารถตามมาตรฐาน คุณสมบัติและหลักสูตรที่นักเรียนจะสามารถนำไปใช้จริงในการทำงานของพวกเขา ปัจจุบันมี 33 โปรไฟล์ การศึกษาในระบบ ตามแบบจำลองทวิศึกษาของการดำเนินการสอนตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 4,400 คน การเรียนการสอนรูปแบบการศึกษาแบบทวิศึกษาดำเนินการใน 84 โรงเรียนและการเรียนรู้ผ่านการทำงานใน บริษัทประมาณ 600 แห่ง

ตันจุก (Tanjug (2017) กล่าวว่า การศึกษาแบบทวิศึกษาในโรงเรียนมัธยมตั้งแต่ปี 2560 ซึ่งการศึกษาแบบทวิศึกษามีการดำเนินการในโรงเรียนมัธยมในประเทศเซอร์เบีย ผ่านการสอนเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติจริงที่นายจ้างตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแบบ Dual Dual ที่ได้รับการรับรองโดยสมาชิกแห่งชาติของเซอร์เบียในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2017 ในปีการศึกษา 2019/2020 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า มีบริษัท 200 แห่ง ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและเกณฑ์ในการเข้าร่วมการศึกษาสองระบบกฎหมายกำหนดให้นักเรียนมีสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับการเรียนรู้ผ่านการทำงานในจำนวนเงินสุทธิ อย่างน้อย 70% ของราคาขั้นต่ำของแรงงานที่จ่ายพนักงาน ในช่วงของกระบวนการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ การเลือกปฏิบัติของนักเรียนและความรุนแรงทางร่างกายจิตใจสังคมเพศดิถีที่ลดและความรุนแรงประเภทอื่นๆ นั้นเป็นสิ่งต้องห้าม หอการค้าของเซอร์เบีย จะติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับการดำเนินการทวิศึกษาที่นายจ้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนและนายจ้างนั้น ถูกกำหนดขึ้นโดยข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการศึกษาคู่เป็นระยะเวลาอย่างน้อยสามหรือสี่ปี และข้อตกลงในการเรียนรู้ผ่านการทำงานนั้นลงนามโดยนายจ้างและนักเรียนหรือผู้ปกครอง กฎหมายยังบังคับใช้ข้อกำหนดในกรณีที่มีการยกเลิกข้อตกลง แผนการสอนและโปรแกรมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะต้องนำมาใช้โดยความเห็นก่อนหน้านั้น ที่ออกโดยสภาการศึกษาแห่งชาติและสภาการอาชีวศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่ จะได้รับการปรับปรุงทุกห้าปีหรือน้อยกว่าหากมีความจำเป็นเกิดขึ้น จำนวนการเรียนรู้จากการทำงานคิดเป็น 20 - 80% ของจำนวนชั้นเรียนวิชาชีพทั้งหมด การเรียนรู้ผ่านการทำงานจะเกิดขึ้นในช่วงเวลา 8.00 น. ถึง 20.00 น. ตลอดทั้งปีการศึกษา ไม่เกินหกชั่วโมงต่อวันคือ 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่นายจ้างหนึ่งคนหรือมากกว่านั้น โดยโครงสร้างการจ้างงานของนักเรียนสำหรับโปรแกรมทวิศึกษา จะถูกกำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ และความเป็นไปได้ของการศึกษาต่อและนายจ้างจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสมัคร

ฟาสเลอร์ (Fässler (2018) ได้ศึกษาการใช้ระบบการศึกษาแบบทวิศึกษา: ความสำเร็จความท้าทายและอนาคต ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะเป็นปัญหาที่บริษัททั่วโลกต้องเผชิญ แน่นอนว่ามีความคิดริเริ่มและโปรแกรมมากมายที่ออกแบบโดยรัฐบาลและบริษัทเอง เพื่อแก้ไขปัญหาจนถึงขณะนี้ยังไม่มีวิธีแก้ไขปัญหานี้อย่างชัดเจนที่ได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นคำตอบสำหรับทุกสิ่ง อย่างไรก็ตามหลายบริษัท เช่น โฟล์คสวาเก้นและบีเอช พยายามจะแก้ไขปัญหาโดยใช้รูปแบบของระบบการศึกษาแบบทวิศึกษาที่ได้รับความนิยมในออสเตรเลีย เยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์ ในระบบนี้ผู้ฝึกงานใช้เวลาประมาณ 30% ของการฝึกงานโรงเรียน และมี

ประมาณ 70% ที่บริษัทแห่งหนึ่ง ที่ ALPLA เรากำลังเผชิญกับปัญหาเดียวกัน แต่เพื่อให้แน่ใจว่าเราสามารถนำเสนอคุณภาพที่เหมือนกันในโซลูชันบรรจุภัณฑ์ของเรา ไม่ว่าจะผลิตที่ไหนเราตัดสินใจที่จะแนะนำระบบฝึกงานของออสเตรเลียในเม็กซิโกและจีนด้านที่แตกต่างของระบบการศึกษามีข้อดีหลายประการของรูปแบบการฝึกงาน ซึ่งเราหวังว่าจะบรรลุในเม็กซิโกและจีน เนื่องจากผู้ฝึกงานมีส่วนร่วมในชีวิตประจำวันของบริษัท จึงง่ายต่อการมอบหมายงานตามความสามารถของพวกเขาและเสนอประสบการณ์เชิงปฏิบัติตั้งแต่เริ่มต้น ไม่ว่าพวกเขาจะสำเร็จการฝึกงานในสาขาใด เขาจะได้รับประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง เมื่อการฝึกงานเสร็จสมบูรณ์แล้วสามารถรับพนักงานที่รู้กระบวนการทำงานของบริษัทได้เลย สำหรับผู้ฝึกงานเองข้อดีคือพวกเขาสามารถสร้างรายได้ขณะเรียนรู้อันที่สูงสุดระบบการศึกษาของระบบสามารถจัดหาตลาดให้กับแรงงานที่มีทักษะสูง มีส่วนช่วยโดยตรงในการปรับปรุงหรือรักษาคุณภาพของบริการและสินค้าสำหรับบริษัทของเรา ข้อดีอีกอย่างที่มีพันธมิตรที่ยอดเยี่ยมสำหรับส่วนทางทฤษฎีของการฝึกงานในประเทศจีนเราทำงานร่วมกับ Engel, ODU และ STIWA ทำงานร่วมกับ Shanghai Information Technology College ซึ่งให้การศึกษายอดนิยมแก่เด็กนักเรียนของเราในเม็กซิโกสามารถปฏิบัติงานได้จริง รวมถึงส่วนทางทฤษฎีด้วยด้วยตนเองได้รับการสนับสนุนอย่างดีเยี่ยมจากหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานเพื่อการพัฒนาออสเตรเลีย และ CONALEP ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาในเม็กซิโก แม้ว่าเราจะเปิดตัวโปรแกรมนี้เฉพาะในทั้งสองประเทศในปี 2556 แต่เราได้รับประโยชน์จากการทำงานอย่างหนักในครั้งแรกแล้ว ข้อผิดพลาดของระบบการศึกษามหาวิทยาลัย มีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม และเราจำเป็นต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าเรามีวัสดุการฝึกอบรมที่มีมาตรฐานสูง เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมผู้ฝึกหัดจะทำการทดสอบซึ่งเป็นระดับเดียวกับการทดสอบที่ทำในออสเตรเลีย ปัญหาที่นี้อาจเป็นไปได้ว่ามาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมอาจต่ำกว่าในบางภูมิภาค ดังนั้น การหานักเรียนที่เหมาะสมหรือให้การฝึกอบรมเพิ่มเติม เราต้องพิจารณาข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพนั้น เกี่ยวข้องกับทักษะที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด มุ่งเน้นไปที่โอกาสการจ้างงานและกระบวนการของบริษัทใด บริษัทหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามหลักสูตรของออสเตรเลีย จีน และเม็กซิกันนั้นค่อนข้างกว้าง เราจึงมุ่งเน้นการฝึกอบรมพนักงานของเราในงานที่หลากหลาย เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เป็นจุดที่ต้องจำไว้แน่นอนอนาคตของระบบการศึกษา เรากำลังเรียนรู้สิ่งใหม่และปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันเรามีบัณฑิตระดับสูงที่ทำงานให้เรา ซึ่งทำงานได้ยอดเยี่ยมและมีเพื่อนร่วมงานที่มีคุณค่าสูง เราคิดว่าเราสามารถเชื่อมโยงความจริงนี้กับการมีส่วนร่วมในช่วงต้นและลึกในบริษัท ซึ่งเป็นไปได้ด้วย

ระบบการศึกษาของระบบเรามีแรงจูงใจและความมุ่งมั่นในการฝึกงานในประเทศจีนและเม็กซิโก โดยจะเพิ่มพนักงานที่มีทักษะสูงของเราและสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และมองเห็นว่าจะเกิดอะไรขึ้นและกำลังคิดที่จะนำระบบนี้ไปใช้ในประเทศอื่นเช่นกัน

มาสกาล (Maskan (2014) ได้ให้ข้อมูลผลการศึกษากิจการดำเนินงานจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาดังนี้ บทบาทอุตสาหกรรมในการดำเนินการศึกษาแบบ Dual System เพื่อกำหนดความสามารถในการปรับตัวในการทำงานของนักเรียนระดับมัธยมปลายใน Malang โดยโรงเรียนอาชีวศึกษานำการเตรียมความพร้อมของนักเรียนสู่การทำงานและการพัฒนาทัศนคติแบบมืออาชีพ การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่ 1) บทบาทของความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและอุตสาหกรรม ภายใต้โปรแกรมระบบคู่และอิทธิพลที่มีต่อการสร้างความสามารถในการปรับตัว ในการทำงาน ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา 2) อิทธิพลของลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสำรวจด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 202 คนในเขต Greater Malang ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทอิทธิพลอุตสาหกรรมคู่ในเชิงบวกและอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบ คือ 0.544 2. บทบาทของอุตสาหกรรมคู่ระบบทวิศึกษา และลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนมัธยมปลาย มีค่าบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.202, 0.318 และ 0.333 ตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะด้วยว่า 1. ในทางทฤษฎี การกำหนดนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติในอุตสาหกรรมของยุคเขตปกครองตนเองควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิรูปนโยบายการศึกษาการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาลที่ได้รับการทบทวนตาม พ.ร.บ. และ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ 2. ในทางปฏิบัติควรมีการเพิ่มขึ้นระหว่างอุตสาหกรรมและโรงเรียนอาชีวศึกษาอาจุโสเกี่ยวกับการสื่อสารการประเมินผลการเชื่อมโยงและการจับคู่กฎระเบียบและการควบคุมคุณภาพในการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียนในอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบทบาทของคู่อุตสาหกรรมและกลยุทธ์การประเมินผลที่มีต่อการใช้งานระบบการศึกษาแบบคู่เพื่อพัฒนาโปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพในอนาคต

ดิสซิงเกอร์ (Deissinger (2015) กล่าวถึงการจัดการศึกษาของประเทศเยอรมันไว้ว่าระบบการศึกษาและฝึกอบรมสองสายอาชีพของเยอรมันในฐานะ "การปฏิบัติที่ดี" (Good Practice) ระบบการศึกษาแบบทวิภาคีของเยอรมันได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยมีหลายประเทศพยายามเสนอแนวคิดที่คล้ายคลึงกันของการฝึกงานเชิงโครงสร้างที่

นำไปสู่คุณสมบัติด้านอาชีวศึกษาเบื้องต้น เห็นได้ชัดว่ามีความคาดหวังในหมู่นักการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งว่าระบบดังกล่าวอาจช่วยรับมือกับปัญหาการรวมตัวกันของโรงเรียนในภาคอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคารว่งงานของเยาวชน อย่างไรก็ตาม การมุ่งเน้นไปที่สถานที่เรียนรู้สองแห่งนั้น จะเป็นเรื่องสั้นเนื่องจากระบบการศึกษาและฝึกอบรมสายอาชีพของเยอรมันนั้นมีหลักการทำงาน มากกว่าการตั้งค่าการเรียนรู้ทวิภาคี ในทางตรงกันข้ามกับวิธีการแบบอังกฤษ ระบบเยอรมันเชื่อมั่นในการวางแผนที่ชัดเจนของการเรียนรู้ในสถานที่ทำงานตามสายของอาชีพ นอกจากนี้ระบบการศึกษาและฝึกอบรมสายอาชีพเยอรมันโดยรวมยังมีความซับซ้อนมากกว่าที่เคยมี ด้วยระบบการเปลี่ยนผ่านและหลักสูตรเพิ่มเติมเวลาในการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรมควบคู่ไปกับการฝึกงานในแง่มุมมองของ "การปฏิบัติที่ดี" จะต้องมีความสัมพันธ์กับปัญหาเชิงโครงสร้างด้วย

เรมิงตัน (Remington (2017) นำเสนอกรณีของรัสเซีย ที่ใช้การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาไว้ว่าความร่วมมือทางธุรกิจกับรัฐบาลใน VET: การทดลองของรัสเซียกับการศึกษาแบบทวิภาคี เป็นการพัฒนาทักษะการยกระดับ ได้กลายเป็นงานเร่งด่วนสำหรับสังคมที่เผชิญกับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและโลกาภิวัตน์ การปฏิรูประบบการศึกษาและฝึกอบรมสายอาชีพ (VET) เป็นความท้าทายที่รุนแรงในการปรับความสนใจของโรงเรียน บริษัท ครัวเรือน และรัฐบาล แม้ในสังคมที่มีตลาดแรงงานและการศึกษาค่อนข้างมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่สถาบันการตลาดมีการพัฒนาไม่ดีความท้าทายเหล่านี้มีความรุนแรง โดยเฉพาะส่งผลให้เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างอุปสงค์และอุปทานของทักษะ ขณะนี้รัฐบาลในหลายประเทศรวมถึงสหรัฐอเมริกา รัสเซีย และจีนกำลังมองหาที่จะนำเอาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีของเยอรมันมาใช้ รัฐบาลรัสเซียได้ดำเนินโครงการริเริ่มหลายอย่างที่ออกแบบมาเพื่อยกระดับ VET โดยการส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของโรงเรียนอาชีวศึกษาและบริษัทต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค รวมถึงการใช้โปรแกรมการศึกษาแบบทวิภาคีหนึ่งในโครงการดังกล่าวคือโครงการนำร่องปี 2013 บริหารงานโดยหน่วยงานรัสเซียเพื่อการริเริ่มเชิงกลยุทธ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาในรูปแบบการศึกษาทวิภาคีแบบใหม่ เปรียบเทียบพื้นที่นำร่อง 13 ภูมิภาคกับภูมิภาคที่ส่งข้อเสนอแต่ไม่ได้เลือกและกับภูมิภาคอื่น ๆ ทั้งหมดในหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม ประชากรศาสตร์และสถาบัน ข้อค้นพบแนะนำสมมติฐานเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ทำให้ภูมิภาคนำร่องสามารถใช้ประโยชน์จากนโยบายรัฐบาลกลางที่ส่งเสริมการยอมรับการศึกษาของระบบ โดยทั่วไปบทความนี้นำเสนอวิธีการแก้ปัญหาเชิงสถาบัน เพื่อแก้ไขปัญหาคารว่งงานโดยรวม ในการสร้างทักษะในสังคมเฉพาะกาลและการพัฒนา

บิช (Beicht. (2016) ศึกษาการเปลี่ยนเป็นการศึกษาและฝึกอบรมสายอาชีพโดยผู้เรียนระดับมัธยมต้นและกลาง วัยรุ่นชายสามารถชดเชยความเสียเปรียบทางการศึกษาในโรงเรียน โดยเปรียบเทียบกับวัยรุ่นหญิงได้หรือไม่ ภูมิหลังการเปลี่ยนผ่านของผู้เรียนระดับมัธยมต้น และผู้เรียนระดับมัธยมต้นในการศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรมในประเทศเยอรมนีด้วยพื้นฐานที่ว่าเด็กผู้ชายมีสูงกว่าเด็กผู้หญิงที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าโรงเรียนมานาน จึงทำการสำรวจโดยตั้งคำถามว่า วัยรุ่นชายยังคงด้อยโอกาสเมื่อเข้าสู่การศึกษาสายอาชีพและการฝึกอบรมหรือไม่ ผลการวิเคราะห์พบว่า วัยรุ่นชายมีโอกาสที่ดีกว่าเมื่อเข้าสู่การศึกษาและการฝึกอบรมตามบริษัทหรือแบบทวิศึกษา ขณะที่วัยรุ่นหญิงได้รับประโยชน์เมื่อเข้าสู่การศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพที่โรงเรียน เมื่อพิจารณาภาพรวมที่กว้างขึ้น เช่น การจัดตำแหน่งโดยรวมในการฝึกอบรมสายอาชีพที่นำไปสู่วุฒิการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเต็มรูปแบบ พบว่าวัยรุ่นชายไม่ได้ถูกระงับว่าด้อยโอกาสกว่าวัยรุ่นหญิงในแง่ของโอกาส

อิรวาน (Irawan (2017) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานบนพื้นฐานของการเรียน: ความพยายามในการปรับปรุงผลการเรียนรู้และโอกาสในการฝึกงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนแบบผสมผสานบนพื้นฐานของการเรียนและการเรียนรู้เชิงปัญหา 2) ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่มีความรู้สูง ปานกลาง และต่ำ และ 3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้แบบผสมผสานบนพื้นฐานของ Schoology และความรู้ก่อนหน้ากับผลการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนแบบผสมผสานบนพื้นฐานของการเรียนและการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา ($\text{sig } p = 0.000 < \alpha = 0.05$) 2. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักเรียนที่มีความรู้ก่อนสูง ปานกลาง และต่ำ ($\text{sig } p = 0.000 < \alpha = 0.05$) 3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้แบบผสมผสานตาม Schoology และความรู้ก่อนหน้ากับผลการเรียนรู้ ($\text{sig } p = 0.196 > \alpha = 0.05$)

คูดาห์ (Peter DamlundKoudahl. (2010) กล่าวว่า การจัดการศึกษาอบรมรูปแบบทวิศึกษามีประโยชน์ต่อการศึกษาและการฝึกอบรมสายอาชีพ โดยได้ยกตัวอย่างในประเทศเดนมาร์ก เยอรมนี และประเทศอื่น ๆ ว่าการศึกษาและการฝึกอบรมสายอาชีพตั้งอยู่บนหลักการของการศึกษาแบบทวิภาคี หมายความว่าผู้ฝึกงานใช้เวลาส่วนหนึ่งของการศึกษาและฝึกอบรมที่โรงเรียนอาชีวศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในบริษัท หรือ ในบริษัทที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตการทำงานปกติ การเชื่อมต่อย่างใกล้ชิดกับชีวิตการทำงานแสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนจากการเป็นเด็กฝึกงานไปการเป็นพนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมค่อนข้างง่ายเมื่อเทียบกับระบบอาชีวศึกษา

ในโรงเรียน หลักการของการศึกษาสองระบบภายใน VET เป็นที่รู้จักกันทั่วโลกด้านความสามารถในการจัดหาตลาดแรงงาน ด้วยแรงงานที่มีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถปรับให้เข้ากับสภาพใหม่และการเปลี่ยนแปลง และการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ นอกจากนี้แรงงานที่มีทักษะและการฝึกอบรมตามการศึกษาแบบทวิภาคีมีความคล่องตัวสูงมากในตลาดแรงงาน การศึกษาแบบทวิภาคีทำให้เชื่อมโยงอย่างแน่นหนาระหว่างระบบการศึกษาและธุรกิจและองค์กร เนื่องจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาและในที่สุดหลักการของการศึกษาแบบทวิภาคีเป็นวิธีที่ค่อนข้างถูกในการให้ความรู้ด้านแรงงานฝีมือ เมื่อเทียบกับระบบการศึกษาพื้นฐานของโรงเรียน วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดแรงกดดันต่อหลักการของการศึกษาแบบทวิภาคีในการศึกษาและฝึกอบรมสายอาชีพ (VET) เนื่องจากบริษัทและบริษัทต่าง ๆ มีแรงจูงใจน้อยลงในการจัดหาสถานที่ฝึกอบรมที่จำเป็นสำหรับผู้ฝึกงาน ในอีกด้านหนึ่งสิ่งนี้ทำให้เกิดปัญหาสำหรับคนหนุ่มสาวที่ต้องการเข้าศึกษาวิชาชีพ เนื่องจากพวกเขาไม่สามารถเข้าถึงสถานที่ฝึกอบรมที่เหมาะสมได้ในทางกลับกันมันเป็นปัญหาสำหรับธุรกิจและองค์กรเพราะจะมีการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะในอนาคต มีการนำเสนอวิธีการหลายอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับความท้าทายนี้จากประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้และแรงบันดาลใจแก่ประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการจัดการตามหลักการของการศึกษาแบบทวิภาคีในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ยากลำบาก สามารถสร้างพื้นฐานความเปราะบางน้อยลงในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำได้

อัลชินบาเยวา (Alshynbayeva (2016) เสนอว่า การพัฒนาความคาดหวังของการศึกษาระบบทวิศึกษาควรใช้วิธีการเชิงระบบ บทความนี้กล่าวถึงแง่มุมทางทฤษฎีและระเบียบวิธีที่แยกจากกันของการพัฒนาแบบการศึกษาแบบทวิศึกษาในสาธารณรัฐคาซัคสถานตามวิธีเชิงระบบ(System Approach) ระบุถึงความจำเป็นในการพัฒนาพื้นฐานการปรับทิศทางของกิจกรรมมืออาชีพที่คาดหวังในนักเรียน โดยกำหนดแนวคิดของการรับรู้ที่คาดหวัง และการเรียนรู้ที่คาดการณ์ล่วงหน้าตามวิธีการเชิงระบบเทคโนโลยีของการศึกษาแบบคาดการณ์ล่วงหน้าตามวิธีการเชิงระบบ ไม่เพียงแต่การก่อตั้งขึ้นในองค์กรที่เป็นระบบของกระบวนการศึกษาเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การพัฒนาความสามารถและทักษะของนักเรียนในการคิดอย่างเป็นระบบและวิธีการเชิงระบบประเภทของกิจกรรม

โซลดาสบีโควา (Zholdasbekova (2016) กล่าวไว้ว่าเงื่อนไขการสอนเกี่ยวกับการปรับปรุงการฝึกอบรมบุคลากรแบบไร้ขอบเขตในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการศึกษาทวิภาคีในระบบ VET การแสดงการอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญ เงื่อนไขการสอน การเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการฝึกอบรมทวิภาคีใน

ระบบของการฝึกอบรมวิชาชีพและการศึกษา การสร้างแบบจำลอง ระบบ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ และ โครงสร้าง ช่วยให้ผู้พิจารณาปัญหานี้ในบริบทของการปรับปรุงการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อฝึกอบรมทวิภาคีในระบบ VET กลายเป็นวิธีการชั้นนำของการวิจัยของปัญหานี้ เงื่อนไขการสอนต่อไปนี้ การฝึกอบรมครูประเภทใหม่ การจัดระบบแบบแยกส่วนของเนื้อหาการฝึกอบรม องค์การเทคโนโลยีแห่งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับวิชาชีพ ในกระบวนการฝึกอบรม ความซับซ้อนของระบบการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าการฝึกอบรมครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นมืออาชีพในสถาบันอุดมศึกษา เงื่อนไขการสอนมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มประสิทธิภาพของการเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการฝึกอบรมทวิภาคีในระบบการศึกษาทางเทคนิคและวิชาชีพและการเติบโตส่วนบุคคลอย่างต่อเนื่องของนักเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการส่วนบุคคลและความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพ การกำหนดตนเองและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานกับความเชี่ยวชาญพิเศษในอนาคต รูปแบบการเตรียมมุ่งไปที่การปรับตัวของบุคลากรการสอนให้เข้ากับเงื่อนไขใหม่ของกิจกรรมมืออาชีพในระบบของการศึกษาทางเทคนิคและวิชาชีพในเงื่อนไขของการฝึกอบรมทวิภาคี

พาฟไลเชวิก (Pavlicevic (2019) ได้เสนอว่าขั้นตอนต่อการศึกษาระดับทวิภาคีในด้านข้อมูลธุรกิจ: แนวทางการร่วมมือกันในการคิดค้นหลักสูตรอาชีพศึกษา และการฝึกอบรม (VET)ตามหลักการศึกษาระดับทวิภาคี ได้รับการยอมรับโดยระบบการศึกษาระดับชาติมาก เป็นหนึ่งในรูปแบบการศึกษาที่ได้เปรียบมากที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้ช่วยให้ส่วนหนึ่งของการศึกษาและการฝึกอบรมได้รับการตระหนักในสถาบันการศึกษา ขณะที่ส่วนอื่น ๆ จะดำเนินการภายในองค์กรพันธมิตรอุตสาหกรรม ด้วยวิธีดังกล่าวตลาดแรงงานจะจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถปรับให้เข้ากับสภาพธุรกิจใหม่ และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่เข้ามาใช้ได้ง่าย การดำเนินการตามระบบการศึกษาระดับทวิภาคีนั้นต้องการความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างตัวแทนการศึกษาและธุรกิจมีรูปแบบที่เป็นไปได้มากมายของความร่วมมือ การตระหนักถึงความสำคัญของรูปแบบที่เลือกมาเป็นอย่างดี ทำให้เกิดประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติตามทักษะของบัณฑิต ที่มีความต้องการสูงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ช่องว่างระหว่างความสามารถที่บรรลุได้ในสถาบันการศึกษากับสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่ชีวิตมืออาชีพนั้นลดลงจนเหลือน้อยที่สุด นับจวบจนพบว่า มีเพียงคำแนะนำที่เป็นไปได้ในขนาดของการศึกษาระดับทวิภาคีในเซอร์เบีย คณะเศรษฐศาสตร์ใน Subotica ซึ่งได้พัฒนาโปรแกรมการศึกษาระบบสหสาขาวิชาชีพแบบทวิภาคีภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน จุดประสงค์ของบทความนี้คือการนำเสนอรูปแบบความร่วมมือที่เป็นไปได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และภาค ICT ในขั้นตอนต่าง ๆ

การออกแบบหลักสูตรและการดำเนินการ ขณะเดียวกันก็นำเสนอเนื้อหาของหลักสูตรข้อมูลสหวิทยาการธุรกิจที่ได้รับการพัฒนาผ่านภาพรวมของความสามารถที่คาดหวังของนักเรียน เมื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นจากองค์กรธุรกิจต่าง ๆ โดยการสัมภาษณ์และสอบถาม ข้อมูลที่เก็บรวบรวม การระบุรูปแบบของความร่วมมือที่เป็นไปได้ พร้อมกับการตรวจสอบความสามารถที่จำเป็นของพนักงานในอนาคตในภาค ICT ปรากฏว่าผลลัพธ์ คือ ได้โปรแกรมการศึกษาแบบทวิภาคีที่พร้อมสำหรับการรับรองพร้อมหลักสูตร ได้รูปแบบกำหนดการมีส่วนร่วมของพันธมิตรอุตสาหกรรมในการทำให้เป็นจริงและการฝึกอบรมคนงานและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมไฮเทค ในบริบทของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถาบันการศึกษาและองค์กรในระดับภูมิภาค

โดยสรุป จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมมา ประกอบด้วยสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องในการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ การเพิ่มกำลังคนสายอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อรองรับตลาดแรงงาน การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน รูปแบบและการพัฒนา รูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาตามวิถีระบบ รวมทั้งผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ล้วนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาชีพที่เพียงพอ สามารถรองรับความต้องการแรงงานคุณภาพ มีความรู้ ทักษะพื้นฐานอาชีพ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยดำเนินการตามลำดับ 3 ระยะ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. การสร้างแนวทาง การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. การประเมิน แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยในแต่ละระยะ ประกอบด้วย 1) การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย 2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจึงกำหนดขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 แสดงขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย การวิจัย 3 ระยะ โดยในแต่ละระยะการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดดังนี้ 1) ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย 2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการวิจัย ดังนี้

1. ติดต่อและประสานงานกับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี วิทยาเขตสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) และติดต่อวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้หนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยติดต่อและประสานด้วยตนเอง

2. การพัฒนาและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามหลักวิชา เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อทราบสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holders) ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

1.1.2 ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและทำข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัย ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน และในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) 70 คน ดังนี้

1.2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรนักเรียนที่เรียนหลักสูตรทวิศึกษา และผู้ปกครอง รวม 65 คน

1.2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ประกอบด้วย ผู้บริหารวิทยาลัย 1 คน ครู อาจารย์ 3 คน และบุคลากร 1 คน รวม 5 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความต้องการจำเป็น 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบสอบถามความคิดเห็น และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

2.1 แบบประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) ประกอบด้วย สาระสำคัญการบริหารทั้ง 5 ด้าน (การบริหารจัดการ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 การร่างแบบประเมินความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ครอบคลุมการบริหารทั้ง 5 ด้าน โดยในแต่ละด้านกำหนดหัวข้อย่อยตามองค์ประกอบวิธีระบบ คือ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ

2.1.2 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.1.3 การตรวจสอบและประเมินคุณภาพ โดยกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

2.1.4 การประเมินหาค่าความเที่ยงตรง (หาค่า IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

2.1.5 การทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.1.6 การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ และแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview form) ซึ่งกำหนดประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการทวิศึกษาตามหน้าที่ของโรงเรียน

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง กำหนดประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงระบบทั้ง 5 ด้าน (ภาพรวม ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต ความพึงพอใจ) ทั้งสองฉบับมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) การร่างกรอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีข้อความคำถามที่ครอบคลุมการบริหารทั้ง 5 ด้าน เพื่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) การตรวจสอบและประเมินคุณภาพ โดยกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

4) การประเมินหาค่าความเที่ยงตรง (หาค่า IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

5) การปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีขั้นตอนการสร้าางดังนี้

2.3.1 การร่างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ “สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับความคิดเห็น (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) มีสาระสำคัญครอบคลุมการบริหารทั้ง 5 ด้าน

2.3.2 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญการวัดและประเมินผล

2.3.3 การตรวจสอบประเมินคุณภาพ โดยคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท

2.3.4 การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.3.5 การประเมินหาค่าความเที่ยงตรง (หาค่า IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

2.3.6 การนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.3.7 การปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับความพึงพอใจ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด) ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษา มีขั้นตอนการสร้าาง ดังนี้

2.4.1 การร่างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วม(ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ครอบคลุมการบริหารทั้ง 5 ด้าน

2.4.2 การตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.4.3 การตรวจสอบประเมินคุณภาพ โดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

2.4.4 การประเมินหาค่าความเที่ยงตรง (หาค่า IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

2.4.5 การนำไปทดลองใช้ (Try-Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

2.4.6 ปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การติดต่อและประสานงาน โดยใช้หนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานและนัดหมายกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบประเมินความต้องการจำเป็น แบบ สัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยอาศัยความร่วมมือของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 การจัดกระทำข้อมูลผลการประเมินความต้องการจำเป็น โดยการ จำแนกกลุ่มตามการบริหารรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

4.1.2 การจัดกระทำข้อมูล ผลการสัมภาษณ์ โดยการจำแนกและจัดกลุ่ม ข้อมูลผลการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์ทั้งสองฉบับ แยกกลุ่มตามการบริหารในแต่ละด้าน

4.1.3 การจัดกระทำข้อมูล ผลการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดย จำแนกข้อมูลและแจกแจงความถี่ แยกตามการบริหารรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

4.1.4 การจัดกระทำข้อมูล ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก โดยจำแนกข้อมูลและแจกแจงความถี่ จัดกลุ่มข้อมูล แยกกลุ่มตามการ บริหารรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำแนกตามการบริหารจัดการศึกษารายด้านและ ภาพรวม 5 ด้าน เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียน ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำแนกตามการบริหารรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหาร จัดการศึกษาร่วมกัน (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำแนกตามการบริหารราย ด้าน และภาพรวม 5 ด้าน เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (X) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลผลและสรุปผลการวิเคราะห์จำแนกการบริหารจัดการ ศึกษารายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มคุณลักษณะของข้อมูลที่ได้รับแยกรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน แล้วการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำแนกตามการบริหารรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

การวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และได้ให้เกียรติเข้าร่วมการจัดอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยะเวลา 6 คน
- 1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3 คน
- 1.3 ศึกษานิเทศก์ บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะเวลา 1 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

- 2.1 เอกสาร ร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัย สร้างและพัฒนาขึ้นโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 มีสาระสำคัญดังนี้

2.1.1 ยึดตามกรอบของวิธีระบบ (System Approach) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

2.1.2 สาระสำคัญคือรายละเอียดของกิจกรรมการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการบริหารวิชาการ 3) ด้านการบริหารบุคคล 4) ด้านการบริหารงบประมาณ และ 5) ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยในส่วนของกระบวนการนั้นได้แสดงรายละเอียดของขั้นตอนปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย 1) ขั้นวางแผน (Plan) 2) ขั้นปฏิบัติ (Do) 3) ขั้นประเมิน (Check) และ 4) ขั้นรายงาน/ปรับปรุง (Act)

2.1.3 การตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

1) การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของร่างแนวทางการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.2 เอกสารประกอบการจัดอภิปรายกลุ่ม เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 เอกสารชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.2.2 สรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.2.3 สรุปย่อ เกี่ยวกับภูมิหลัง ความสำคัญของการวิจัย และกระบวนการวิจัย

2.2.4 ขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการอภิปรายกลุ่ม มีดังนี้

1) การร่างเอกสารประกอบการจัดอภิปรายกลุ่มเพื่อพิจารณาร่างแนวทางการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) การตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

3) การปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.3 แบบบันทึกการจัดอภิปรายกลุ่ม สาระสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อเสนอแนะ ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด)

มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 การร่างแบบบันทึกการอภิปรายกลุ่ม เพื่อการพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.3.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบบันทึกการอภิปรายกลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.3.3 การตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

2.3.4 การปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 การติดต่อประสานงาน โดยใช้หนังสือราชการบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานและนัดหมายกับกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) ที่เข้าอภิปรายกลุ่ม รวมทั้งประสานคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

3.2 นำส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิมีโอกาสได้ศึกษารายละเอียดของเอกสารต่าง ๆ ก่อนการจัดอภิปรายกลุ่ม

3.3 จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดการอภิปรายกลุ่ม (FGD) เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3.4 จัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามกำหนดการ ตามวัน เวลา สถานที่ที่กำหนด เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และบันทึกผลการอภิปรายกลุ่ม โดยใช้วิธีการออนไลน์ทาง Zoom Application

3.5 ประสานและรวบรวมข้อมูลผลการอภิปรายกลุ่ม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3.6 นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลผลการจัดอภิปรายกลุ่มเพื่อนำไปพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

4.1.1 การจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ คือผลการอภิปรายกลุ่มเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน

4.1.2 การสรุปความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณของการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน และโดยภาพรวม แล้วแจกแจงความถี่

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) การวิเคราะห์ผลคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2) การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัย ได้จัดทำเป็นเอกสารแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 1 ชุด

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประกอบด้วยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ดังนี้

1.1 ผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการ 3 คน

1.2 ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2 คน

1.3 ศึกษาธิการจังหวัด 1 คน

1.4 ผู้บริหารวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 1 คน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

ระยอง 2 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เอกสารแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีขั้นตอนสร้าง ดังนี้

2.1.1 นำผลการจัดอภิปรายกลุ่ม พิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งข้อเสนอแนะ (ข้อมูลเชิงคุณภาพ) และผลการประเมินความเหมาะสม (ข้อมูลเชิงปริมาณ) มาใช้ประกอบในการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.1.2 จัดทำเอกสารแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.1.3 การนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

2.1.4 การปรับแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.2 แบบประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และใช้เป็นเครื่องมือประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 มีความถูกต้อง ตามหลักการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.2.2 มีความเหมาะสม ในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.2.3 มีความเป็นไปได้ ในการนำไปจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.2.4 มีประโยชน์ ในการจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ร่างแบบประเมิน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบประเมิน 4 ด้าน (ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ มีประโยชน์) ของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 5 ด้าน และส่วนที่ 2 แบบประเมินโดยภาพรวม

5 ด้านทั้งนี้ เป็นแบบประเมินมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด)

2) ตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

3) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.3 เอกสารประกอบการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ มีสาระสำคัญดังนี้

2.3.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

2.3.2 สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.3.3 สรุปสาระสำคัญของการวิจัย ที่มา ความสำคัญ และกระบวนการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) การร่างเอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

2) การตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

3) การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 การติดต่อประสานงาน โดยใช้หนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานและนัดหมายคณะผู้เชี่ยวชาญ

3.2 นำส่งเอกสารรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พร้อมทั้งเอกสารประกอบและแบบประเมินให้แก่ผู้เชี่ยวชาญเป็นการล่วงหน้า ก่อนถึงวันจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

3.3 จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งเตรียมการนำเสนอและกำหนดการสัมมนา

3.4 จัดการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยใช้วิธีการออนไลน์ทาง Zoom Application

ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติม ตามข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล

การจัดทำข้อมูลผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

4.1.1 จำแนกและแจกแจงความถี่ข้อมูลเชิงปริมาณผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ทั้งในแต่ละรายด้านและภาพรวม 5 ด้าน

4.1.2 การจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลเชิงคุณภาพ แปลผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. การวิเคราะห์ข้อมูล เลือกใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการพรรณนา

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนน

n คือ จำนวนผู้ให้ข้อมูล

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้
(กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 48)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ คะแนน

n คือ จำนวนคนผู้ให้ข้อมูล

$\sum X^2$ คือ ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรดังนี้ (Cronbach. 1990: 204)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

k คือ จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 การเตรียมข้อมูล

3.2 การกำหนดประเด็นการวิเคราะห์

3.3 การจัดหมวดหมู่ประเด็น

3.4 การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์

ข. การแปลความหมายข้อมูล

1. กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าแอลฟา (α) ครรอนภาค ดังนี้

$\alpha \geq .9$ หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

$\alpha \geq .8$ หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดี

$\alpha \geq .7$ หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์พอใช้

2. กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (X) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผลการศึกษา

การดำเนินการวิจัย มีทั้งขั้นการเตรียมความพร้อมและขั้นการวิจัย ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

ก. ผลการเตรียมความพร้อม

1. ก่อนการวิจัย ผู้วิจัยได้เดินทางลงพื้นที่จริงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีข้อมูลพื้นฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งต่อมาได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 โดยกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วยท้องที่จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองชลบุรี และกำหนดให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทราแยกต่างหาก (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38 ง 17 กุมภาพันธ์ 2564)

2. ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะต่อไป

ข. ผลการวิจัย

การวิจัยประกอบด้วย 3 ระยะ และมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งได้มาโดยการเลือก สถานศึกษาด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งจากโรงเรียนและวิทยาลัย โดยใน โรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ส่วนในวิทยาลัยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา

ที่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโรงเรียน		ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัย		หมายเหตุ
	ตำแหน่ง หน้าที่	จำนวน (คน)	ตำแหน่ง หน้าที่	จำนวน (คน)	
1.	ผู้บริหาร	2	ผู้บริหาร	1	เกี่ยวข้องโดยตรง
2.	ครู	12	ครู อาจารย์	3	กับการจัด
3.	บุคลากร	1	บุคลากร	1	การศึกษา
4.	นักเรียน	40	-	-	เรียนร่วมฯ
5.	ผู้ปกครอง	10	-	-	(ทวิศึกษา)
					รวมทั้งสิ้น 70 คน
	รวม	65	รวม	5	

จากตารางจะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายคือผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งใน โรงเรียนครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และ ผู้ปกครอง ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากร ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1.2 ผลการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความต้องการจำเป็น 2) แบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ 3) แบบสอบถามความคิดเห็น และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ ดังนี้

1.2.1 แบบประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย แบบประเมินจำนวน 25 ข้อ ผลตรวจสอบคุณภาพ พบว่า มีค่าความเที่ยงตรง $IOC = 0.80 - 1.00$ และมีค่าความเชื่อมั่น $= .867$ อยู่ในเกณฑ์ดี และเห็นชอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

1.2.2 แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1) แบบสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทวิศึกษา จำนวน 15 ข้อ คำถาม และมีค่าความเที่ยงตรง $IOC = 0.8 - 1.00$ และเห็นชอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

2) แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 25 ข้อ คำถาม พบว่ามีค่าความเที่ยงตรง $IOC = 0.80 - 1.00$ และเห็นชอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

1.2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหา ประกอบด้วย ข้อคำถาม 30 ข้อ และ พบว่ามีค่าความเที่ยงตรง $IOC = 0.80 - 1.00$ และมีค่าความเชื่อมั่น $= .901$ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก และเห็นชอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

1.2.4 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แบบประเมินความพึงพอใจ ประกอบด้วย 25 ข้อ และพบว่ามีค่าความเที่ยงตรง $IOC = 0.80 - 1.00$ และมีค่าความเชื่อมั่น $= .887$ อยู่ในเกณฑ์ดี และเห็นชอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

1.3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า แล้ว เพื่อดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็น สอบถาม สัมภาษณ์ และประเมินความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้ผลดังนี้

1.3.1 การประเมินความต้องการจำเป็น โดยใช้แบบประเมินความต้องการจำเป็นมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 70 คน

1.3.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทวศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้บริหารสถานศึกษา มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 2 คน

1.3.3 การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 25 คน

1.3.4 การสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 70 คน

1.3.5 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 70 คน

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับการอำนวยความสะดวกจากทั้งโรงเรียนและวิทยาลัย

1.4 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1.4.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.33	0.46	ปานกลาง
2.	การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา)	3.71	0.45	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การรับนักเรียน เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.63	0.49	มาก
4.	นักเรียนมีความสนใจและต้องการเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.36	0.48	มาก
5.	นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน หลักสูตร การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.74	0.56	มาก
6.	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.69	0.63	มาก
7.	ความเพียงพอ เหมาะเหมาะสม อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม	3.13	0.34	ปานกลาง
8.	ความสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ วิทยาลัย	2.99	0.36	ปานกลาง
9.	ความสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ประกอบการ ชุมชน	3.46	0.58	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.45	0.48	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 2.99 - 3.74$, S.D.= 0.34 – 0.63)

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารวิชาการ ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีความเหมาะสม	3.03	0.29	ปานกลาง
2.	การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม (รายวิชาชีพ 9 สาขาวิชา) ที่เน้นด้านวิชาชีพ	2.93	0.26	ปานกลาง
3.	การจัดรายวิชาชีพในกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC	4.31	0.50	มาก
4.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.13	0.51	มาก
5.	การใช้หนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน และแหล่งเรียนรู้	2.90	0.30	ปานกลาง
6.	การใช้หนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน และแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	2.97	0.24	ปานกลาง
7.	การเทียบโอนผลการเรียน จากวุฒิ ม.6 สู่วุฒิ ปวช.	3.91	0.43	มาก
เฉลี่ยรวม		3.17	0.36	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 2.93 - 4.31$, S.D. = 0.24 - 0.50)

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ความเพียงพอด้านครู/อาจารย์ และบุคลากร เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.00	0.24	ปานกลาง
2.	ความเหมาะสมในการสรรหาอัตรากำลังและการมอบหมายหน้าที่แก่ครู อาจารย์ และบุคลากร	3.00	0.00	ปานกลาง
3.	มีการสร้างเสริมขวัญกำลังใจและการพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากร	3.36	0.51	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.12	0.25	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.0 - 3.36$, S.D.= 0.00 - 0.51)

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารงบประมาณ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ความเพียงพอด้านงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.97	0.56	มาก
2.	การบริหารการเงินและบัญชี เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.00	0.42	ปานกลาง
3.	การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.10	0.30	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.36	0.43	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 3.00 - 3.97$, S.D.= 0.30 - 0.56)

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงความต้องการจำเป็นด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ความเพียงพอด้านสื่อและนวัตกรรม เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.71	0.57	มาก
2.	ความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.96	0.36	มาก
3.	ความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	4.00	0.42	มาก
เฉลี่ยรวม		3.89	0.45	มาก

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 3.71 - 4.00$, S.D.= 0.36 - 0.57)

โดยภาพรวม พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก และผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นไปในทางเดียวกันคือค่า S.D.ต่ำ

1.4.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
1.	การจัดทำและออกประกาศนโยบายโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือ ได้ดำเนินการหรือไม่ อย่างไร	- นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีความไม่มั่นคง และเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเกินไป - การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติยังมีประสิทธิภาพต่ำ - โรงเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนด
2.	มีการจัดตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่าย เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นการเฉพาะหรือไม่ อย่างไร	- โรงเรียนกำหนดงบประมาณเอง และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือ - วิทยาลัยไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะ
3.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ หลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 ความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร	- การพัฒนาหลักสูตรสืบผสมควม ขาดการร่วมมือกันของทั้งหน่วยงานคือโรงเรียนและวิทยาลัยเท่าที่ควร - มีข้อจำกัดเรื่องการเลือกรายวิชาอาชีพ (9 สาขาวิชา) ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการ/ความสนใจของนักเรียน/ ชุมชน - ไม่มีการสอบถามความต้องการผู้ปกครองและชุมชน ท้องถิ่น
4.	การเลือกและกำหนดรายวิชาอาชีพ (ปวช.) ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขต EEC หรือไม่ อย่างไร	- ระยะแรกยังไม่นำรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย มาบรรจุไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของหลักสูตรเรียนร่วม มีการให้ความรู้เพิ่มเติมในระยะต่อมา - มีการจัดกิจกรรมพัฒนา 1) ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อการสื่อสาร 2) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) กิจกรรมวิชาการอื่น ๆ ที่หลากหลาย

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
5.	การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้งโรงเรียนและวิทยาลัยร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทวิศึกษา - มีข้อจำกัดของนักเรียนด้านความรู้และทักษะวิชาชีพพื้นฐาน, ทักษะการปฏิบัติ - มีปัญหาการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย - เวลาในการร่วมกิจกรรมที่วิทยาลัยมีน้อย
6.	มีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการตามคู่มือปฏิบัติการทวิศึกษาและพยายามดำเนินงานให้ดีที่สุด
7.	มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นขั้นตอนปฏิบัติตามปกติอยู่แล้วแต่ยังขาดความเป็นระบบและต่อเนื่อง
8.	ได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ. และหรือ สอศ. หรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนที่ชัดเจน - โรงเรียนบริหารจัดการเองในแต่ละปี
9.	มีจัดให้มีครูและบุคลากรเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ อย่างไร เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - มีครูผู้สอนเพียงพอ แต่ขาดผู้มีทักษะด้านการปฏิบัติในวิชาชีพ - ธรรมชาติการสอนแตกต่างกันระหว่างสายสามัญกับสายอาชีพ

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
10.	มีกิจกรรมการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยที่ร่วมจัดการศึกษาเรียนร่วมหรือไม่ อย่างไร	- มีเพียงกิจกรรมทางวิชาการ (การเรียนการสอน) เท่านั้น - ส่วนใหญ่ทั้งโรงเรียนและวิทยาลัยต่างมีภาระงานค่อนข้างมากอยู่แล้ว
11.	การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ดำเนินการเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร	- ดำเนินการตามคำแนะนำในคู่มือการจัดทวิศึกษา ยังขาด ความสมบูรณ์ของระบบ
12.	ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร	- จัดการเรียนการสอนร่วมกันเท่านั้น จึงไม่มีกิจกรรมความร่วมมืออื่น ๆ มากนัก
13.	การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ผ่านมา มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร	- มีปัญหาด้านนโยบาย การประชาสัมพันธ์ ขาดงบประมาณ (การบริหาร ค่าตอบแทนครู ค่าใช้จ่ายของนักเรียนในการเดินทางไปเรียน ผลการเรียนค่อนข้างต่ำ เทียบโอนผล การเรียนไม่ได้ ความมุ่งมั่นตั้งใจและภาระที่เพิ่มมากขึ้น
14.	มีความพึงพอใจที่มีต่อโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ ในระดับใด	- ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการอยู่ในระดับน้อย - โดยภาพรวมแล้วมีความพึงพอใจต่อโครงการทวิศึกษาในระดับ “น้อย”
15.	โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีประโยชน์หรือไม่ สมควรดำเนินการต่อไปหรือไม่	- โครงการทวิศึกษาเป็นโครงการที่มีหลักการที่ดี เป็นโครงการที่มีประโยชน์สมควรสร้างประโยชน์เพื่อนักเรียนและสังคมต่อไป

จากตารางจะเห็นได้ว่า ประเด็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ มีความสำคัญและแสดงถึงการดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยภาพรวมพบว่าข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารวิทยาลัยซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลง ความถนัดและความสนใจของนักเรียน

พฤติกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการขาดความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ของโครงการด้วย ประเด็นที่น่าสนใจมากคือเกี่ยวกับความต่อเนื่องในระดับนโยบายที่ควรชัดเจนและต่อเนื่อง โดยในส่วนของโรงเรียนและวิทยาลัยนั้นได้มุ่งมั่นในการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติอยู่แล้ว หน่วยเหนือควรให้การสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

1.4.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงประเด็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
1.	การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) โดยภาพรวม เป็นอย่างไร	- โรงเรียนและวิทยาลัยมุ่งดำเนินงานตามโครงการทวิศึกษาแต่ยังขาดทรัพยากรที่จำเป็นหลายประการ - ขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ และขาดการทำ ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของทวิศึกษาอย่างชัดเจน - ขาดการสร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักที่ต่อเนื่อง - โครงการนี้มีมาไม่นานแต่นโยบายกลับเปลี่ยนแปลงไป - สอศ. เปลี่ยนนโยบายเป็น"ห้องเรียนอาชีพ" ลักษณะเป็นหลักสูตรระยะสั้น จบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาเฉพาะเรื่องไป
2.	ปัจจัยการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) อาทิ คน เงิน และการจัดการ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	- ขาดแคลนปัจจัยการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ทั้งด้านบุคคล งบประมาณและการจัดการ
3.	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- กระบวนการบริหารจัดการเป็นไปอย่างเรียบร้อย แต่มีบางส่วนยังขาดประสิทธิภาพ
4.	ผลการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นอย่างไร	- ผลการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ผ่านมามีผลบรรลุผลตามเป้าหมายได้ในระดับหนึ่ง มีบางเรื่องที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
5.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ ในระดับใด	- ผลการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นที่น่าพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
6.	การบริหารวิชาการ โดยภาพรวม เป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารด้านวิชาการโดยภาพรวมเป็นที่น่าพอใจแต่มีข้อจำกัด พอสมควร เช่น รายวิชาอาชีพที่ต้อง เลือกให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน - รายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขต EEC ยังไม่มีในหลักสูตร - การเรียนการสอนควรร่วมกันจริงจัง
7.	ปัจจัยการบริหารวิชาการ หลักสูตร หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยด้านการบริหารวิชาการมีความเพียงพอขาดห้องปฏิบัติการ ซึ่งอาศัยห้องปฏิบัติการของวิทยาลัย
8.	กระบวนการบริหารวิชาการ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการเรียนการสอนต้องอาศัยความร่วมมือในระดับสูงและต่อเนื่อง - การบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี
9.	ผลการบริหารวิชาการ เป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการบริหารวิชาการ พบว่า มีปัญหาด้านพฤติกรรมความสนใจของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ - นักเรียนยังขาดความรู้และทักษะการเรียนรู้วิชาชีพที่สำคัญและจำเป็น
10.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการหรือไม่ ในระดับใด	<ul style="list-style-type: none"> - โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการบริหารด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
11.	การบริหารบุคคล โดยภาพรวม เป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - โดยภาพรวมไม่มีปัญหาด้านบริหารบุคคล แต่ขาดขวัญกำลังใจและขาดระบบการพัฒนาครูที่ต่อเนื่อง
12.	ปัจจัยการบริหารบุคคล อาทิ จำนวนครู/อาจารย์ และบุคลากร/เจ้าหน้าที่ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยด้านปริมาณเพียงพอ แต่ขาดการสนับสนุนครูและบุคลากร เช่น ค่าตอบแทน และขวัญกำลังใจ
13.	กระบวนการบริหารบุคคล เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการบริหารบุคคลไม่มีปัญหาเพราะเป็นไปตามระเบียบทางราชการ - ขาดการประสานงาน/ปฏิสัมพันธ์ด้านบุคคลของทั้งโรงเรียนและวิทยาลัย

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	ประเด็นคำถาม	ประเด็นคำตอบ
14.	ผลการบริหารบุคคล เป็นอย่างไร	- ผลการบริหารบุคคลอยู่ในระดับที่น่าพอใจ
15.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารบุคคลหรือไม่ ในระดับใด	- มีความพึงพอใจในการบริหารบุคคลในระดับปานกลาง
16.	การบริหารงบประมาณ โดยภาพรวม เป็นอย่างไร	- การบริหารงบประมาณโดยภาพรวมไม่มีปัญหา เพราะปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการที่เคร่งครัด - ยังขาดงบประมาณที่เพียงพอ
17.	ปัจจัยการบริหารงบประมาณ อาทิ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร เอกสารเกี่ยวกับการเงิน/บัญชี วัสดุ/ครุภัณฑ์ที่จำเป็น มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร	- ปัจจัยการบริหารด้านงบประมาณมีความขาดแคลนงบประมาณน้อย และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนืออย่างเพียงพอ - ขาดวัสดุและครุภัณฑ์ที่ทันสมัย
18.	กระบวนการบริหารงบประมาณ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- กระบวนการบริหารงบประมาณเป็นไปตามระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัด
19.	ผลการบริหารงบประมาณ เป็นอย่างไร	- ผลการบริหารงบประมาณเป็นที่น่าพอใจอยู่ในระดับมาก - ทางราชการไม่เกิดความเสียหาย
20.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณหรือไม่ ในระดับใด	- ความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก
21.	การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยภาพรวม เป็นอย่างไร	- การบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยภาพรวมในระดับดี
22.	ปัจจัยการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี อาทิ สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม เพื่อการบริหารจัดการ/เพื่อการจัดการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	- ปัจจัยการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีคือขาดงบประมาณเพื่อการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
23.	กระบวนการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	- กระบวนการบริหารจัดการเป็นไประเบียบทางราชการ (จัดซื้อจัดจ้าง)
24.	ผลการบริหารด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เป็นอย่างไร	- ผลการบริหารด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอยู่ในระดับที่น่าพอใจ
25.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หรือไม่ ในระดับใด	- มีความพึงพอใจต่อการบริหารด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก

จากตารางจะเห็นได้ว่า ประเด็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ มีความสำคัญ และแสดงถึงการผลการดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ผ่านมาพบว่าในภาพรวมการบริหารจัดการ มีข้อมูลเชิงคุณภาพที่สำคัญและน่าสนใจหลายประการ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ด้วย

ประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ มุมมองของผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากร มีความเห็นไปในทางเดียวกันคือพร้อมที่จะปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมส่วนรวม แต่ยังพบอุปสรรคในหลายประการ ซึ่งหากได้รับการแก้ไขหรือพัฒนามันก็มั่นใจว่าการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ส่วนนักเรียนและผู้ปกครองให้ความสนใจในประเด็นการจัดการเรียนการสอนและประเด็นภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย รวมทั้งประเด็นการร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทักษะวิชาอาชีพที่เพียงพอ

1.4.4 ผลการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 9 -13

ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”	3.06	0.38	ปานกลาง
2.	การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	2.71	0.49	ปานกลาง
3.	วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ ที่เหมาะสม	2.90	0.35	ปานกลาง
4.	กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เหมาะสม	3.21	0.41	ปานกลาง
5.	การบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ เหมาะสม	3.20	0.40	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6.	การบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ที่เหมาะสม	3.13	0.34	ปานกลาง
7.	การสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	3.13	0.48	ปานกลาง
8.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ	3.14	0.35	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.06	0.40	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71 - 3.21$, S.D. = 0.34 - 0.49)

สภาพปัจจุบันด้านการบริหารวิชาการ ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารวิชาการ”	3.10	0.30	ปานกลาง
2.	หลักสูตรเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	2.86	0.35	ปานกลาง
3.	การกำหนดรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC ไว้ ในหลักสูตรสถานศึกษา	1.64	0.48	น้อย
4.	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา แผนการ จัดการเรียนรู้	3.10	0.30	ปานกลาง
5.	การจัดหาหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	3.24	0.43	ปานกลาง
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.19	0.39	ปานกลาง
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอย่าง ต่อเนื่อง	3.10	0.30	ปานกลาง
8.	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เทียบโอนผลการ เรียน สู่วุฒิ ปวช.	3.19	0.39	ปานกลาง
9.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารวิชาการ	3.01	0.12	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	2.94	0.34	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, S.D.= 0.34) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.64 - 3.24$, S.D.= 0.12 - 0.48)

สภาพปัจจุบันด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล	3.04	0.20	ปานกลาง
2.	การจัดหา การพัฒนา และการสร้างขวัญกำลังใจครูอาจารย์ บุคลากร	2.97	0.29	ปานกลาง
3.	การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ	3.28	0.44	ปานกลาง
4.	การกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของบุคคล	3.09	0.28	ปานกลาง
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล	2.26	0.44	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.93	0.33	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D.= 0.33) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26 - 3.28$, S.D.= 0.20 - 0.44)

ตาราง 12 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารงบประมาณ”	3.09	0.28	ปานกลาง
2.	การจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	2.26	0.44	ปานกลาง
3.	การบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.31	0.47	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.26	0.44	ปานกลาง
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ	3.04	0.20	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	2.99	0.37	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก ($\bar{X} = 2.26 - 3.26$, S.D.= 0.20 - 0.48)

สภาพปัจจุบันด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงสภาพปัจจุบันด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”	3.04	0.20	ปานกลาง
2.	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน	3.13	0.34	ปานกลาง
3.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.00	0.00	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.06	0.18	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 0.18) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00 - 3.13$, S.D.= 0.20 - 0.48)

โดยสรุปภาพรวม พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเห็นไปในทางเดียวกัน

2) สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 14 -18

สภาพปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการ ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”	3.07	0.26	ปานกลาง
2.	การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	4.14	0.39	มาก
3.	วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	4.17	0.42	มาก
4.	กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เหมาะสม	3.01	0.23	ปานกลาง
5.	การบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ เหมาะสม	3.33	0.47	ปานกลาง
6.	การบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ เหมาะสม	3.13	0.34	ปานกลาง
7.	การสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน	3.36	0.48	ปานกลาง
8.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ	3.17	0.38	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.03	0.37	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 3.01- 4.17$, S.D.= 0.23 - 0.48)

สภาพปัญหาด้านการบริหารวิชาการ ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารวิชาการ.	3.10	0.30	ปานกลาง
2.	หลักสูตรเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	3.60	0.57	มาก
3.	การกำหนดรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC ไว้ ในหลักสูตรฯ	4.33	0.47	มาก
4.	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้	3.11	0.32	ปานกลาง
5.	การจัดการหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	3.11	0.32	ปานกลาง
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.11	0.32	ปานกลาง
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอย่าง ต่อเนื่อง	3.24	0.43	ปานกลาง
8.	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เทียบโอนผลการ เรียน สู่วุฒิ ปวช.	3.20	0.24	ปานกลาง
9.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารวิชาการ	3.06	0.23	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.32	0.36	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 0.18) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00 - 3.13$, S.D.= 0.20 - 0.48)

สภาพปัญหาด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารบุคคล	3.11	0.32	ปานกลาง
2.	การจัดหา การพัฒนา และการสร้างขวัญกำลังใจ ครูอาจารย์ บุคลากร	3.16	0.37	ปานกลาง
3.	การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ	3.03	0.17	ปานกลาง
4.	การกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของ บุคคล	3.11	0.32	ปานกลาง
5.	การประเมินผลและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล	3.11	0.32	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.10	0.30	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03 - 3.16$, S.D. = 0.17 - 0.37)

สภาพปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ ดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารงบประมาณ"	3.00	0.00	ปานกลาง
2.	การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.54	0.63	มาก
3.	การบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.04	0.20	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.09	0.28	ปานกลาง
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ	3.03	0.17	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.14	0.26	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D.= 0.26) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ($\bar{X} = 3.00 - 3.54$, S.D.= 0.00 - 0.63)

สภาพปัญหาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงสภาพปัญหาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”	3.10	0.30	ปานกลาง
2.	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน	3.17	0.38	ปานกลาง
3.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.03	0.17	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.10	0.28	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03 - 3.17$, S.D.= 0.17 - 0.38)

โดยสรุปพบว่า ภาพรวมของสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีสภาพปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และมีบางรายการที่มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

5) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 19 – 23

ตาราง 19 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	2.81	0.43	ปานกลาง
2.	วิธีการรับนักเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	2.87	0.38	ปานกลาง
3.	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	3.13	0.38	ปานกลาง
4.	ความเพียงพอและเหมาะสม ด้านอาคาร สถานที่ และ สภาพแวดล้อม	3.21	0.41	ปานกลาง
5.	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย	3.24	0.43	ปานกลาง
6.	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง ชุมชน	3.23	0.42	ปานกลาง
7.	นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ สามารถจะประกอบ อาชีพได้	2.96	0.32	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.06	0.40	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81 - 3.24$, S.D.= 0.32 - 0.43)

ความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารวิชาการ ดังตาราง 20

ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม	3.13	0.34	ปานกลาง
2.	การจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 9 สาขาวิชา ตามหลักสูตร ปวช.	2.90	0.35	ปานกลาง
3.	การจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย สอดคล้องกับความต้องการ EEC	1.70	0.46	น้อย
4.	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.20	0.40	ปานกลาง
5.	หนังสือ แบบเรียน สื่อ และอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	3.16	0.37	ปานกลาง
6.	แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ	3.17	0.38	ปานกลาง
7.	การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสม	3.19	0.39	ปานกลาง
8.	การเทียบโอนผลการเรียน ม.6 สู่วุฒิ ปวช. ที่ชัดเจน	3.04	0.20	ปานกลาง
9.	ความร่วมมือทางวิชาการที่ดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย	3.19	0.39	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	2.96	0.36	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D.= 0.36) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.70 - 3.20$, S.D.= 0.20 - 0.46)

ความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	จำนวนครูอาจารย์และบุคลากรที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.13	0.34	ปานกลาง
2.	การกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล	3.16	0.37	ปานกลาง
3.	ครูอาจารย์และบุคลากร มีขวัญกำลังใจที่ดี	3.04	0.27	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.11	0.33	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D.= 0.33) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04 - 3.13$, S.D.= 0.27 - 0.37)

ความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารงบประมาณ ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	งบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ	1.79	0.41	น้อย
2.	งบประมาณสนับสนุนนักเรียนในการการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย	1.70	0.46	น้อย
3.	การบริหารการเงิน บัญชี พัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล	3.43	0.50	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	2.31	0.46	น้อย

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่ามีสภาพความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.70 - 3.43$, S.D.= 0.41 - 0.50)

ความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงความพึงพอใจที่มีต่อด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ความพึงพอใจด้านสื่อ นวัตกรรม เพื่อการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.14	0.35	ปานกลาง
2.	ความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	3.17	0.38	ปานกลาง
3.	ความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	3.14	0.35	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.15	0.36	ปานกลาง

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ
การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม
และเทคโนโลยี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณารายกิจกรรม
พบว่ามีสภาพ

ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14 - 3.17$, S.D. = 0.35 - 0.38)
โดยสรุปพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ในระดับ
ปานกลาง และมีความเห็นไปในทางเดียวกัน

2. ผลการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อสร้างและพัฒนาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษา
เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาค
ตะวันออก

2.1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ
การศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนา
พิเศษภาคตะวันออก ที่ให้เกียรติเข้าร่วมการจัดอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD)
รวม 10 คน มีความหลากหลายและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร

อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ผลการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

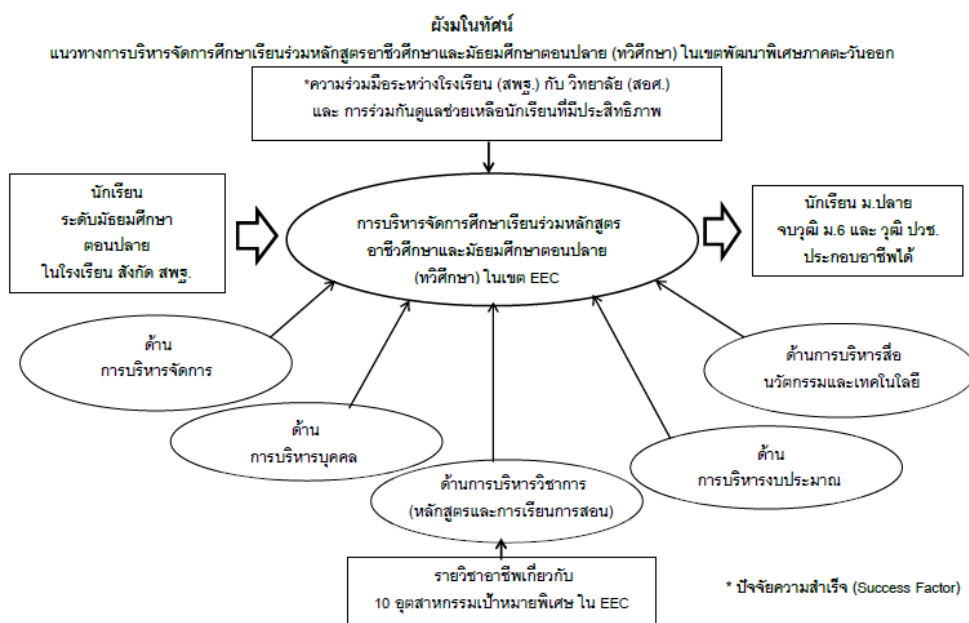
2.2.1 เอกสารร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา มีผลการสร้าง ดังนี้

1) ได้เอกสารร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ด้านรวม 30 กิจกรรม

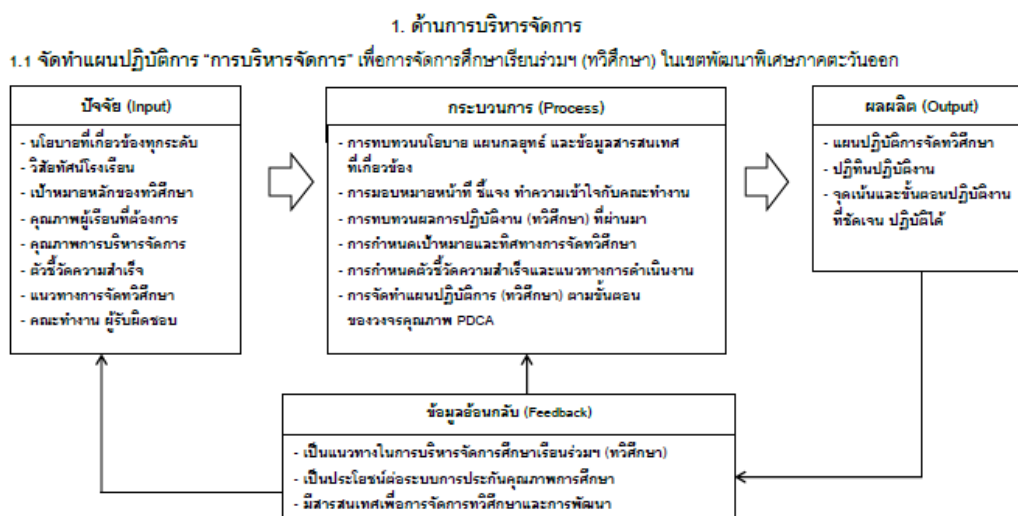
2) ผังมโนทัศน์ที่แสดงภาพรวมของการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แสดงผังมโนทัศน์ของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

นอกจากนี้ ในแต่ละกิจกรรมในร่างแนวทางการศึกษาเรียนรู้ (ทวิศึกษา) ยังได้แสดงรายละเอียดของกิจกรรมย่อยการบริหารตามวิธีระบบ มีองค์ประกอบได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ ตัวอย่างดังภาพประกอบ 10

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แสดงความสัมพันธ์ของกิจกรรมตามวิธีระบบ (System Approach)

ภาพประกอบ 10 แสดงตัวอย่างกิจกรรมการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3) ผลการสร้งร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีกิจกรรมของการบริหารรวม 30 กิจกรรม ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการ 8 กิจกรรม (2) ด้านการบริหารวิชาการ 9 กิจกรรม (3) ด้านการบริหารบุคคล 5 กิจกรรม (4) ด้านการบริหารงบประมาณ 5 กิจกรรม และ (5) ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 3 กิจกรรม

ผู้วิจัยจัดพิมพ์แล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำ หลังการปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

2.2.2 เอกสารประกอบการจัดอภิปรายกลุ่ม มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) ได้เอกสารชี้แจงการจัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการอภิปรายกลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะและประเมิน

ความเหมาะสมและจะนำผลจัดทำเป็นแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อไป โดยในรายละเอียดเอกสารสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วยสรุปความเป็นมา ความสำคัญ และกระบวนการวิจัย

2) ผู้วิจัยได้จัดทำร่างและนำเสนอต่อคณะกรรมการการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ก่อนจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด แล้วนำส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้กับผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มล่วงหน้าในระยะเวลาที่สมควร และผู้ทรงคุณวุฒิได้มีเวลาศึกษาทำความเข้าใจ

2.2.3 ได้แบบบันทึกการจัดการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะและประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อเสนอแนะ และตอนที่ 2 แบบประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด) นำเสนอให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบ

2.2.4 สื่อ Power Point จัดทำขึ้นเพื่อให้ประกอบการจัดการอภิปรายกลุ่ม (FGD) โดยนำเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง นำส่งคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อพิจารณาตรวจสอบความ

ถูกต้องและความเหมาะสม นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมจัดการอภิปรายกลุ่ม

2.3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 ผลการติดต่อประสานงาน โดยใช้หนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อประสานและนัดหมายกับกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) ที่จะเข้าร่วมอภิปรายกลุ่ม ประสานคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรด้วย พบว่าเรียบร้อยดีและเกิดความพร้อมทุกด้าน

2.3.2 ผลการจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก โดยประสานกับคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร พบว่า เรียบร้อยดีและมีความพร้อมทุกด้าน

2.3.3 ผลจัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามกำหนดการ ตามวัน เวลา สถานที่ที่กำหนด เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านได้ให้ความกรุณา

เข้าอภิปรายกลุ่มครบทุกท่าน โดยได้ให้ข้อเสนอแนะและประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่หลากหลายและเพียงพอ

2.3.4 ผลการประสานและเก็บรวบรวมข้อมูลผลการอภิปรายกลุ่มเรียบร้อยดี พบว่า ได้รับข้อเสนอแนะและผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วนสามารถนำมาใช้ ประโยชน์ในการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกฉบับจริงต่อไป

2.3.5 ผลการจัดการอภิปรายกลุ่ม (FGD) พบว่ามีข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นข้อเสนอแนะ ดังตาราง 24

ตาราง 24 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ด้าน	ข้อเสนอแนะ
1.	การบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องสนับสนุนที่ไม่ชัดเจน/ไม่เต็มที่ - การประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางเพียงพอ เน้นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนหลักสูตรทวิศึกษา - ควรตัด 1.4 (กระบวนการบริหาร) ออก - ควรตัดคำว่าสิ่งแวดล้อมออก - เน้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและช่วยเรื่องการเดินทาง - ทวิศึกษาเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ ควรดำเนินการต่อไปในระดับนโยบายไม่ควรเปลี่ยนแปลงบ่อย

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	ด้าน	ข้อเสนอแนะ
2.	การบริหารวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรร่วมกันเลือกรายวิชาอาชีพที่เหมาะสมรวมทั้งรายวิชาที่รองรับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC ให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน - ควรตัด 2.4 และนำไปรวมไว้กับด้านที่ 5 (สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี) - นักเรียนควรได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงให้มาก - การวัดประเมินผลไม่สอดคล้องกันเรื่องระดับผลการเรียนเฉลี่ย (เกรดเฉลี่ย) จะจบปวช.ได้ ต้อง 2.00 ขึ้นไป ส่วน ม.6 ได้ผลการเรียน 1.00 ขึ้นไปก็จบหลักสูตรได้ - ควรร่วมกันวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
3.	การบริหารบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเน้น “ความร่วมมือ” (ใครทำ/ ทำฝ่ายเดียว/ ทำร่วมกัน) - ควรสนับสนุนบุคคลในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
4.	การบริหารงบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - คงไว้ตามที่ผู้วิจัยเสนอ การปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบราชการ - ควรมีความชัดเจนเรื่องการจัดสรรงบประมาณ และให้เพียงพอ - ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนจัดเป็นประเด็นปัญหา
5.	การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	<ul style="list-style-type: none"> - คงไว้ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

จากตารางจะเห็นได้ว่า ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่งผลให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม จนได้เอกสารแนวทางทางการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนา พิเศษที่เหมาะสม

2.3.6 ผลการประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังตาราง 25 - 29

ตาราง 25 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”	4.70	0.67	มากที่สุด
2.	การประชุมสัมพันธ เรื่องการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	4.70	0.67	มากที่สุด
3.	วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)	4.40	0.84	มาก
4.	กระบวนการบริหารจัดการ	4.50	0.85	มาก
5.	การบริหารจัดการอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม	4.60	0.52	มากที่สุด
6.	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย	4.60	0.70	มากที่สุด
7.	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	4.70	0.48	มากที่สุด
8.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.70	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.60	0.68	มากที่สุด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.68) พิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40 - 4.70$, S.D.= 0.48 - 0.85) ผลการประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการ ดังตาราง 26

ตาราง 26 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารวิชาการ”	4.90	0.32	มากที่สุด
2.	การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา	4.70	0.48	มากที่สุด
3.	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด
4.	การหาจัดหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	4.50	1.27	มาก
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัย	4.80	0.42	มากที่สุด
7.	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด

ตาราง 26 (ต่อ)

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8.	การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและการรายงานผล ด้านการบริหารวิชาการ	4.80	0.42	มากที่สุด
9.	การเทียบโอนผลการเรียน สู้วุฒิ ปวช.	4.40	0.84	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.72	0.56	มากที่สุด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมด้านการบริหารวิชาการ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.56) พิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40 - 4.90$, S.D.= 0.32 - 1.27)

ผลการประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 27

ตาราง 27 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล”	4.90	0.32	มากที่สุด
2.	การจัดหา การพัฒนาและการสร้างขวัญกำลังใจครูอาจารย์ และบุคลากร	4.80	0.42	มากที่สุด
3.	การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ	4.80	0.42	มากที่สุด
4.	การกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของบุคคล	4.80	0.42	มากที่สุด
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล	4.70	0.67	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.80	0.45	มากที่สุด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมด้านการบริหารบุคคล พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.45) พิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70 - 4.90$, S.D.= 0.32 - 0.67)

ผลการประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ ดังตาราง 28

ตาราง 28 แสดงผลการประเมินด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารงบประมาณ”	4.80	0.42	มากที่สุด
2.	การจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)	4.80	0.42	มากที่สุด
3.	การบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา	4.80	0.52	มากที่สุด
4.	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา	4.60	0.42	มากที่สุด
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ	4.70	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.74	0.49	มากที่สุด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60 - 4.80$, S.D.= 0.42 - 0.67)

ผลการประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงผลการประเมินด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”	4.80	0.42	มากที่สุด
2.	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน	4.90	0.32	มากที่สุด
3.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.90	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.87	0.35	มากที่สุด

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.35) เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80 - 4.90$, S.D.= 0.32 - 0.42)

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นไปในทางเดียวกัน หลังการจัดทำเป็นแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีองค์ประกอบ การบริหารครบทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 26 กิจกรรม เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

3. การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประกอบด้วยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ที่รับเชิญเข้าร่วมการสัมมนาถึง ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประกอบด้วย รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการ อาชีวศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี และผู้อำนวยการโรงเรียน 2 ท่าน ซึ่งทุกท่านมี ส่วนร่วมโดยตรง ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3.2 ผลการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 เอกสารแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบการสัมมนาถึงผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินแนวทางการ บริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีผลการสร้างดังนี้

มีสาระสำคัญครอบคลุมการ 26 กิจกรรม ของการบริหาร 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร จัดการ 7 กิจกรรม 2) ด้านการบริหารวิชาการ 6 กิจกรรม 3) ด้านการบริหารบุคคล 5 กิจกรรม 4) ด้านการบริหารงบประมาณ 5 กิจกรรม 5) ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 3 กิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมระบุองค์ประกอบวิธีระบบ ได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ

3.2.2 แบบประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีความถูกต้อง ตามหลักการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) 2) มีความเหมาะสม ในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ 3) มีความเป็นไปได้ ในการนำไปจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 4) มีประโยชน์ ในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลการสร้าง ดังนี้

1) การสร้างแบบประเมิน ประกอบด้วย สาระสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบประเมิน 4 ด้าน (ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ มีประโยชน์) ของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นแบบมาตรฐาน ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด) ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน และส่วนที่ 2 คือ แบบประเมินโดยภาพรวม 5 ด้าน

2) ผ่านการตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรแล้ว ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

3.2.3 เอกสารประกอบการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

ประกอบด้วย 1) คำชี้แจงเกี่ยวกับการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ 2) สรุปสาระสำคัญของการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3) สรุปสาระสำคัญของการวิจัย ซึ่งผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรแล้ว ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์ตามจำนวนที่กำหนด

3.3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีผลโดยสรุป ดังนี้

3.3.1 การติดต่อ ประสานและนัดหมายคณะผู้เชี่ยวชาญ พร้อมนำส่งเอกสารล่วงหน้า ก่อนถึงวันจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ พบว่า เรียบร้อยดีและมีความพร้อมในทุกด้าน

3.3.2 จัดการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Conniosseurship) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้หลากหลายเพียงพอ และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3.4 ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารจัดการ ดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารจัดการ

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”	4.67	0.50	4.78	0.44	4.55	0.53	5.00	0.00
2.	การประชาสัมพันธ์ เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ	4.89	0.33	5.00	0.00	4.67	0.50	5.00	0.00
3.	การรับนักเรียนเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ	5.00	0.00	4.78	0.44	4.67	0.50	4.89	0.33
4.	การบริหารจัดการอาคาร สถานที่	4.78	0.44	4.78	0.44	4.67	0.50	4.89	0.33
5.	การสร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย	4.78	0.67	4.78	0.67	4.89	0.33	4.89	0.33
6.	การสร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.67	0.71	4.55	0.73	4.89	0.33	4.89	0.33

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
5.	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และเทียบโอนผลการเรียน	4.78	0.44	4.67	0.50	4.44	0.53	4.78	0.44
	การกำกับ ติดตาม นิเทศ	4.67	0.50	4.67	0.50	4.78	0.44	4.89	0.33
6.	ประเมิน และการรายงานผลด้านการบริหารวิชาการ								
	เฉลี่ยรวม	4.72	0.50	4.76	0.43	4.68	0.41	4.87	0.31

จากตารางจะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารวิชาการ พบว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.50; $\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43; $\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.41; และ $\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.31 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมของด้านการบริหารวิชาการ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล ดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารบุคคล

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล”	4.67	0.50	4.78	0.44	4.67	0.50	5.00	0.00
2.	การจัดหา การจัดสรร การพัฒนาและการสร้างขวัญกำลังใจครู อาจารย์ และบุคลากร	4.78	0.44	4.78	0.44	4.67	0.50	5.00	0.00

ตาราง 32 ต่อ)

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3.	การมอบหมายหน้าที่ให้ครู อาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ	4.89	0.33	4.55	0.73	4.55	0.53	4.89	0.33
4.	การกำกับ ติดตาม และ นิเทศการปฏิบัติงานของ บุคคล	4.78	0.44	4.55	0.53	4.67	0.50	4.89	0.33
5.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารบุคคล	4.89	0.33	4.78	0.44	4.67	0.50	4.89	0.33
	เฉลี่ยรวม	4.80	0.41	4.69	0.52	4.66	0.91	4.93	0.20

จากตารางจะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารบุคคล พบว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41; $\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.52; $\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.91; และ $\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.20 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมของด้านการบริหารบุคคล มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ ดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารงบประมาณ”	4.78	0.44	4.67	0.50	4.55	0.53	4.89	0.33
2.	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการทวิศึกษา	4.67	0.50	4.55	0.53	4.44	0.53	4.89	0.33

ตาราง 33 (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3.	การบริหารการเงินและการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา	4.78	0.44	4.67	0.50	4.67	0.50	4.78	0.44
4.	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา	4.67	0.50	4.55	0.53	4.55	0.53	4.89	0.33
5.	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ	4.89	0.33	4.67	0.50	4.67	0.50	4.78	0.44
เฉลี่ยรวม		4.76	0.44	4.62	0.51	4.58	0.52	4.85	0.37

จากตารางจะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความ

เป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.44; $\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.51; $\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52; และ $\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมของด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดังตาราง 34

ตาราง 34 แสดงผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”	4.89	0.33	4.89	0.33	4.78	0.44	5.00	0.00
2.	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	5.00	0.00	4.78	0.44	4.78	0.44	4.89	0.33
3.	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.89	0.33	4.67	0.50	4.67	0.50	4.78	0.44
เฉลี่ยรวม		4.93	0.22	4.78	0.42	4.74	0.46	4.89	0.26

จากตารางจะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.22; $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42; $\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.46; .และ $\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.26 ตามลำดับ)

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในภาพรวมของการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน ดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	ด้านการบริหารจัดการ	4.89	0.33	4.67	0.50	4.67	0.50	5.00	0.00
2.	ด้านการบริหารวิชาการ	4.89	0.33	4.78	0.44	4.44	0.53	4.89	0.33
3.	ด้านการบริหารบุคคล	4.78	0.44	4.78	0.44	4.55	0.53	4.89	0.33

ตาราง 35 (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
4.	ด้านการบริหาร งบประมาณ	4.89	0.33	4.55	0.53	4.55	0.53	4.78	0.44
5.	ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี	4.78	0.44	4.78	0.44	4.55	0.53	5.00	0.00

จากตารางจะเห็นได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า

มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33; $\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33; $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44; $\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33 และ $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44 ตามลำดับ)

มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50; $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44; $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44; $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53 และ $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44 ตามลำดับ)

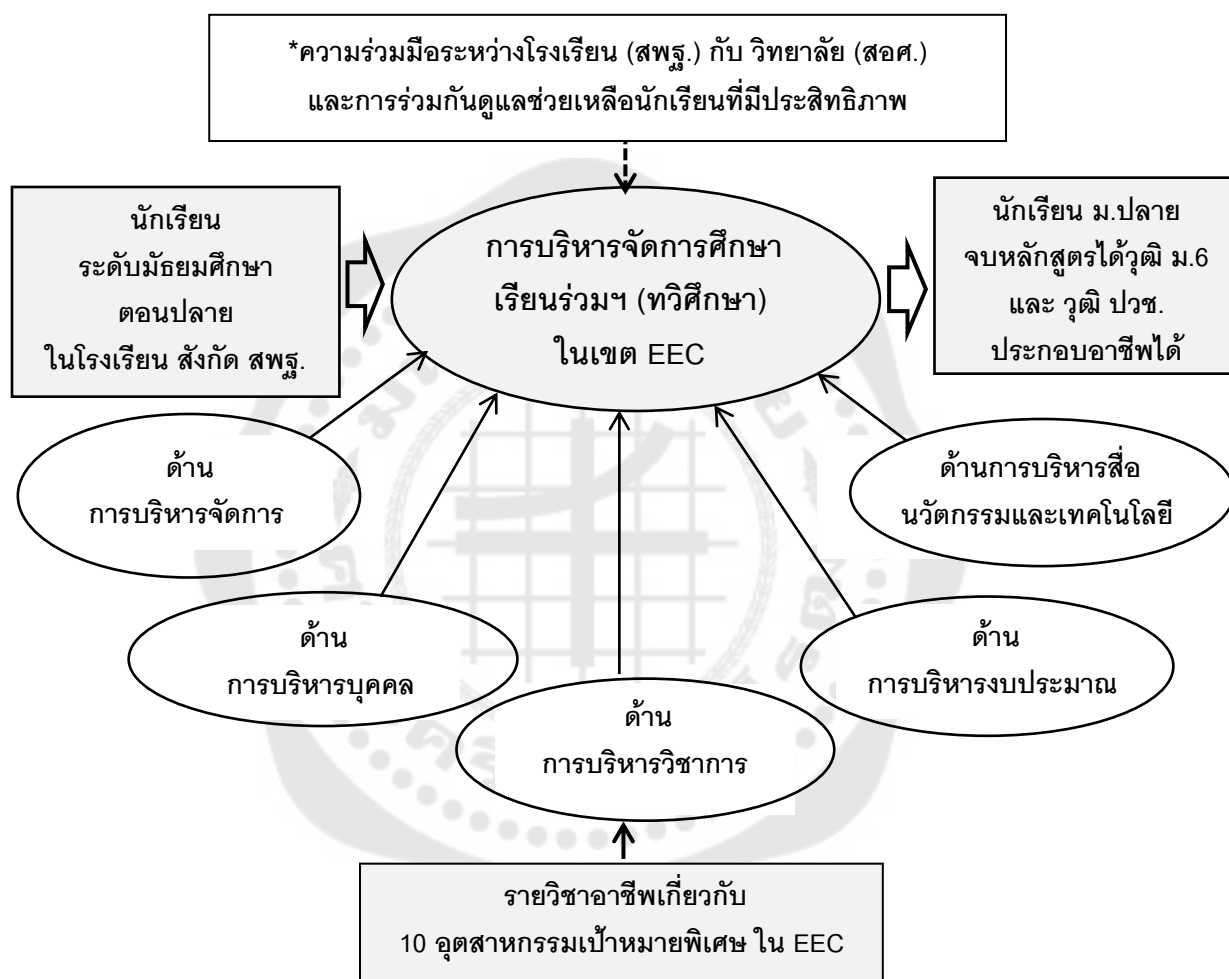
มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50; $\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53; $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53; $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53 และ $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53 ตามลำดับ)

มีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00; $\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33; $\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33; $\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44 และ $\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00 ตามลำดับ)

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ผลการประเมินโดยภาพรวม 5 ด้าน ของ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงว่าแนวทางการบริหารจัดการ

การศึกษาเรียนรู้ร่วมๆ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีคุณภาพสูง และมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จากผลการประเมินดังกล่าวสามารถสรุปแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมๆ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นผังมโนทัศน์ได้ ดังภาพประกอบ 11

* ปัจจัยความสำเร็จ (Success Factor)

ภาพประกอบ 11 แสดงผังมโนทัศน์ของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมๆ หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่เหมาะสม

องค์ประกอบของผังมโนทัศน์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ โดยเน้นปฏิบัติ PDCA

2. เน้นการเลือกรายวิชาอาชีพที่เป็นพื้นฐาน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน เข้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)

3. ปัจจัยความสำเร็จ คือ ความร่วมมือและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยดำเนินการการวิจัย 3 ระยะ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับ 3 ระยะ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 65 คน และกลุ่มเป้าหมายในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากร จำนวน 5 คน รวม 70 คน ซึ่งทั้งสองสถานศึกษาตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความต้องการจำเป็น แบบสอบถาม และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น = .867, .901 และ .887 ตามลำดับ รวมทั้งแบบสัมภาษณ์สองฉบับมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 6 คน ผู้บริหารวิทยาลัย 3 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน รวม 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดกิจกรรมครอบคลุม 5 ด้าน ของการบริหาร รวม 30 กิจกรรม ตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร 2) แบบบันทึกการอภิปรายกลุ่ม ตอนที่หนึ่งเป็นแบบบันทึกข้อเสนอแนะ และตอนที่สองเป็นแบบประเมินความเหมาะสม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) ตรวจสอบโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อเสนอแนะมาใช้ในการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สามารถสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ครอบคลุมการบริหาร 5 ด้าน รวม 26 กิจกรรม จำนวน 1 ชุด

3. การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กลุ่มเป้าหมายคือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินการจัดอาชีวศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี และผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน รวมจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 2) แบบประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้การจัดสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ (Conniosseurship) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับ 3 ระยะ มีสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) พบว่า ภาพรวมมีความต้องการจำเป็น อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการสอบถามสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่ามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า ประเด็นคำตอบจากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนและวิทยาลัยมุ่งดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แต่ยังคงขาดทรัพยากรที่จำเป็น ขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ขาดการทำความเข้าใจในประโยชน์ที่แท้จริงของโครงการทวิศึกษา ขาดการสร้างการรับรู้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดำเนินงานตามโครงการนี้ใช้เวลาไม่นาน แต่นโยบายกลับมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการประสานงานทั้งสองส่วนราชการยังไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งพบอีกว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบนโยบายให้วิทยาลัยในสังกัดให้จัดการเรียนการสอนในลักษณะ “ห้องเรียนอาชีพ” ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น เมื่อนักเรียนจบหลักสูตรแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาเรื่อง

2. ขาดแคลนปัจจัยการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ทั้งด้านงบประมาณและบุคคล กระบวนการบริหารจัดการเป็นไปอย่างเรียบง่าย แต่บางส่วนอาจยังขาดประสิทธิภาพ ยังมีบางเรื่องที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนที่พึงประสงค์ เป็นต้น

3. การจัดทำหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ควรร่วมกันเลือกรายวิชาอาชีพให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

4. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่านักเรียนมีระดับผลการเรียนต่ำ รวมทั้งนักเรียนบางคนยังขาดความรู้และทักษะพื้นฐานวิชาชีพที่จำเป็นอีกด้วย

5. งบประมาณยังไม่เพียงพอ นักเรียนต้องรับมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

2. สรุปผลการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ผลการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 ชุด เป็นเอกสารแสดงกิจกรรมของการบริหารครอบคลุม 5 ด้าน รวม 30 กิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมมีองค์ประกอบตามวิธีระบบ คือปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ ผลการจัดอภิปรายกลุ่ม พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สรุปได้ดังนี้

1. นโยบายระดับกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทรัพยากรไม่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์ขาดประสิทธิภาพ แต่ควรประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางและต่อเนื่อง โดยเน้นประโยชน์และคุณค่าในการเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมนี้ ควรมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย และพบว่าส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าโครงการทวิศึกษาเป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ สมควรดำเนินการต่อไป และในระดับนโยบายไม่ควรเปลี่ยนแปลง

2. โรงเรียนและวิทยาลัยควรร่วมกันเลือกรายวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชน โดยร่วมกันเลือกรายวิชาทั้งรายวิชาตามหลักสูตร ปวช. และรายวิชาที่เป็นพื้นฐานรองรับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นักเรียนควรเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ควรมีการประสานกันเกี่ยวกับการวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ปัญหาที่พบคือนักเรียนระดับผลการเรียน

เฉลี่ยต่ำ (ต่ำกว่า 2.00) ซึ่งไม่สามารถเทียบโอนและให้วุฒิ ปวช.ได้ ในขณะที่สามารถจบหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลายได้ (ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 1.00 ขึ้นไป)

3. ควรเน้นความร่วมมือของทั้งสองสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยระบุให้ชัดเจนว่าใครทำ ทำฝ่ายเดียว หรือทำร่วมกัน ควรสนับสนุนบุคคลในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจ และควรสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ๔ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 6 กิจกรรม และอยู่ในระดับมาก 2 กิจกรรม และ ควรรวมกิจกรรมให้เหลือ 7 กิจกรรม

2. ด้านการบริหารวิชาการ รวม 9 กิจกรรม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 8 กิจกรรม) และอยู่ในระดับมาก 1 กิจกรรม และ ควรรวมกิจกรรมให้เหลือ 6 กิจกรรม

3. ด้านการบริหารบุคคล พบว่า ทั้ง 5 กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และควรคงไว้ 5 กิจกรรม

4. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ทั้ง 5 กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ควรคงไว้ 5 กิจกรรม

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า ทั้ง 5 กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ควรคงไว้ 3 กิจกรรม

ผู้วิจัย สามารถสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ ประกอบด้วยการบริหารทั้ง 5 ด้าน ซึ่งทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีกิจกรรมรวม 26 แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิต

3. สรุปผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้เชี่ยวชาญ รวม 9 คน และใช้การจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Conniosseurship) สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมิน ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมิน ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมิน ด้านการบริหารบุคคล พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมิน ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการประเมิน ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี พบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

6. ผลการประเมิน โดยภาพรวม 5 ด้าน พบว่าทุกด้านมีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือความร่วมมือของส่วนราชการ (สพฐ.และ สอศ.) และ ความร่วมมือของสองหน่วยงาน (โรงเรียนและวิทยาลัย) ที่ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่ชัดเจน

2 ควรจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และควรจัดสรรอัตรากำลังของครูอาจารย์ให้เพียงพอด้วย

3. ควรมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการประสานและเตรียมการตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 3 และใช้กระบวนการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ

4. การสร้างเสริมการรับรู้ถึงคุณค่าของการเรียนรู้ด้านอาชีพ การประกอบอาชีพ และการเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษา ซึ่งนับเป็นกิจกรรมสำคัญและควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น จึงพบว่าแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 5 ด้าน มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้อ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 2) สามารถสร้างแนวทางการ

บริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นจึงบรรลุความมุ่งหมายของการวิจัยทุกประการ

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีสภาพปัจจุบันการบริหารทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนว่าการดำเนินงานตามโครงการเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาผลการศึกษาสภาพปัญหา พบว่า มีรายละเอียดและสาเหตุของปัญหาที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล ด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งด้านความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของนักเรียน ล้วนเป็นอุปสรรคและข้อขัดข้องในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ประเด็นสำคัญและน่าสนใจมากคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นสอดคล้องกันว่าโครงการนี้ เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีเป้าหมายเพื่อการเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้นส่งเสริมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีความรู้และทักษะด้านวิชาชีพโดยสมัครใจ เมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วจะได้รับวุฒิการศึกษาทั้งวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สามารถจะเข้าสู่ตลาดแรงงานและประกอบอาชีพได้ แต่เนื่องจากโครงการนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของสองส่วนราชการคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนั้น ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือความร่วมมือกันอย่างจริงจัง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอยู่บนพื้นฐานของความเพียงพอด้านทรัพยากรที่จำเป็นด้วย

การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ผ่านมา พบว่า ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) การสื่อสารและทำความเข้าใจร่วมกันยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ขาดการประสานงานและความร่วมมือที่เหมาะสม ขาดการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเพียงพอ นักเรียนขาดทักษะพื้นฐานที่สำคัญด้านวิชาชีพและมีภาระการเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องเรียนทั้งหลักสูตรเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและรายวิชาของหลักสูตร ปวช.ไปพร้อมกัน นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ทั้งด้านทักษะวิชาชีพและระดับผลการ

เรียน จึงมีนักเรียนหลายคนที่ไม่สามารถเทียบโอนผลการเรียนและไม่จบวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้

ประเด็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง คือ หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ใช้มาระยะหนึ่งแล้วนั้น พบว่า เลือกรายวิชาที่จากหลักสูตร ปวช. มาบรรจุไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของหลักสูตร ม.ปลาย เฉพาะรายวิชา 9 ประเภท/สาขาเท่านั้น ไม่มีรายวิชาที่จะเป็นพื้นฐานของ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเลย นับเป็นข้อจำกัดที่สำคัญยิ่งยังพบว่าขาดการนำรายวิชาดังกล่าวเข้าสู่หลักสูตรทวิศึกษา ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาซึ่งเป็นต้นสังกัดของโรงเรียนจึงทำได้เพียงจัดให้มีโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเท่านั้น ได้แก่ การศึกษาพัฒนาทักษะนักเรียนด้านภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่สอง การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเรียนรู้วิทยาการคำนวณ ซึ่งมีใช้รายวิชาที่สอดคล้องโดยตรง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. ม.ป.ป.)

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นมามีวิทยาลัยหลายแห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหลายแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้เปิดหลักสูตรหลายสาขาเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเรียกว่า “หลักสูตรอาชีวะพันธุ์ใหม่และสัตว์หีบโมเดล” ได้แก่ สาขายานยนต์สมัยใหม่ สาขาอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ สาขาการท่องเที่ยว สาขาเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ สาขาการแปรรูปอาหาร สาขาหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม สาขาการบินและโลจิสติกส์ และสาขาเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ ซึ่งยกเว้นเพียงสาขาการแพทย์ครบวงจรเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2561)

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่า ผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ทั้งในโรงเรียนและในวิทยาลัยต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดดยมีความเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์มาก ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและยินดีในการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนและชุมชน ถึงแม้จะมีข้อขัดข้องหรืออุปสรรคต่าง ๆ แต่ก็สามารถจะปรับให้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมาได้ แต่หากยกเลิกนโยบายนี้ไปจะเป็นการสูญเสียประโยชน์และคุณค่าของโครงการที่มีต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ส่วนผลการสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการสร้างแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดตามกรอบวิธีระบบ ซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วน ทั้งปัจจัย กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลย้อนกลับ โรงเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ ในขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้น ยังได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์จากคณะผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดอภิปรายกลุ่ม และจากคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาบัตรด้วย

ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 4 ด้าน คือมีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกฉบับนี้สามารถนำไปปฏิบัติใช้จริงในโรงเรียน เพราะมีทั้งความถูกต้อง มีความเหมาะสม จึงมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อันจะบังเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมสืบไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มกำลังคนอาชีวศึกษาอย่างมีศักยภาพ เตรียมกำลังคนให้พร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน อันจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะสนองความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ในอนาคต รวมทั้งจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมของประเทศ ความต้องการตลาดแรงงานในภาคการผลิตและภาคการบริการของประเทศในยุคที่จะนำประเทศไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ค, p. น. 200) และจำเป็นต้องขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และปรับเปลี่ยนจากการให้บริการพื้นฐานเป็นบริการที่ต้องใช้ทักษะและเทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580), 2562, pp. น. 77-78) นอกจากนี้ยังสอดคล้องและรองรับยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ.2560 -2564) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล รองรับการพัฒนาของเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ มี

ทักษะนิสัยอุตสาหกรรมมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการและประชาสังคมในรูปแบบประชารัฐ เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดอาชีวศึกษาในทุกมิติ ให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยร่วมกันเพิ่มขีดความสามารถของคณาจารย์ ครู และ บุคลากรทางการศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) (2562, p. น. 216) และ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560. น.12) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนในยุค Education 4.0 มัธยมศึกษาไทย 4.0 จึงจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนตามแนวการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ ใช้พื้นที่เป็นฐานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน และในที่สุดจะสามารถสนองนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำได้สำเร็จ และการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ แต่ต้องอาศัยปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือความร่วมมือระหว่างหลากหลายองค์กรอย่างจริงจัง

ผลการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยยึดวิธีระบบ (System Approach) หรือที่นิยมเรียกว่า IPO model ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Walley, 2017. P.8; ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550, น.131) เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ 4 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยกระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550, น.133 ผู้วิจัยจึงสามารถสร้างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยประยุกต์หลักการและวิธีการของการสร้างรูปแบบการบริหารแนวทางการบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ อุดม ชูลีวรรณ, 2559; ณรงค์ อภัยใจ, 2560; สมศรี เถรจาทิ, 2560; DamlundKoudahl, 2010) และมีความสอดคล้องผลงานวิจัยที่พบว่าการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา

และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เป็นการจัดการศึกษาที่มีประโยชน์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ ดังนั้นจึงควรดำเนินการต่อไปอย่างเป็นระบบ จริงจัง และต่อเนื่อง แล้วจะบังเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 ก; รัตนา จันทร์ธรรม, 2560; คำภาสณ์ บุญเต็ม, 2561; เชี่ยวชาญ ดวงใจดี, 2562; สุมาลัย บุญรักษา, 2562; Fassler, 2018)

ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงสะท้อนว่าการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1.1 การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เป็นไปได้ และสามารถแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติได้โดยสะดวก

1.2 นโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรดำเนินการต่อไปเพื่อประโยชน์ของนักเรียน ผู้ปกครอง และสังคม

1.3 นโยบายที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงหรือนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรมีออกมาเพิ่มเติมอีก โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และอนาคตภาพที่ต้องการ เพราะโรงเรียนควรได้รับโอกาส มีนโยบายที่ดี และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมต่อไป

2. **ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** เสนอต่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

2.1 โรงเรียนควรได้รับมอบนโยบายที่ดี มีประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียนและชุมชน มีโอกาสจะแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างมุ่งมั่นและต่อเนื่องได้

2.2 โรงเรียนควรพัฒนา ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้ดีขึ้น พัฒนาสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพสูง ทันสมัย เน้นประโยชน์ของนักเรียนและชุมชน รวมทั้งสนองความต้องการของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้

2.3 ควรจัดให้มีบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ มีความเป็นเลิศในทุกด้าน และการสร้างความร่วมมือที่ดีกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง และเร่งพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคขั้นสูงในการปฏิบัติงาน

2.4 การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน มีแผนปฏิบัติการที่เหมาะสม ที่ยึดวิธีระบบ (System Approach) รวมทั้งมีการปฏิบัติโดยยึดตามการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) และ มีขั้นตอนการปฏิบัติ (Flow Chart) ที่ชัดเจน ตามวงจรคุณภาพ (PDCA: Plan Do Check Act)

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ทั้งในระดับท้องถิ่น ในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2.6 โรงเรียนควรตระหนักถึงปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญในการจัดการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) มีนโยบายที่ดีและมีประโยชน์ ได้แก่ 1) ความร่วมมือที่จริงจังและต่อเนื่อง มีความชัดเจนในการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติ ร่วมมือร่วมใจ (Collaborative) อย่างแท้จริง 2) การมีส่วนร่วม (Participation) 3) การมุ่งประโยชน์นักเรียนเป็นสำคัญ และ 4) การพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อการส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษา

3.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลทางบวกต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อความหลากหลายในการศึกษาเรียนรู้ รวมทั้งการแสวงหาองค์ความรู้ในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

3.3 ควรสร้างเสริมการใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร
โรงเรียนและเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาในวงกว้างสืบไป

บรรณานุกรม

- Alshynbayeva, a. e. a. (2016). On Anticipatory Development of Dual Education Based on the Systemic Approach. *Aidos International Journal of Environmental and Science Education*, 11(8), 12540-12550. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1124624>
- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. . (1982). *Urban society: A systematic introduction*. New York: F.E. Peacock.
- Beicht., U. (2016). Transitions into vocational education and training by lower and intermediate secondary school leavers. Can male adolescents compensate for their school-based educational disadvantage in comparison with female adolescents? <https://ervet-journal.springeropen.com/articles/10.1186/s40461-016-0037-9#Abs1>
- Brown, W. B., & Moberg, D.J. . (1980). *Organization theory and management: Approach* New York John Wiley and Sons
- Crowther, J. (1996). Oxford advanced learner' dictionary (5th ed.). In. Oxford: Oxford University
- Daft R. L. . (1992). *Organization theory and design*. Singapore Info Access
- Deissinger, T. (2015). The German dual vocational education and training system as 'good practice'? *journals.sagepub.com*690, 30(5), 557-567. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0269094215589311>
- Eisner, E. (1976). Education Connoisseurship and Criticism. Their form and functions in Education evaluation: . *Journal of Aesthetic Education*.
- Erdogen, M. (2010). "Sustainability in higher education: A needs assessment on a course" in Education and awareness for sustainability. *Asia-Pacific Forum on Science Learning and Teaching*, 11(1), 1-20.
- Fässler, J. (2018). IMPLEMENTING THE DUAL EDUCATION SYSTEM: THE SUCCESS, THE CHALLENGES AND THE FUTURE. Retrieved from

<https://www.alpla.com/en/blog/2018/03/implementing-dual-education-system>

- Graham, J. a. W., J. A. ., (1999). What does inter professional collaboration mean to professionals working with pupils physical disabilities? *British Journal of Special Education*, 22(1), 18-24.
- Gupta, S. a. G., Amit,. (2013). The Systems Approach in Education. *MIT College of Management*, 1(1), 52-55.
- Hauer, J. a. Q., T., . (2011). Educational needs assessment, development of learning objectives, and choosing a teaching approach. *JOURNAL OF PALLIATIVE MEDICINE*, 14, 503-505-508.
- Hauer.J and Quill, T. (2011). Educational Needs Assessment, Development of Learning Objectives, and Choosing a Teaching Approach
- International Mine Action Standards (IMAS). (2005). Data collection and needs assessment. Retrieved from <http://www.mineaction.org>
- Irawan, a. e. a. (2017). Blended learning based on schoology: Effort of improvement learning outcome and practicum chance in vocational high school Retrieved from <https://www.emerald.com/>
- John M. Ivancevich, J. M. (2003). Business travel stress: A model, propositions and managerial implications. *Published online: 26 Nov 2010 An International Journal of Work, Health & Organisations Volume 17, 2003 - Issue 2 17(2)*, 138-157.
- Joyce, B., & Weil, M. ., (1985). *Model of teaching*. Boston: Allyn and Bacon : A Division of Simon & Schuster, Inc.
- Kaufman, R., & English, F.W. ., (1981). *Needs assessment : concept and application*. New Jersey: New Jersey Educational Technology publication.
- Kaufman, R., Rojas, A.M., & Mayer, H. ., (1993). *Needs assessment: A user's guide*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Keeves, P. J. (1988). *Model and model building. Education Research, methodology and measurement: An International Handbook*. Oxford Pegamon Press
- Lucas, J. R. (1998). *Balance of power*. New York: AMACOM.

- Martin, J. C. (1999). TYCOON: six primitive types of cooperation for observing, evaluating and specifying cooperations. Retrieved from www.aaai.org
- Maskan, M. (2014). Maskan Paired Industrial Role in the Implementation of Dual System Education to Shape the Work Adaptability of Vocational High School Students in Greater Malang. Retrieved from <https://www.atlantispress.com/proceedings/icpm-14/13418>
- Mckillip, J. (1987). *Need analysis tools for the human services and education*. Newbury Park: Sage.
- Mesa Public School. (2003). Individual collaboration rubric Retrieved from http://www.mpsaz.org/webquest/jones/collaboration_rubic.html
- Mescon H.M., A. M., and Khedouri F. . (1988). *Management*. New York: Harper & Row.
- Mescon, M. H. A., M.; Khedouri, F. . (1988). *Mangement*. Harpercollins College: Addison-Wesley Educational Publishers.
- Nadler D. A. . (1980). "Role of models in organizational assessment". In E. E., Lawler and S. E., Seashore (Eds.). In *Organizational assessment perspective on the measurement of organizational behavior and the quality of work life* (pp. 72-90). New York: John Wiley & Son.
- NZDL organization. (2019). IPO model. Retrieved from www.nzdl.org
- Pavlicevic, V., et.al. , . (2019). STEP TOWARDS DUAL EDUCATION IN BUSINESS INFORMATICS: A COLLABORATIVE APPROACH TO CURRICULUM INNOVATION. Retrieved from <https://www.researchgate.net>
- Peter DamlundKoudahl. . (2010). Vocational education and training: dual education and economic crises. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. v9, 2010, p1900-1905, 9, 1900-1905. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042810025267>
- Plymouth State University. (2003). Area of concern/ targets for growth indicators. Retrieved from <http://www.plymouth.edu/educate/>
- Remington, T. F. (2017). Business-government cooperation in VET: a Russian experiment with dual education. 33(4), 313-333.

- Robbins, H. F., M., . (1998). *Why team don't work (2nd ed.)*. London: Orient Business.
London: Orient Business.
- Tanjung (2017). Dual education in high schools from 2019.
- Walley, P. (2017). *Introduction to operations management, in The Open University (2017)*
Milton Keynes: The Open University.
- Welch, M., & Tulbert, B. ,. (2000). Practitioner's perspective of collaboration: A social
validation and factor analysis. *Journal of Educational and Psychological
Consultant,, 11(3-4), 357-378.*
- Wikipedia. . (2019). Wikipedia. (2019). IPO model. Retrieved February 2019, 10,
from [https:// en.wikipedia.org/](https://en.wikipedia.org/) Retrieved from <https://en.wikipedia.org>
- Witkin, B. R. a. A., J.W. , . (1995). *Planning and Conducting needs assessments. A
practical guide*. Thousand Osk, CA: Sage Publication. Inc.
- Zholdasbekova, S. e. a. (2016). The Conceptual Model of Future Teachers Training to Dual
Education in VET (Vocational Education & Training). *International Journal of
Environmental and Science Education, 11(7), 1527-1538.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2559 -
2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561 ก). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.
2561. Retrieved from กรุงเทพฯ:
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561 ข). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ พ.ศ. 2561. Retrieved from กรุงเทพฯ:
- ข่าวกรุงเทพธุรกิจ. (2562). อีอีซีขาดแรงงาน 4.7 แสนคน. กรุงเทพธุรกิจ. Retrieved from
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/830139>
- ข่าวกรุงเทพธุรกิจ. (2562, 7 มิถุนายน). ไออีซีดี ซี “ทุนมนุษย์” ความท้าทายอีอีซี. Retrieved from
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/833740>
- ข่าวกรุงเทพธุรกิจ (2562, 8 กุมภาพันธ์). การศึกษาไทยไม่สนองอุตสาหกรรมในอนาคต. กรุงเทพ
ธุรกิจ. Retrieved from [https://https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/826485](https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/826485)
- ข่าวทำเนียบรัฐบาล (2559). สพฐ.-สอศ. ลงนามความร่วมมือโครงการห้องเรียนอาชีพ. ข่าวทำเนียบ
รัฐบาล. Retrieved from <http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/4212>

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2560). เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก.

Retrieved from กรุงเทพฯ:

คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2559). รายงานรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา. กรุงเทพฯ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

ชนิดาภา โสหา. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม., 1(2)(เมษายน - มิถุนายน พ.ศ. 2561), 24-41.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2544). การจัดระบบการศึกษา : หน่วยที่ 1-2 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย. (2555). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรม. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 4(1), 39-54.

ทัศนีย์ บุญมาภิ. (2561). รูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เขตภาคเหนือตอนบน. วารสารชุมชนวิจัย, 12(1), 73-86.

ทาคาโอะ มียากาวะ (1986). เศรษฐมิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ฐ้งแจ้ง.

ทิตนา เขมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธานินทร์ ศรีชมภู. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(3), 120 – 131.

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล. (2557). การประเมินความต้องการจำเป็นของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์วิจัยของนิสิตบัณฑิตศึกษาทางการศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 8(2), 86 – 103.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2547). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัทเซ็นทรัล

เอ็กเซลสจํากัด.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, น 1-74). Retrieved from

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (2562). ราชกิจจานุเบกษา. Retrieved from

ประเวศ วะสี. (2543). "ปฐมกถา" การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: คุณสมภवादพร้าว.

ปรัชญวรรณ วนานันท์. (2554). การพัฒนากระบวนการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา. (ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มีสท์.

พิมพ์ลักษณ์ เสงสมบุญรณ์. (2551). การวิจัยประเมินความต้องการจ ว่าเป็นแบบสมบุญรณ์เพื่อพัฒนาครุ มื่ออาชีพ. (ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษานานเล็ก. (ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

พลสุข หิงคานนท์. (2540). การพัฒนารูปแบบการจ้ดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวง สาธารณสุข. (ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ภูมิภาคิณศม์ อิศสระยางกุล. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณและการเงินใน อนาคต สหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 1-90). Retrieved from

รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

วรรณดี นาคสุขปาน, ก. ศ. ว. ม., กรุงเทพฯ. (สาขาวิชาการจัดการศึกษา. (2557). การพัฒนารูปแบบ

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน. (ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

วาไร เฟิงส์ว็ลด์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(3), 2 – 15

วุฒิชัย รัตนวารีพันธ์. (2560). รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. บริหารการศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 3, 125 - 137

ศักดา สถาพรวงษา. (2549). การพัฒนารูปแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถิตดา ทาซูลี. (2554). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สมศรี เณรจาที. (2560). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษามศว, 14(27), 10-20

สมิต สัจญกร. (2546). ทศนิคการประสานงาน. กรุงเทพฯ: สายธาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). การจัดการศึกษาโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง

ประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2559). แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ศรีวิไล.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). เอกสารประกอบการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ศรีวิไล.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). รายงานประจำปี 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. Retrieved from กรุงเทพฯ:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัย แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2559-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561 ก). สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2559. Retrieved from กรุงเทพฯ:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561 ข). รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). Retrieved from นนทบุรี:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561 ค). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 (*Education in Thailand 2018*). Retrieved from กรุงเทพฯ:

สินลาร์ตัน, ไ. (2554). CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุบิน ยุระรัช. (2554). แนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 13(2).

สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2549). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. (ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

สุวิมล ว่องวานิช. (2544). คู่มือการประเมินภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา: การออกแบบการประเมินภายใน. กรุงเทพฯ: วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2549). การประเมินอภิमान. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2551). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และ คนอื่น ๆ. (ม.ป.ป.). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่อง"การพัฒนา

รูปแบบการจัดการศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ" กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. (2561, 8 ตุลาคม). สอศ.เพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษา. เดลินิวส์, p. น.8.

อัญชลา เกลี้ยงแก้ว. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัด

กรุงเทพมหานคร.

อำนาจ ศรีแสง. (2552). การบริหารบุคลากรในสถานศึกษา หน่วยที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

กรุงเทพธนบุรี

อุดม ชูลิวรรณ. (2559). รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความ

เป็นเลิศระดับสากล. (ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

อุดมศักดิ์ มีสุข. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่าง

อุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง. วารสารวิทยาลัยดุสิต

ธานี, 11(3), 221-235.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์

ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน. (2541). โมเดลคืออะไร. วารสารวิชาการ, 1, 22-25.

ภาคผนวก ก.
แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
(ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมีระบบศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โดย

ธิดามารดี สกุลศิริ

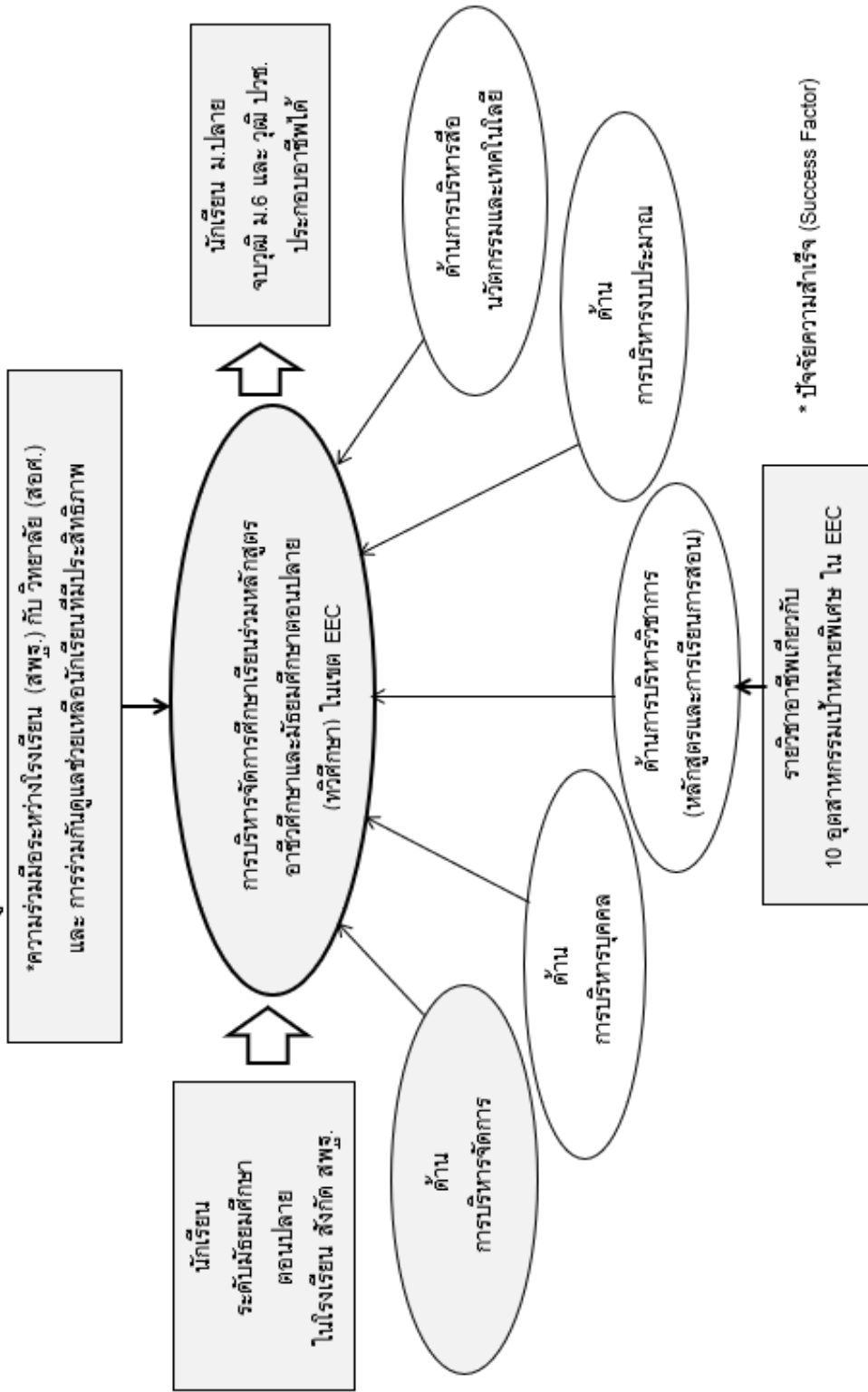
รหัส 60199150039

อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมปริมาณนิพนธ์

อาจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร. มารุต พิฒผล ที่ปรึกษาร่วม

ผังมโนทัศน์

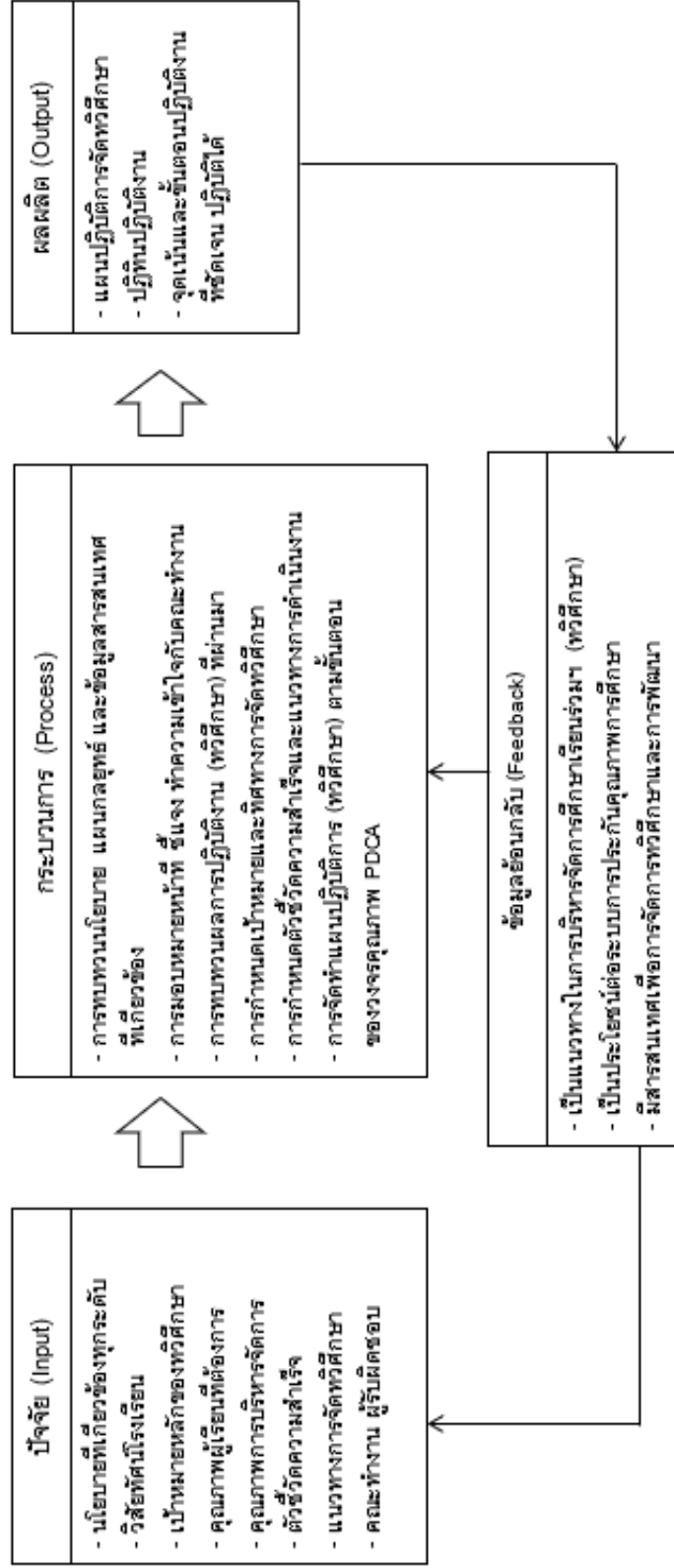
แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรวิชาชีพและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
 แสดงความสัมพันธ์ของกิจกรรมตามวิธีระบบ (System Approach)

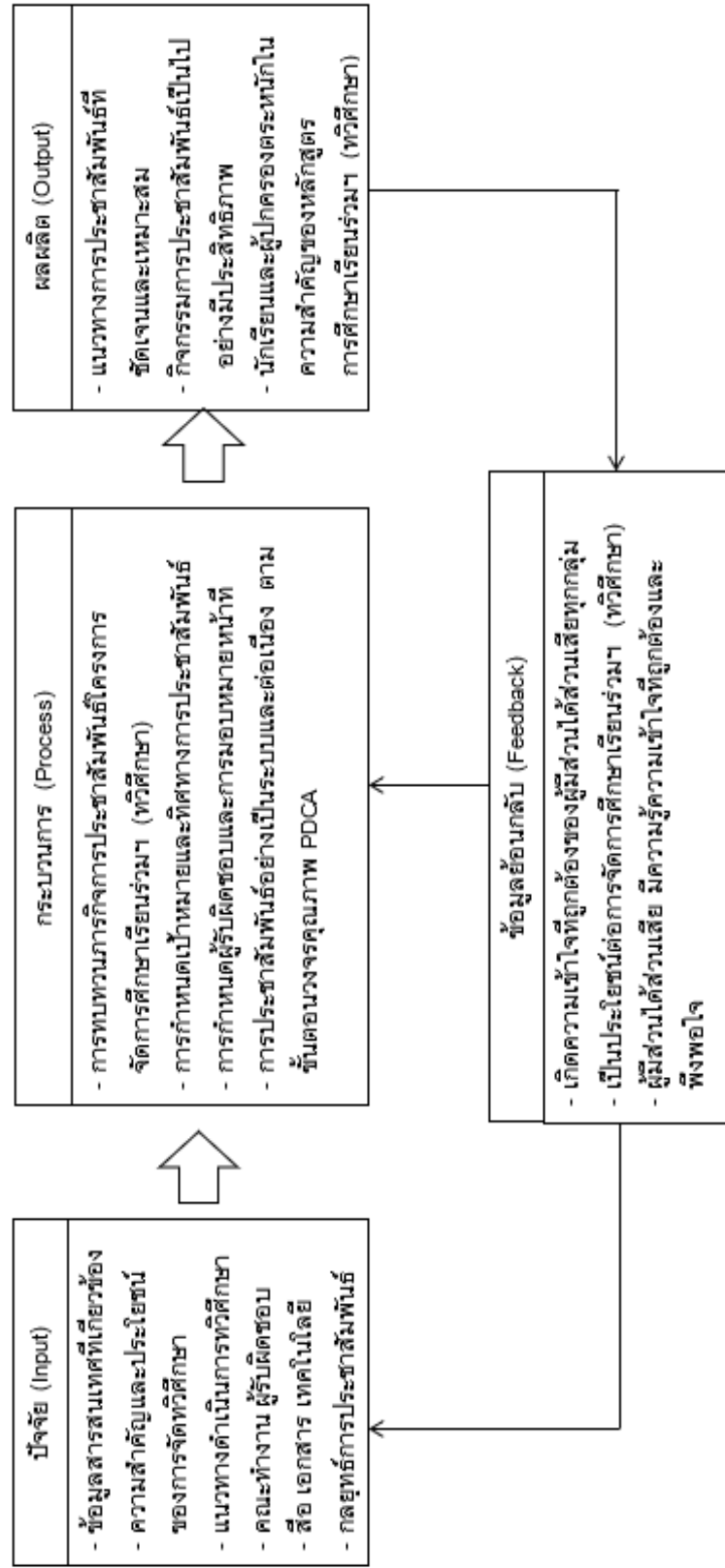
1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 จัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารจัดการ" เพื่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

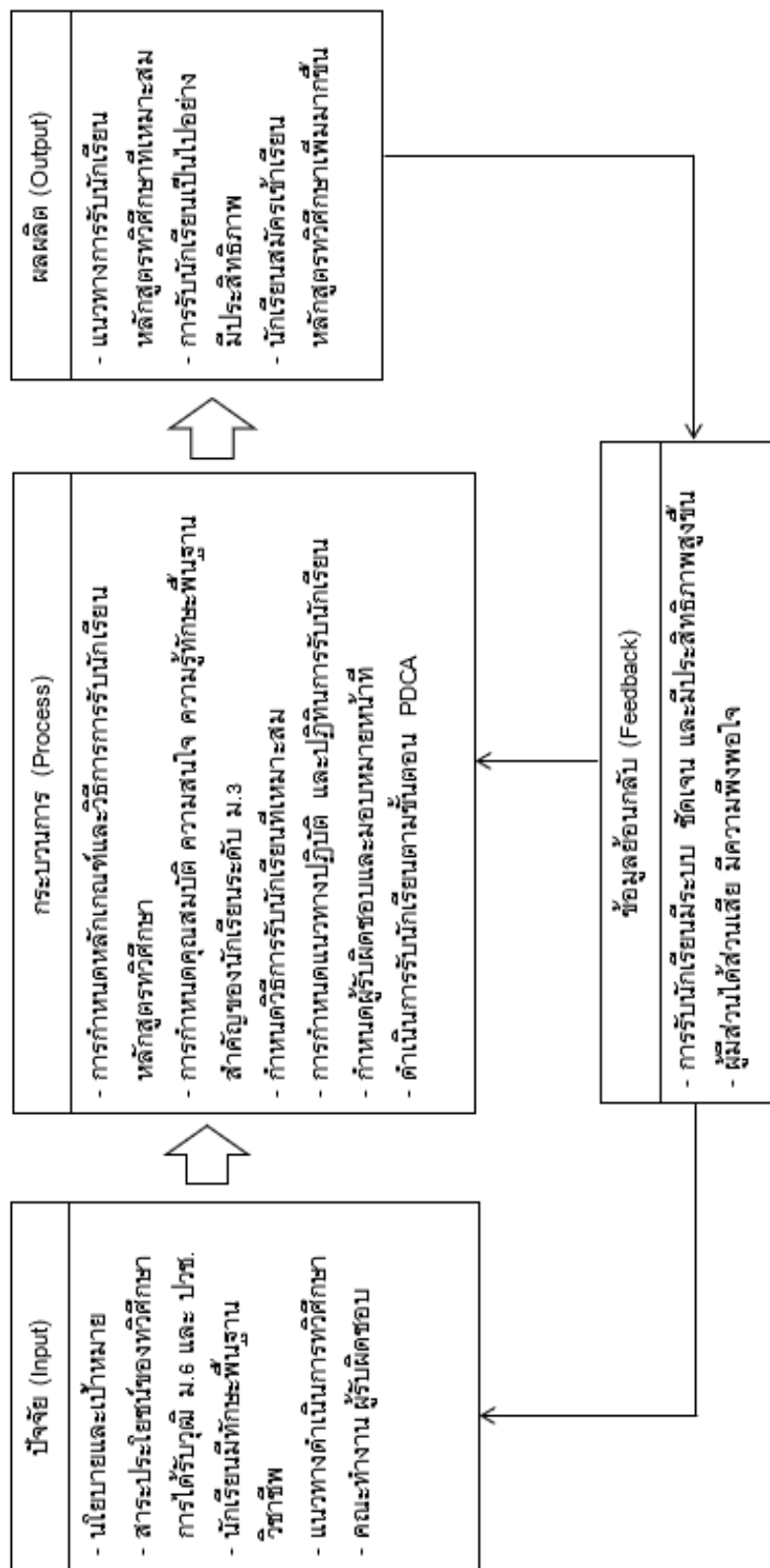
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.2 การประสานงานร่วมกัน การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

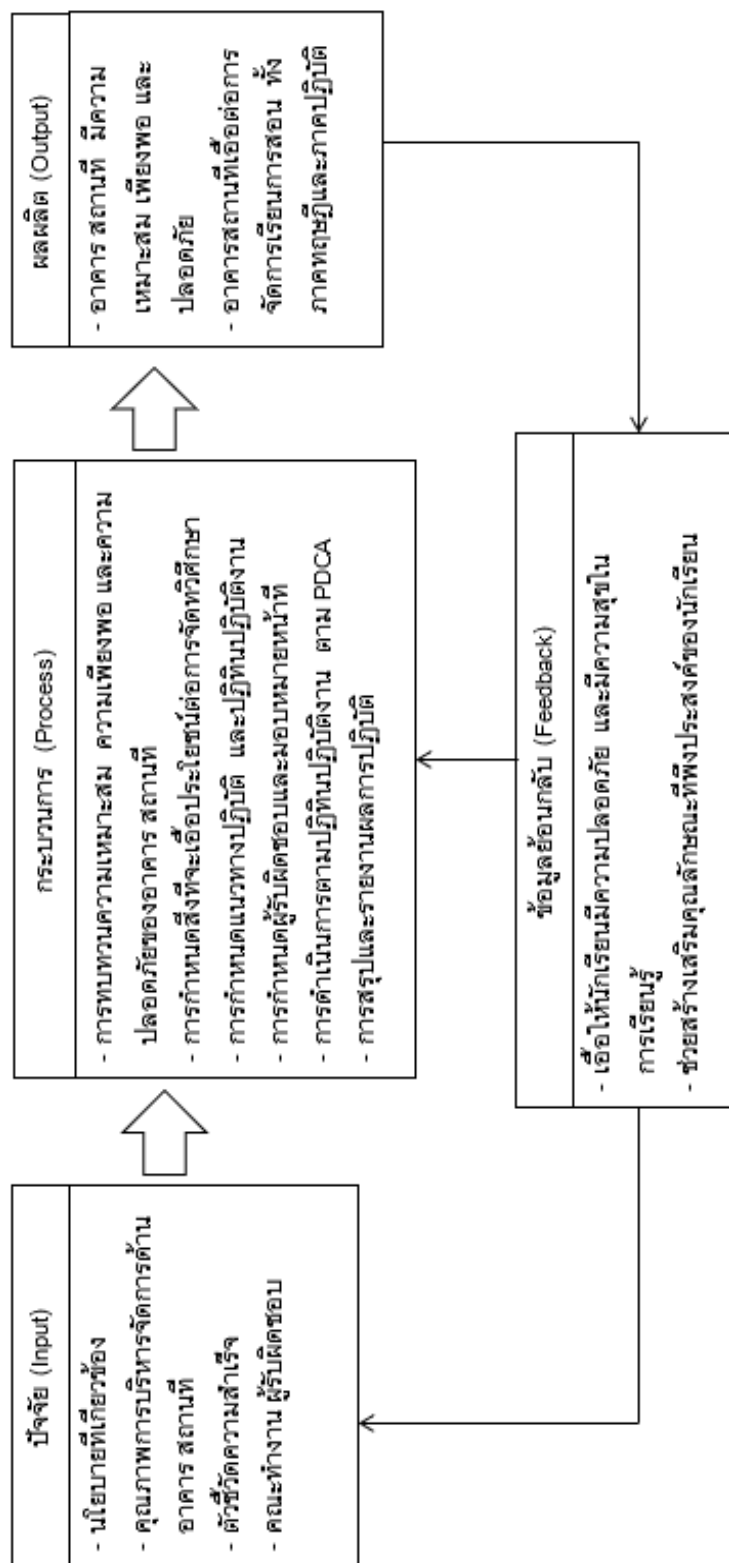
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.3 การรับนักเรียน เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

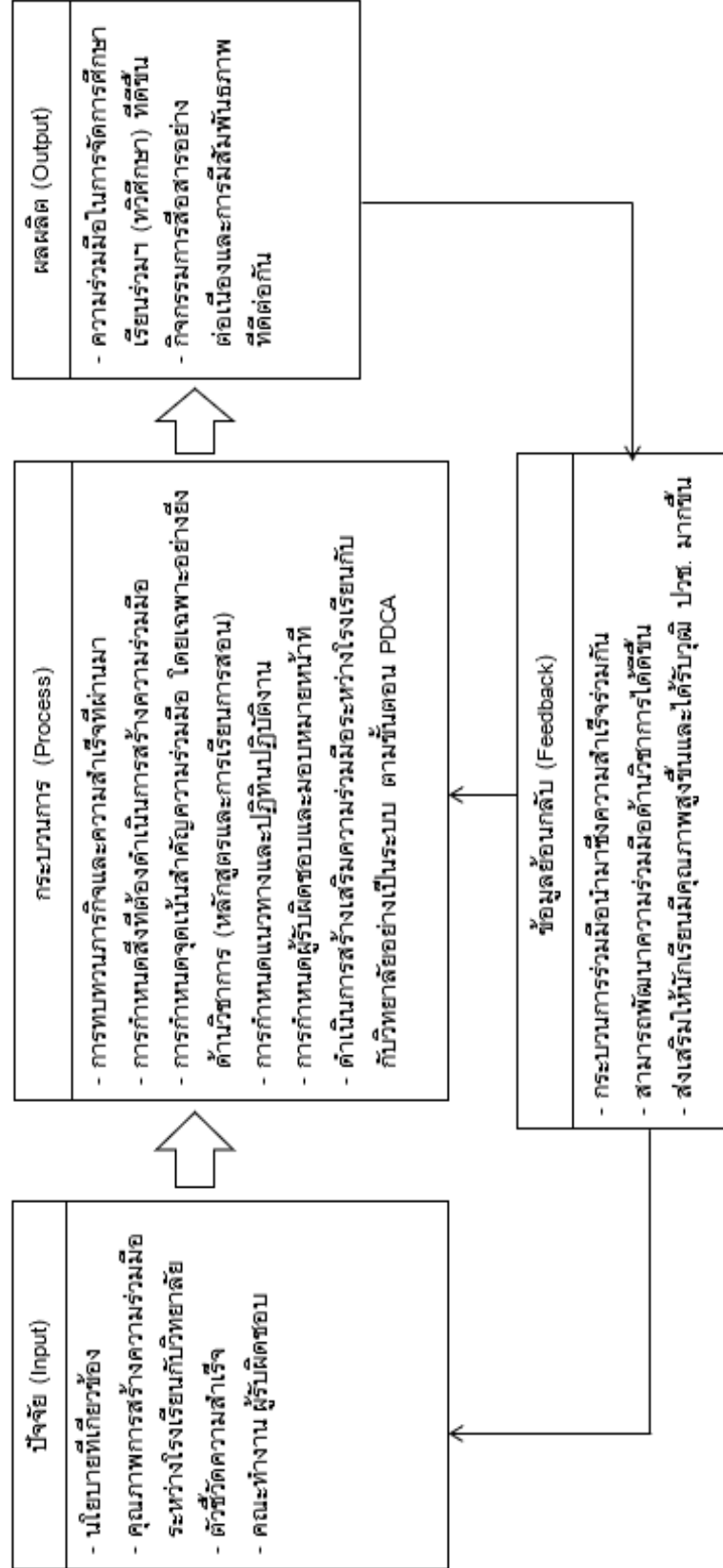
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.4 การบริหารจัดการอาคาร สถานที่

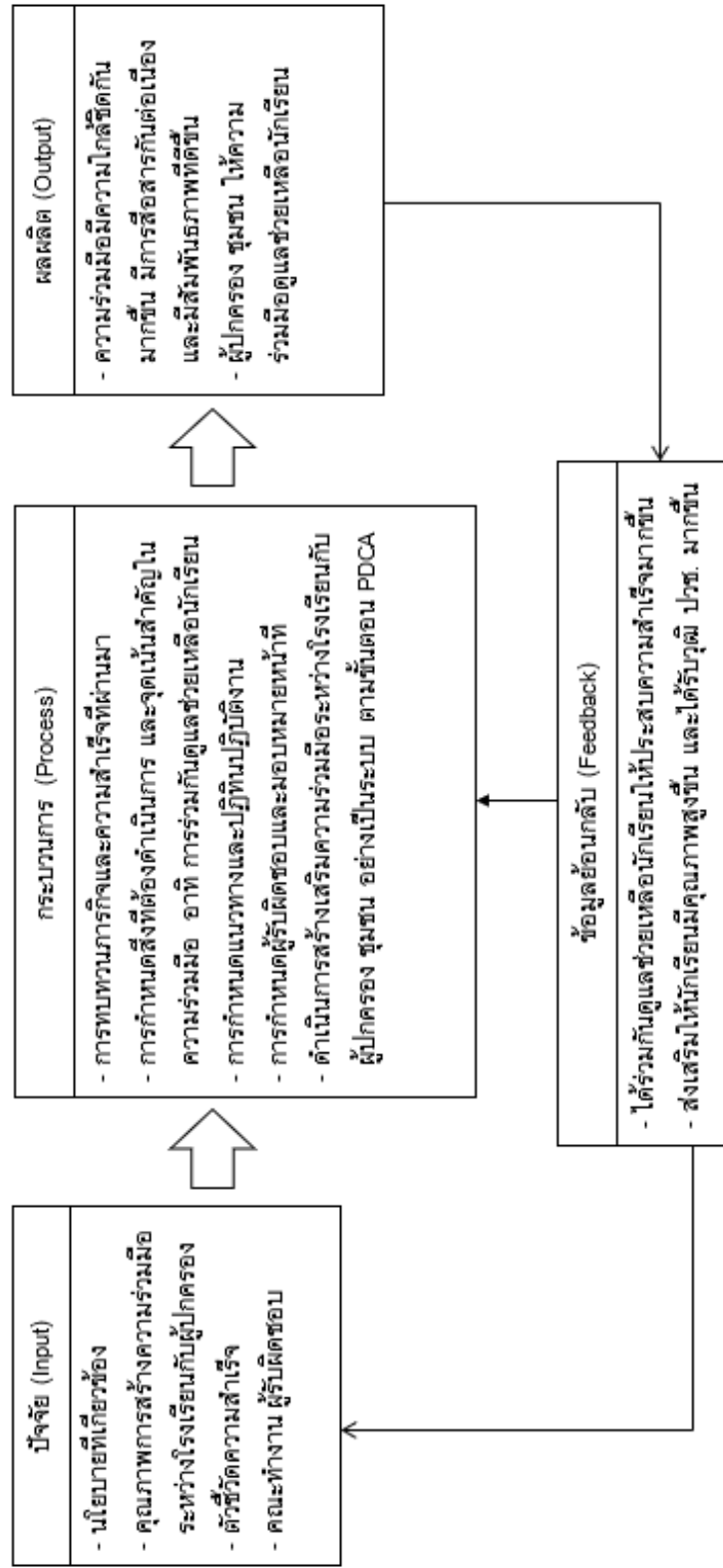
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.5 การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย

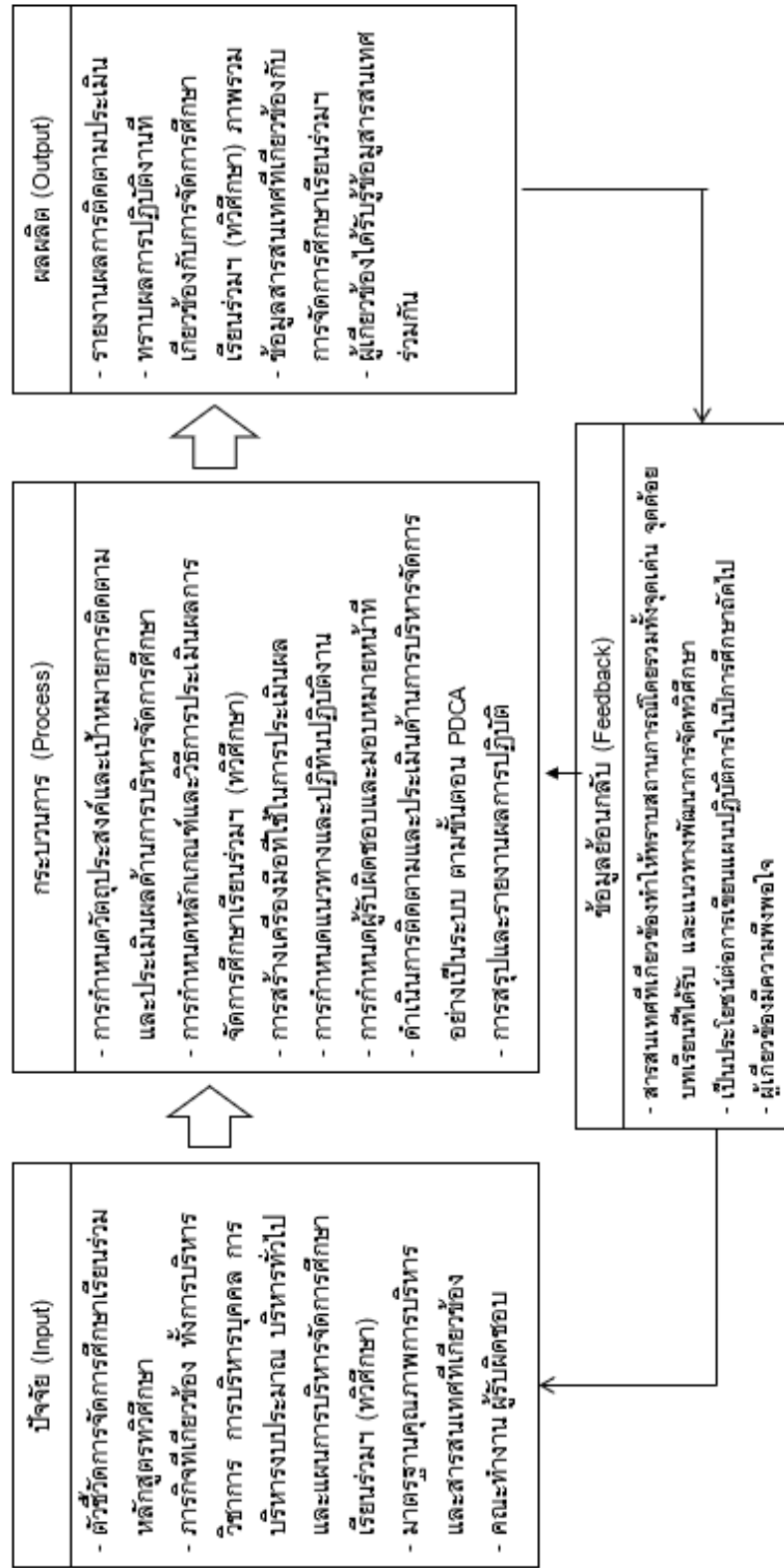
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.6 การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน

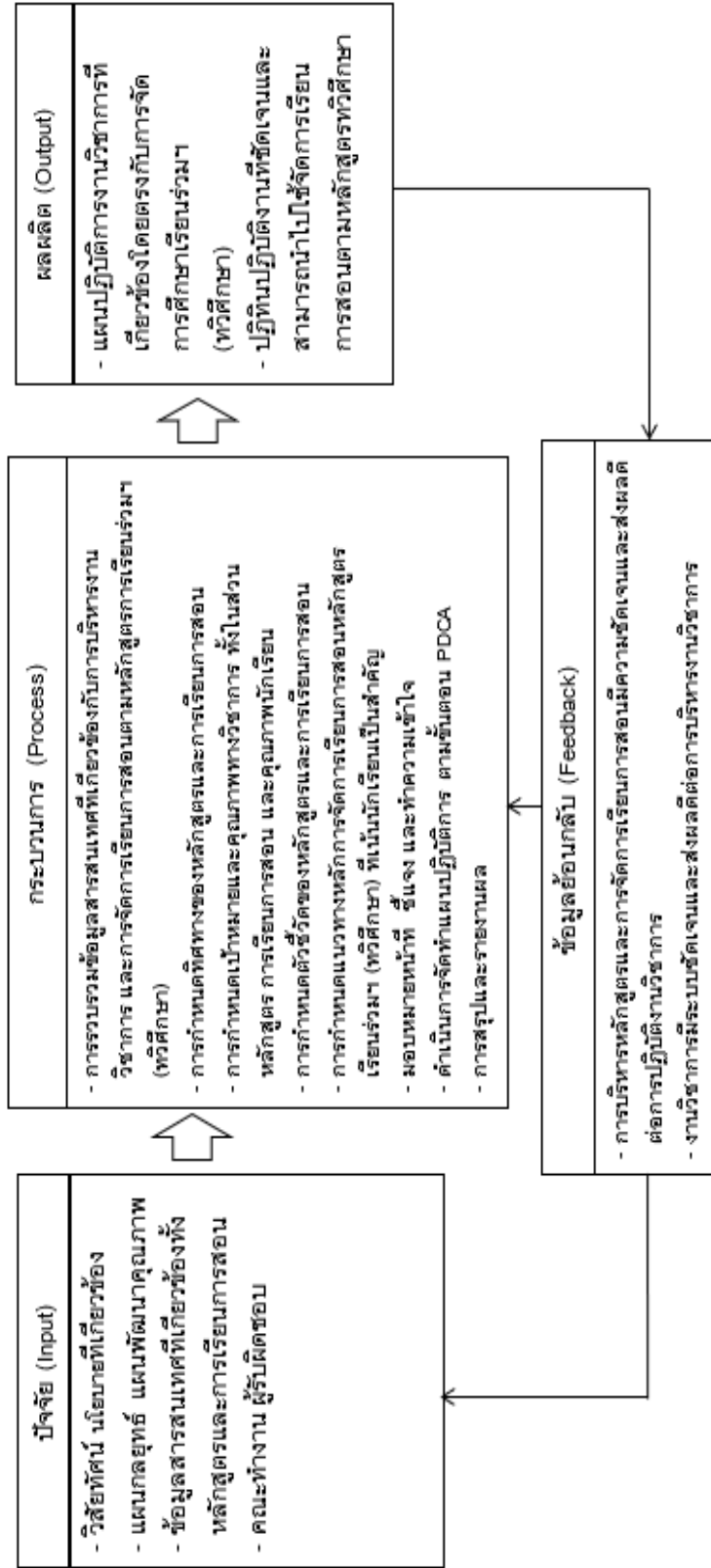
1. ด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

1.7 การประเมินผลและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ

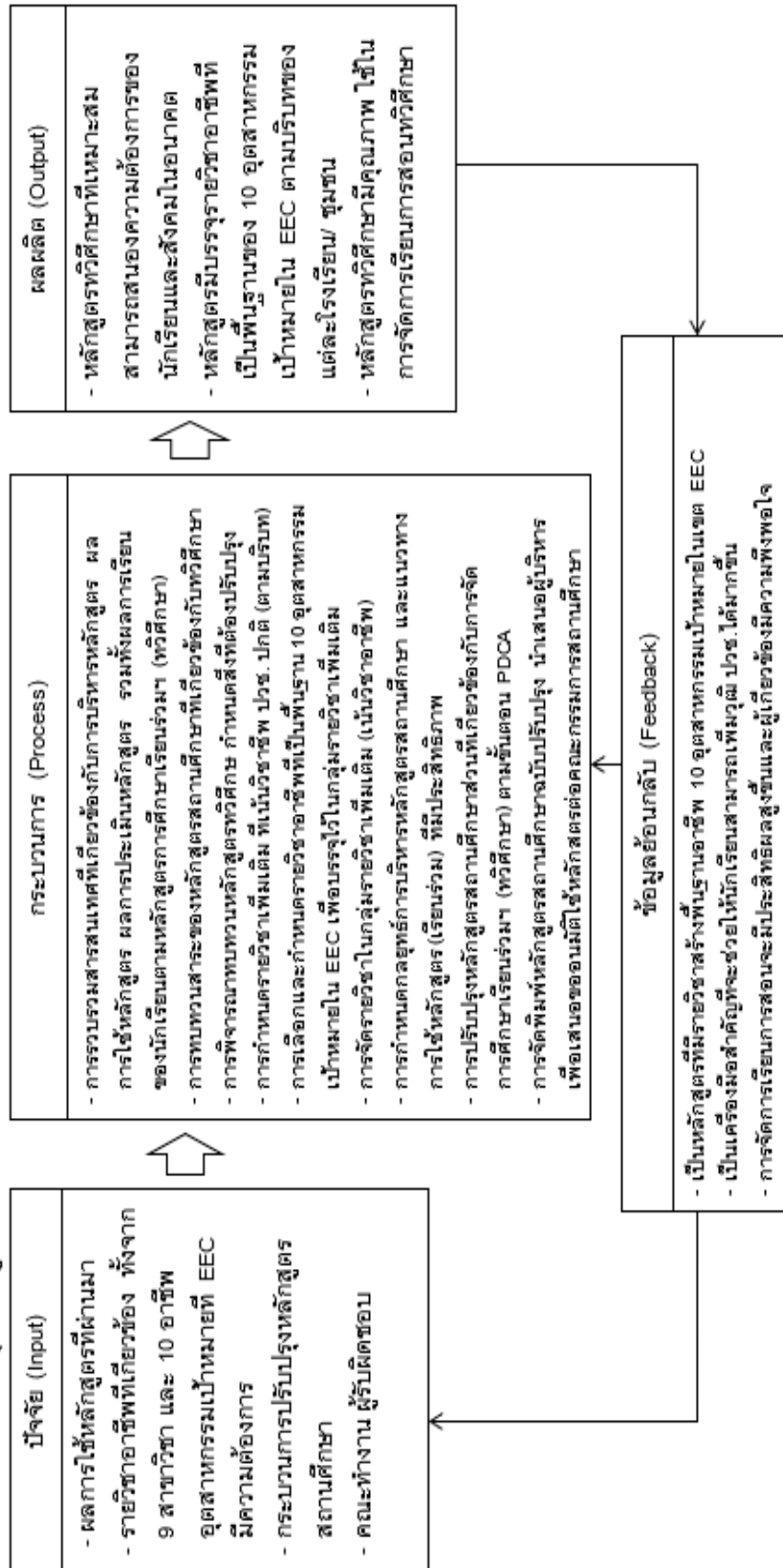

2. ด้านการบริหารวิชาการ

2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการ "บริหารวิชาการ" เพื่อการจัดการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

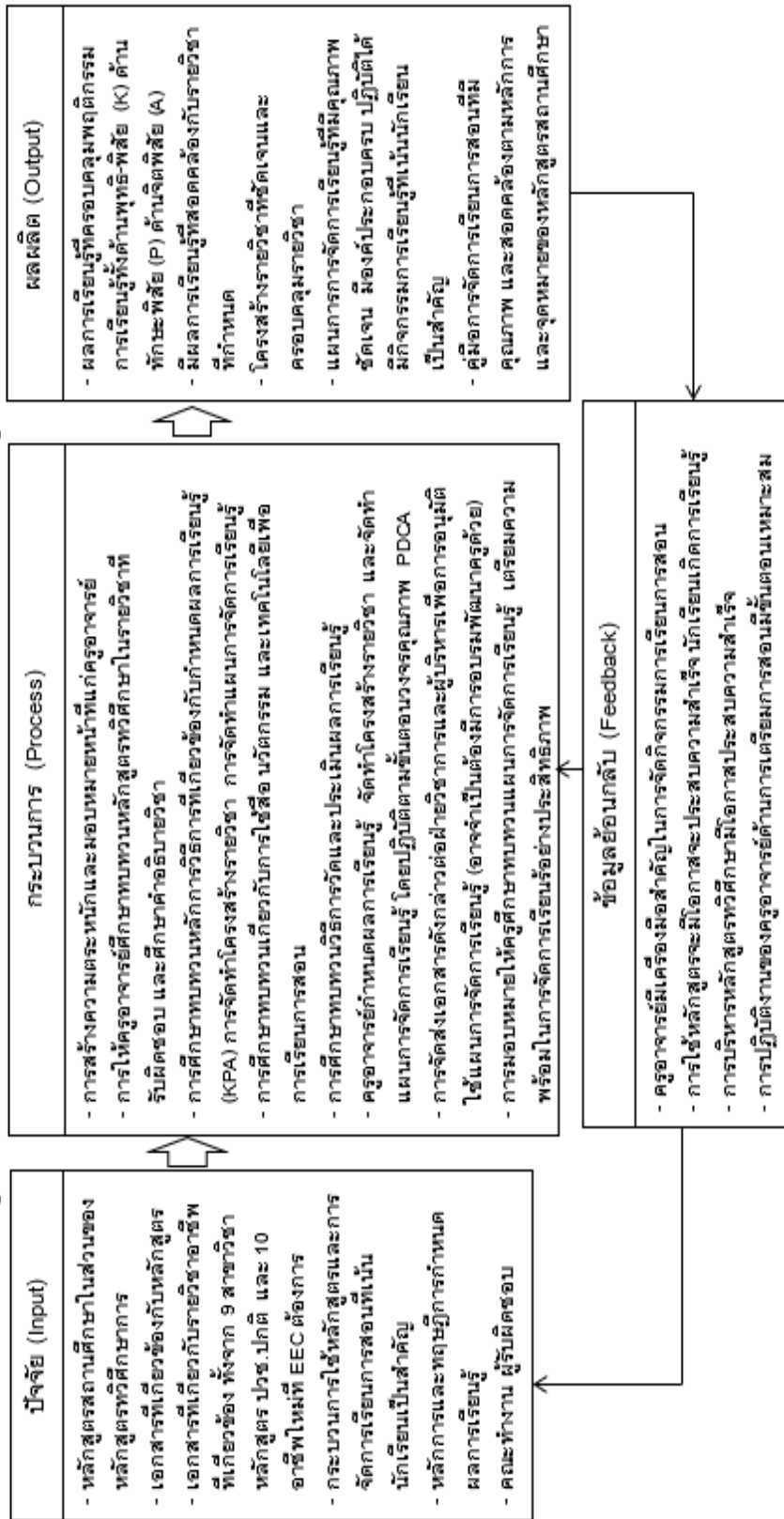

2. ด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)
 2.2 การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวีศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

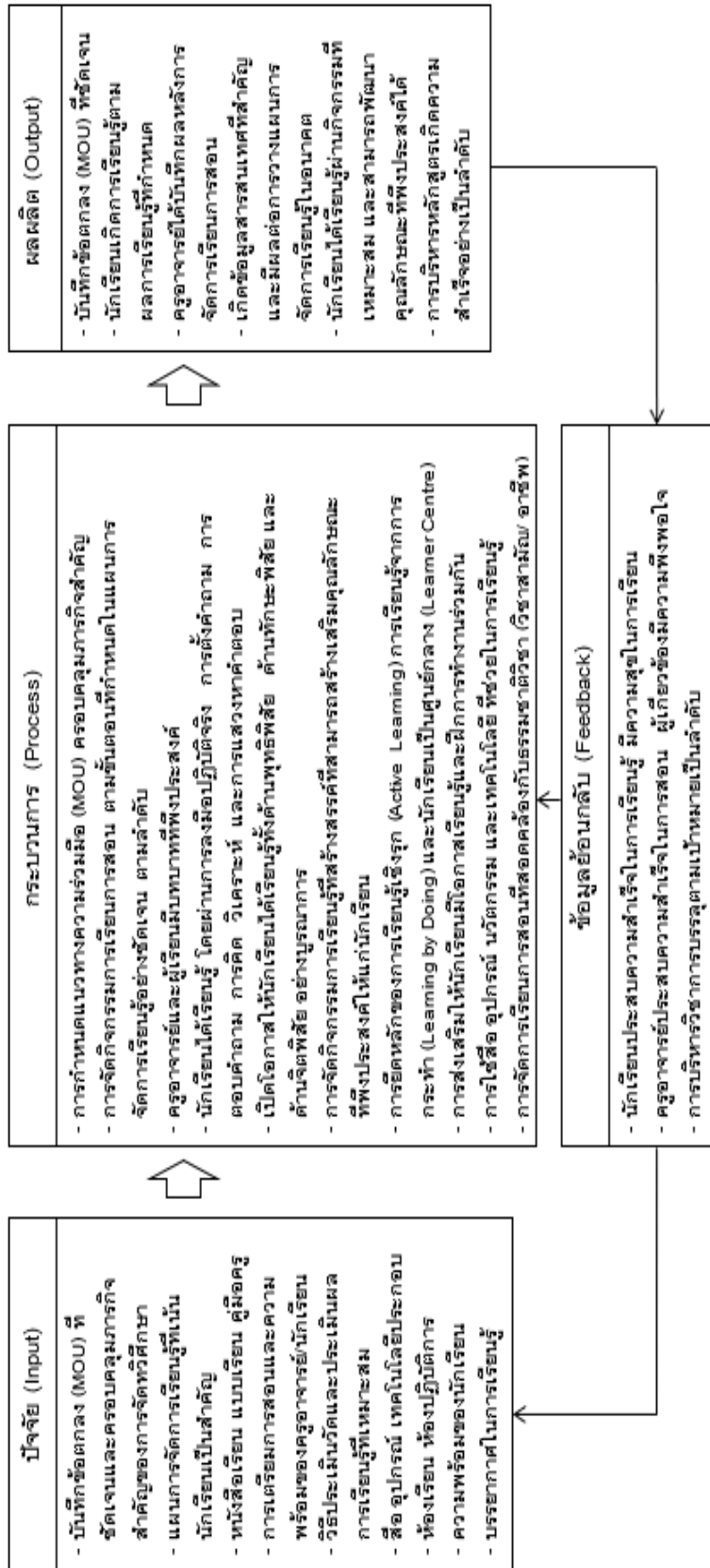
2. ด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

2.3 การกำหนดผลการเรียนรู้ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา และการจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้

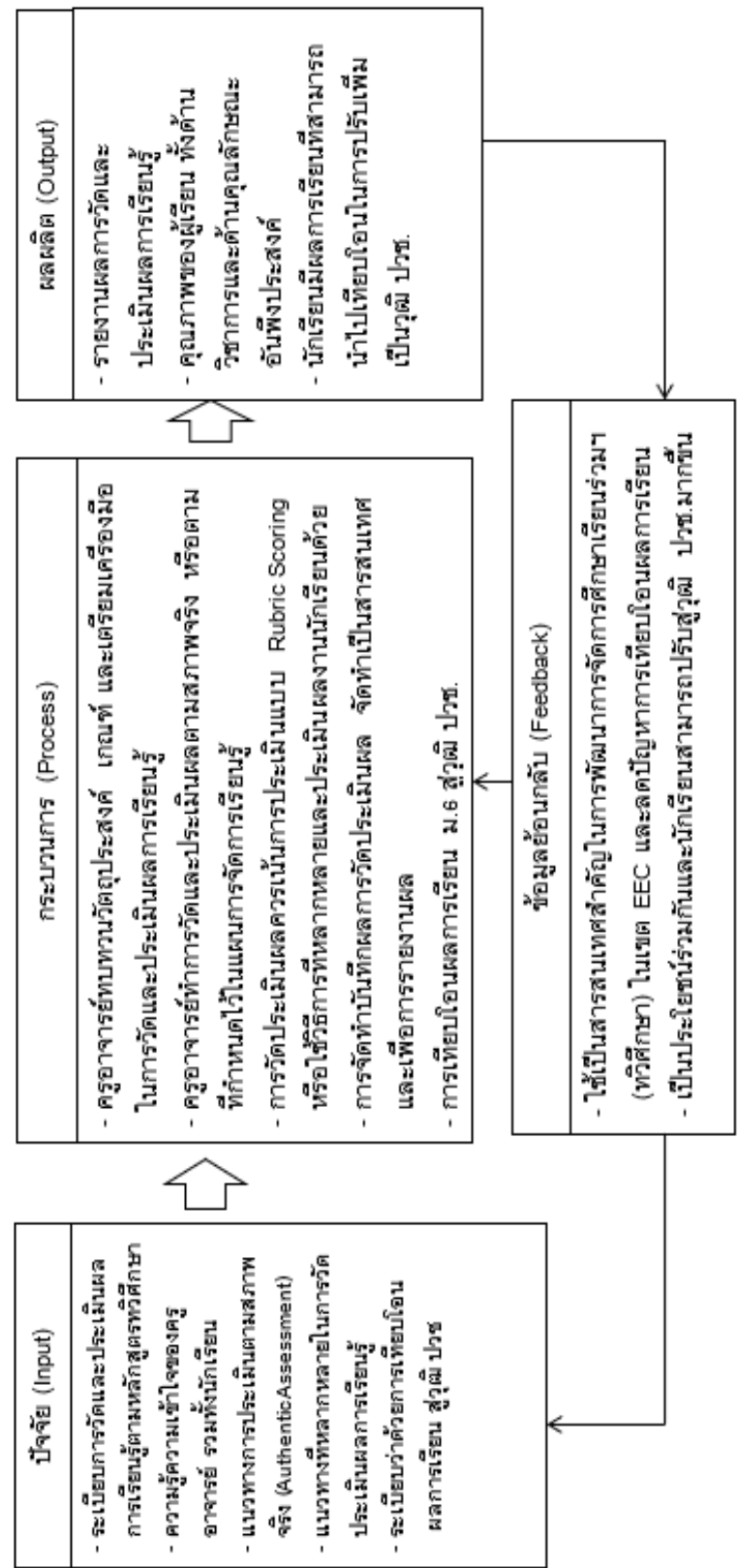
2. ด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

2.4 การจัดการกิจกรรมการสอนร่วมกับวิทยาลัยที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

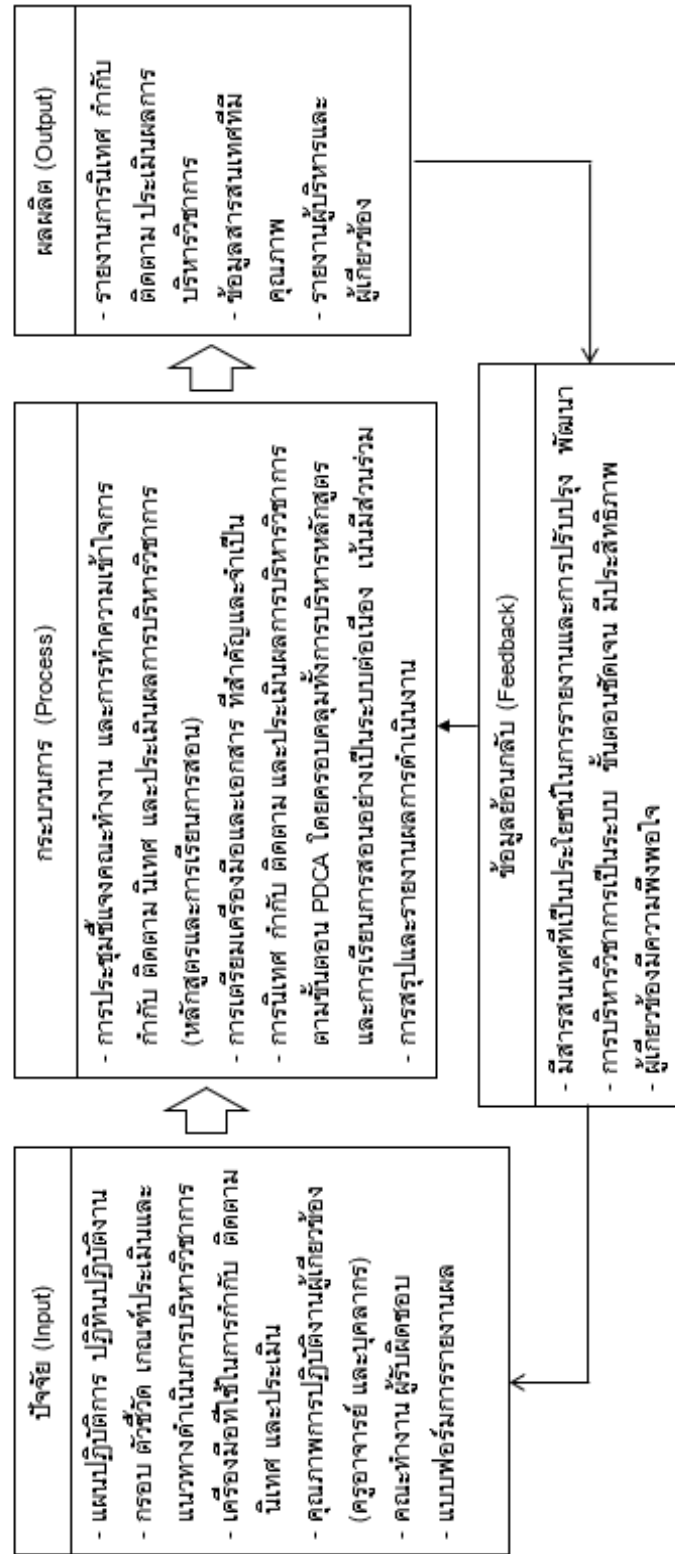
2. ด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

2.5 การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการเรียน

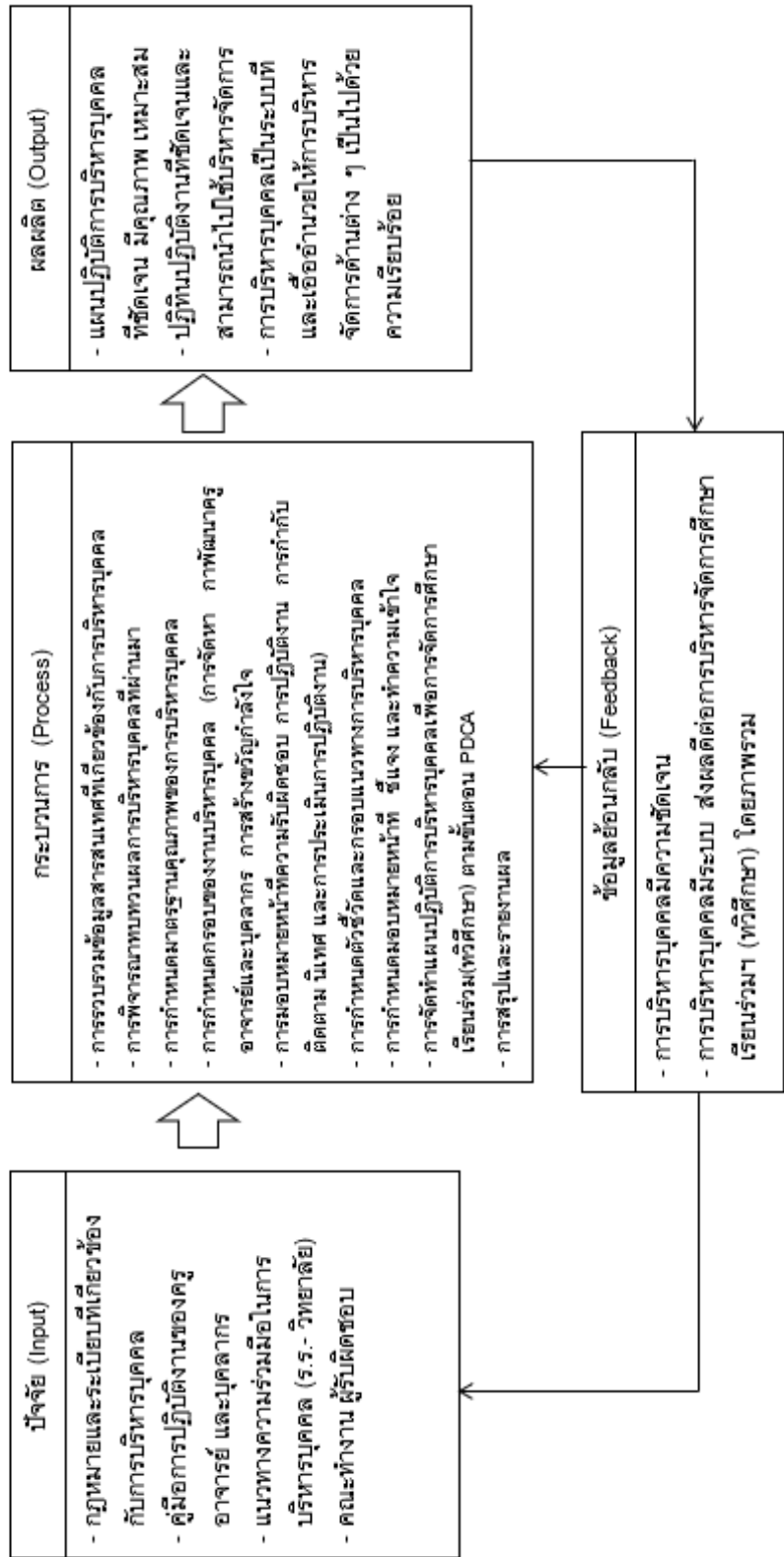
2. ด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

2.6 การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล ด้านการบริหารวิชาการ

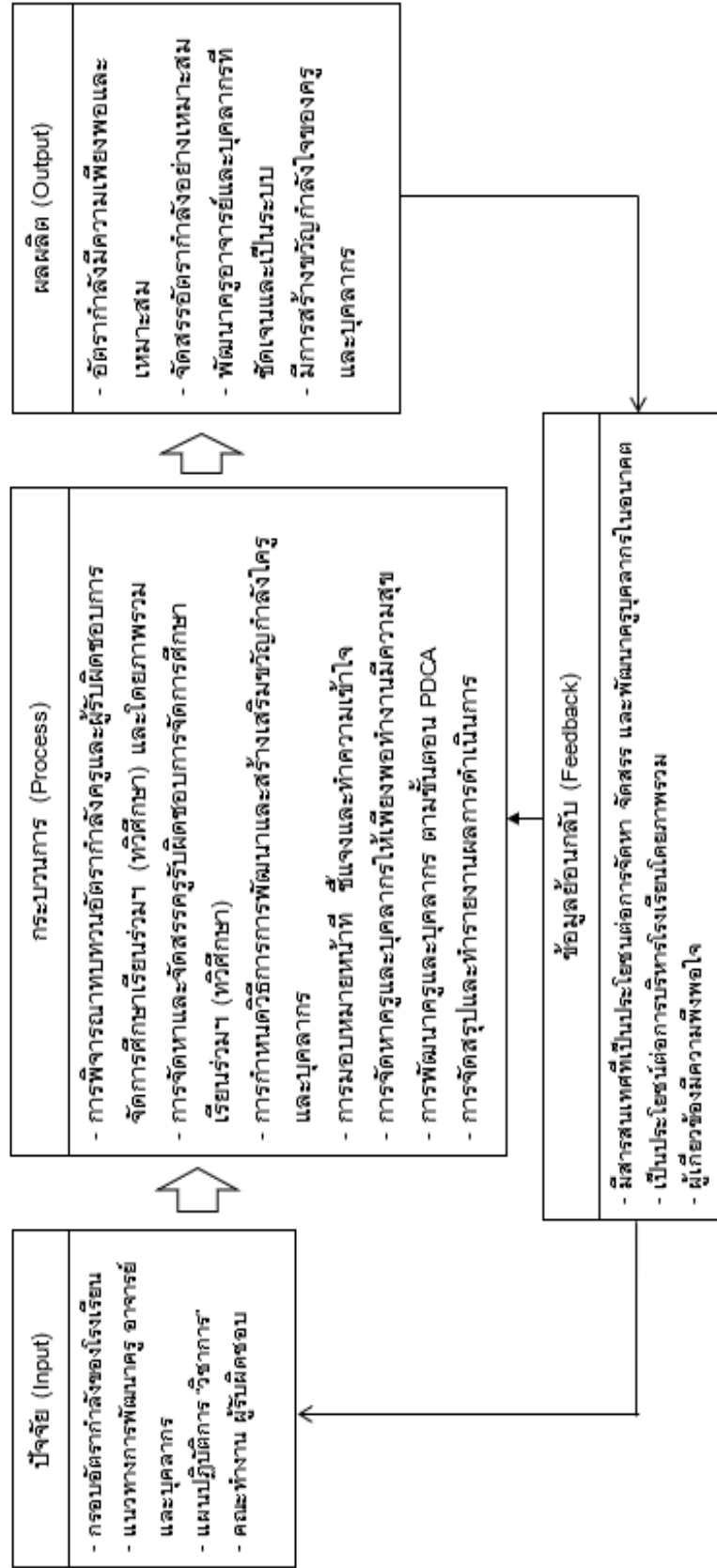

3. ด้านการบริหารบุคคล

3.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารบุคคล" เพื่อการจัดการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมๆ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

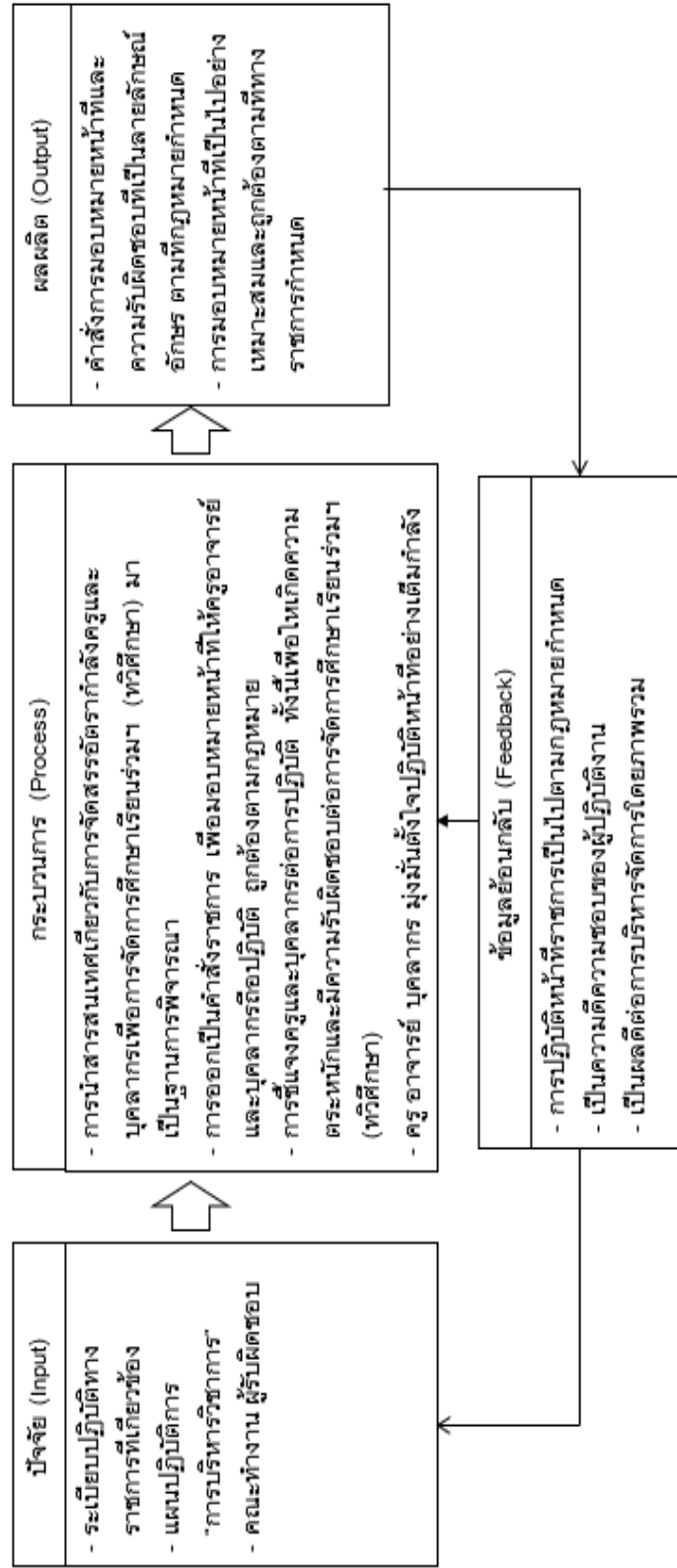

3. ด้านการบริหารบุคคล (ต่อ)
 3.2 การจัดหา การจัดสรร การพัฒนา และการสร้างขวัญกำลังใจครูอาจารย์และบุคลากร

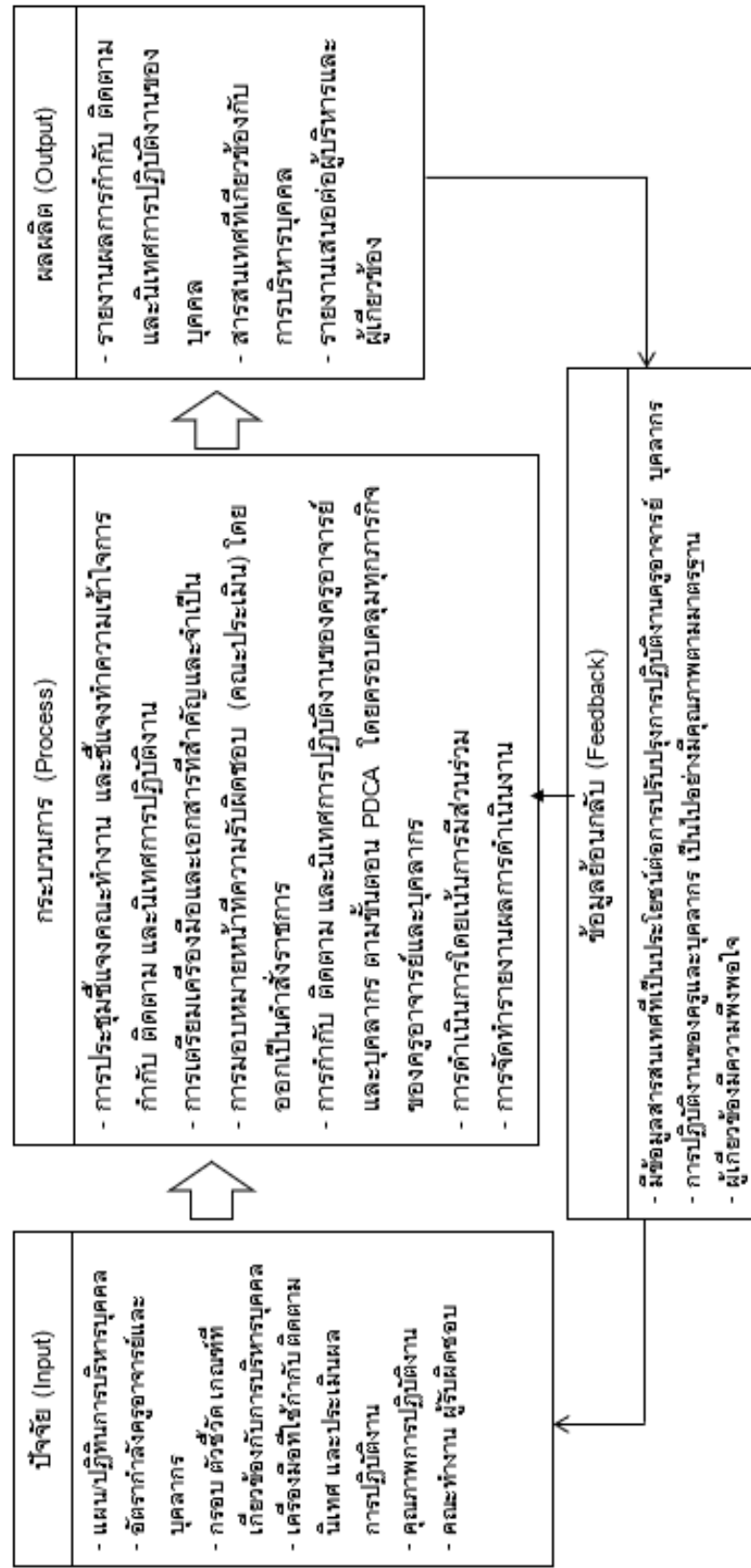
3. ด้านการบริหารบุคคล (ต่อ)

3.3 การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากรปฏิบัติ

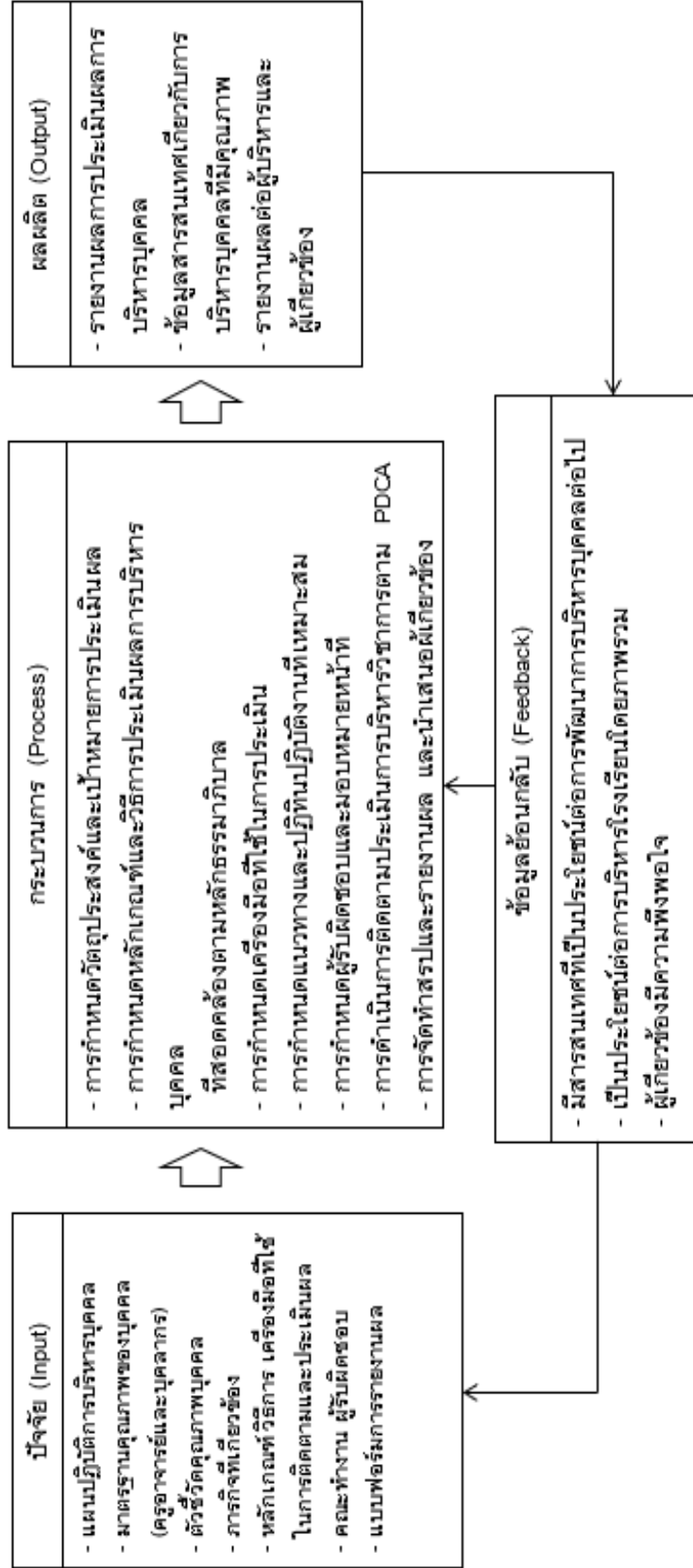
3. ด้านการบริหารบุคคล (ต่อ)

3.4 การกำกับ ติดตาม นิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร

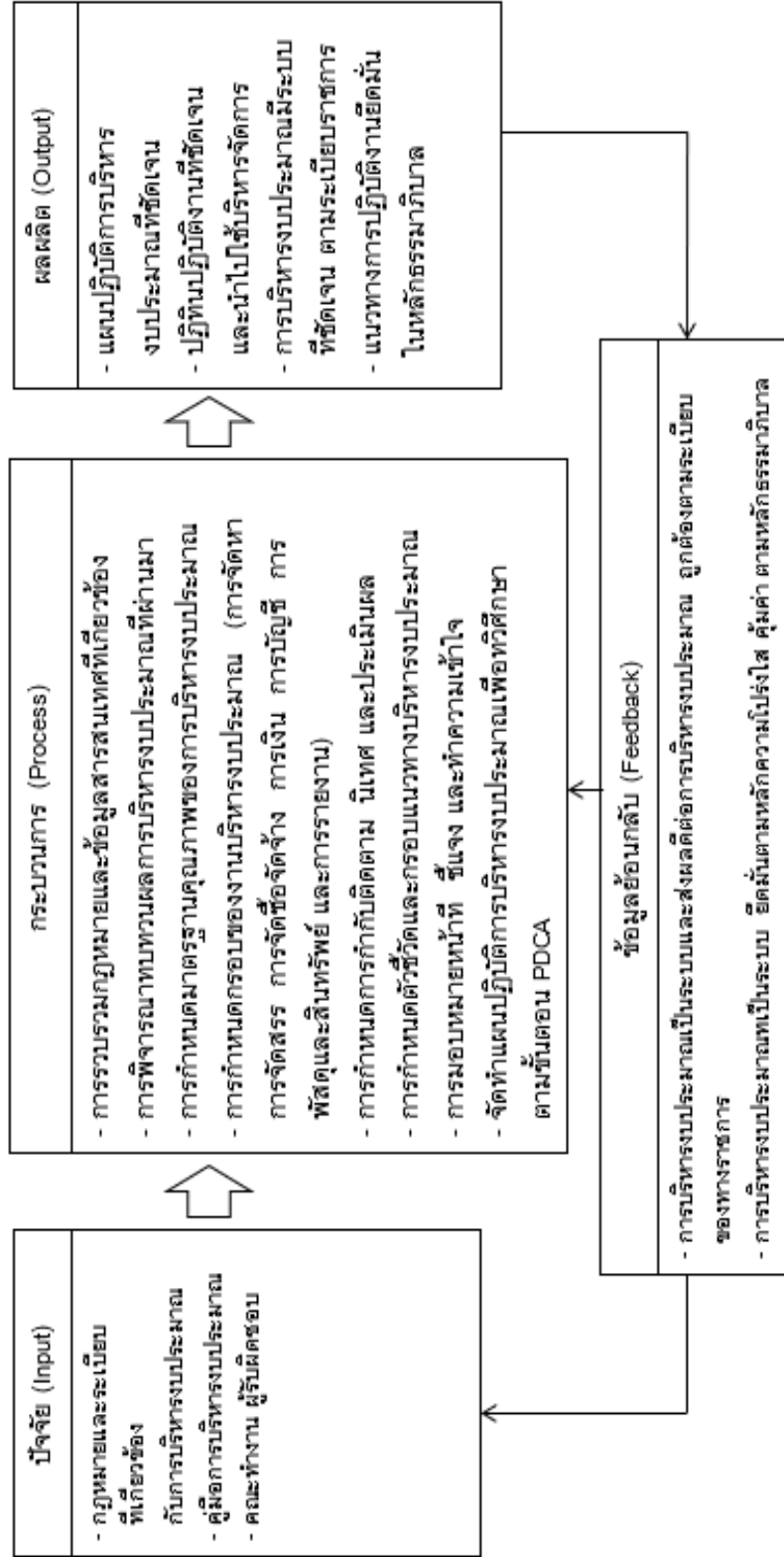
3. ด้านการบริหารบุคคล (ต่อ)

3.5 การประเมินผลและรายงานผล ด้านการบริหารบุคคล

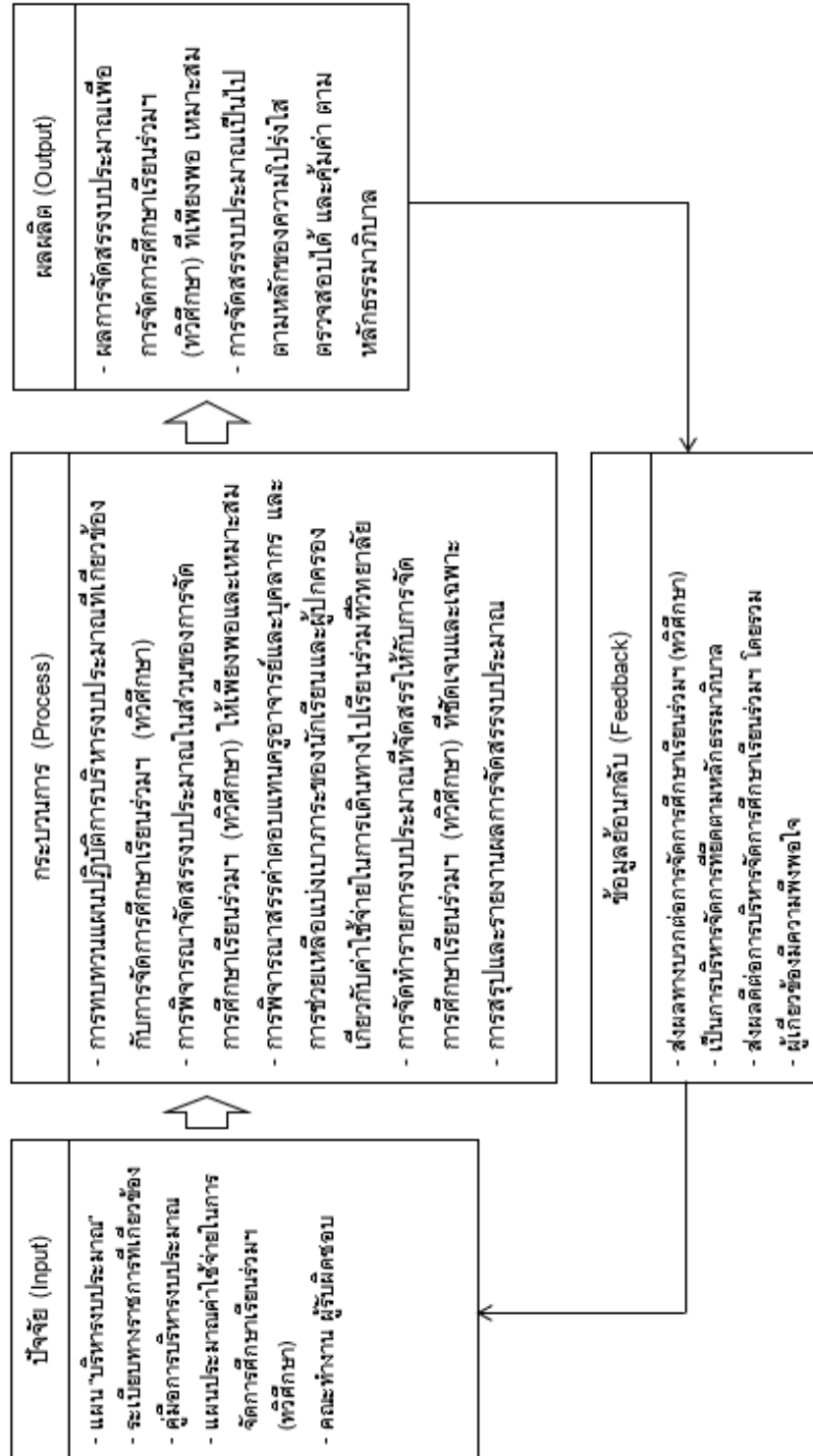
4. ด้านการบริหารงบประมาณ

4.1 แผนปฏิบัติการ “บริหารงบประมาณ” เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

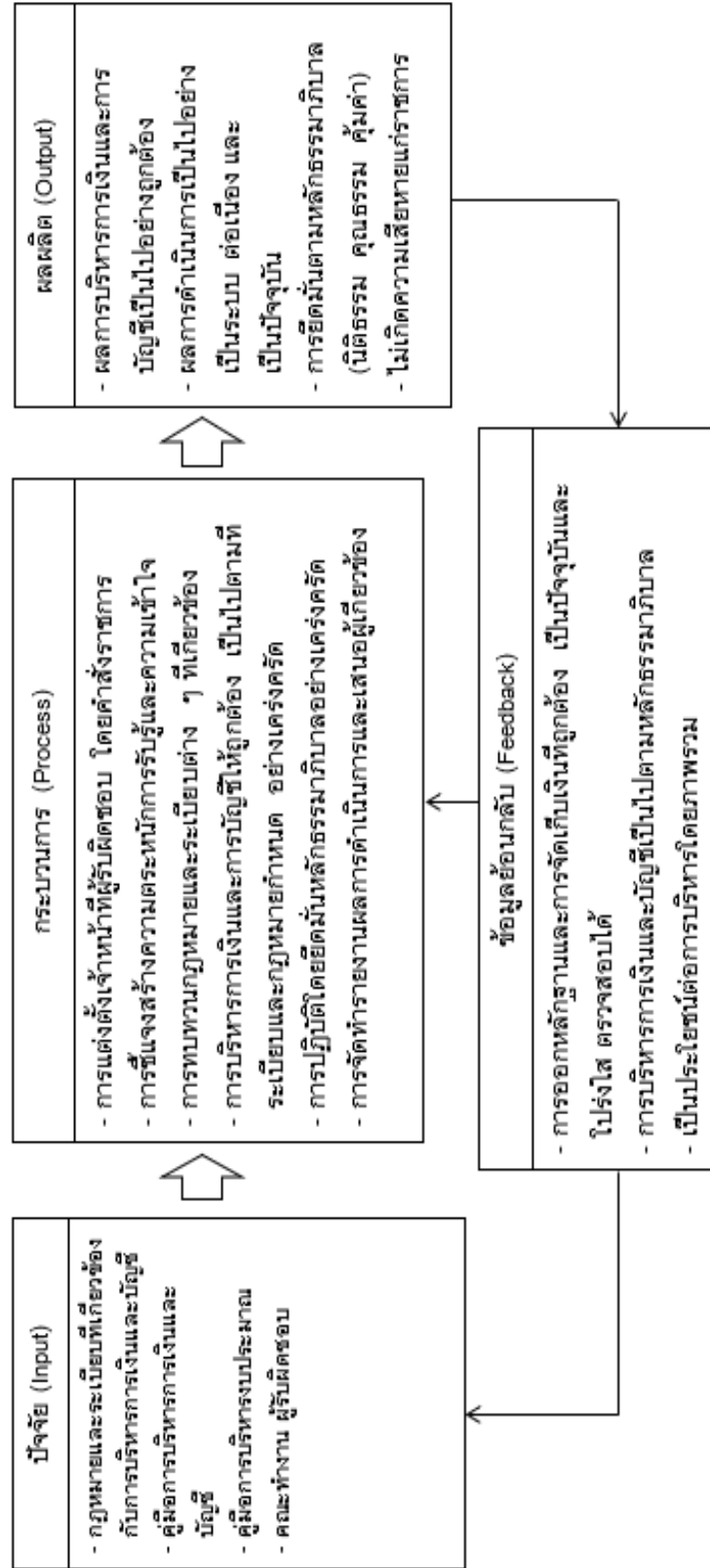
4. ด้านการบริหารงบประมาณ (ต่อ)

4.2 การจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

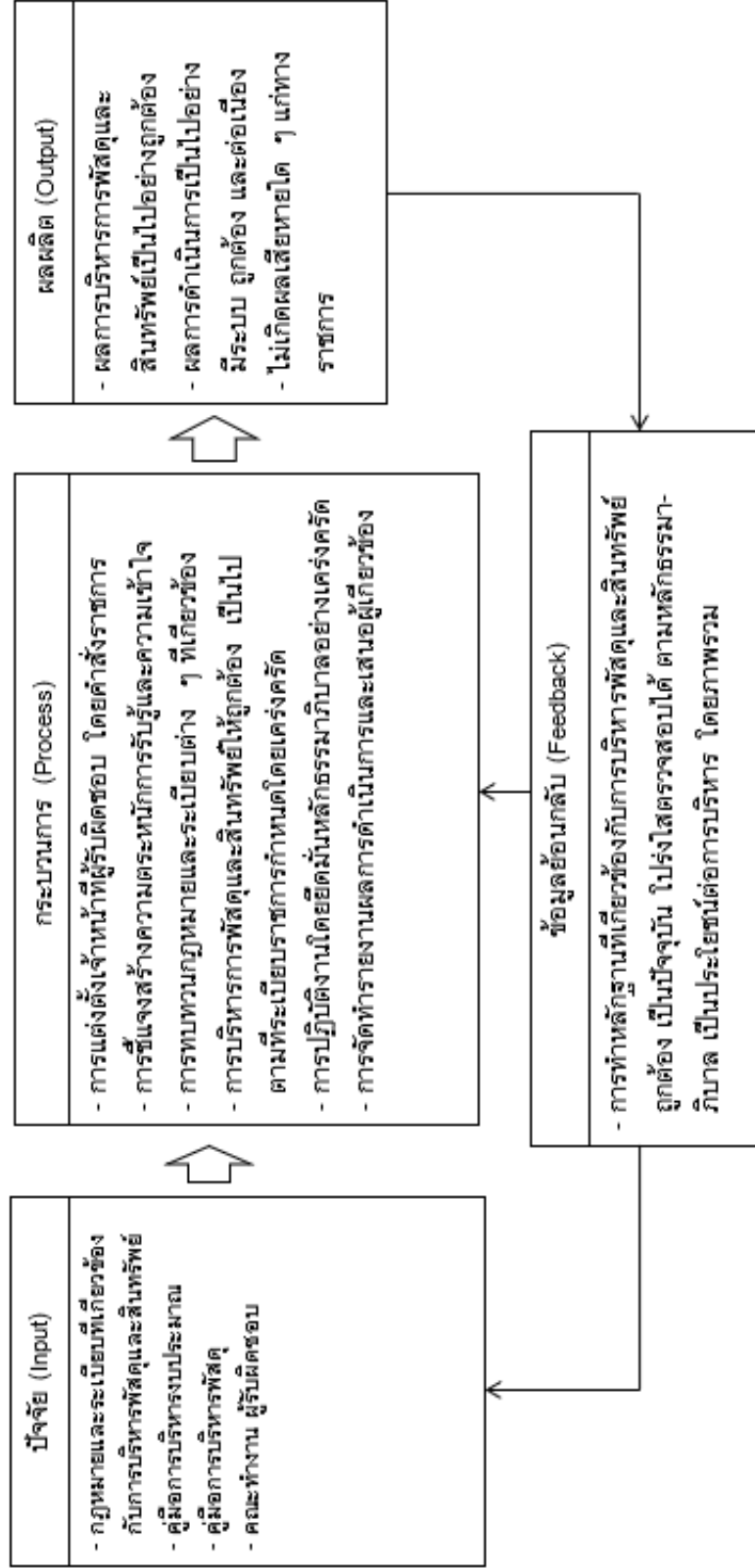
4. ด้านการบริหารงบประมาณ (ต่อ)

4.3 การบริหารการเงินและการบัญชี เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

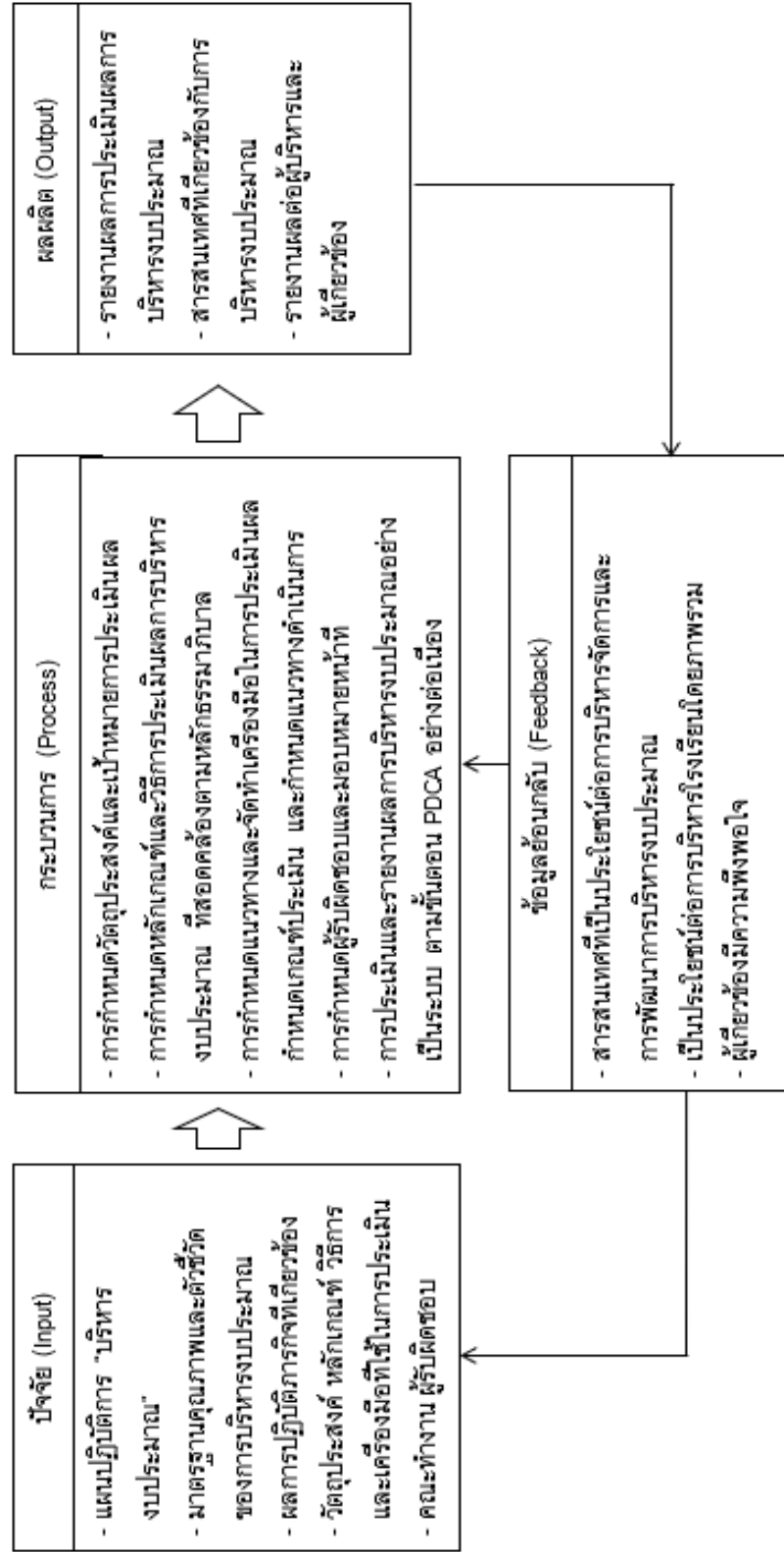
4. ด้านการบริหารงบประมาณ (ต่อ)

4.4 การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ เพื่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

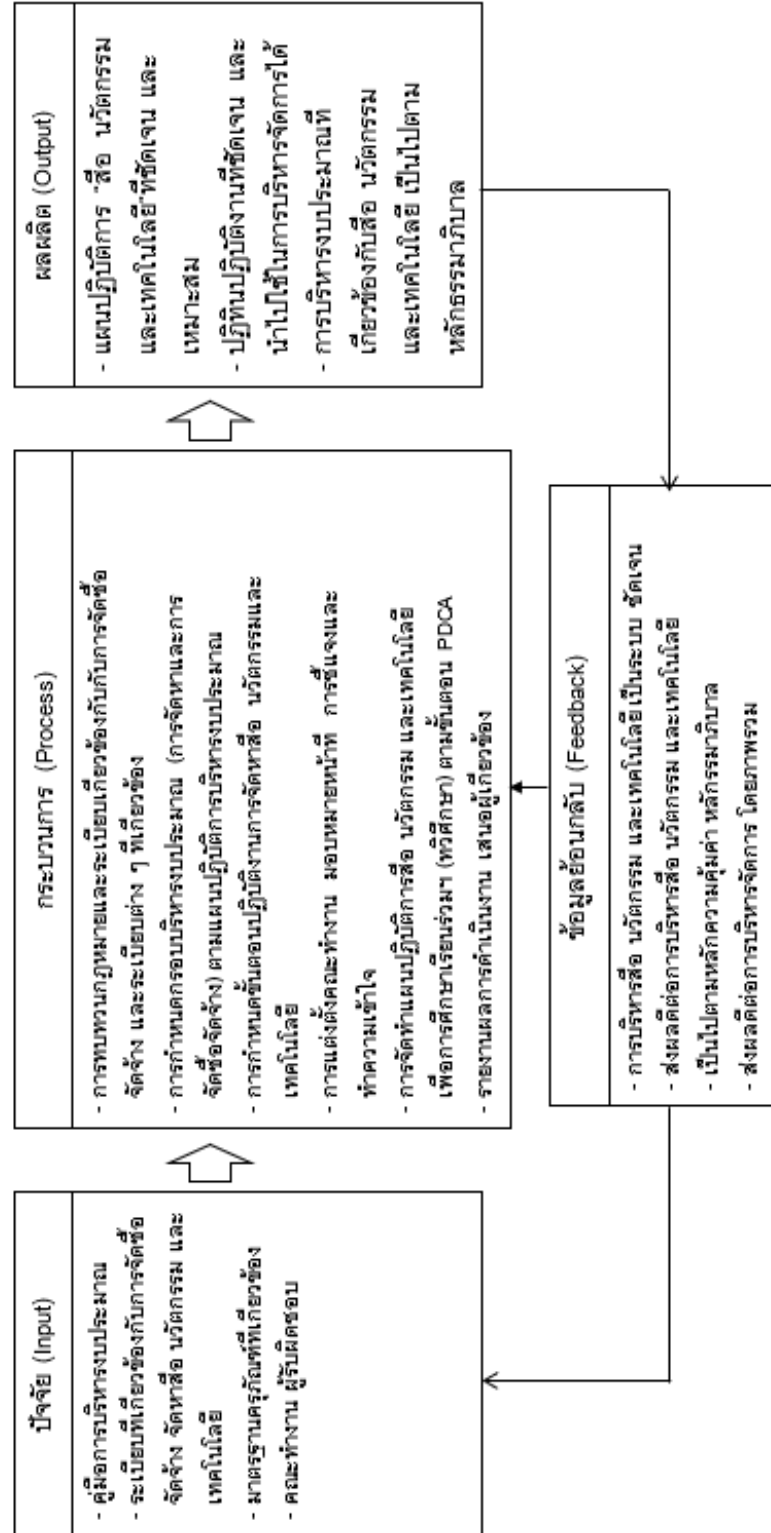
4. ด้านการบริหารงบประมาณ (ต่อ)

4.5 การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารงบประมาณ

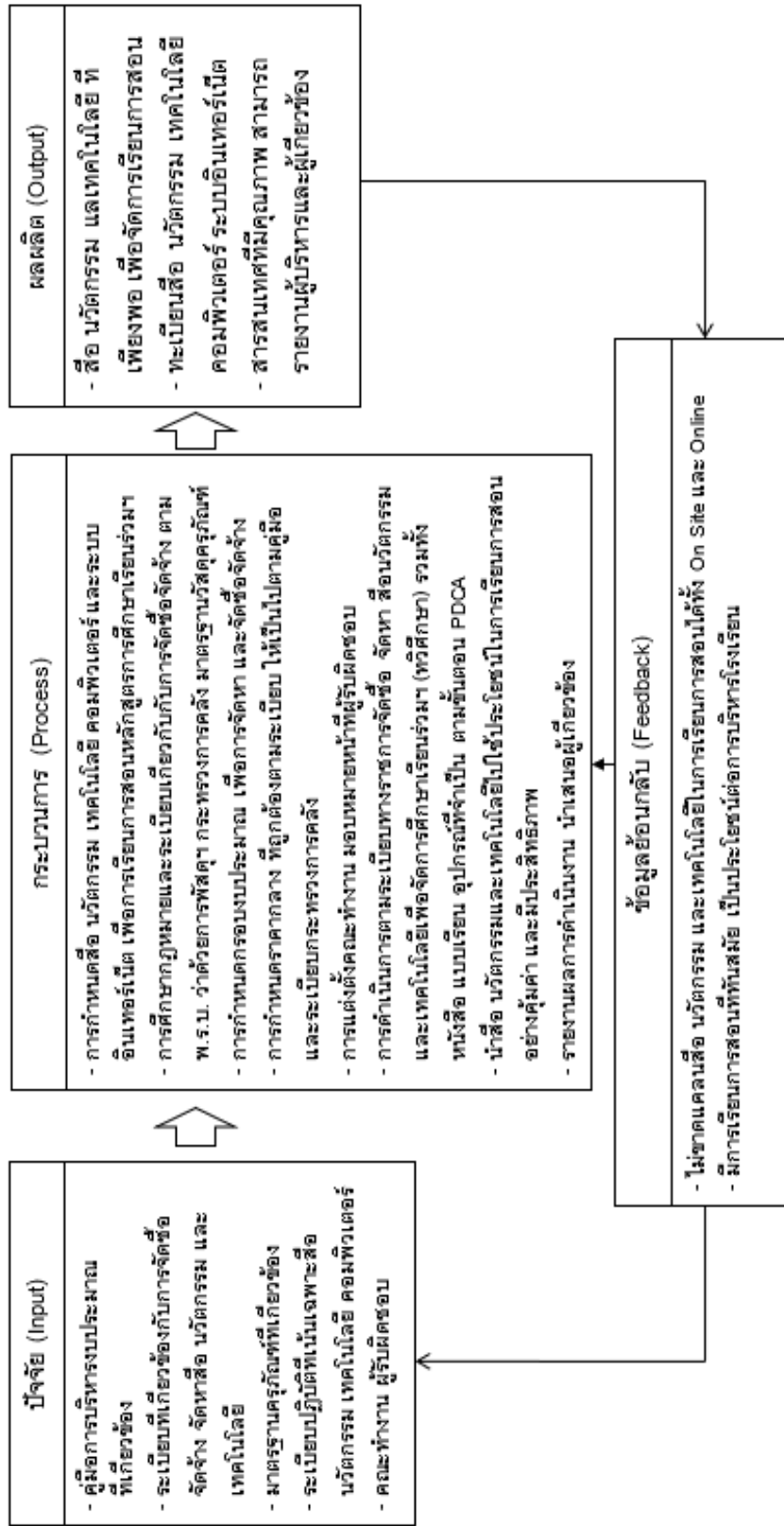

5. ด้านการบริหารสื่อดิจิทัล นวัตกรรม และเทคโนโลยี

5.1 แผนปฏิบัติการ "สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี" เพื่อการจัดการศึกษาร่วมๆ (ทวีศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

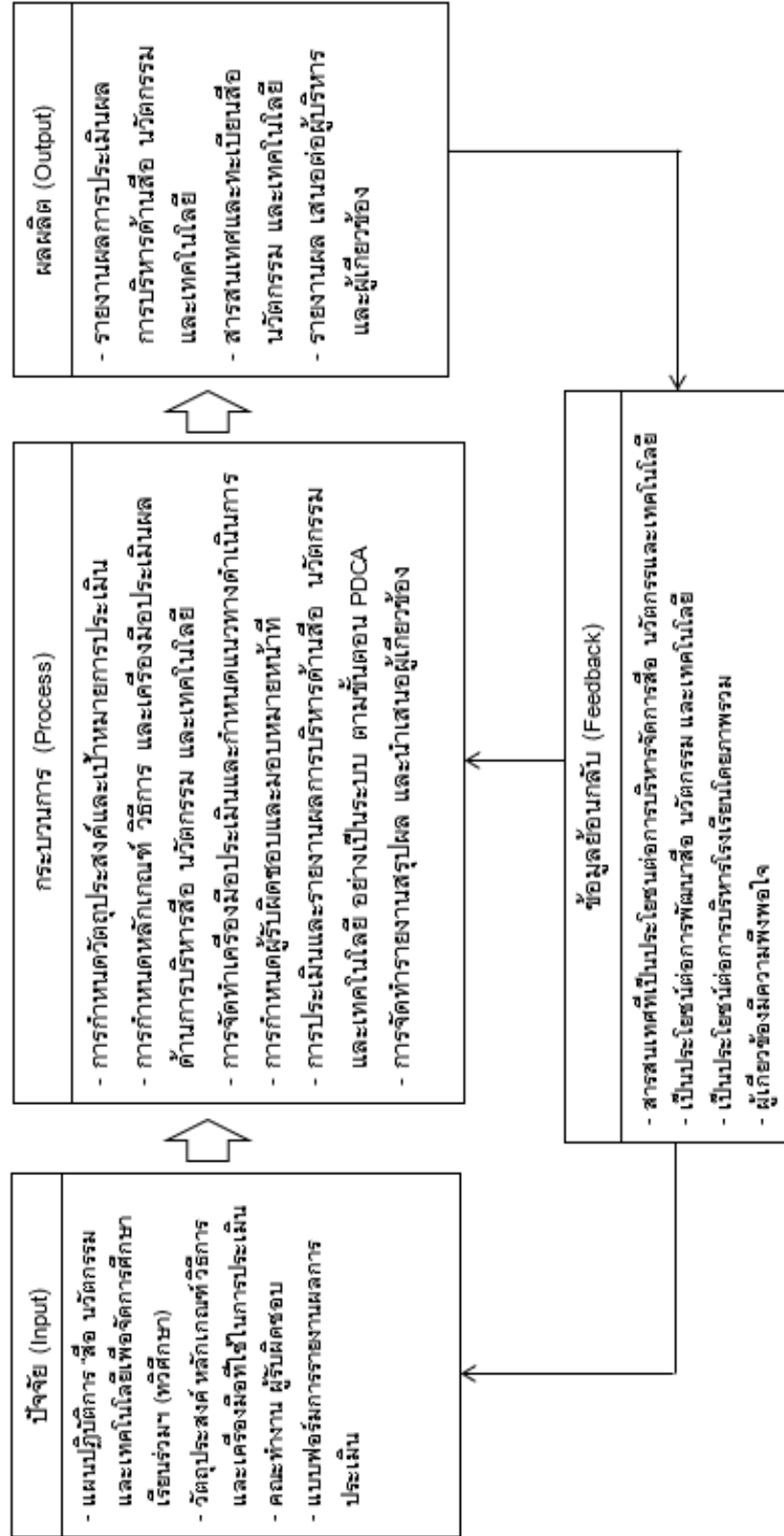

5.2 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี (ต่อ)

5.3 การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการทวิศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
4. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
5. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
6. แบบประเมินร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
7. แบบประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แบบประเมินความต้องการจำเป็น
การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คำชี้แจง

1. การประเมินในครั้งนี้ยึดตามกรอบภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
2. เป็นการประเมินเฉพาะโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. แบบประเมิน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ใน “ระดับมากที่สุด”
 - 4 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ใน “ระดับมาก”
 - 3 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ใน “ระดับปานกลาง”
 - 2 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ใน “ระดับน้อย”
 - 1 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ใน “ระดับน้อยที่สุด”
4. โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1

ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับ ความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
1.1	ระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.2	การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.3	การรับนักเรียน เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.4	นักเรียนสนใจและต้องการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.5	นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน หลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.6	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.7	ความเพียงพอ เหมาะเหมาะสม อาคาร สถานที่สภาพแวดล้อม					
1.8	ความสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย					
1.9	ความสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน					

ตอนที่ 2
ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับ ความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
2.1	หลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีความเหมาะสม					
2.2	การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม (รายวิชาชีพ 9 สาขาวิชา) ที่เน้นด้านวิชาชีพ					
2.3	การจัดรายวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC					
2.4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ลงมือปฏิบัติจริง					
2.5	การใช้หนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน และแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
2.6	การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
2.7	การเทียบโอนผลการเรียน จากวุฒิ ม.6 สู่วุฒิ ปวช.					

ตอนที่ 3
ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	ระดับ ความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
3.1	ความเพียงพอด้านครู/อาจารย์ และบุคลากร เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
3.2	การสรรหาอัตราว่างและการมอบหมายหน้าที่แก่ครู อาจารย์ และบุคลากร					
3.3	การสร้างเสริมขวัญกำลังใจและการพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากร					

ตอนที่ 4**ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารงบประมาณ**

ที่	รายการ	ระดับ ความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
4.1	ความเพียงพอด้านงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
4.2	การบริหารการเงินและบัญชี เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
4.3	การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					

ตอนที่ 5**ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี**

ที่	รายการ	ระดับ ความต้องการจำเป็น				
		5	4	3	2	1
5.1	ความเพียงพอด้านสื่อและนวัตกรรมเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
5.2	ความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
5.3	ความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบเสาะตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					

ตอนที่ 6**ความคิดเห็นอื่น ๆ หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ**

- 6.1
- 6.2
- 6.3
- 6.4
- 6.5

แบบสัมภาษณ์

ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รับผิดชอบโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ตอบ ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ประเด็นคำถามภาพรวมการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ตามหน้าที่สถานศึกษา

1. การจัดทำและออกประกาศนโยบายโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานใด ดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

1.1

1.2

1.3

2. มีการจัดตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่าย เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นการเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

2.1

2.2

2.3

3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ หลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 ความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร

3.1

3.2

3.3

4. การเลือกและกำหนดรายวิชาอาชีพ (ปวช.) ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขต EEC หรือไม่ อย่างไร

4.1

4.2

4.3

5. การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ อย่างไร

5.1

5.2

5.3

6. มีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร

6.1

6.2

6.3

7. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร

7.1

7.2

7.3

8. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ. และหรือ สอศ. หรือไม่ อย่างไร

8.1

8.2

8.3

9. มีจัดให้มีครูและบุคลากรเพื่อจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ อย่างเพียงพอ หรือไม่ อย่างไร

9.1

9.2

9.3

10. มีกิจกรรมการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยที่ร่วมจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหรือไม่ อย่างไร

10.1

10.2

10.3

11. การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ดำเนินการเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร

11.1

11.2

11.3

12. มีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร

12.1

12.2

12.3

13. การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ผ่านมา มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร

13.1

13.2

13.3

14. มีความพึงพอใจที่มีต่อโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ ในระดับใด

14.1

14.2

14.3

15. โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีประโยชน์หรือไม่ สมควรดำเนินการต่อไปหรือไม่

15.1

15.2

15.3

แบบสัมภาษณ์

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ตอบ ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรทางการ
ศึกษา

ผู้ปกครอง อื่น ๆ (โปรดระบุ)

คำชี้แจง

ก. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ซึ่งเป็นแบบ
สัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการ
บริหารวิชาการ 3) ด้านการบริหารบุคคล 4) ด้านการบริหารงบประมาณ 5) ด้านการบริหารสื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ข. กรอบการสัมภาษณ์แต่ละด้านของการบริหารจัดการ จัดประเด็นคำถามไว้เชิงระบบ
ประกอบด้วยประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับภาพรวม ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และความพึงพอใจ

ค. โปรดตอบตามความคิดเห็นที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) โดยภาพรวม เป็นอย่างไร

1)

2)

1.2 ปัจจัยการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) อาทิ คน เงิน และการจัดการ
มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

1)

2)

1.3 กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

1)

2)

1.4 ผลการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นอย่างไร

1)

2)

1.5 มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ ในระดับใด

- 1)
- 2)

2. ดำเนินการบริหารวิชาการ

2.1 การบริหารวิชาการ โดยภาพรวม เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

2.2 ปัจจัยการบริหารวิชาการ หลักสูตร หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

2.3 กระบวนการบริหารวิชาการ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

2.4 ผลการบริหารวิชาการ เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

2.5 มีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการหรือไม่ ในระดับใด

- 1)
- 2)

3. ด้านการบริหารบุคคล

3.1 การบริหารบุคคล โดยภาพรวม เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

3.2 ปัจจัยการบริหารบุคคล อาทิ จำนวนครู/อาจารย์ และบุคลากร/เจ้าหน้าที่ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

3.3 กระบวนการบริหารบุคคล เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

3.4 ผลการบริหารบุคคล เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

3.5 มีความพึงพอใจต่อการบริหารบุคคลหรือไม่ ในระดับใด

- 1)
- 2)

4. ดำเนินการบริหารงบประมาณ

4.1 การบริหารงบประมาณ โดยภาพรวม เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

4.2 ปัจจัยการบริหารงบประมาณ อาทิ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร เอกสารเกี่ยวกับ
การเงิน/บัญชี วัสดุ/ครุภัณฑ์ที่จำเป็น มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

4.3 กระบวนการบริหารงบประมาณ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- 1)
- 2)

4.4 ผลการบริหารงบประมาณ เป็นอย่างไร

- 1)
- 2)

4.5 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณหรือไม่ ในระดับใด

- 1)
- 2)

5. คำการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

5.1 การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยภาพรวม เป็นอย่างไร

1)

2)

5.2 ปัจจัยการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี อาทิ สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม เพื่อการบริหารจัดการ/เพื่อการจัดการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต เพียงพอหรือไม่ อย่างไร

1)

2)

5.3 กระบวนการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

1)

2)

5.4 ผลการบริหารด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เป็นอย่างไร

1)

2)

5.5 มีความพึงพอใจต่อการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หรือไม่ ในระดับใด

1)

2)

6. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

1)

2)

3)

4)

5)

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม
หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลบุคคลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารวิชาการ

ตอนที่ 4 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารบุคคล

ตอนที่ 5 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ

ตอนที่ 6 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และ
เทคโนโลยี

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ หรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

2. โปรดแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับตามความเป็นจริงที่สุด

3. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามถือเป็นความลับ จะใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลบุคคลของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน หรือกรอกข้อความในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา

ผู้ปกครอง อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษา

เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง เห็นว่ามีสภาพปัจจุบันหรือสภาพปัญหาใน “ระดับมากที่สุด”

4 หมายถึง เห็นว่ามีสภาพปัจจุบันหรือสภาพปัญหาใน “ระดับมาก”

3 หมายถึง เห็นว่ามีสภาพปัจจุบันหรือสภาพปัญหาใน “ระดับปานกลาง”

2 หมายถึง เห็นว่ามีสภาพปัจจุบันหรือสภาพปัญหาใน “ระดับน้อย”

1 หมายถึง เห็นว่ามีสภาพปัจจุบันหรือสภาพปัญหาใน “ระดับน้อยที่สุด”

โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หน้า 2

ตอนที่ 2

1. สภาพปัจจุบันและปัญหา ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับ สภาพปัจจุบัน					ระดับ ปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารจัดการ"										
1.2	การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม										
1.3	วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม										
1.4	กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เหมาะสม										
1.5	การบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ เหมาะสม										
1.6	สร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย										
1.7	สร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน										
1.8	มีการประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ										

ตอนที่ 3

2. สภาพปัจจุบันและปัญหา ด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับ สภาพปัจจุบัน					ระดับ ปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารวิชาการ"										
2.2	หลักสูตรเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม										
2.3	การกำหนดรายวิชา 10 มาตรฐานกรมเป้าหมายใน EEC ให้ในหลักสูตรสถานศึกษา										
2.4	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และแผนการจัดการเรียนรู้										
2.5	การจัดหาหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้										

ตอนที่ 7

ความคิดเห็นอื่น ๆ หรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 7.1
- 7.2
- 7.3

แบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คำชี้แจง ก. แบบประเมินความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลบุคคลของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ หรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

- ข. โปรดแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับตามความเป็นจริงที่สุด
- ค. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามถือเป็นความลับ ใช้ผลเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น
- ง. โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน หรือกรอกข้อความในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลของผู้ตอบ

- ผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา
- ผู้ปกครอง อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ ใน “ระดับมากที่สุด”

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ ใน “ระดับมาก”

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ใน “ระดับปานกลาง”

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ ใน “ระดับน้อย”

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ ใน “ระดับน้อยที่สุด”

2. โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หน้า 2

ตอนที่ 2

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสม					
2	วิธีการรับนักเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสม					
3	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม					
4	ความเพียงพอและเหมาะสม ด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม					
5	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย					
6	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน					
7	นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ สามารถจะประกอบอาชีพได้					

2. ด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	หลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม					
9	การจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 9 สาขาวิชา ตามหลักสูตร ปวช.					
10	การจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของ EEC					
11	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ					
12	หนังสือ แบบเรียน สื่อ และอุปกรณ์อย่างเพียงพอ					
13	แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ					
14	การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสม					
15	การเทียบโอนผลการเรียน ม.6 สุวุฒิ ปวช. ที่ชัดเจน					
16	ความร่วมมือทางวิชาการที่ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย					

3. ด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
17	จำนวนครูอาจารย์และบุคลากรที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา เรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เพียงพอ					
18	การกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล					
19	ครูอาจารย์และบุคลากร มีขวัญกำลังใจที่ดี					

4. ด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
20	มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
21	มีงบประมาณสนับสนุนนักเรียนในการการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย					
22	มีการบริหารการเงิน บัญชี พัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ตามหลักธรรมาภิบาล					

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
23	ความเพียงพอด้านสื่อ นวัตกรรม เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ					
24	มีความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี					
25	มีความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

1.
2.
3.

แบบประเมิน

ร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โปรดพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 5 ด้าน รวม 30 กิจกรรม ดังนี้

1. โปรดพิจารณาประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

5 หมายถึง กิจกรรมมีความเหมาะสม ใน “ระดับมากที่สุด”

4 หมายถึง กิจกรรมมีความเหมาะสม ใน “ระดับมาก”

3 หมายถึง กิจกรรมมีความเหมาะสม ใน “ระดับปานกลาง”

2 หมายถึง กิจกรรมมีความเหมาะสม ใน “ระดับน้อย”

1 หมายถึง กิจกรรมมีความเหมาะสมใน “ระดับน้อยที่สุด”

2. โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”					
1.2	การประชุมสัมพันธ เรื่องการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)					
1.3	วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษาร่วมกัน					
1.4	กระบวนการบริหารจัดการ					
1.5	การบริหารจัดการอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม					
1.6	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย					
1.7	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน					
1.8	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

1)

2)

3)

2. ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 9 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
2.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารวิชาการ”					
2.2	การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา					
2.3	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
2.4	การหาจัดหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้					
2.5	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ					
2.6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัย					
2.7	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้					
2.8	การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและการรายงานผลด้านการบริหารวิชาการ					
2.9	การเทียบโอนผลการเรียน สู่วุฒิ ปวช.					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

3. ด้านการบริหารบุคคล ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
3.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล”					
3.2	การจัดหา การพัฒนาและการสร้างขวัญกำลังใจครูอาจารย์และบุคลากร					
3.3	การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ					
3.4	การกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของบุคคล					
3.5	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

4. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารงบประมาณ"					
4.2	การจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)					
4.3	การบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา					
4.4	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับทวิศึกษา					
4.5	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

1)

2)

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
5.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ "การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี"					
5.2	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน					
5.3	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

1)

2)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดระบุ

1.

2.

ลงชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แบบประเมิน

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โปรดพิจารณาประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่ง
ประกอบด้วยการบริหารจัดการศึกษา 5 ด้าน และกิจกรรมการบริหาร รวม 26 กิจกรรม

กำหนดการพิจารณาประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้

มีความถูกต้องตามหลักการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความเหมาะสมในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีความเป็นไปได้ในการนำไปจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มีประโยชน์ในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2. โปรดพิจารณาประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
โดยการกรอกตัวเลขลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงตัวเลขเดียว
ดังนี้

5 หมายถึง มีความถูกต้อง/ มีความเหมาะสม/ มีความเป็นไปได้ /มีประโยชน์
ใน “ระดับมากที่สุด”

4 หมายถึง มีความถูกต้อง/ มีความเหมาะสม/ มีความเป็นไปได้ /มีประโยชน์
“ระดับมาก”

3 หมายถึง มีความถูกต้อง/ มีความเหมาะสม/ มีความเป็นไปได้ /มีประโยชน์
ใน “ระดับปานกลาง”

2 หมายถึง มีความถูกต้อง/ มีความเหมาะสม/ มีความเป็นไปได้ /มีประโยชน์
ใน “ระดับน้อย”

1 หมายถึง มีความถูกต้อง/ มีความเหมาะสม/ มีความเป็นไปได้ /มีประโยชน์
ใน “ระดับน้อยที่สุด”

1. ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 7 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
1.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”				
1.2	การประชุมสัมพันธ เรื่องการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ				
1.3	การรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ				
1.4	การบริหารจัดการอาคาร สถานที่				
1.5	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย				
1.6	การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน				
1.7	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)
- 3)

2. ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
2.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารวิชาการ”				
2.2	การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ ทวิศึกษา				
2.3	การกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
2.4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยที่ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ				
2.5	การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ การเทียบโอนผลการเรียน				
2.6	การกำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมิน และการรายงานผล ด้านการบริหารวิชาการ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

3. ด้านการบริหารบุคคล ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
3.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล”				
3.2	การจัดหา การจัดสรร การพัฒนาและการสร้างขวัญ กำลังใจครู อาจารย์ และบุคลากร				
3.3	การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ				
3.4	การกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของบุคคล				
3.5	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

4. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
4.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารงบประมาณ”				
4.2	การจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา				
4.3	การบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับศึกษา				
4.4	การบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา				
4.5	การประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
5.1	การจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”				
5.2	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี				
5.3	การประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

- 1)
- 2)

แบบประเมินรายด้านการบริหารโดยภาพรวม

การบริหารโดยภาพรวม 5 ด้าน

ที่	การบริหารจัดการศึกษา	การประเมินแนวทางทั้ง 4 ด้าน			
		มีความ ถูกต้อง	มีความ เหมาะสม	มีความ เป็นไปได้	มี ประโยชน์
1.	ด้านการบริหารจัดการ				
2.	ด้านการบริหารวิชาการ (หลักสูตรและ การเรียนการสอน)				
3.	ด้านการบริหารบุคคล				
4.	ด้านการบริหารงบประมาณ				
5.	ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน (ถ้ามี) โปรดระบุ

1.
2.

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือนพ.ศ.

แบบประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยการหาค่า Index of Item Congruence: IOC

เรื่อง

การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คำชี้แจง

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินข้อความแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์หรือไม่ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: IOC) และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

นางธิดิมาวดี สกุลศิลป์ศิริ

นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประเมินความเที่ยงตรง (IOC) แบบประเมินความต้องการจำเป็น
การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
1.	มีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
2.	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
3.	การรับนักเรียน เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
4.	นักเรียนมีความสนใจและต้องการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ(ทวิศึกษา)			
5.	นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
6.	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
7.	ความเพียงพอและเหมาะสมด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม			
8.	ความสัมพันธ์และร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย			
9.	ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง			

2. ด้านการบริหารวิชาการ

10.	หลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีความเหมาะสม			
11.	การจัดรายวิชาในกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติม (9 สาขาวิชาชีพ) ที่เน้นด้านวิชาชีพ			
12.	การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC			
13.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ลงมือปฏิบัติจริง			
14.	การใช้หนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน และแหล่งเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
15.	การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
16.	การเทียบโอนผลการเรียน จากวุฒิ ม.6 สู่วุฒิ ปวช.			

3. ด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
17.	มีความเพียงพอด้านครู/อาจารย์ และบุคลากร เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
18.	มีการสรรหาอัตรากำลังและการมอบหมายหน้าที่แก่ครูอาจารย์และบุคลากร			
19.	การสร้างเสริมขวัญกำลังใจและการพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากร			

4. ด้านการบริหารงบประมาณ

20.	ความเพียงพอด้านงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
21.	การบริหารการเงินและบัญชี เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
22.	การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เพื่อจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			

5. กำนการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

23.	ความเพียงพอด้านสื่อและนวัตกรรม เพื่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
24.	ความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา)			
25.	ความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วม (ทวิศึกษา)			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

**ประเมินความเที่ยงตรง (IOC) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับผิดชอบ
โครงการ**

การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
1.	การจัดทำและออกประกาศนียบัตรโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือ ได้ดำเนินการหรือไม่ อย่างไร			
2.	มีการจัดตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่าย เพื่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นการเฉพาะหรือไม่ อย่างไร			
3.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 ความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร			
4.	การเลือกและกำหนดรายวิชาอาชีพ (ปวช.) ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในเขต EEC หรือไม่ อย่างไร			
5.	การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ อย่างไร			
6.	มีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร			
7.	มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ อย่างไร			
8.	ได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ. และหรือ สอศ. หรือไม่ อย่างไร			
9.	จัดให้มีครูและบุคลากรเพื่อจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ อย่างเพียงพอหรือไม่ อย่างไร			
10.	มีกิจกรรมการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยที่ร่วมจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหรือไม่ อย่างไร			
11.	การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ดำเนินการเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร			
12.	มีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย หรือไม่ อย่างไร			

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
13.	การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่ผ่านมา มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร			
14.	มีความพึงพอใจที่มีต่อโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) หรือไม่ ในระดับใด			
15.	โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) มีประโยชน์ และสมควรดำเนินการ ต่อไป			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ประเมินความเที่ยงตรง (IOC) แบบสัมพัทธ์

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
1.	ด้านการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ โดยภาพรวม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
2.	ปัจจัยการบริหารจัดการศึกษาร่วมฯ (ทวิศึกษา) อาทิ คน เงิน และการจัดการเป็นอย่างไร เพียงพอหรือไม่			
3.	กระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
4.	ผลการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) เป็นอย่างไร			
5.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหรือไม่ ในระดับใด			
6.	ด้านการบริหารวิชาการโดยภาพรวม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
7.	ปัจจัยการบริหารจัดการด้านวิชาการ อาทิ หลักสูตร หนังสือเรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร			
8.	กระบวนการบริหารจัดการด้านวิชาการ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
9.	ผลการบริหารจัดการด้านวิชาการ เป็นอย่างไร			
10.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านวิชาการหรือไม่ ระดับใด			
11.	ด้านการบริหารบุคคลโดยภาพรวม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
12.	ปัจจัยการบริหารจัดการด้านบุคคล อาทิ จำนวนครู/อาจารย์ และบุคลากร/เจ้าหน้าที่ มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร			
13.	กระบวนการบริหารจัดการด้านบุคคล เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
14.	ผลการบริหารจัดการด้านบุคคล เป็นอย่างไร			
15.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคคล หรือไม่ ระดับใด			
16.	ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
17.	ปัจจัยการบริหารจัดการด้านงบประมาณ อาทิ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร เอกสารเกี่ยวกับการเงิน/บัญชี วัสดุ/ครุภัณฑ์ที่จำเป็น มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร			
18.	กระบวนการบริหารจัดการด้านงบประมาณ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			
19.	ผลการบริหารจัดการด้านงบประมาณเป็นอย่างไร			
20.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านงบประมาณหรือไม่ ระดับใด			
21.	ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยภาพรวม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร			

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
22.	ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี อาทิ สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการ/เพื่อการจัดการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต มีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร			
23.	กระบวนการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เหมาะสมหรือไม่			
24.	ผลการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เป็นอย่างไร			
25.	มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หรือไม่ ระดับใด			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ประเมินความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามความคิดเห็น
ที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
1.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารจัดการ”			
2.	มีการประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม			
3.	มีวิธีการรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม			
4.	มีกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบและเหมาะสม			
5.	มีการบริหารจัดการอาคาร และสถานที่ ที่เหมาะสม			
6.	มีการสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย			
7.	มีการสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน			
8.	มีการประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารจัดการ			

2. ด้านการบริหารวิชาการ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
9.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารวิชาการ”			
10.	มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเรียนรู้ร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
11.	มีการกำหนดรายวิชา 10 อุดสาหกรรมเป้าหมายใน EEC ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา			
12.	มีการกำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างรายวิชา และแผนการจัดการเรียนรู้			
13.	มีการจัดหาหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้			
14.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ			
15.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง			
16.	มีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และเทียบโอนผลการเรียน สู่วุฒิ ปวช.			
17.	มีการประเมินและรายงานผลด้านการบริหารวิชาการ			
18.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารบุคคล”			
19.	มีการจัดหา การพัฒนา และการสร้างขวัญกำลังใจครูอาจารย์และบุคลากร			
20.	มีการมอบหมายหน้าที่ให้ครูอาจารย์และบุคลากร ปฏิบัติ			

3. ด้านการบริหารบุคคล

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
21.	มีการกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของบุคคล			
22.	มีการประเมินและรายงานผลด้านการบริหารบุคคล			

4. การบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
23.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารงบประมาณ”			
24.	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
25.	มีการบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
26.	มีการบริหารการพัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
27.	มีการประเมินและรายงานผลด้านการบริหารงบประมาณ			

5. การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
28.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ “การบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี”			
29.	มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน			
30.	มีการประเมินและรายงานผล ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

.....

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ประเมินความเที่ยงตรง (IOC) แบบประเมินความพึงพอใจ
ที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ด้านการบริหารจัดการ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
1.	มีการประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม			
2.	มีวิธีการรับนักเรียนหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
3.	มีกระบวนการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) ที่เหมาะสม			
4.	ความเพียงพอและเหมาะสม ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม			
5.	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย			
6.	การประสานความร่วมมือที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน			
7.	นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ สามารถจะประกอบอาชีพได้			

2. ด้านการบริหารวิชาการ

8.	มีหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา) เหมาะสม ส่งเสริมนักเรียนด้านวิชาชีพ			
9.	มีการจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 9 สาขาวิชาตามหลักสูตร ปวช.			
10.	มีการจัดรายวิชาวิชาชีพในกลุ่มวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)			
11.	มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ			
12.	มีหนังสือ แบบเรียน สื่อ อุปกรณ์เพียงพอตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
13.	มีแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะวิชาชีพอย่างเหมาะสม			
14.	มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
15.	มีการเทียบโอนผลการเรียน ม.6 สู่วุฒิ ปวช. ที่ชัดเจน			
16.	มีความร่วมมือทางวิชาการที่ดีระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัย			
17.	มีจำนวนครูอาจารย์และบุคลากรที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมฯ (ทวิศึกษา)			
18.	มีการกำกับติดตาม นิเทศ และประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล			
19.	ครูอาจารย์และบุคลากร มีขวัญกำลังใจที่ดี			

4. ด้านการบริหารงบประมาณ

ที่	รายการ	ระดับ ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
20.	มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
21.	มีงบประมาณสนับสนุนนักเรียนในการการเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัย			
22.	มีการบริหารการเงิน บัญชี พัสดุและสินทรัพย์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา) ที่โปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล			

5. ด้านการบริหารสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

23.	มีความเพียงพอด้านสื่อ นวัตกรรม เพื่อจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
24.	มีความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี เพื่อจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			
25.	มีความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดการศึกษาเรียนรวมฯ (ทวิศึกษา)			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) โปรดระบุ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC)
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Conniosseurship)
4. ตัวอย่าง สำเนาหนังสือราชการ

1 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

ปริญญาณิพนธ์

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	ดร.กชกร น่านาผล	รองศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
2.	ดร.ไชยนต์ เพาพาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
3.	ดร.ชวณ ภารังกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
4.	ดร.ประยุทธ์ ชูสอน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉิงเหนือ
5.	ดร.ราชันย์ บุญธิมา	นักวิชาการ

2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)

เพื่อพิจารณาร่างแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายเสน่ห์ เทียนรุ่งรัมย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง “มัญญวิทยาคาร” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2.	นายประโยชน์ กীরติปกรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพนัสพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3.	นางจันทร์ษา ชัยวัฒน์ธีรกร	ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา “กรุงเทพอนุเคราะห์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
4.	นางสาวสมปอง โพธิ์ศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองกุ่มวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
5.	นายณัฐชา จันทร์ดา	ผู้อำนวยการโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
6.	นายปิยบุตร เอมโอรุ	ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
7.	นายอนุศิษฐ์ คณะธรรม	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
8.	นายณรงค์ สุขเจริญ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบางแสน
9.	นายประทีป จุฬาลิศจ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง
10.	นายบุญลือ คำถวาย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Conniosseurship)

เพื่อประเมินแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายวัลลพ สงวนนาม	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2.	นายสง่า แต่เชื้อสาย	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3.	ดร.ก้านทิพย์ ชาตวิวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4.	นายศุภมิตร ศิริกัณฐะมากุล	ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
5.	ดร.สมศักดิ์ ทองเนียม	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
6.	นางธนันท์ คณะระมย์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
7.	นายนิทัศน์ วีระโพธิ์ประสิทธิ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
8.	นายเอกบรรจง บุญผ่อง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
9.	ดร.เจตปรียา ขำเสถียร	ผู้อำนวยการโรงเรียนพานทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ที่ อว 8718/2517

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมอนุเคราะห์”

เนื่องด้วย นางจิตติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบุญรณ์ บุรศิริรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ ปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับผิดชอบ โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ กับ 1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายที่เรียนหลักสูตรทวิศึกษา จำนวน 106 คน 2) ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และ 3) ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 67 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2517

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึง “มนูญวิทยา”

เนื่องด้วย นางจิตติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับผิดชอบโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ กับ 1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนหลักสูตรทวิศึกษา จำนวน 106 คน 2) ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และ 3) ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 67 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2517

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

เนื่องด้วย นางจิตติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพ ปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับผิดชอบ โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ กับ 1) ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และ 2) ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 67 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้ สถานที่โรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงาน ในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2517

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

22 พฤศจิกายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

เนื่องด้วย นางจิตติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับผิดชอบโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม ฯลฯ กับ 1) ผู้บริหาร จำนวน 7 คน และ 2) ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 67 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่โรงเรียนของท่าน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2626

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายเสนห์ เทียนรุ่งรัมย์

เนื่องด้วย นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ในวันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น. โดยโปรแกรม Zoom ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2626

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายปิยบุตร เอมโอรุ

เนื่องด้วย นางธิติมาวดี สกุลศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ในวันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น. โดยโปรแกรม Zoom ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ นางธิติมาวดี สกุลศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2626

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายประทีป จุฬาลักษณ์

เนื่องด้วย นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ในวันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น. โดยโปรแกรม Zoom ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2626

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายณรงค์ สุขเจริญ

เนื่องด้วย นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ในวันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น. โดยโปรแกรม Zoom ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2626

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน นายบุญลือ คำถวาย

เนื่องด้วย นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในหัวข้อ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” ในวันที่ 21 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 น. โดยโปรแกรม Zoom ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้ นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน นายวัลลพ สงวนนาม

เนื่องด้วย นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันที่พฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน นายสง่า แต่เชื้อสาย

เนื่องด้วย นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันที่พฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.ก้านทิพย์ ขาดิวงค์

เนื่องด้วย นางธิดิมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันที่พฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิดิมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.สมศักดิ์ ทองเนียม

เนื่องด้วย นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันที่พฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน นายศุภมิตร ศิริกัณฐะมากุล

เนื่องด้วย นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันพฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิดามาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ที่ อว 8718/2816

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

29 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ดร.เจตปรียา ข้าเสถียร

เนื่องด้วย นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาประเมินยืนยันคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันพฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565 เวลา 09.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting : Meeting ID: 338 273 0404 Passcode: 219160 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญให้ นางธิติมาวดี สกฤตศิลป์ศิริ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 087 0878

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ธิดิมาวดี สกุลศิลป์ศิริ
วัน เดือน ปี เกิด	23 ธันวาคม 2510
สถานที่เกิด	ชัยภูมิ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2532 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2559 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2564 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

